Biblioteca Polirom

Elfriede Jelinek

Excluşii

POLIROM

BIBLIOTECA POLIROM
PROZĂ XX

Elfriede Jelinek este autoarea bestsellerului *Pianista*.

„Un roman excelent, o explorare necruţătoare, terifiantă a Austriei postbelice, în care păcatele părinţilor planează asupra noii generaţii, prea dezorientate ca să mai înţeleagă sursa propriei revolte. O proză incisivă, alertă, violentă până la ultimele consecinţe."

Publishers Weekly

„În ***Excluşii***, Jelinek consemnează laconic doar faptele, gesturile şi cuvintele celor patru adolescenţi ucigaşi, dezgustul lor, ura lor. Şi face acest lucru fără să atenueze insuportabilul, punând într-o lumină crudă întreaga oroare a unui fapt divers care a înspăimântat Viena."

Lire

„Un text mai caustic decât tot ceea ce s-a scris despre Austria anilor '50."

Die Welt

„Un roman absolut remarcabil prin minuţiozitatea cu care Elfriede Jelinek descrie comportamentul tinerilor debusolaţi din epoca «miracolului economic» austriac."

Frankfurter Allgemeine Zeitung

ISBN 973-46-0064-8
9789734600649
www.polirom.ro
POLIROM

Elfride Jelinek
Excluşii

roman
Traducere şi note de Maria Irod

COLECŢIA BIBLIOTECA POLIROM
ISBN: 973-46-0064-8
Editura POLIROM, 2005

Elfriede Jelinek s-a născut în 1946 la Mürzzuschlag, Austria. A studiat compoziţia la Conservatorul din Viena, urmând, în paralel, studii de teatru şi istoria artei, întrerupte din pricina unei depresii. Absolvă Conservatorul în 1971, la clasa de orgă. A debutat în 1967 cu volumul de versuri *Lisas Schatten* (*Faptele Lisei*). Cunoaşte succesul cu romanele *Die Liebhaberinnen* (*Amantele,* 1975), *Die Ausgesperrten* (*Excluşii,* 1990), *Die Kinder der Toten* (*Copiii morţilor,* 1995) şi mai ales cu *Die Klavierspielerin* (*Pianista,* 1983), acesta din urmă având o puternică încărcătură autobiografică. Romanul a fost distins, în 1986, cu Premiul Heinrich Böll. În anul 2001, *Pianista* a fost ecranizat de regizorul Michael Haneke, cu Isabelle Huppert, Benoît Magimel şi Annie Girardot în rolurile principale. Pelicula a obţinut Marele Premiu la Festivalul de la Cannes, precum şi Premiul pentru cea mai bună actriţă şi cel mai bun actor. În 1989, romanul *Lust* (*Poftă*) declanşează un imens scandal din pricina sexualităţii violente, linie în care se înscrie şi romanul *Gier* (*Lăcomie,* 2000). Elfriede Jelinek a tradus din operele lui Thomas Pynchon, Christopher Marlowe, Georges Feydeau şi Eugene Labiche, a scris scenarii de film, librete de operă, eseuri. A fost

distinsă cu nenumărate premii naţionale şi internaţionale, printre care Premiul Brener (1996), Premiul Buchner (1998), Premiul Heinrich Heine al oraşului Düsseldorf (2002) şi Premiul Stig Dagerman (2004). În 2004, lui Elfriede Jelinek i-a fost decernat Premiul Nobel pentru literatură „pentru fluxul muzical al vocilor şi antivocilor din romanele şi piesele sale, care revelează, cu un extraordinar talent lingvistic, absurditatea stereotipurilor sociale şi forţa lor subjugatoare".

Romanul *Excluşii* explorează revolta noii generaţii austriece postbelice, marcate de stigmatul vinovăţiei părinţilor. După doisprezece ani de la căderea celui de-al Treilea Reich, patru adolescenţi agresează şi jefuiesc, în mod gratuit, mai multe persoane într-un parc din Viena. Liderul bandei (romanul porneşte de la un caz real care a făcut mare vâlvă în Viena anilor '50) este Rainer Witkowski, care se crede poet. Din bandă mai fac parte sora geamănă a lui Rainer, Anna, care studiază pianul şi se retrage în muţenie, un tânăr electrician şi o fată din înalta societate. Jelinek surprinde magistral violenţa şi relaţiile din familia celor doi gemeni. Tatăl lor, Otto, este un fost nazist, invalid de război, care îşi maltratează soţia, forţând-o să-i pozeze în posturi obscene. Cu o răceală care o depăşeşte, parcă, pe aceea a protagoniştilor romanului, Elfriede Jelinek denunţă, o dată în plus, falsitatea societăţii austriece postbelice, care vrea să-şi uite trecutul şi care se abandonează consumului.

Într-o noapte, pe la sfârşitul anilor ’50, în Wiener Stadtpark are loc o tâlhărie. Următoarele persoane se iau de un trecător: Rainer Maria Witkowski şi sora lui geamănă Anna Witkowski, Sophie Pachhofen, fostă von Pachhofen, şi Hans Sepp. Rainer Maria Witkowski se numeşte aşa după Rainer Maria Rilke. Toţi au în jur de optsprezece ani, doar Hans Sepp e ceva mai în vârstă, însă şi el e total imatur. Dintre cele două fete, Anna e cea mai furioasă, fapt care se manifestă prin loviturile aplicate cu predilecţie în partea din faţă a celui atacat. E nevoie de foarte mult curaj ca să poţi zgâria figura unui om pe care-l vezi din faţă (dar care nu vede mare lucru din cauza întunericului) sau ca să-i iei ca ţintă ochii. Pentru că ochii sunt oglinda sufletului şi ar trebui să rămână pe cât posibil nevătămaţi. Altfel s-ar putea crede că sufletul însuşi e distrus.

Şi tocmai Anna ar face bine să-l lase în pace pe omul ăsta, fiindcă el are un caracter mai frumos decât al ei. Asta deoarece el este o victimă. Iar Anna e făptaşul. Victima e întotdeauna mai bună pentru că – e nevinovată. Totuşi în vremurile astea există încă foarte mulţi făptaşi nevinovaţi care privesc de la ferestrele pline de flori, clipind prietenos spre public, copleşiţi de amintirea războiului, îţi fac semne cu mâna sau ocupă funcţii înalte. Din loc în loc se văd muşcate. Lumea ar trebui să ierte şi să uite în sfârşit totul pentru ca lucrurile să poată fi luate de la început.

Mai târziu, când le ştii mai bine pe toate, iese la iveală faptul că victima era procuristul unei firme mijlocii. Crescut într-o casă pusă la punct până la cel mai mic detaliu, ceva ce Anna detestă în mod deosebit. Curăţenia contravine firii ei, care e murdară atât pe dinăuntru, cât şi pe dinafară.

Tinerii îi iau omului portofelul, dar continuă totuşi să-l bată fără milă.

Anna loveşte întruna şi se gândeşte: ce bine că pot să-mi descarc în sfârşit ura asta puternică fără să trebuiască s-o îndrept împotriva mea, ceea ce n-ar fi deloc nimerit. E bine şi că mă

îmbogăţesc. Sper că-s mulţi bani înăuntru (sunt, dar suma e mai degrabă potrivită). Şi Hans cară orbeşte la pumni cu braţele lui obişnuite cu munca fizică. Fiind bărbat, se mulţumeşte cu variantele masculine ale violenţei: pumni şi lovituri îndârjite cu capul (berbece); afurisitele de şuturi în fluierul piciorului le lasă în seama Sophiei, care le aplică mereu. Ca două pistoane ale unei maşinării complicate, acţionând alternativ. De parcă tot ce voiai era să nu te murdăreşti pe mâini şi de-aia lăsai totul în sarcina picioarelor, îi spune mai târziu Rainer, cuprinzând-o tandru în braţe. Se îndepărtează totuşi rapid, lovit în rotulă, înăbuşindu-şi un strigăt înciudat. Ea nu vrea să fie îmbrăţişată.

Rainer, care se consideră unicul prieten al Sophiei (de aceea a şi luat-o în braţe), scotoceşte prin hainele victimei după portofel, nu-l găseşte imediat (dar dă de el într-un târziu). Apoi îi îndeasă un genunchi în burtă bărbatului care abia dacă se mai poate apăra; drept care se aude un horcăit şi din gura victimei se preling ceva bale. Sânge nu s-a văzut fiindcă era prea întuneric.

Asta-i brutalitate faţă de un om lipsit de apărare şi deci un act inutil, spune Sophie, trăgându-l vârtos de păr pe cel ce zace răşchirat pe pământ, atât cât să-l jumulească bine.

Inutilul e tot ce poate fi mai bun, spune Rainer, care mai vrea încă să lupte. Aşa am stabilit. Inutilul e chiar principiul nostru. Găsesc că utilul e şi mai bun, spune Hans care, destul de ciudat, iubeşte banii şi nu-şi mai ia ochii de la portmoneu. Banii nu-s importanţi; Rainer trage un scuipat în direcţia portofelului, ce crezi că are acolo, bancnote de o sută sau de o mie?

Banii nu sunt principiul nostru, susură Sophie, ai cărei părinţi au prea mulţi şi care e traumatizată de atâta bunăstare.

Hans loveşte în continuare victima, ud leoarcă de sudoare, ca o maşinărie lipsită de spirit, în stare să nimicească astfel şi spiritul celorlalţi. Exact aşa îl văd gemenii: ca pe o maşinărie. Anna îl consideră de mai multă vreme o maşinărie frumoasă, iar Sophie va fi în curând de aceeaşi părere. Asta ar putea deveni

motiv de discordie. Pumnii lui Hans cad grei ca nişte ciocane, ridicându-se doar pentru a-şi lua din nou avânt. Au, geme victima uşor şi aproape că nu mai are putere să facă nici atâta lucru. Sau: Poliţia! Dar nimeni nu-l ascultă. Anna se vede obligată să-i tragă un şut în testicule, deoarece ea este din principiu împotriva poliţiei, ca toţi anarhiştii, de altfel. Bărbatul tace speriat, se strânge covrig şi se leagănă puţin până când se linişteşte definitiv. Oricum i-au luat banii.

Anna îl smulge de lângă procurist pe Hans, care tot loveşte cu sălbăticie în stânga şi în dreapta, şi-l împinge s-o ia la fugă. Deja se aud oamenii ieşiţi la plimbare. Oare ce caută la ora asta târzie în parc? Într-o bună zi li se va întâmpla şi lor acelaşi lucru.

Liceenii şi muncitorul fluieră în timp ce-o iau cu pas grăbit pe Johannesgasse şi, ajunşi în faţa Conservatorului oraşului Viena, de unde răzbate vuietul tumultuos al instrumentelor de suflat şi al celor cu coarde (şi unde Anna ia ore de pian), trec la rândul lor ca mânaţi de tumult. Acolo tocmai au loc repetiţiile orchestrei, programate întotdeauna aşa de târziu ca să poată participa şi cei ce peste zi lucrează. Cel mai bine ar fi s-o luăm acum pe Kärninerstrasse unde-i o circulaţie nebună, gâfâie Sophie, şi să ne pierdem în mulţimea de noctambuli (care sunt pe-acolo). Nu putem să ne pierdem în nicio mulţime, pentru că noi suntem deasupra maselor oriunde ne-am afla (Anna). Nu trebuie să ne ascundem, ci să dăm totul pe faţă, deoarece astfel ne arătăm credincioşi principiilor noastre de-a folosi violenţa aleatoriu, împotriva cui s-o nimeri (Rainer). Tâmpitule! (Hans).

Anna nu mai spune nimic, ci îşi linge doar, gânditoare, degetele de la mâna dreaptă, mâna cu care a lovit, sărate de sângele şi transpiraţia victimei, ceea ce Rainer contemplă cu o privire admirativă, Sophiei îi provoacă o uşoară greaţă, iar pe Hans îl determină să-i dea Annei una peste mână. Purcelule!

Anna poartă în sine o furie atât de mare – chestie provenită probabil din conflictul dintre generaţii –, încât îi vine să spargă

vitrinele luminate de pe cel mai select bulevard comercial din Viena. Tare i-ar mai plăcea să aibă toate lucrurile alea expuse în vitrină, dar banii de buzunar nu-i ajung. Şi uite aşa e nevoit omul să mai facă un ban în plus în felul acesta. I se răsuceşte inima de invidie ori de câte ori vede vreo colegă cu un costum nou, cu bluză albă, sau cu pantofi noi cu toc. Însă nu spune decât: îmi vine să vomit când le văd pe fetele astea împopoţonate. Proastele astea cu ţoale sunt superficiale şi n-au nimic în cap! Ea, în schimb, ca să dea o expresie exterioară atitudinii interioare, poartă numai blugi murdari şi pulovere bărbăteşti mult prea largi. Psihiatrul pe care trebuie să-l consulte periodic din cauza crizelor de afazie (care se instalează brusc şi dispar apoi fără urma) o întreabă de fiecare dată: Spune, copilă, de ce nu te îmbraci şi tu frumos, de ce nu-ţi aranjezi părul, că doar eşti o fată drăguţă? N-ar strica să iei şi nişte lecţii de dans. Dar aşa cum arăţi, băieţilor le e silă de tine.

Annei, la rândul ei, îi e silă de tot.

În fine. Cei patru adolescenţi decăzuţi se deosebesc net de oamenii bine dispuşi aflaţi în zonă în căutarea unei distracţii nocturne şi care de cele mai multe ori nu găsesc nimic, fiindcă acesta nu este oraşul potrivit pentru aşa ceva. De obicei tineretul se caracterizează printr-o anumită prospeţime, nu însă şi aceşti tineri. Atâta timp cât ei resping conştient prospeţimea, nu-i nimic de făcut. Nu mai caută nicio distracţie pentru că tocmai au avut parte de ea. Ca să nu bată la ochi, alergatul se transformă până la urmă într-un mers pe jos voit inofensiv. Rainer o ia la braţ pe Sophie care caută să-şi aranjeze frizura în vitrinele întunecate. Pare să fie cea mai puţin afectată dintre toţi, şi chiar aşa şi este. Sophie arată întotdeauna de parcă ar purta permanent mănuşi albe. Acest lucru îi aţâţă pe bărbaţi, dar nu-i satisface niciodată. De aceea trebuie să pui la cale asemenea tâlhării, fiindcă Sophie nu te satisface. Dar mai sunt şi multe alte motive. Rainer este creierul bandei, Hans mai degrabă mâna care execută, Sophie este un fel de voyeur, iar Anna are pică pe toată lumea, ceea ce e

rău, fiindcă aşa ajungi să nu mai vezi lucrurile limpede şi să-ţi blochezi toate căile de acces. Şi oricum Anna nu prea are acces la lucrurile frumoase, fiindcă acestea trebuie cumpărate cu bani. Anna nu ştie că o valoare interioară nu poate fi cumpărată; din păcate, această valoare se află chiar înăuntru, unde nimeni n-o poate vedea. Iar Anna îşi doreşte şi accesorii exterioare, deşi nu vrea să recunoască. Nu trebuie să snopeşti oamenii în bătaie din ură, avertizează Rainer, ci fără niciun motiv, ca scop în sine. Ceea ce contează e doar bătaia, cu sau fără ură (Anna). N-ai înţeles nimic, răspunde Rainer cu superioritate.

Căcat (Hans); cu expresia asta vulgară vrea să spună că şi-a rupt cămaşa. Cu bătrâna iar o să iasă cu cântec. Acuşi intrăm într-un gang întunecos şi împărţim banii, spune Anna, aşa că mâine poţi să-ţi iei una nouă.

Rainer îşi urăşte părinţii, dar în acelaşi timp se teme de ei. Ei l-au făcut, iar acum îl întreţin, în timp ce el îşi pierde vremea cu literatura. Frica şi ura merg mână în mână (Anna şi-ar putea da doctoratul în materie de ură) – dacă nu ţi-ar fi frică de nimic, n-ai avea nevoie să urăşti şi atunci s-ar instala o indiferenţă searbădă. Decât aşa mai bine mort. Mic-burghezul nu cunoaşte o asemenea ură. Fără sentimente puternice am fi nişte obiecte sau de-a dreptul morţi, ceea ce oricum se întâmplă destul de devreme. Iubesc arta în majoritatea formelor ei de expresie.

Eu nu urăsc nimic, spune Sophie, pentru că nu găsesc în viaţa mea nimic demn de ură. Totuşi singurul sentiment de care dispui e dragostea faţă de mine, spune Rainer. Faptul că ne băgăm amândoi degetele în ochii victimelor ne uneşte mai strâns decât însăşi căsătoria. Şi noi oricum suntem împotriva căsătoriei.

Trebuie să plec, spune Sophie, care trebuie mereu să plece undeva.

Nu poţi să mă laşi singur tocmai acum, când am nevoie de cineva căruia să-i explic cum stau lucrurile. Dar mai ai încă doi oameni cărora poţi să le explici, spune Sophie, deloc

impresionată de această izbucnire. Eu trebuie să plec acum acasă, şi partea ta? Mi-o dai mâine la şcoală. Hans şi-a întins deja ghearele în direcţia banilor, iar firul subţire de salivă din colţul gurii sugerează discret lăcomia. Da, da, imediat, i se adresează Rainer.

Îţi stă bine când baţi pe cineva, se gudură Anna pe lângă tânărul muncitor, mângâindu-i bicepşii, aşa cum mama lui nu l-ar mângâia niciodată, pentru că oricum nu i-ar veni niciodată în minte că ar putea s-o facă. Mişcarea asta, în care se ascunde un dublu înţeles, devine astfel mai mult decât pare a fi.

Îmi placi mult (Anna către Hans). Păi atunci salutare (Hans către Rainer şi Anna). Ne vedem mâine.

În timp ce tensiunea scade, gemenii se duc acasă în districtul opt, unde locuiesc mulţi mic-burghezi, mai ales funcţionari şi pensionari. Şi cei doi aparţin micii burghezii, aşa cum cotorul aparţine mărului, şi se simt acasă acolo. Aici chiar sunt acasă, aşa că urcă de îndată treptele pe culoarul întunecat al blocului cu locuinţe de închiriat, fără să se atingă de nimic, ca nu cumva mizeria să lase vreo urmă. Ajung apoi în vârf, adică la etajul patru. E ultima staţie. Odată cu căminul lor neprimitor îşi face apariţia şi epuizarea, care în silă dă pe uşă afară încordarea, fiindcă aceasta mai are şi alte planuri pe ziua de azi, la care nu va mai avea nevoie de cei doi fraţi. Gemenii intră din nou în cotidian şi închid uşa după ei.

Iată apartamentul şi iată-i şi pe părinţi. O linişte monotonă domneşte înainte şi după fiecare tâlhărie. Pe nesimţite, copiii au alunecat din rolul copilului în cel al adultului, cu obligaţiile sale. Însă cei doi nu-şi îndeplinesc aceste obligaţii.

În jurul vechii locuinţe sărăcăcioase se înalţă bătrânul oraş imperial întruchipat de nenumăratele locuinţe sub standard. Oameni urâţi, neînsemnaţi, cel mai adesea bătrâni, mişună, cărându-şi găleţile şi lighenele la baia din capătul culoarului şi iarăşi îndărăt. De aici se iscă un du-te-vino necontenit, fără să se întâmple, de fapt, nimic concret.

Uneori, în condiţiile astea, răsare câte un geniu, nutrit din mizerie şi limitat de nebunie. Din mizerie vrea să iasă cu orice preţ, dar de nebunie nu reuşeşte întotdeauna să scape. Familia Witkowski nici nu-şi închipuie că şi din căsuţa lor amărâtă s-a ridicat deja un geniu: Rainer. A reuşit să se elibereze până la brâu din mocirla părintească şi tocmai se pregăteşte să scoată un picior şi să calce de probă undeva, dar se scufundă mereu ca un rinocer prins în noroi. Imaginea asta a văzut-o el o dată în *Deşertul trăieşte*. În orice caz capul, în care s-a încuibat viermele oribil al talentului literar, e deja afară, sus, şi priveşte în depărtare, peste marea de chiloţi vechi, nespălaţi, mobilă uzată, ziare făcute ferfeniţă, cărţi rufoase, cutii de detergent îngrămădite una peste alta, cratiţe cu resturi de mâncare mucegăită, cratiţe cu resturi de mâncare nemucegăită, ceşti de ceai cu o crustă nedefinită, firimituri de pâine, capete de creion, scame de radieră, rebusuri dezlegate şi şosete murdare, priveşte fără să vrea dincolo, în împărăţia artei, singura împărăţie la care – cu puţin noroc – poţi să ai acces.

Dar astăzi Rainer şi Anna sunt la liceu, unde din păcate trebuie să se ducă în fiecare zi, până la bacalaureat.

Domnul Witkowski s-a întors din război fără un picior, dar în rest drept şi dârz. În război îi era mai bine decât îi este astăzi: era teafăr, biped şi activa în SS. Energia pe care o investise atunci

în alegerea profesiei e canalizată în prezent către hobby-ul lui care nu cunoaşte niciun fel de îngrădire: fotografia artistică. Adversarii săi de odinioară dispăruseră pe coşurile crematoriilor de la Auschwitz şi Treblinka sau acoperiseră pământurile slave. Tatăl lui Rainer depăşeşte în fiecare zi, ori de câte ori face fotografii artistice, graniţele meschine impuse astăzi Germaniei. În viaţa privată doar mic-burghezul cunoaşte asemenea graniţe, reprezentate în cazul fotografiei de îmbrăcăminte, iar Witkowski sen, sparge barierele înguste ale îmbrăcăminţii şi moralei. Mama şi-a dat seama imediat de la cine a moştenit fiul ei pornirile artistice: de la tată. Tatăl are ochi de artist amator. Dezbracă-te, Margarethe, o să facem câteva poze nud! Iar să mă dezbrac şi tocmai când mă apuc şi eu de curăţenie, atunci îţi vine. Cine întreţine familia dacă nu eu, spune domnul Witkowski, care ziua e pensionar invalid şi noaptea portar. Hobby-ul meu, fotografia pornografică, e tot ce mi-a mai rămas aşa infirm cum sunt. Pentru oamenii maturi pornografia asta nu există, e făcută pentru cei care trebuie conduşi. Dacă nu mă urmează copiii pe tărâmul acestui hobby, barem tu s-o faci, Gretl. Şi acum, iute, că aparatul foto abia aşteaptă să se pună pe treabă.

Nu poţi să mă fotografiezi şi tu îmbrăcată, ca toată lumea? Nu, fiindcă asta poate orice fotograf de duminică, în plus, profit de două ori: o dată când fac pozele şi a doua oară când le privesc şi le evaluez critic. Între cele două etape mai e şi developatul, şi măritul. Şi astea sunt o plăcere. În artă trebuie să lupţi mereu până ajungi la un rezultat. Chiar şi felul în care-ţi calci pe inimă iese în poză, Gretl. Printre altele, unui artist i se vede în ochi talentul, care arde în adâncul lor.

Deci la treabă: o gospodină surprinsă de un străin în bucătărie, în timp ce-şi făcea toaleta, încearcă să se acopere, dar nu are la îndemână decât un obiect insuficient pentru acest scop, de exemplu o cârpă de vase. Aceasta nu acoperă, slavă Domnului, nici măcar strictul necesar. Iar pe mine tocmai acest strict

necesar mă interesează. Şi cum gospodina mai e şi neîndemânatică, ascunde ce nu trebuie în loc de ce trebuie. Hai, fă-o, Gretl, fă-o!

Dar acum ai pus în umbră partea cea mai importantă, vaco, şi anume pizda. Doar fac ce-am făcut şi data trecută! Tocmai asta nu-i bine, tu trebuie s-o faci de fiecare dată altfel, ca să obţinem un efect artistic original. Lasă asta în seama mea, cine-i specialistul fotograf aici, tu sau eu? Tu, Otto. Păi, vezi.

Mama, care a cunoscut odinioară vremuri mai bune (vremuri de soţie de ofiţer SS) decât vremurile de soţie de artist pe care le trăieşte astăzi, s-a tot sucit şi a tot tras de ea încoace şi-ncolo, ceea ce n-a adus nicio îmbunătăţire, ci mai degrabă o înrăutăţire.

Trebuie să faci o figură speriată. Să înfrângi rezistenţa cuiva este întotdeauna foarte excitant, iar eu am înfrânt rezistenţa multora în război şi am lichidat personal numeroase persoane. Astăzi trebuie să mă chinui cu un singur picior, atunci însă alergau femeile după mine, vrăjite de uniformă. De uniforma cea arătoasă, îmi aduc aminte cum ne afundam cizmele până la gleznă în sânge prin satele poloneze. Împinge şoldul mai în faţă, vită, unde-ţi ascunzi iar păsărica? Ah, iat-o.

Mama fredonează un cântec melancolic, în care este vorba despre o bancă de mesteacăn. Se gândea la un Ian şi la o plimbare la iarbă verde, lucruri pe care doar anevoie le poţi impune unui invalid, dacă nu vrei să-ţi strice cheful de la început. Tatăl se gândeşte la câmpul onoarei militare pe care nu i-a fost dat să rămână. În schimb, are grijă acum de câmpul onoarei de familist, ca nu cumva nevastă-sa, scroafa, să-l înşele cu vreun bărbat sănătos. Nu poţi s-o supraveghezi aşa cum trebuie – şi ce face ea oare la Greissler, când se duce la el?

Doamna Witkowski spune că omul are adesea nevoie să-şi încarce bateriile. Domnul Witkowski spune că o să i le încarce el imediat şi aruncă în ea cu un obiect dur care o nimereşte în umăr,

încât femeia se cutremură. Iar o să-i iasă o vânătaie. Dacă îmi permiteţi, curvă. Nu cer prea mult, atât cât îţi cer. Dacă nu, te pun la pământ cu cârja. Altă dată m-aş fi aruncat cu forţa asupra ta, ceea ce-mi este imposibil acum, pentru că un om cu un singur picior nu se poate arunca nicăieri (deoarece nu se mai scoală aşa de uşor). E ca peştele care n-are niciun picior, dar înoată şi se scufundă cu graţie. De aceea fotografiez eu perfect. Iar acum desfă picioarele!

Constat cu ochiul meu de artist amator că iar nu te-ai spălat, aşa cum ţi-am ordonat. Părul trebuie să arate mătăsos, nu ca o tufă zburlită de ciulini. Mereu te pui în calea realizării mele personale, care este fotografia nud. Îmi vine să-ţi crap capul ori de câte ori te împotriveşti astfel incursiunilor mele în lumea fotografiei.

Otti, dar nu mă împotrivesc deloc incursiunilor tale în lumea fotografiei.

Anna îi dispreţuieşte în primul rând pe oamenii care au casă, maşină, familie şi în al doilea rând pe toţi ceilalţi oameni. Se află mereu pe punctul de a exploda de furie. O baltă de un roşu aprins. Balta e plină ochi de o muţenie care-i vorbeşte Annei neîncetat. De felul ei, Anna nu seamănă deloc cu fetele care-şi fac permanent sau poartă părul strâns în coadă de cal şi care, ascultând vreun şlagăr într-un magazin de discuri, încep să se mişte în ritmul fierbinte al muzicii. În afară de ea, toată lumea se află pe o întindere nemărginită de gheaţă, iar Anna îi împinge pe rând cu piciorul până la capătul infinit care nu se vede, dar care să sperăm că există, ca să-i poţi arunca pe toţi în apa rece ca moartea. Cu fratele ei vorbeşte despre filosofie sau literatură, iar din ea însăşi vorbeşte limbajul tonurilor emise de pian.

Odată, într-o excursie cu şcoala, toate fetele din clasă s-au fotografiat pupând un poster cu Peter Kraus din BRAVO. Opt feţe zâmbitoare cu buzele ţuguiate fac bezele şi râd înspre obiectiv. Anna, singura care n-a vrut să-şi ţuguieze buzele, a fost luată peste picior. Dar adevărata bătaie de joc a urmat puţin după aceea, când una dintre fete i-a spus: Hei, Anni, vino repede că au băgat plăci cu Bach în tonomatul Wurlitzer, nu te interesează? Şi tâmpită de Anna, prostită de atâta soare, orbită de studiile muzicale şi transformată într-o fiinţă asocială de o mamă nebună, se repede într-acolo ca să aibă şi ea muzica proprie, neînţeleasă de nimeni altcineva, pe care ea s-o poată explica. Dar ce se aude la tonomat? O melodie trăsnet cu Elvis, *Tuttifrutti,* care măcar din motive de cultură şi tot trebuie respinsă. Fetele se tăvălesc de râs pe podeaua localului, proastă mai e şi colega noastră Anna, să creadă ea că dintr-un Wurlitzer răsună acorduri de Bach şi nu ceea ce place tineretului.

Anna este o elevă ciudată care-şi pierde timpul liber cântând la pian.

În cazul Annei e vorba mai degrabă de o curăţire prin înlăturare, asemănătoare mişcării unui utilaj de salubritate

stradală, pe când la Rainer e mai curând o scară formată din oameni vii, pe a cărei treaptă superioară, în bătaia unei surse de lumină, stă tânărul autor şi citeşte o poezie din creaţia proprie, care exprimă omul în întregime şi ar trebui să aibă valoare mitică.

Din păcate, Rainer n-a putut să pună stăpânire încă pe nimic altceva în afară de literatură, care e la îndemâna oricui ştie să vorbească, pe care n-o stăpânesc unii mai bine ca alţii, dar pe care şi-au adjudecat-o anumiţi oameni care nu-şi permit o metodă mai bună de a se ridica deasupra mediului în care trăiesc. Totuşi literatura îndeplineşte în mare măsură dorinţele lui Rainer.

Dacă gemenii sunt totuşi invitaţi, contrar aşteptărilor, la vreo petrecere mondenă, spun imediat nu, cu asemenea oameni nu ne amestecăm, astea sunt distracţii prosteşti, lipsite de sens. Spun însă asta numai pentru că nu ştiu să danseze şi nu suportă să fie vreodată mai prejos ca alţii. Tinerilor le vine adesea greu să renunţe la ceva, celor în vârstă le e mai uşor, fiindcă au avut tot timpul să exerseze renunţarea.

Rainer spune că şi pe un om ţi-l poţi însuşi. În primul rând, trebuie să ştii mai multe decât el, iar atunci el o să-ţi recunoască autoritatea de specialist. De pildă, Hans, tânărul muncitor pe care-l cunosc din clubul de jazz. Rainer o să-i explice totul, până când o să ajungă doar un instrument lipsit de voinţă; ăsta-i un lucru mai dificil decât să cizelezi un text literar, căci oamenii sunt în stare să se opună când nici nu te aştepţi. Asta te oboseşte, dar te şi stimulează.

Arta este maleabilă şi neobişnuit de răbdătoare. Oamenii sunt uneori încăpăţânaţi, dar receptivi la explicaţii. Ce-i drept, cred că ştiu ei mai bine, dar Rainer chiar ştie mai bine.

Colegii de şcoală sunt o turmă de miei cenuşii, neştiutori şi necopţi. Povestesc ce-au făcut în weekend cu câte o fată, fie într-un subsol din casa părinţilor, special amenajat, fie în camera

proprie a locuinţei confortabile din cartierul Hietzing, fie în pădure la cules de ciuperci sau într-o cabină de ştrand. Fetele povestesc ce au îngăduit să li se facă sau cum s-au împotrivit şi s-au lăsat implorate. Fără să cedeze, fiindcă vor să rămână virgine. Că tot veni vorba: Rainer, tu chiar n-ai fost niciodată cu o fată? Măcar în chestiuni atât de intime nu-i mai spun „domnule profesor", ca de obicei. Rainer declară prompt că voluptatea e un fel de extaz (???!). Vedeţi voi, conştiinţa nu mai este în toiul acestui extaz decât o conştiinţă a trupului şi, prin urmare, conştiinţă reflexivă a corporalităţii. Ca şi în cazul durerii fizice, şi în plăcere există un soi de reflex care te determină să te concentrezi intens asupra plăcerii. (Ceea? Nu înţeleg o iotă.)

Iar Anna povesteşte că plăcerea este moartea dorinţei, pentru că ea nu reprezintă doar împlinirea acestei dorinţe, ci totodată scopul şi finalul ei. Oamenii caută plăcerea, dar aceasta rămâne totuşi fără rost.

Colegii îi lasă în plata Domnului spunând că domnul profesor şi doamna profesoară nu ştiu ce vorbesc. N-au pus în viaţa lor mâna pe-o pizdă sau pulă.

Sophie Pachhofen trece ca o gazelă prin clasele îmbâcsite de praf de cretă şi caută în portofel bani pentru detestabilul sandvici din pauza mare şi pentru o cola. Invidioasă, Anna îşi ascunde felia groasă de pâine unsă cu untură, preparată de mama şi în care aceasta şi-a pus tot sufletul, fiindcă Anna e copilul ei preferat (e şi ea tot femeie), în timp ce Rainer e mai degrabă băiatul tatii. Iubirea pentru Sophie îl loveşte pe Rainer drept în moalele capului, iar băiatul îi spune fetei pe care o venerează în taină: Văzând cu ochii, conştiinţa pierde din vedere întruparea celuilalt şi o asimilează pe cea proprie, fiindcă aceasta devine scop final. Acum ştii, Sophie. Trebuie acţionat în consecinţă.

Rainer îşi înfige o unghie în palmă. Şi-ar dori îngrozitor de mult s-o aibă pe Sophie, care la rândul ei o vrea cu tot atâta tărie. Numai că nu şi-o mărturiseşte.

Rainer îi spune Sophiei că el e un animal de pradă, iar ea e prada. Sophie zice: Nu pricep despre ce-i vorba. Nu vrei să vii şi tu o dată să jucăm tenis? Rainer spune că el nu joacă decât pe teren propriu. Ochii Sophiei alunecă dincolo de el. Rainer îi spune că trebuie să ţină cont de faptul că plăcerea de-a mângâia se transformă în plăcerea de-a fi mângâiat. Vrei să-ţi simţi trupul înflorind până la dezgust. Oare Sophie o fi simţit vreodată aşa ceva? Dacă nu, atunci îi arată el cum vine asta.

Sophie iese.

Mi-e silă de toate, în special astăzi, spune Anna.

Când o să se întoarcă Sophie cu sandviciul cu salam de la Greissler, Rainer o să-i poruncească să i-l dea lui. Va fi o chestiune de voinţă. Iată că se întoarce Sophie, iar Rainer, cu o expresie brutală, îi pune de probă câteva degete pe jugulară. Au, eşti nebun, la gât sunt mulţi nervi pe care-i poţi distruge foarte uşor dacă nu eşti atent! Nici vorbă de neatenţie, spune Rainer. Am văzut asta într-un film franţuzesc.

Doar nu te apuci să omori oameni numai pentru că ai văzut-o într-un film. Cine ştie de ce sunt capabil, spune Rainer. Ştiu numai că sunt capabil de lucruri inimaginabil de îngrozitoare şi că mă stăpânesc să nu le pun în practică.

În fundal, Anna pândeşte ce-a mai rămas din sandvici. Ţi-am adus şi ţie unul, îi oferă Sophie. Cu peşte şi ceapă, aşa cum îţi place. Grozav!

După ce şi-a înfulecat jumătatea de sandvici, Anna se duce direct la closet şi-şi bagă un deget pe gât. Dă tot afară, doar că în ordine inversă, hering marinat şi ceapă. Anna priveşte cu interes voma şi trage apa. Are impresia că e toată făcută numai din mizerie, nici nu-i de mirare, că doar mereu cară după ea mizeria asta de acasă, ca un magnet.

Odată, pe când era copil, Anna a observat-o pe mămica în cadă. Contrar obiceiurilor ei, mama purta atunci nişte chiloţi albi vechi, care se umflaseră în apă ca o pânză de corabie. Aveau nişte

pete roşii pe ei. Dezgustător. Un asemenea corp este o anexă perisabilă a omului şi nicidecum cel mai important lucru, cu toate că poţi cumpăra atâtea chestii pe care să le introduci în corp sau să le atârni pe el. Când Anna vede ceva alb, simte imediat nevoia să-l păteze.

Anna se gândeşte obsesiv numai la lucruri neplăcute care-i trec prin creier într-o singură direcţie. Bariera se ridică întotdeauna numai pentru a lăsa să intre toate aceste lucruri neplăcute care nu mai ies niciodată afară, se înghesuie în creier, iar ieşirea de siguranţă e blocată. De exemplu amintirea umilitoare de acum câţiva ani, când nişte mame s-au plâns de ea la diriginte. Pe motiv că sexualitatea Annei ieşea la iveală pe gură, sub formă de glume porcoase (cum, de altfel, şi sexualitatea lui Rainer se exteriorizează tot pe gură). Astfel se spune că Anna ar fi otrăvit sufletele inocente ale colegilor. Atunci au început şi dificultăţile de vorbire ale Annei, limba ei spune din ce în ce mai des nu, azi nu lucrez.

Momentan Anna se ocupă din nou de pete şi cel mai mult i-ar plăcea s-o vadă maculată astfel pe Sophie. Numai că aceasta e făcută din cel mai rezistent material. Un material care respinge murdăria.

Încă un mic exemplu. Anna are paisprezece ani. Stă goală pe podea cu picioarele desfăcute şi încearcă să se defloreze singură, cu ajutorul unei oglinjoare pentru bărbierit şi al unei lame de ras, ca să scape de o pieliţă care se spune că ar fi crescut acolo jos. Însă nu are cunoştinţe de anatomie, aşa că se taie din greşeală la perineu şi sângerează foarte tare.

Imediat ce Anna părăseşte closetul urât mirositor al şcolii şi iese din nou la aer, bineînţeles că Sophie e prima care alunecă albă ca neaua pe lângă ea şi o acoperă apoi cu totul. Sophie – avalanşa. Vii după-amiază pe la mine? O.K.

Anna pompează cu putere şi perseverenţă, totuşi nu iese nici sânge (ca atunci), nici cerneală, nici sirop de zmeură, nici

vomă.

Sophie o atinge delicat, în treacăt, şi iese afară, la lumină. Unde e atâta lumină, încât Sophie nu se mai distinge şi dispare fără urmă.

Tatăl lui Hans Sepp provenea din mişcarea muncitorească şi a fost ucis pe treptele morţii de la Mauthausen. Ca şi când n-ar fi văzut niciodată asemenea lucruri, lumina soarelui ce apune se răsfrânge strident, cu mult mai multă forţă decât la răsărit, în ferestrele de pe Kochgasse. Eşti nevoit să închizi ochii în faţa violenţei naturii. Eşti orbit. Locatarii din zonă sunt obişnuiţi să închidă ochii în faţa multor lucruri.

Peste drum se află un mic magazin de mercerie. Pe nişte milieuri mici sunt expuse aţe şi fire de lână colorate, acele ascuţite sunt în magazin. Pătruns de problemele cotidiene, Hans intră ca o forţă elementară în clădirea comunală unde locuieşte împreună cu mama sa. Absentă, privirea lui trece prin doamna în vârstă şi prin fiica acesteia (ambele în halate negre de lucru), care le aprovizionează pe doamnele ce lucrează la domiciliu. Şi mama lui Hans lucrează la domiciliu. În căminul ei neîngrijit, ea scrie, contra cost, adrese pe plicuri.

Cartofii, portocalele şi bananele din magazinul de legume-fructe au ceva natural în ele. Cu siguranţă, Anna şi Rainer ar compara aceste lucruri cu ceva artificial şi forţat, împrumutat din literatură, gândeşte Hans trufaş. Eu sunt mai aproape de natură şi trăiesc în pas cu vremea. Las lucrurile să vină şi să treacă, să mă pătrundă şi să mă părăsească. Tramvaiul 5 scârţâie cu întreruperi ciudate în staţia de la brutăria de pe Laudongasse. Încă nu sunt pervertit de artă şi literatură, gândeşte Hans.

Şi mama lui priveşte soarele oglindindu-se la apus. În timpul ăsta, mintea şi inima îi sunt la social-democraţia care a dezamăgit-o deja de multe ori. N-are voie s-o mai dezamăgească încă o dată fiindcă atunci are să treacă la comunişti. De unde ai puloverul ăsta, Hans? Lâna asta (caşmir) e cu câteva clase peste bugetul nostru. Mama dă foc unui fir şi ştie după miros: lână pură. Hans, care vine de la Elin-Union[1], unde s-a calificat ca

[1] Mare concern electrotehnic austriac cu numeroase fabrici şi întreprinderi.

instalator de curent de înaltă tensiune, dă imediat raportul că a primit puloverul cadou de la prietena lui Sophie, care are părinţi bogaţi. Cu toate astea, el e bărbatul, iar ea femeia. Şi aşa o să rămână, are el grijă. Dacă o ţii tot aşa, o să ajungi un trădător al cauzei muncitorilor când nici nu-ţi dai seama, spune mama. Hans se duce în bucătărie, singura încăpere încălzită, şi-şi toarnă nişte lapte ca să poată face în continuare la fel de mult sport. El doarme în minuscula cameră de lucru, iar mama în sufrageria neîncălzită. Dă-o naibii de clasă muncitoare, trăiască rock'n'rollul! E clasa căreia îi aparţii şi tu. Să sperăm că nu pentru multă vreme, fiindcă vreau să devin profesor de sport sau, cine ştie, poate ceva mai de soi.

În clipa asta, un nou puhoi de oameni ai muncii se revarsă din tramvaiul 5, care tocmai a sosit în staţie, şi invadează străduţele lăturalnice. Coridoare neaerisite se trezesc deodată la viaţă, mame şi soţii se reped la uşă ca să-i primească pe cei ce-şi întreţin familia.

Le smulg servieta jerpelită din mână, sufertaşul uzat şi termosul. Lumea mai bună le smulge câte o mapă cu acte, ziarul, resturile de cârnat afumat, hârtiile unsuroase etc. Apoi capul familiei se bagă în ciorapii rupţi de casă, care până nu de mult mai erau purtaţi încă la serviciu. Oamenii ştiu ce înseamnă să economiseşti, deşi nu toţi sunt nevoiţi s-o facă. Nu-ţi permiţi să cumperi imediat ceva nou, atâta vreme cât există încă lucrul vechi. Se aud vocile stridente şi chinuite ale primilor copii pălmuiţi. Karli nu mai are voie să iasă azi afară, nu, nu. În scuarul de după colţ, câini fără lesă se furişează prin iarbă şi-şi fac nevoile din loc în loc. Invalizi de război, care pe atunci încă mai populau străzile oraşului, îi privesc cu interes şi se gândesc la vremurile când, printre străini şi duşmani, mai erau încă cineva, în timp ce astăzi nu mai sunt nimic.

Pocnesc din lesă, dar căţeii nici că se sinchisesc. Nimeni nu mai ascultă de foştii soldaţi şi nici ei nu mai au cui să se supună

întru totul. Din păcate autoritatea s-a dus pe apa sâmbetei.

Hans înfulecă mai multe tartine cu margarina şi-şi studiază o buclă de păr în vechea oglindă de bărbierit, care cică ar fi aparţinut tatălui asasinat. Nu începe iar cu poveştile tale despre lagăre de concentrare, că mi-ai împuiat capul.

Vizavi, patroana magazinului cu articole de mercerie a tras deja pe jumătate obloanele, în spatele cărora o clientă mai stă încă de vorbă despre un nou model de broderie. Epoca de glorie a goblenurilor atârnate pe pereţi era chiar la început şi avea să se extindă apoi la scară largă. Nici n-au obţinut bine strictul necesar că oamenii şi încep să se gândească la lucruri inutile. La cele necesare ar face bine să nici nu mai înceapă să se gândească. Viaţa e luminată de lucrurile de prisos, atunci când banii nu-ţi prisosesc. Altfel, viaţa de zi cu zi e cenuşie.

N-ai mai fost de patru săptămâni la întrunirile de seară şi tocmai acum ar avea nevoie de tine pentru lipit afişe (mama către Hans). Scuteşte-mă (Hans către mama). Apoi ea citează sec dintr-o carte.

Până spre mijlocul anilor ’50 situaţia muncitorilor a fost chiar mai rea decât în timpul marii crize economice din 1937. Aceşti ani sunt consideraţi perioada neagră de după război. Producţia crescuse, ceea ce echivala cu o intensificare a exploatării, în timp ce alimentele se găseau în cantităţi foarte reduse. La momentul desfăşurării acţiunii, tuturor le merge deja mult mai bine şi miracolul economic (expresie germană concretizată în numeroase filme cu măsuţe joase, curbate şi bar de apartament, precum şi în nenumărate femei blonde şi grase, cu sânii ridicaţi de sutiene cu sârmă) poate să-şi facă nestânjenit intrarea triumfală. Va fi întâmpinat cu strigăte de bun venit. Dar încă mai există oameni la care nimic nu le intră triumfal în casă, cu atât mai puţin un miracol. Deschid mereu uşa, dar nu intră nimic, numai frigul de afară. Printre aceşti oameni defavorizaţi se numără şi doamna Sepp.

În timp ce-şi plictiseşte fiul, povestindu-i cu poticneli şi pentru a nu ştiu câta oară despre anul de graţie 1950, când şi-a îngropat penultimele speranţe (subiectul la ordinea zilei: gărzile lui Olah, bete, intră cu tractorul în fabrici, lovind, ciomăgind şi păruind, ca să-i constrângă pe greviştii să-şi reia lucrul. Olah e deputat SPÖ2, şeful spărgătorilor de grevă şi aşa mai departe, bla bla bla), ea scapă din vedere un lucru, şi anume că de la o vreme fiul ei a început să nutrească, invers proporţional cu ale ei, speranţe trădătoare, pe care el le consideră însă realiste. Hans e tânăr şi sănătos şi se bazează pe pumnii săi, aşa cum şi funcţionarii social-democraţi Probst, Koci şi Wrba se bazaseră pe ai lor, atunci când au zdrobit greva. Hans a învăţat că nu e musai să fii un funcţionar al acelui mult iubit partid muncitoresc ca să nimiceşti ceva cu bâta, poţi s-o faci şi pe cale directă şi, mai ales, pentru tine însuţi. Aşa va începe cândva să se adune o oarecare avere, care apoi se va înmulţi.

Se aprind primele felinare, curentul electric pătrunde în ele. Curentul a fost făcut de Hans însuşi. Nu de bunul Dumnezeu. Doar ţi-a plăcut întotdeauna munca pe care o faci, îl dojeneşte mama. Există lucruri mai frumoase, iar eu chiar ştiu care-s alea, se înfurie Hans.

Şi pentru asta a murit tatăl tău. Din partea mea n-avea decât să nu moară, mă doare-n cot (Hans).

Gândeşte-te ce-ar fi, mamă, dacă ar mai fi încă o persoană aici, n-ai mai avea loc să te mişti. Dar, Hans, există oameni care dispun de mai mult spaţiu decât au nevoie. În Helenental se află o mică băncuţă, iar în Viena-Hietzing sunt vechile vile de familie. Acolo locuieşte Sophie şi am să ajung şi eu într-o vilă din asta, fie ce-o fi, promite Hans. Împătureşte cu delicateţe puloverul scump

---

2 Franz Olah, deputat al Partidului Socialist-Democrat al Austriei şi preşedinte al Sindicatului Muncitorilor din Industria Construcţiilor şi a Lemnului, a contribuit decisiv în 1950 la reprimarea grevelor comuniste.

de caşmir şi îmbracă jacheta peticită de casă pe care o are din copilărie. Menajează ceva pentru mai târziu (o chestie pe care trebuie s-o deprinzi devreme, fiindcă atunci când eşti tânăr există întotdeauna un mai târziu, dar când eşti bătrân, s-a terminat), iar mai târziu va strânge bani pentru şi mai târziu, ca să-i aibă la ananghie, ceea ce să sperăm că nu va fi cazul.

Acum începe în toată casă, ca la comandă, gătitul de seară; mirosuri urâte sau plăcute străbat casa scării şi se depun în tencuiala scorojită, unde întâlnesc vechi cunoştinţe cu care stau la taclale: varză şi conopidă, cartofi şi fasole. A doua serie de copii pălmuiţi zbiară de se aude în toată casa. Tati e obosit şi stă prost cu nervii. Pst, linişte, sau îi plesneşte de tot izolaţia nervilor.

Hans are o viziune cu porţelanuri strălucitoare, tacâmuri de argint şi o moderaţie generală în cuvinte şi gesturi. În ton şi în atitudine, unde nu te încurci niciodată, fiindcă e preferabil să bagi mâna în genţile altora. Hans are un ideal, pentru că e încă în creştere. Adolescentul şi idealul îşi aparţin unul altuia. Consecinţa acestui fapt sunt planurile în care iubirea joacă un rol întotdeauna altruist şi de la care poţi lua, prin urmare, tot ce se poate lua.

Hans relatează afirmaţia lui Rainer cum că în natură cel mai puternic îl zdrobeşte pe cel mai slab. Cred că e logic care din ăştia vreau eu să fiu. Cine e Rainer ăsta? (întrebarea speriată a mamei). Mă calci pe nervi cu întrebările tale idioate, se oţărăşte fiul şi-o şterge, deşi nici n-a apucat să mănânce ca lumea, o altă nevoie a tineretului. Pentru azi era programat gulaş de cartofi, ca în atâtea alte zile.

Mama stă în picioare în camera întunecată, o doare mijlocul de-atâta scris, de jur-împrejurul ei, mobilierul uzat stă să cadă, un semnal care-i dă de ştire că n-a realizat nimic şi că e vinovată de asta. Toţi vinovaţii sunt, de fapt, făptaşi şi toţi făptaşii sunt vinovaţi. În plus o mai apasă şi această ţesătură umană – ca un înveliş făcut să menţină căldura din ceainic – formată din

asasinaţi, spânzuraţi, gazaţi, împuşcaţi, oameni cu dinţii de aur smulşi. Servus, Hansi, somn uşor (aşa-l chema pe bărbatul ei, iar fiul poartă acelaşi nume). Hans al ei, care e deja mare, nu mai e Hansi, tocmai pleacă de acasă. Păcat că tata nu l-a văzut crescând. Dar pentru el străinii erau mai importanţi decât familia. Acum mama trebuie să aibă grijă singură. Pentru un băiat e greu să crească fără tată, s-a scris adesea despre treaba asta, pentru o fată tatăl nu o aşa de important. Din moment ce au spus-o alţii mai deştepţi decât mama lui Hans, înseamnă că-i adevărat. Soarele nu râde în timpul ăsta, fiindcă tocmai s-a retras definitiv. Din Kochgasse n-au mai rămas decât cercurile luminoase pe care felinarele le decupează din întunericul caselor. Asta nu înseamnă însă că ceea ce nu se vede nu există. În măsura în care n-a trecut şi nu e, deci, uitat şi îngropat, mai este încă prezent. Este încă prezent, şi multe destine, de altfel nu foarte interesante, se desfăşoară acolo. Ca să evite chestia asta, Hans tocmai se îndreaptă către un destin mai interesant şi se pierde cu totul în el.

Toamna a avut dintotdeauna multe pe conştiinţă, mai ales când e resimţită de un om încă tânăr. Bătrânii se gândesc deja mereu la moarte, tinerii numai toamna, când are loc un declin general al plantelor şi animalelor. Rainer spune că în nopţile de toamnă magia sa personală îşi desface aripile. Mai târziu, pisici sângerânde, în lanţuri, îşi ling de pe blana rănită un ţipăt ce răzbate din şură. Asta e o poezie. Involuntar, lui Rainer îi vin în minte femeile atunci când se gândeşte la frunzele veştejite de toamnă; de exemplu mama lui se veştejeşte simţitor şi înainte de vreme. O femeie vrea să aibă mereu ceva înăuntrul ei, ori dacă nu, dă naştere unui copil, care iese din ea. Asta e, pentru Rainer, imaginea femeii. Duhneşte exagerat a lumină, spune Rainer în poezia despre toamnă. Încă nu s-a terminat de tot, dar se apropie de sfârşit. Ca în cazul mamei. Tata-i încă arătos, mama nu mai are nimic focos. Mai mult decât pe Rainer, mama o iubeşte pe sora lui. Spune că aceasta are mai multă nevoie de afecţiune, fiindcă e mai labilă sufleteşte decât el. La rândul său, tatăl îl preferă pe el, deoarece îi este moştenitor şi duce numele familiei mai departe.

Cu simţurile care nu-i sunt momentan necesare în procesul de creaţie literară, Rainer e atent la telefonul care i-o poate aduce pe Sophie în casă fără niciun efort. Când e întrebat dacă aşteaptă ceva, el spune nu, ce să aştept? în realitate însă aşteaptă vocea iubită. Aceasta apare doar arareori. Nu poţi să faci primul pas din cauza valorii personale. De ce oare din eter nu se apropie de el vocea aceea, ci numai nişte tâmpenii de dedicaţii muzicale de la radio, unde nişte tâmpiţi îi felicită pe alţii şi mai tâmpiţi cu ocazia plicticoaselor aniversări şi zile onomastice? Oamenii ăştia mai bine nu s-ar fi născut, oricum nu contează «Iacă trăiesc sau nu.

Sophie se gândeşte foarte rar la dragoste, în schimb se gândeşte adesea la sport. O fată sportivă trebuie să se gândească la altceva.

Rainer are în el prea multe lucruri urâte. Acestea apasă îngrozitor asupra copilului, iar apoi adolescentul nu mai poate să

scape de ele aşa uşor. Prea des şi-a văzut copilul mama încovoindu-se sub loviturile tatălui asemenea unui cal bătrân. În scopul ăsta erau folosiţi papuci vechi care puteau fi aruncaţi după întrebuinţare. Bătăile au început, se pare, chiar în ziua în care s-a pierdut războiul, fiindcă înainte tatăl bătea oameni străini, diferiţi ca statură şi înfăţişare, acum nu mai are la îndemână decât statura şi înfăţişarea mamei şi copiilor. A mai şi gonit oameni în mlaştini, unde şi-au găsit repede sfârşitul, este un fapt dovedit. A avut ghinion, din moment ce alţii, care au făcut acelaşi lucru, astăzi parvin din nou, iar el nu. Asta ţine de destin, care e individual. Fiindcă şi în acest detaşament de elită au existat rataţi ca tatăl său, care rămân în veci nişte căcăcioşi mărunţi. Elita a dispărut şi în urma ei a rămas numai o grămăjoară umană[3]. Totuşi el îşi vede de treabă şi n-are motive să se ruşineze, după cum spune. A încercat deja mai multe profesii, dar până acum a dat greş întotdeauna. S-a dus în Franţa fiindcă voia să facă reclamă unui produs franţuzesc cu ajutorul baloanelor, numai că reclama a fost preluată de altul care a fost considerat mai isteţ. Şi aşa a mai pierdut o şansă. Încetul cu încetul, tata se împuţinează din motive naturale de vârstă.

Mama îi spune că educaţia copiilor este lucrul cel mai important, este o datorie. La îndeplinirea acestei datorii te ajută liceul. Tata zice mai degrabă că ar trebui să câştige deja singuri, o perspectivă care-i cam îngrozeşte pe gemenii cei cultivaţi. Nu li se poate face una ca asta, cred ei.

Din colţurile burduşite cu lucruri ale camerei se iţeşte chipul grotesc al sărăciei care-i ameninţă – şi care, de fapt, e de mult prezentă – şi face prietenos cu ochiul. Cu blugii lor prefăcuţi de atâtea ori şi pe care s-au aplicat deja atâtea petice de protecţie, gemenii taie brazde în praful gros de pe podele. Mama e nevoită să facă curat la oameni străini, aşa că propriul cămin e

[3] Haufen = grămadă, adunătură, dar şi detaşament.

lăsat de izbelişte. La aceşti oameni străini există şi bărbaţi străini. Tata zbiară din cauza asta ca o vită friptă de vie. Pentru mama nu există cruţare şi nici vreun petic protector, e tracasată şi călcată în picioare întruna. În plus, nu reuşeşte deloc să răspândească acea atmosferă caldă şi plăcută pe care se cuvine s-o emane orice cămin unde există o gospodină. Şi tocmai ea ar trebui s-o facă, fiindcă fostul ofiţer nu e omul care să răspândească o atmosferă caldă şi plăcută. El distruge tihna oriunde o întâlneşte.

În cercul de cunoştinţe, care e destul de restrâns, tata trece drept un ţicnit care face afirmaţii ciudate şi căruia nu-ţi poţi permite să-i zici nimic, pentru că el nu mănâncă pe la alţii, după cum se exprimă el însuşi.

Tata se gândeşte adesea la scheletele întunecate ale oamenilor pe care i-a ucis până când zăpada din Polonia n-a mai fost albă şi imaculată, ci maculată şi pătată de sânge. Totuşi zăpada revine mereu şi între timp nu mai poartă nicio urmă a celor dispăruţi.

Mama, pe de altă parte, încearcă să-şi înveţe copiii ce este omenia, lucru care intră în atribuţiile unei mame. În curând însă mama trebuie să renunţe la asta, deoarece copiii vor să fie inumani şi fac tot posibilul să arate ca atare. Orice ai face e zadarnic şi greţos. Totul te scârbeşte, dar nu vrei să pui osu' la treabă, dimpotrivă, te scârbesc hârtiile mototolite, chiştocurile de ţigară de pe podea, cojile de brânză şi de salam, petele de cafea şi mai ales cotoarele de măr şi sâmburii de portocală. Aceştia sunt cei mai răi. Nu sunt îndepărtaţi fiindcă e un sentiment frumos să ţi se întoarcă stomacul pe dos. Apartamentul e plin de colţuri ticsite şi de nişe în care se adună gunoaie. Mic burghezul are întotdeauna ceva de ascuns, de aceea există aceste colţuri. La familia Witkowski poţi admira tot ce are de ascuns mic-burghezul, fiindcă ei nu aruncă nimic. În faţa acestor colţuri stă cetăţeanul mereu gata să se retragă cu iuţeala fulgerului şi să săvârşească porcării, neobservat de nimeni.

Gemenii sunt superiori în nefericirea lor, pentru că s-au eliberat de toate şi fac ce vor. Rainer spune că oamenii sunt condiţionaţi într-un fel sau altul, dar eu nu, fiindcă le sunt superior datorită voinţei mele. Individul, în schimb, e liber dacă îşi doreşte acest lucru. Rainer acceptă plin de graţie această libertate oare-şi prezintă totodată scrisorile de acreditare. Există în el un eroism solitar. Solitar pentru că nu-l vede nimeni, motiv pentru care, fireşte, şi cel mai frumos eroism îşi pierde jumătate din valoare. Dar totuşi Rainer se poate privi în ochi, atunci când e singur în faţa oglinzii.

Uneori se întâmplă să fie o zi absolut normală, iar tatăl îşi alege după bunul plac pe unul dintre copii, pe care-l loveşte urlând. Deoarece copilul nu vrea să facă ce-şi doreşte tatăl. Atunci copilul dă neajutorat din mâini şi din picioare, în timp ce interiorul său se detaşează de corp şi se ridică ceva mai sus de unde poate urmări mai bine groaznica întâmplare. Aşa s-au obişnuit în copilărie Anna şi Rainer, iar acum cred că sunt încă undeva deasupra şi-i pot privi pe alţii de sus. Fizic se dezvoltă greu şi cu ezitări. Şi-au păstrat însă simţul pentru lucrurile elevate. În capete se acumulează ceva care va produce mai târziu o explozie de lumină portocalie.

Acum a sosit timpul când gemenii l-au întrecut pe tată din punctul strict de vedere al cunoştinţelor. Totuşi, tatăl încă mai crede că, datorită vârstei, ştie mai multe decât copiii. Experienţa contează. În aceste vremuri noi cunoaşterea te face liber, şi nu munca. Nu vrem să muncim, mai ales nu cu mâinile, nu. Adesea tinerii ăştia care nu vor decât să danseze şi să asculte jazz sunt prea imaturi ca să se descurce cu libertatea, de aceea ea îi se ia imediat înapoi.

Mama se trage dintr-o familie mai bună de care s-a desprins de mult. A fost profesoară. Fără să-şi dea seama, cele două jumătăţi ale cuplului conjugal s-au regăsit apoi acasă. Anna şi Rainer îşi urăsc părinţii pentru că tineretul se pripeşte adesea

şi nu-i dispus la compromisuri. Cei doi fraţi fac tot felul de răutăţi la adresa tatălui pe care-l detestă – îi maimuţăresc dispreţuitor fiece mişcare, îi smulg cârjele, îi pun piedică (deşi n-are decât un picior), îi scuipă în mâncare şi nu-i aduc ceea ce-şi doreşte. Îmi faceţi şicane, bombăne mânios bărbatul între două vârste. Dar nu poate să dovedească niciodată că o fac intenţionat. Cu toate acestea, îi lasă în continuare la liceu, ca să poată spune că are copii la liceu. Uite-aşa decad valorile, după cum se poate foarte bine observa: valorile autorităţii şi ale puterii paterne.

Dar mai există o mamă şi soţie pe care te poţi răzbuna. Îi spui că trupul ei seamănă din ce în ce mai mult cu o bucată de brânză împuţită sau îi ascunzi banii de coşniţă din vasul de porţelan, unde stau de obicei, iar apoi o acuzi că i-a cheltuit pentru ea. Astăzi, de exemplu, se iveşte o astfel de situaţie: mami caută consolare la copii, fiindcă el tocmai i-a sfâşiat cu dezinvoltură un şorţ nou-nouţ dintr-un material frumos cu flori colorate, achiziţionat de la solduri şi pe care şi l-a încropit singură la maşina de cusut cumpărată în rate. Fără să aibă talent la cusut, dar cu multă grijă şi bucurie de-a face ceva cu mâna ei. Ce-ţi faci singur e întotdeauna mai bine lucrat şi mai de calitate fiindcă ştii ce şi cum şi de unde, pe când la lucrurile de gata nu ştii asta niciodată. Dar poţi bănui, desigur: sunt prost şi neglijent cusute, de le cad nasturii imediat, şi mult prea scumpe. Se poate şi mai ieftin. Mămica a economisit o grămadă de bani punându-şi mâinile la treabă, iar tăticul îi distruge lucrul cu bună ştiinţă. Şi asta fiindcă n-a vrut, din principiu, să-i intre în casă o maşină de cusut. Dacă mama îşi coase ţoale noi, te pomeneşti că altor bărbaţi o să le dea prin cap să se uite mai bine la silueta ei, deformată, ce-i drept, dar totuşi feminină. Şi ce materiale îşi alege ea, mă rog? Bineînţeles: atrăgătoare şi multicolore sau, în fine, ce înţelege ea prin multicolor (cu ciupercuţe, albine, buburuze, flori etc). Şi ce croială-şi alege? Bineînţeles: una care-i scoate în evidenţă sânii, şoldurile şi fundul, în măsura în care are aşa ceva.

Tocmai ceea ce nu trebuie scos în evidenţă. Lucrurile astea sunt pentru tati şi pentru nimeni altul. Oi vrea tu să agăţi pe careva, dar eu, ologul, sunt mai bărbat ca unul care are două picioare şi tot nu-i bărbat. Să-ţi demonstrez acum? Cu plăcere. Oriunde, pe covorul de iută din faţa patului sau chiar pe patul care a văzut deja mult chin şi sânge menstrual, motiv pentru care pute straşnic. Nu poţi să speli întruna, mai vrea omul să ia o pauză şi să citească o carte bună. E tipic, în loc de maşină de spălat îţi cumperi maşină de cusut. Am putea fi aşa de curaţi! Şi cum suntem? Jegoşi. Tu în schimb porţi şorţuleţe noi şi roşii. Hârşti, face foarfecă. Atâta muncă distrusă într-o clipă! E o răutate.

Bucură-te că nu te-am ciopârţit chiar pe tine, că doar am învăţat cum se face asta. Trebuie să-ţi învingi reţinerile, dar apoi merge de la sine. În plus, am o idee pentru o nouă serie de fotografii; aş putea să-ţi fac tăieturi, crăpături şi mici găuri în piele. Se poate realiza şi cu acuarelele copiilor.

V-am făcut prăjitură cu caise, încearcă mămica să se dea bine pe lângă copiii la care caută înţelegere şi n-o găseşte. Se bazează pe cultura lor, o treaptă preliminară a acestei înţelegeri, şi pe „măsura inimii" acestor copii, care au întrecut însă de mult orice măsură. Se investeşte în Rainer şi Anna, iar ce iese de aici sunt doar ei doi, fără căldură şi afecţiune. Uite prăjitura şi uite şi farfurioarele de sticlă. Pun totul aici unde sunt deja atâtea cărţi, pentru prăjitura asta proaspătă nu mai e niciun pic de loc, daţi astea la o parte!

Nu, cărţile nu le dăm la o parte, sunt mai importante decât orice prăjitură. Tocmai citim că existenţa noastră nu face doi bani. Cară-te, mamă, o dau gemenii din nou afară pe mama. Nicăieri nu e dorită, săraca, ceea ce are un efect catastrofal asupra stării ei generale.

După ce gemenii au ţipat cum se cuvine la mama lor, se apucă imediat să mănânce toată prăjitura. Nu-i sub demnitatea lor.

Mamei nu-i mai rămâne nicio bucăţică, deşi ar fi vrut şi ea să guste.

Rainer crede că actul sexual pe care o femeie e nevoită să-l suporte echivalează cu o înjosire. Asta reiese clar în cazul mamei care strigă adesea după ajutor din dormitor. Dar poate că i se fac lucruri anormale şi de-aia ţipă. Rudele au observat adesea şi la Rainer o privire anormală, care se trage probabil din faptul că a văzut prea des astfel de scene în dormitor. Dar el nu s-a uitat niciodată la aşa ceva. A băgat imediat capul sub pătură. Acolo nu vezi nimic şi nu te miroşi decât pe tine însuţi. Câteodată Rainer nu mănâncă decât supă şi refuză hrana solidă, deşi bărbaţilor le place, în general, mâncarea consistentă. Anna nu mănâncă uneori nimic, situaţie care poate dura zile întregi. După ce fraţii au terminat de nemâncat, se întind imediat pe unul dintre paturile lor – separate intenţionat printr-un perete despărţitor, fiindcă el e băiat, iar ea e fetiţă – şi se izolează de lumea exterioară. Rainer scrie poezii pentru ca izolarea să funcţioneze şi mai bine. Adesea vede chipuri în copaci care-l îndeamnă la asta, nebunul. N-are prieteni, doar camarazi, care se poartă adesea necamaradereşte cu el, care dispreţuieşte din principiu camaraderia. Când Rainer compune poezii, n-o face cu gestul graţios al peştelui care sare argintiu din apă, aşa cum se întâmplă atât de frecvent la scriitorul Musil. Este mai mult o scotocire şi o înhăţare cu dinţii.

Rainer şi Anna sunt conştienţi în fiece clipă că au scăpat de localităţi precum Ybbsitz, Laa an der Thaya, Laa an der Pielach sau diverse aşezări cu numele de St. Michael datorită faptului că părinţii lor s-au mutat la oraş. Sunt bucuroşi că nu trebuie să trăiască în provincia îngrozitoare şi mărginită pe care o cunosc din casa de la ţară a bunicii. Orice, numai asta nu.

Acolo unde stăncuţe alpine, ciori şi alte lighioane se aşază ţipând pe copacii desfrunziţi deja de iarnă. Unde diverşi nori trec sfârâind pe cerul tulbure, căprioarele behăie, iar copiii nespălaţi de la şcoala generală şi copiii debili de la şcoala complementară se înghesuie în autobuze. Printre ei circulă bacilul sărăciei. Prin tot terciul ăsta de boarfe de lână, umede şi aburinde, moştenite

de la fraţii mai mari.

N-au niciun viitor, spune Rainer, sunt condamnaţi la moarte încă dinainte de a se naşte, iar în cap n-au decât un singur lucru. Imaginile dintr-un cap sunt la fel cu imaginile din capul următor. Şi toate astea se petrec în aer liber, unde oricum nu-i nici urmă de libertate. Peisaje fade se întind în ploaie, nu li se văd limitele, dar acestea există totuşi, şi anume în capetele locuitorilor. Minţi înguste au descoperit cei doi fraţi şi în metropolă şi jubilează fiindcă ei au depăşit deja cu ceva timp în urmă aceste limite. S-au năpustit cu dinţii lor ascuţiţi asupra cordonului ombilical vineţiu, ce-i ţinea legaţi de anumite locuri predestinate, şi l-au secţionat. Urma de sânge li se scurge pe bărbie. Două limbi palide, limba lui Rainer şi limba Annei, ling bine locul. În curând, din limita naturală a naşterii n-o să mai rămână niciun rest de piele. Spaţii infinite se deschid, cu un soare rece precum gălbenuşul întreg, în lapte.

Dacă e vorba ca cineva să rănească aici pe-un altul, atunci Anna şi Rainer sunt aceia care-o fac.

Gata cu gerul sticlos de pe drumurile de ţară, gata cu pantofii de duminică cu talpă subţire, care nu se potrivesc nici cu vremea, nici cu cel care-i poartă. Gata cu alergatul într-un suflet la cinema, la filmele western, de unde ieşi cu impresia că eşti tu însuţi cowboy, deşi n-ai întâlnit acolo decât alţi proşti mucoşi şi daţi cu gel. Gata şi cu frica de a veni târziu acasă şi de a fi lovit cu diverse obiecte dure. În plus mai trebuie să care până la coteţ găleţile grele cu lături fierbinţi pentru porci. Iar dacă uiţi să ţi-i scoţi înainte, pantofiorii de stradă se împut aşa de tare, că poţi să-i degradezi imediat la rangul de încălţăminte de grajd.

Gemenii nu sunt personaje secundare, ci actori principali. Sunt centrul, care nu este însă un punct, ci o pătură largă de oameni.

Pe feţele celor doi fraţi nu se citeşte bucuria de a trăi, aşa cum se întâmplă cu orice om tânăr care ascultă radio, ci doar

furia şi greaţa. Le oferi copiilor iubire şi e ca şi cum nu i-ai iubi deloc. Ei cred că în fiecare om există o parte care nu e predeterminată. Ceva ce nu poate fi prevăzut, care nu se încadrează în societate şi care este, astfel, absolut liber. Numai celor slabi şi supuşi le place să mănânce prăjituri şi să asculte Elvis, Peter şi Conny.

Rainer mănâncă o supă limpede de pui, în care plutesc iarăşi nişte chestii nedefinite care o tulbură.

Să sfâşii cu dinţii noile fuste Conny, care sunt acum la modă, ar fi încă un lucru pe care l-ai putea face. În ultima vreme, masa cenuşie a fetelor preferă să se îmbrace cu aşa ceva, fiindcă materialul e ieftin, producţia e mare, iar fusta inspiră voie bună, atunci când e roşie, şi dramatism, atunci când e albastră.

Să deşurubezi capetele pătrate şi tapate (modelul „cuib de cioară") ale unor fete incredibil de urâte şi să le strici coafura, scoţându-le clamele şi acele de păr. Să rumegi puloverele Nicky în dinţi, până când nu mai rămâne nici urmă de Nicky în ele, ci doar materialul lăbărţat şi anost al unui pulover obişnuit. Rainer îşi muşcă buzele de îi dă sângele când le vede cum trec pe lângă el şi spun: ia-mă, ba nu, mai bine ia-mă pe mine. Sunt date cu dermatograf negru pe pleoape şi cu rujuri albe sau cu un strugurel roz-deschis; sunt o turmă cenuşie care-şi face apariţia înflorată pe jumătate. Sub jupa apretată de mămica miroase a organe femeieşti. Jupon scrobit ştie să-şi pună, dar de spălat nu se spală.

Rainer nu vrea încă să aibă relaţii mai strânse cu vreo fată, vrea doar să le judece de la distanţă. Pentru restul are încă timp, ştie el.

Mămica intră puţin înăuntru, se sperie pe bună dreptate de odraslele ei, spune însă că tânăra generaţie ar trebui să urmărească frumosul în gânduri, cuvinte şi fapte. De aia se duc la liceu, acolo se învaţă asta. Ar trebui să construiască punţi, nu să le dărâme; o punte duce de la tine la semenul tău, iar cealaltă de la

semen la tine însuţi. Gemenii nu vor să construiască punţi.

Anna: într-adevăr, avem libertate de alegere, dar nu alegem să fim liberi. Suntem condamnaţi la libertate. Dacă mă uit la tine, mamă, văd că-i adevărat. Părăsită în plină libertate, ăsta e cazul tău. Iar această părăsire nu are altă cauză decât tocmai existenţa libertăţii. Se vede pe tine.

Mămica nu înţelege nimic, dar ştie un lucru, şi anume că lumea ar fi mai bună dacă şi-ar fi ascultat mai mult filosofii şi artiştii decât propriul spirit meschin şi egoist, lipsit de o viziune largă. Ar trebui să-i creadă pe Beethoven şi pe Socrate.

Gemenii îi explică mamei că şi nonexistenţa acestei mame ar fi imaginabilă şi posibilă. Eu însămi v-am născut, unul după altul. De aceea existaţi, iar eu exist de asemenea. Ce prostie mai e şi asta? Doar lumea-i aşa de frumoasă şi de largă şi de pestriţă şi de tânără, mai ales când şi tu eşti tânăr. Au voie să decupeze noul poster cu Elvis, în sfârşit le dă voie, deşi până acum le interzisese acest lucru.

Mama e alungată ca o muscă sâcâitoare. În timpul ăsta copiii îşi recapătă privirea aceea anormală de dinainte.

Mama pleacă şi din uşă spune că copiii, care pentru o mamă rămân toată viaţa nişte copilaşi pentru care-şi face griji, ar trebui să se bucure şi de lucrurile mărunte. Există oameni care dispreţuiesc copacii cu forme ciudate, florile sau tufele de la marginea drumului şi uneori chiar le distrug. Sunt aceiaşi oameni care chinuie şi animalele. Sunt mediocri şi necugetaţi, ceea ce copiii ei nu sunt. Copiii ei trebuie să respecte ceea ce alţii nu bagă în seamă, lucrul mărunt şi umil. Asta-i educaţia pe care le-a dat-o ea şi pentru care s-a luptat adesea cu soţul ei. Acest soţ este soldat şi, ca atare, un grobian care preferă filmele comerciale ieftine.

Dacă n-ar fi aşa de grosolan, n-ar fi fost în stare să ucidă. Avea nevoie de grosolănia asta. Slăbiciunea ar fi fost neavenită, ar fi contrazis imaginea acestei meserii.

Mama are încă în faţa ochilor gura lui căscată la comedia cu Heinz Ruhmann. Acest film preferat, favoritul absolut în materie de filme, e *Cruşon flambat*[4]. L-a văzut de mai multe ori, dar nu s-a plictisit de el. La acest film doar el a remarcat fineţurile, pe când ceilalţi se hlizesc la poantele evidente. Încă de la momentul apariţiei sale, filmul ăsta făcea trimitere la viitor. Tata a prevăzut asta. Adesea povesteşte neîntrebat conţinutul peliculei de cinema *Cruşon flambat,* pe care, din păcate, copiii n-au mai prins-o. În filmul ăsta Noua Epocă îşi arăta de pe atunci adevăratul chip, în persoana tânărului profesor animat de un ideal naţional. Profesorul spune în film că epoca veche trebuie să dispară negreşit. Tăticul e de aceeaşi părere, iar gemenii pregătesc cât ai clipi această epocă nouă. Este o epocă şi mai nouă decât epoca nouă de la cinema.

Ce vreţi, sunt împotriva tradiţiilor depăşite. Am mai văzut şi câteva filme muzicale cu Marika Rokk, care are o condiţie fizică şi o voinţă ieşite din comun, din moment ce încă mai dansează. Şi mai era şi filmul ăla emoţionant despre Hans Christian Andersen. La scurtă vreme după aceea, actorul principal s-a sinucis împreună cu soţia şi copiii, fiindcă această soţie era evreică. Înainte de a muri a mai avut pentru ultima dată ocazia de a-şi demonstra umorul profund uman şi constructiv. Umorul ăsta funcţionează numai dacă vine din interior. Acest interior a fost sfârtecat de o otravă cu efect rapid. Unii mor mai discret şi, poate, în chinuri şi mai mari. Astfel i-au fost distruse măruntaiele, iar povestitorul danez de basme a rămas posterităţii doar sub forma peliculei de celuloid. În felul ăsta, ceva din el i-a supravieţuit.

Frumoase, frumoase, frumoase vremuri erau. Nisip încins din deşert.

---

[4] Feuerzangenbowle = comedie germană foarte populară, realizată în 1944.

O lumină foarte blândă de primăvară se revarsă înăuntru prin uşile de sticlă Lalique, care au fost expuse încă în anii ’20 la Paris, la un târg internaţional, după care au sosit la Viena. În închipuirea ei, Sophie este ea însăşi alcătuită din sticlă, porţelan lustruit sau, preferabil, din oţel de calitate superioară. Sportul o şlefuieşte pe Sophie şi a reuşit deja s-o facă foarte mobilă din toate punctele de vedere. Iar ce nu reuşeşte sportul, reuşeşte biblioteca tatii, şi anume îi creează o bază culturală şi un anumit nivel. Dar ea e totuşi o fată mai degrabă sportivă decât una tobă de carte. Inteligenţa nu-i punctul ei forte. Toate muchiile sunt rotunjite, tari şi strălucesc puternic. Murdăria e total străină fiinţei ei, aşa cum până nu de mult şi pentru germani tot ce nu era german era de pe altă planetă; cu toate acestea, astăzi a început un turism intens care le aduce şi nemţilor lumea în casă, respectiv îi transportă pe nemţi în lumea din afara casei.

Nu există niciun punct în care să te-nfigi pe această suprafaţă netedă, care te îndeamnă, ce-i drept, să fii înfigăreţ, dar pe care aluneci totuşi mereu. Sophie intră îmbrăcată în costum de tenis (aproape întotdeauna poartă haine sport de un fel sau altul) şi-i spune lui Rainer, în care sălăşluieşte dragostea pentru ea (pe care el n-o arată ca să nu-şi piardă prestigiul): împrumută-mi şi mie douăzeci de şilingi pentru taxi, că n-am bani la mine şi mama e plecată în vizită.

Plângând uşor, Rainer scotoceşte în portofelul său mic, iar Sophie primeşte banii care pentru Rainer reprezintă o sumă mare, pe care sigur n-o s-o mai vadă niciodată. Pentru Sophie banii nu înseamnă absolut nimic, fiindcă prezenţa lor e de la sine înţeleasă. În schimb, Rainer se uită lung în urma frumoasei bancnote de douăzeci de şilingi, chiar şi după ce aceasta a părăsit de mult casa. Tatăl lui Rainer consideră mersul cu taxiul o grandomanie pe care fiul său trebuie să şi-o reprime – chestiune care-şi pierde sensul; atunci când acesta plăteşte altora taxiul. Sophie priveşte taxiul ca pe un mijloc de transport.

Sophie n-o să-i mai dea niciodată banii înapoi, o să uite, fiindcă pentru ea n-au nicio valoare reală.

Rainer o să se gândească obsesiv la aceşti bani, ca de altfel şi la alţi bani, dar n-o să îndrăznească niciodată să-i ceară înapoi.

Covorul persan este o suprafaţă întinsă şi pufoasă, Sophie este ceva în care trebuie să pătrunzi, însă nu ştii cum fiindcă nu există niciun mâner de care să te ţii. Oare s-o regulezi sus, în gură, şi să-i faci terci limba ca să nu mai dea din ea niciun cuvânt dispreţuitor şi jignitor, sau s-o iei de jos, ceea ce-i dificil, pentru că nu lasă pe nimeni să se apropie de uşa de intrare. Aluneci. Dar ce înseamnă alunecarea asta în comparaţie cu decăderea socială?! E răul cel mai mic. S-ar putea totuşi să existe o legătură cauzală între cele două rele.

Peste tot sunt expuse tablouri moderne şi obiecte care evocă arta şi cultura veche la care ai acces doar dacă ţi-ai însuşit cumva aceste lucruri. Cel mai bine însuşindu-ţi-o pe Sophie care, după cum spuneam, n-are mânere de care să te poţi apuca. Deşi Rainer a studiat legile artei şi le cunoaşte bine, nu posedă încă niciun obiect de artă. De altfel, nu există niciun fel de legi ale artei, fiindcă arta este artă tocmai prin faptul că nu ascultă de legi. Rainer a ajuns singur la această concluzie. Oamenii, pe de altă parte, sunt supuşi regulilor, căci altfel ar însemna să fie toţi împotriva tuturor, adică să domnească anarhia. Asta o spune mama lui Rainer tatălui lui Rainer, şi tatăl lui Rainer, mamei lui Rainer. Rainer, dimpotrivă, are o slăbiciune pentru anarhie tocmai pentru că ştie care sunt regulile convieţuirii reglementate şi, ca atare, le dispreţuieşte. Trebuie să distrugi totul, după care nu mai ai voie să construieşti nimic.

Gheara lui Rainer a şi ţâşnit către Sophie, cu intenţia de a-i aplica o figură de judo de nota zece, însă ea alunecă pe lângă el şi spune că acum trebuie să se schimbe. Iarăşi. Vin şi eu. Nu, nu vii nicăieri.

Iar el rămâne imediat pe loc. Una din multele greşeli ale

clasei de mijloc este că se descurajează rapid, la orice tentativă stângace de a ieşi în faţă. Nici nu se iveşte bine şansa de înaintare, că şi renunţă fără să insiste măcar un pic, de formă. Aici ai whisky, serveşte-te până mă-ntorc.

Rainer trage violent de puloverul lui ieftin şi lăbărţat în timp ce Sophie îi scapă a nu ştiu câta oară. Deja devine plictisitor.

Bietul lui creier îşi abate gândurile spre umilinţe mai vechi şi mai noi. Sunt zone în spiritul lui schilodit, unde filmul se rupe mereu. Nimic frumos, numai lucruri urâte. Ies la iveală excursii de duminică împreună cu mama, tramvaie în care miroase a şosete umede şi în care se îngrămădeşte o masă de oameni cenuşie şi sărăcăcioasă, de felul celor pe care un război lung le produce, dar pe care nu le poate îndepărta prea repede. Se pleacă la drum în Pădurea vieneză. Cu căciuli de lână, împletite din lucruri vechi, de pe vremea războiului, deşirate şi refolosite, pantaloni de schi, pantofi grosolani şi tot ce poate fi mai rău: afurisita de gustare la pachet. Care miroase a brânză şi-ţi face sete. Nu se poposeşte nicăieri, fiindcă asta costă bani; un copil poate să bea şi apă, care oricum nu-i de găsit, în curând, sandviciul cu brânză o să-şi dea duhul în dinţii de metal ieftin ai mamei şi apoi o să-i duhnească din stomac pentru că nu l-a mestecat bine. Mestecatul prea îndelung nu face decât să răspândească gustul cel rău peste tot.

Blestemata asta de retragere la depou din cauza căreia trebuie să aştepţi cel puţin douăzeci de minute până întoarce următorul 43. Ultima staţie. Neuwaldegg. Mereu în mijlocul celui mai sărman material uman. Adesea puteai să economiseşti banii de transport, mergând pe jos de-a lungul străzii Alszeile, la capătul căreia (mama, draga de ea!) aveai voie să te dai în carusel de banii respectivi, ceea ce te făcea să conştientizezi şi mai bine condiţia de copil de care vrei totuşi să scapi. Cu toate acestea, copiii Rainer şi Anni chiuie din răsputeri, cu inimile şi minţile otrăvite deja de maşinile ce trec în goană pe lângă ei. Nu fiindcă

acestea ar polua mediul înconjurător, care e oricum desfigurat în urma războiului, ci fiindcă lor le lipseşte capitalul cu care să-şi cumpere maşină. Iat-o şi pe Anni cum se tăvăleşte prin gunoaie şi rahat de câine ca să atragă atenţia asupra problemelor ei sufleteşti considerabile. O problemă sufletească e un lux şi se ignoră. Ea vrea să fie singură într-un automobil frumos şi nu cu mai mulţi laolaltă, cu atât mai puţin cu familia, într-un rahat de tramvai în care toţi sunt egali şi ca atare nimeni nu poate reprezenta ceva deosebit. Dacă ar fi într-un Mercedes nu s-ar putea apropia nimeni să întrebe cum îl cheamă pe băieţel sau cum o cheamă pe fetiţă. Şi nici să-i mângâie pe cap cu nişte mâini pe care se vede clar că aparţin unor muncitori. Şi care nu-şi dau seama că micuţul astfel mângâiat poartă deja în inimă otrava individualismului pe care e gata s-o împroaşte.

O dată Anni a făcut efectiv pe ea la atingerea unei asemenea mâini îmbrăcate într-o mănuşă cu un singur deget, în timp ce deasupra ei plutea un damf de usturoi împuţit, iar persoana îi vorbea ca şi cum ar fi fost un copil obişnuit, ceea ce ea nu mai era încă de pe atunci. Nici obişnuită, nici copil. Urina i se prelingea fierbinte pe picioare în jos (forţa care trage în jos), se îmbibase cu furie în pantalonaşii de lână tricotaţi în casă şi căuta neîncetat o ieşire din dezolarea de duminică: podeaua striată a vagonului. Pic, pic, pic. Cu mişcarea unei cumpene de fântână, braţele mamei coboară, trag o bătaie bună, se ridică din nou, apoi iar coboară; gimnastică de întreţinere pentru mami, care tocmai s-a relaxat cum se cuvine în excursie. Urlet asurzitor al copilului de sex feminin. Rainer s-a pitulat încă de la prima lovitură între doi bunicuţi, agăţându-se de pantoful de drumeţie al unuia dintre ei. Băieţelul merge deja la şcoală? Cum te cheamă? Pupaţi-mă-n cur.

Afară, Opel-uri şi Volkswagen-uri apar ca rechinii din aburul toamnei şi îşi trimit apoi cu repeziciune trupurile puternice înapoi în ceaţă, categoric ascultătoare, deşi

neîmblânzite, urmărindu-şi mereu ţelul. În timp ce tramvaiul 43 se apropie greoi, huruind şi străduindu-se din răsputeri, Anna zace în suc propriu, mânjită toată, iar mămica se sfătuieşte cu alte mame ce-i de făcut cu o fetiţă care se mai scapă încă în pantaloni, deşi e aşa de mare. Trebuie să faci pipi înainte de plecare, pricepi, ţâncule? Data viitoare să te gândeşti la asta. Şi aşteaptă tu să afle tata, să vezi atunci bătaie. Deşi tati nu mai are decât un picioruş, puterea braţelor lui, pe care a dovedit-o şi înainte, n-a avut deloc de suferit. Mda, aşa-i când ai două exemplare din soiul ăsta, îţi dau de lucru dublu ţâncii. Şi acum linişte că dacă nu, mai iei o scatoalcă.

Pe furiş, fără să-i observe masa de oameni, gemenii îşi strâng mâinile şi îşi arată dinţii de lapte ca nişte vampiri, aşteaptă, mami, să creştem noi mari şi atunci o să-ţi facem la fel sau chiar mai rău.

Sub scaun sunt un cotor de măr, două coji de brânză şi câteva de salam, aruncate de unul care a crezut că-i la el acasă şi poate să spurce tot, când, de fapt, călătoreşte într-un mijloc de transport în comun, care aparţine tuturor. Faptul că îi aparţine şi ei o bucată de tramvai n-o consolează deloc pe Anna. Doar mai aparţine şi altora. Unii se cred peste tot la ei acasă. Cu siguranţă ăsta face şi la el acasă acelaşi lucru, ptiu drace, ce oameni.

Băieţelul Rainer muşcă icnind din coaja de brânză şi se cramponează de ea ca lipitoarea. Nisip umed scrâşneşte în maxilarele care nu sunt încă dotate cu toate măselele de minte. Hâc, stomacul se şi întoarce pe dos, iar pâinea cu untură semidigerată se înghesuie spre ieşire. Spre ieşirea în caz de pericol. Cu timpul îţi piere tot cheful să mai faci excursii cu familia, care se termină întotdeauna atât de prost. Una se pişă, altul borăşte. Când ai putea să stai tot timpul pe perne moi de piele şi să spui unde vrei să mergi şi chiar să ajungi acolo fără niciun fel de efort.

Cu mult firesc, Sophie intră glisând pe uşă, de data asta

îmbrăcată într-o rochie de după-amiază, pentru că trebuie să iasă cu mama în oraş. Din spate, pe uşa de la terasă, pătrunde o lumină puternică şi, fără să rătăcească în niciun caz aiurea, îşi caută imediat sălaş în părul blond al Sophiei. Şi parchetul se aprinde puţin.

Nimic nu e natural şi totuşi totul este de la natură uşa cum este.

Copilul din Rainer plânge în gura mare, cel mai rău e când ajungi în ultimul moment, nu mai găseşti loc în tramvai şi trebuie să stai în picioare. Smiorcăitul nu ajută la nimic, adulţii nu se scoală să-ţi dea locul, în schimb un copil trebuie să fie mereu gata să dea locul unui adult. Te trezeşti presat într-o pădure întunecată şi urâtă de corpuri, care luate separat sunt la fel de urâte, şi unde nu se vede nici intrarea nici ieşirea. Eşti înăuntru odată pentru totdeauna şi trebuie să călătoreşti împreună cu alţii. Înghesuit în ei, ascuns între paltoane de iarnă mirosind a naftalină şi hanorace de dinainte de război. Dar undeva – nu eşti scutit de nimic – iată doi tineri arătoşi, cu siguranţă studenţi, ai căror taţi dispun de autoturism, dar n-au astăzi timp să-şi ducă fiica sau fiul cu maşina; totuşi maşina există, există, există, le aparţine lor, tinerilor care vorbesc despre schi şi despre excursii organizate ca despre cel mai firesc lucru din lume. Pe aceştia trebuie să te străduieşti să-i imiţi, ceea ce poate că nu-ţi va fi niciodată posibil cu un asemenea tată şi o asemenea mamă; să-i imiţi de îndată ce vei avea vârsta potrivită, însă până atunci mai e. Ce aerodinamic arată, ca oamenii viitorului, şi ce entuziasm au în ei! Şi pantalonii ăştia pană aşa de moderni! Nimeni nu-i ţine din scurt pe ăştia doi, se vede imediat că au voie să se desfăşoare nestingheriţi. Deocamdată mâna maternă dă cu ţine de pământ de te face terci, silindu-te să culegi de pe jos cu dinţii cojile de banană şi să faci sport.

Sophie – al cărei înveliş exterior nu trădează niciun fel de funcţie fiziologică, cel puţin nu pe acelea inferioare, adică de jos,

şi care totuşi funcţionează, şi încă excelent, numai că nu se vede cum şi prin ce – iese pentru a nu ştiu câta oară şi se duce undeva unde scrie că intrarea-i oprită. Aproape de fiecare dată când o vom întâlni, Sophie va trebui să ajungă urgent undeva, unde va întârzia însă mereu. Ceea ce în cazul ei se trece cu vederea. Rainer este acela care rămâne în urmă şi se oftică.

Se ţin deoparte nu pentru că ar evita lumina zilei, ci pentru că lumina îi evită din motive lesne de înţeles. Atât în curtea şcolii, cât şi în clasă. Haita de lupi se adună mereu pe la colţuri. Manifestă o atitudine degajată de supraoameni, ceea ce le-ar plăcea şi altora să manifeste, numai că aceia nu reuşesc să fie decât suboameni, care trebuie să existe, ca să se poată remarca realizările supraomeneşti. De prin colţuri întunecoase îşi întind brusc picioarele şi aproape că nu există dată să nu se împiedice de ele vreun băieţelu mamei sau vreo fetiţa tatii cu fustiţă plisată, în carouri. Colegii cuminţi spun că nu rămân niciodată în pană de subiecte de conversaţie atunci când ies cu prietenul sau prietena la o îngheţată. Discută despre cum să-ţi petreci cu folos timpul liber, despre şcoală, despre cine s-a încurcat cu cine de la politehnică sau cine s-a ales doar cu un funcţionar chipeş şi vioi. Alte subiecte de conversaţie sunt concertele, teatrul, expoziţiile, petrecerile sau discurile. Clica Anna-Sophie-Rainer respinge asemenea lucruri. Au depăşit faza discurilor şi dacă totuşi îi mai interesează, atunci doar jazz cool sau rock fierbinte. Sophie e mai puţin vehementă în respingere fiindcă nu are nevoie să demonstreze vehemenţă. Lucrurile vin către ea şi uneori ea le spune: şi mâine e o zi, iar alteori le acceptă. După cum are chef. Rainer spune că e bine să se arate dură, numai în braţele lui are voie să se destindă şi să fie şi ea o dată slabă.

Ca să comită câteva infracţiuni, Sophie trebuie mai întâi stimulată serios, fiindcă din proprie iniţiativă nu consideră că e necesar să se obosească într-atât. Nici nu e frumos să rămâi treaz noaptea şi să te ocupai cu chestii pe care nu le poţi face la lumina zilei. E nevoie de un efort de autodepăşire, când în timpul ăsta ai putea la fel de bine să stai în pat cu un roman; poliţist palpitant.

Sinucigaşul Stifter5 îşi face auzit glasul deasupra orei gălăgioase de germană; victimă a propriilor planuri greşite de

5 Adalbert Stifter (1805-1868), scriitor austriac.

viaţă şi a unei căsnicii nefericite, n-are altceva mai bun de făcut decât să povestească verzi şi uscate despre o mare sărbătoare de Rusalii, când s-a îndreptat spre pădurea cea tăcută, nu, nu acolo unde se scoală ager un pui de ciută (cui îi pasă ce i se scoală ăstuia, citat aproximativ din Anna), ci unde se plimbă îndreptându-se spre ceea ce el consideră a fi un peisaj nemărginit – ce ştie ăsta ce-i nemărginirea? Spiritul lui n-o poate cuprinde. Rainer simte în el însuşi o nemărginire de scriitor care sparge toate barierele. El şi nu Stifter o simte, Stifter a dovedit asta prin viaţa lui ratată în care n-a îndrăznit să facă nimic. Adalbert Stifter continuă să treacă în revistă diverse frumuseţi, nu numai din cele vii, ci şi din cele neînsufleţite. Natura are tendinţa să decadă la stadiul de materie neînsufleţită, se gândeşte Rainer, noi nu facem decât s-o ajutăm. Imediat scrie un bileţel prin care îi comunică acest gând Sophiei, care tocmai mâzgăleşte siluete de cai în caietul ei cu spirală. Pe Sophie n-o interesează câtuşi de puţin materia neînsufleţită, ci mai degrabă însufleţirea sportivă. Trebuie să-ţi conştientizezi propriul corp sau pe cel al calului de curse, atunci când acesta trece de la trap la galop. În momentul acela vântul învăluie calul şi călăreaţa, iar aerul proaspăt alungă proasta dispoziţie şi neliniştea. Cu un asemenea aer n-ai voie să te odihneşti, dacă vrei să nu rugineşti.

Răul se aciuează, însă, de preferinţă în locurile ferite de vânt, adolescenţii palizi şi moleşiţi caută mai degrabă spaţiul închis al barurilor de la subsol; afară, la lumina zilei, te apucă dorinţa de a ajuta orbii să treacă strada sau de-a mângâia un căţeluş.

Ce-i gălăgia asta, Witkowski unu şi doi, vă rog să vă ţineţi gura sau vă consemnez pe amândoi în caietul clasei! Ba n-o să consemnaţi nimic, poate doar greşelile dumneavoastră personale, în caietul dumneavoastră personal. Mai mult ca sigur, aveţi câte un eşec pe săptămână. Vă miroase gura, aveţi un ten urât, cenuşiu şi glezne prea groase, doamnă profesoară (Anna).

Stifter trage binevoitor cu ochiul la strălucirea văzduhului luminos, la minunaţii norişori de aprilie pătrunşi de privirile soarelui şi la frumoasele brazde verzi rămase de la semănatul de toamnă. Ăstuia i-ar fi prins mai bine o frumoasă sculă verde, spune Rainer, o priveşte pe Sophie dintr-o parte şi pufneşte într-un râs isteric.

Anna propune ca Hans Sepp, pe care îl cunosc abia de puţină vreme, de la clubul de jazz, să fie şi el cooptat să comită una-două infracţiuni împreună cu ei. Ar fi un instrument ideal şi, în plus, chiar ar trebui să-şi abandoneze condiţia de muncitor. În viaţa publică există întotdeauna cineva care pune stăpânire pe o persoană relativ neajutorată, în fabrică sau la birou, indiferent prin ce mijloace. Hans e constrâns de Elin-Union să umble la liniile de înaltă tensiune, probabil cu riscul permanent de a-şi pierde viaţa. Curentului îi place să ucidă; o face curat şi pe neaşteptate, fără avertisment prealabil, venind de nicăieri. Cel umilit vede la birou multe persoane aflate într-o situaţie asemănătoare cu a lui şi cu care, inevitabil, se solidarizează. Această solidaritate îi dă, la rândul ei, o forţă pe care nu îi este permis s-o aibă în grupul lui Rainer, fiindcă Rainer este odată pentru totdeauna conducătorul, din moment ce lui personal i-a venit ideea. Oriunde s-ar uita Hans, n-o să apară un al doilea muncitor ca el, n-are voie să ne vadă decât pe noi peste tot. Ceea ce trebuie el să devină este un receptor de mesaje, avertismente, ordine, încurajări.

Anna spune: e pueril să furi portofele, aş vrea să arunc ceva în aer chiar acum. Aşa ai reuşi să atragi atenţia asupra ta, iar lumea ţi-ar arăta consideraţie în loc de o nepăsare delicată.

Rainer se dă mare spunând că tatălui său aproape că-i plesneşte pieptul de fericire (după cum zice el) atunci când călătoreşte cu avionul la New York şi priveşte în jos, pentru că acolo, deasupra norilor, se află libertatea. Numai că de la terminarea războiului tatăl lui n-a ajuns mai departe de Zwettl, în

Waldviertel6. Precizare pe care Rainer n-o face. Anna îşi aminteşte că odată, în copilărie, i-a dăruit lui tati de ziua lui un buchet de lăcrămioare pe care acesta l-a aruncat în closet. Cum de se gândeşte acum la asta?

Trebuie să vezi cu ochii tăi, ce-i drept, dar anarhismul e suficient când se petrece pentru tine însuţi. Abia acest lucru te eliberează. Nu trebuie să-ţi doreşti să obţii ceva prin asta, cu atât mai puţin ceva pentru un grup de persoane, indiferent ce persoane.

De Sade spune că trebuie să comitem infracţiuni. De asta folosim cuvântul infracţiune, ca să ne orientăm după accepţia generală, dar când suntem între noi nu ne-am desemna astfel acţiunile (Anna). Avem nevoie de norma general valabilă pentru ca propriul nostru exces să ne poată excita. Suntem monstruoşi, chiar dacă, pentru a ne camufla, arătăm ca nişte burghezi. Suntem copii de burghezi, dar nu ne mărginim la asta. Pe dinăuntru suntem măcinaţi de fapte rele, pe dinafară suntem liceeni.

Rainer, care citeşte *Străinul* de Camus, spune că ar vrea să lase în urmă ostilitatea lumii. Când ţi-e răpită speranţa în mai bine, prezentul se află în sfârşit în mâinile tale. Atunci eşti tu însuţi realitatea, iar ceilalţi sunt figuranţi. Când Rainer priveşte înserarea, spune că această înserare e un armistiţiu melancolic în care viaţa s-a stins.

Profesoara de germană spune că fraţii Witkowski ar face bine să nu mai deranjeze clasa cu trăncăneala lor neîntreruptă.

Stifter spune: Apoi s-au ivit pădurile de un roşu pal, care, acoperite de o boare blândă, albastră, treceau de-a lungul munţilor. Chiar vezi pădurile trecând? Să sperăm că şi-au luat bilet. Nu, lăsând gluma la o parte (Rainer), când comiţi infracţiuni ai nevoie de sprijinul unui om care te iubeşte şi care în cazul său

---

6 Zwettl = orăşel situat într-o regiune cu multe păduri (Waldviertel) din Austria Inferioară, la aproximativ 60 km de Viena.

e o femeie (Sophie). Acest sprijin nu-i acelaşi lucru cu ceea ce vede în femeie un mic-burghez, ci mai degrabă cu ceea ce înseamnă ea pentru un tânăr artist. Când un om se afundă atât de adânc în ilegalitate, la uşa ilegalităţii trebuie să aştepte partenerul, un Tu: Sophie. În realitate sunt scârbit de dorinţele mele, dar aceste dorinţe sunt mai puternice ca mine. Şi iubirea mea faţă de tine e mai puternică decât sunt eu însumi. Ea este însă lipsită de dorinţă trupească, pe care noi o sublimăm.

Rahat, spune Anni, iubirea nu-i altceva decât atingerea dintre două epiderme.

Nu-l mai suport pe Adalbert Stifter ăsta niciun minut în plus, asta e clar, zise Anna. Cine îşi înfige sub unghie cu toată puterea – şi când spun putere, vorbesc foarte serios – acul ăsta de cusut din trusa mea de lucru manual, în mijlocul orei şi fără să ţipe, cu ăla merg în toaleta băieţilor, cabina din stânga. Rainer găseşte că e o idee oarecum revoluţionară. Anna spune că nu-i aşa, fiindcă scopul nu e egalitatea tuturor, chestie care ar fi oricum împotriva naturii şi a teoriei eredităţii, ci dimpotrivă e vorba de o separare şi o izolare totală. Egalitatea nu poate fi decât pe placul aceluia care nu reuşeşte să parvină în clasa celor puternici. Atunci îşi ia revanşa discreditându-i pe cei puternici şi crede că astfel devin şi aceştia slabi. Dar ce se întâmplă oare cu acul? Gerhard Schwaiger, un copil mediocru şi făcut mai la bătrâneţe, plin de coşuri pe tot corpul – cel puţin acolo unde se vede – şi cu tendinţa de a se înroşi la faţă, întrezăreşte marea lui şansă, e ceasul al doisprezecelea, şi îşi înfige chiar acum acul sub unghia de la arătătorul stâng. Au! Sophie zâmbeşte albă ca lâna pudrată cu înălbitor Fewa. Rainer se miră că e vorba tocmai de Schwaiger pe care în rest îl interesează numai ciocolata. Acesta e palid ca pânza de sac şi spune doar au, ce doare! Anna îl examinează fără nicio bucurie. Doamna profesoară spune că Schwaiger e ca un copil, dar dacă-i aşa urgent, poate să se ducă, însă data viitoare să-şi rezolve treburile în pauză. Gerhard îşi

mişcă deja şuncile spre uşă, uitându-se mai întâi la Anni cu o privire conspirativă care se vrea foarte grăitoare. Dar nu este grăitoare, ci jalnică. Ajută-mă, Anni, te rog, te ador de multă vreme, iar acum am nevoie de un pic de amabilitate şi bunăvoinţă, fiindcă altfel n-o să mi se scoale şi ca atare n-o să pot să ţi-o bag. O fărâmă de iubire, baby, ar fi pentru mine cel mai frumos cadou.

Tocmai ăsta trebuia să fie, îi spune Rainer soră-sii. Anni, sper că nu va fi nevoie să vin să te extrag cu cleştele din slănina lui. Ai prezervativ?

Mai am unul. Dar cum îl cunosc eu pe ăla, tipul umblă cu prezervativul la el de luni de zile fiindcă pândeşte de mult ocazia asta. Între timp cauciucul a îmbătrânit şi s-a mai subţiat şi sigur nu mai e bun de nimic.

Witkowski Anna, eşti atât de bună să continui lectura de unde am rămas? Da, doamnă profesoară, Stifter ne învaţă că oamenii nu sunt liberi, că sunt sclavi ai legilor naturii. De aceea omul trebuie să se abandoneze acelor acţiuni violente (dacă tot nu se abandonează în braţele nimănui!), pe care oamenii de rând le-ar numi infracţiuni, dar pe care noi le numim normă, desigur norma noastră, nu a altora.

La faza asta Anna zboară din clasă, ceea ce şi intenţionase de fapt. În timp ce Adalbert Stifter continuă să ţină discursuri despre roşeaţa oamenilor tineri care capătă această culoare în obraji atunci când sunt priviţi pe neaşteptate – îi place tare mult noţiunea asta de ruşine, uite-l cum salivează, bătrânul pederast – Anna se îndreaptă foarte liniştită spre closet şi spre Gerhard, care pândeşte, roşu la faţă. Vino, vino, vino la mine, Anni, nu mai rezist, buf, era să cadă-n W.C., imbecilul, fiindcă nu şi-a fixat cum trebuie curul alb şi rotofei, n-are experienţă, se vede imediat. Anna îşi scoate chiloţii şi dă indicaţii scurte despre poziţia care trebuie adoptată. Acum e clar că nu i se scoală, era de aşteptat, asta mai lipsea! Frica şi excitaţia pot să-l termine de tot pe un om

neterminat. Şi asta tot eu trebuie să fac, hă? În sfârşit, în sfârşit se întâmplă ceva, se urneşte şi se mişcă, în timp ce Gerhard se înroşeşte şi se albeşte puternic. La început se mai prăbuşeşte de câteva ori ca un castel din cărţi de joc. Anna observă cu interes manevrele la care e supus membrul lui Gerhard, jucându-se între timp cu prezervativul. Merge, nu merge, ba merge. Ei, bine. De cum îi zăreşte glandul roşu şi ascuţit.

Anna se gândeşte, nu, mai bine nu, e dezgustător, dacă suport aşa ceva – aceasta-i întrebarea (care se pune foarte serios), la care răspund însă curând cu da, fiindcă în urma frecării şi zgâlţâielilor disperate ale acestui incapabil se înalţă ceva care aduce a penis erect şi se uită în jur, nu vede însă decât o cabină împuţită spoită cu vopsea verde care s-a coşcovit. O iubire nu se manifestă niciodată într-un asemenea cadru şi nu se manifestă nici de data aceasta. El e îndrăgostit de mult de Anna, dar asta nu-l ajută cu nimic.

Însă promisiunea e promisiune, aşa că Anna se lasă totuşi peste băiatul care zbiară şi plânge de extaz fără să se poată potoli, căci nu-i vine să creadă că în sfârşit a sosit clipa, că ziua mult dorită a venit, ura, ura, despre chestia asta o să povestească el apoi cu lux de amănunte şi altora de vârsta lui. În amintire oricum totul se amplifică, oh, ce bine e, ce bine, aş putea să trec prin asta în fiecare zi fără probleme, dar din păcate nu mă întâlnesc cu aşa ceva în fiecare zi. Din păcate trebuie să aştepţi până te maturizezi, dar acum mă simt deja foarte matur, Anni, puiuţule. Omul are nevoie de asta, iar eu am mai multă nevoie ca alţii, deoarece am un instinct sexual foarte puternic, te iubesc, te iubesc, oooh, Anni, acum, acum! Te rog, rămâi, nu pleca acum, cel mai bine ar fi să nu mă părăseşti niciodată, cândva, curând, vreau să studiez medicina. Ţine-ţi fleanca, tre' să te smiorcăi aşa? O să ne audă! Nu poţi să-ţi dai drumul mai în linişte? Oooh, Anni, te rog, ţine-o tot aşa, nu te opri, e uriaşă, dacă ejaculez acum, nimeni n-a mai trăit chestia asta aşa ca mine, doar mult mai slab, eu-s

mai tare decât toţi. Eşti atât de drăguţă, ai un corp aşa frumos, suplu de tot, o să slăbesc şi eu, ai să vezi, numai pentru tine slăbesc, ca să ne potrivim, ce se întâmplă acum n-a mai existat vreodată, Anni, şoricelule. Ce se întâmplă acum se întâmplă în fiecare zi de milioane de ori, idiotule. Nimicule, ejaculează odată, că se prinde Kraftmann dacă lipsim amândoi atâta timp. Mă simt de parcă fiinţa mea cea mai intimă s-ar revărsa în afară, Anna, iubita mea, căci asta eşti tu acum, fără îndoială, te iubesc, te iubesc. Inima mea e numai a ta. Ejaculezi acum sau nu, că de nu mă opresc. Dar în momentul acela lui Gerhard chiar îi vine cu putere şi strigă ca un porc pârlit. Dacă nici acum n-a auzit nimeni, eu nu ştiu ce să mai spun.

Ochii Annei se plimbă pe faţa lui schimonosită, iar ea se luptă din nou cu o senzaţie de greaţă pe care şi-o stăpâneşte în ultimul moment. Asta ar fi o chestie: să borască pe palavragiul ăsta bălos.

De acum înainte n-o să ne mai despărţim niciodată, nu-i aşa, Anna? Acum eşti prietena mea în faţa clasei, numai a mea.

Plimbă ursul! În sfârşiţi întotdeauna îţi ia aşa mult? La o jumătate de oră după ce au părăsit toaleta, Gerhard încă o mai ruga stăruitor pe Anna să-i arate puţină dragoste şi atenţie fără să obţină nimic. Uneori tinerii suferă foarte mult, lucru pe care adulţii adesea nici nu-l observă, sau când îl observă, îl minimalizează.

Sophie e aranjată în stil Biedermeier autentic. Niciunul dintre colegii ei de şcoală nu-şi dă seama de asta, fiindcă sunt tineri din zilele noastre, pentru care trecutul e mort şi îngropat. La polul opus al unui Meier oarecare, cinstit şi bonom[7], se află dorinţele Sophiei de a deveni o femeie foarte dură pentru care nu contează sentimentele, ci numai cifrele. Ar vrea să urmeze o specializare economică în Elveţia, iar apoi să lucreze cu acţiuni şi devize. Orice altceva în afară de acţiuni şi devize se va lovi de ea ca de o platoşă şi va ricoşa. Prin asta se deosebeşte net de Rainer care are nevoie de sentimente pentru activitatea lui scriitoricească şi pentru ea, draga lui Sophie. Sophie pur şi simplu l-a dat gata. Sunt cazuri când unui bărbat sau unei femei li se întâmplă aşa ceva o singură dată în viaţă, iar atunci n-au voie să rateze ocazia, căci altfel urmările vor fi nefericite. Rainer se lasă cu bună ştiinţă pătruns de sentimente până în străfundurile fiinţei, însă de acolo sila faţă de aceste sentimente iese din nou la suprafaţă şi se concretizează într-o poezie. Rainer s-a săturat de toate ideile astea despre trecut, prezent, univers. Nu pretinde decât un singur lucru: să fie lăsat în pace să-şi termine cartea pe care vrea s-o scrie. Bărbatul din el spune că trebuie s-o aibă pe Sophie, artistul spune: rămâi lupul singuratic care eşti. Rainer se înconjoară cu o platoşă de gheaţă, dar ghiceşti că Sophie e în stare să topească aceasta platoşă.

Sophie poartă un costum de tenis, pentru că tocmai trebuie să plece la o partidă de tenis. Rainer mestecă, mişcându-şi ritmic maxilarul inferior şi cel superior. Din afară, aceste maxilare ies în evidenţă prin albeaţă. Mestecă nici mai mult nici mai puţin decât o prăjitură cu ciocolată adusă de menajeră. Au nu numai prilejul să mestece, ci şi motive s-o facă. Sophie iese mereu din cadru,

---

[7] Joc de cuvinte intraductibil: Biedermeier = 1. curent cultural, modă, stil de la începutul secolului al XIX-lea; 2. om de rând, cumsecade şi onest (cf. Meier = nume de familie foarte frecvent).

până să apuci să apeşi pe declanşator. Sophie e un spiriduş neobosit. Fata în casă a adus şi o tavă cu pahare de whisky. Clica cunoaşte această băutură din filme, unde lumea se hrăneşte cu aşa ceva. În filmele noi se vede deja că structura socială se destramă, inclusiv structura căsniciei şi a familiei se destramă dacă nu ai grijă de ea. Din moment ce războiul a provocat o dezordine aproape generală, se poate arunca în aer la fel de bine şi o structură de clasă, iar dacă ai cap, poţi pătrunde chiar în păturile sociale conducătoare (termenul clasă dominantă nu fusese încă inventat). Noul film german arată flexibilitatea economică a unor persoane particulare, în culisele căreia capitalul îşi pregăteşte propria sa flexibilitate. Asta a preluat noul film german din America învingătoare. În America a fost dintotdeauna posibil să încalci o graniţă, de exemplu în Texas, unde există graniţe între păşuni. Oftând din rărunchi ca aisbergurile, concernele se unesc în uniuni de concerne. Apa ţâşneşte învolburată. Divorţul devine şi el o temă de discuţie, fiindcă partenerii au în sfârşit destul timp ca să se despartă; tema acumulării de capital dispare, pentru că nu trebuie să se observe imediat.

Hans – care-i obişnuit de la serviciu să sară mereu când e ceva de făcut şi să muncească din greu – sare şi acum repede s-o ajute pe menajeră să debaraseze masa. Mama lui n-a avut ce face şi l-a învăţat să fie politicos cu femeile, ca pe vremuri. Sophie îl reţine în ultimul moment, aşa că fata trebuie să se chinuie singură. Ea nu există, Hans, învaţă chestia asta! Dar dacă vezi pe cineva, înseamnă că există, nu? Nu.

Principala greşeală, printre multe alte greşeli făcute de anarhiştii austrieci (în măsura în care aceştia chiar au existat), a fost situaţia lor socială îngrozitoare, din care nu voiau decât să scape. Dar asta e o prostie; dacă tot vrei acelaşi lucru pentru toţi, poţi să devii din start comunist. Un lucru anost. Ce trebuie să faci e să distrugi mai tot ce a rămas de la vechea generaţie.

Rainer povesteşte că la vară o să se plimbe cu barca cu pânze, că fratele lui cunoaşte mai mulţi actori americani şi că mama lui pleacă mâine la băile termale din Villach (un vechi vis al ei). N-are niciun frate. Rainer spune că, din păcate, războiul mondial a pus capăt tradiţiei suprarealismului german. El e interesat de probleme de estetică şi vrea să obţină o poziţie de conducere. Poate că te-ai alege cu o poziţie de conducere dacă i-ai arde Sophiei una peste gură, scurt şi cu forţă, de să-i dea sângele. Nu, nu se poate, Sophie tocmai deschide un pachet de biscuiţi din aceia care-i plac lui, traşi în ciocolată. Rainer se îndoapă-n prostie. Cel mai puternic instinct al omului e să se elibereze de munca manuală. În acest scop, orice mijloc i se pare potrivit. Unii cred, în mod eronat, că li se cuvine de la natură o muncă nemanuală. Rainer îşi închipuie că Hans crede asta. Şi anume, Hans zice uneori, la intervale neregulate, că pentru el natura nu are valoare decât ca timp liber, ceea ce e un fapt pozitiv. Doar atunci se îndreaptă către această natură. Aici îţi dau dreptate (Sophie), în timpul liber şi eu stau mai mult în natură, acolo poate să mă caute cine are nevoie de mine.

Odată şi odată aş vrea să-mi schimb meseria asta, care nu mă împlineşte, şi să devin profesor de sport, îmi simţi muşchii, Sophie? Numai pentru tine cresc ei şi se întăresc în fiecare zi. Din păcate, în natură trebuie să mă ţin încă de drumurile şi potecile publice, care sunt marcate. Dar când voi deveni un alpinist temerar, voi putea să mă aventurez şi pe potecile nemarcate, de unde voi culege adesea câte o floare de colţ. Rainer evită natura oriunde s-ar afla şi, pe cât posibil, evită ora de sport pe motiv de boală sau slăbiciune.

Tatăl lui nu trebuie să ştie nimic despre asta, mămica îi scrie scutirea. Sophie spune că, din păcate, natura aflată pe domeniul public e devastată de hârtii şi de alte gunoaie şi mai rele, ori de câte ori omul de rând, care-i musai să lase în urma lui mizerie, iese în mijlocul naturii. Asta e o nouă problemă care

dăunează mediului înconjurător. Înainte, oamenii n-aveau timp să facă rău mediului fiindcă trebuiau să-şi facă rău lor înşile, de exemplu, în război.

Rainer: Tu, Sophie, iar am scris o poezie în care e vorba despre tine.

Sophie: Ăsta-i singurul lucru prin care te deosebeşti de mase, fiindcă, în rest, îţi lipsesc mijloacele materiale prin care ai prefera, bineînţeles, să te ridici deasupra lor. Rainer: Hai, că azi chiar îmi faci greaţă! Ce înseamnă oare banii, ptiu drace! Capul omului nu depinde de grija pentru hrana zilnică. De exemplu, claselor conducătoare le lipseşte adesea spiritul necesar, pe când oamenii mărunţi pot fi uneori foarte inteligenţi. Sunt două lucruri distincte.

Hans e de părere că numai esenţa omului contează. Trebuie să-ţi cizelezi caracterul. Hans ar vrea s-o ia şi mai pe departe şi să dea explicaţii, deoarece e un lucru care-i creează probleme interioare. Dar, din păcate, Sophie îl trimite chiar acum să repare pick-up-ul care, din motive inexplicabile, nu mai merge. Pesemne că ea crede că curentul e curent şi cu asta basta. Iar el şi-ar dori atât de mult să participe la discuţie şi să profite cumva de pe urma ei! Cine ştie de câte din chestiile astea n-o să aibă nevoie mai târziu, ca profesor de sport! Trebuie să se gândească şi la viitor, care nu are nimic de a face cu domeniul curenţilor de înaltă tensiune. Rainer explică frumuseţea violenţei, atunci când simţi sau chiar provoci ruperea oaselor şi a articulaţiilor, sfâşierea ligamentelor, precum şi plesnirea pielii întinse până la refuz. Explică, de asemenea, că peste puţin timp ai lui vor să-şi reamenajeze casa cu mobilă stil adusă din Franţa.

Tu cu veşnica ta frică de contact fizic, nu poţi să dai mâna cu nimeni, nici să priveşti pe cineva degajat în ochi, spune Sophie şi-l evită pe Rainer, care tocmai vrea să-i dea mâna degajat, ca s-o mângâie sau s-o atingă într-un fel sau altul. Sophie are experienţă în a-l evita pe Rainer. Lasă-mă-n pace, de ce trebuie să mă palpezi

mereu? Se vorbeşte cu gura, nu cu mâinile.

Dar cu gura se şi sărută, Sophie, iubito. E ceva mai puternic decât mine.

Hans spune îndată că el e totuşi cu mult mai puternic, punem pariu? Şi idiotul chiar îi întinde lui Rainer degetul făcut cârlig, cu gând să-şi măsoare forţele. Liceanul cu braţele lui slăbănoage îl priveşte doar, scârbit. Păcat, pare să spună privirea lui Hans, renunţăm la proba de forţă de care mă şi bucuram deja. Forţă are Hans cât să dea şi la alţii. Pentru ce s-a antrenat el ore în şir? Pentru nimic, fiindcă faptul nu e apreciat.

Sophie tace. Anna se supără.

Gânditoare, Anna culege un fir de păr de pe mâneca sacoului lui Hans. E o încercare de apropiere, pe care Anna o întreprinde fiindcă se simte atrasă de Hans. Când Hans face un lucru, stabileşte o altă relaţie cu obiectele decât fratele ei sau Sophie. Oare ce sentiment ai acum, când îl atingi la rândul tău pe Hans? îl atinge imediat, iar sentimentul îi deschide o nouă dimensiune, dimensiunea efortului fizic considerabil.

Rainer spune că jocul de tenis i se pare o prostie, poate că mai degrabă ar încerca golful. Unchiul lui din Anglia (pe care nu-l are) joacă golf. Hans nu ştie ce-i ăla golf. Rainer spune că nici nu-i nevoie să ştie fiindcă lui oricum nu-i trebuie golf.

Sophie zice că, după părerea ei, accentuarea exagerată a liberului arbitru şi a individualităţii conduce înapoi la creştinism.

Rainer, care-i încă departe de a fi depăşit creştinismul din el însuşi şi care discută des şi cu plăcere cu preoţii, îi spune Sophiei că n-ar trebui să vorbească aşa dispreţuitor despre Dumnezeu, fiindcă el n-a ajuns încă la concluzia că acesta nu există. A fost ministrant din copilărie până la începutul adolescenţei.

Apoi Rainer explică ce înseamnă liberul arbitru cu care e înzestrat omul. Sophie spune că intelectualul pune mare preţ pe liberul arbitru, chiar şi atunci când n-are ce mânca.

Rainer spune: Eu sunt intelectualul despre care vorbeşti. Sophie spune că aspiraţia spre calitatea de intelectual sfârşeşte cu preluarea ideologiei intelectualului. Brusc, orice problematică dobândeşte o importanţă exagerată, ce rezultă din eliberarea de producţia materială. Astfel ia naştere o lume deformată, care se apără împotriva tuturor.

Rainer îi explică lui Hans că nu trebuie să ai gândire de scriitor dacă eşti muncitor.

Hans îi explică lui Rainer că oricum nu şi-ar dori o gândire de scriitor, pe el îl interesează gândirea unui profesor de sport.

Ai descoperit de ce nu merge pick-up-ul, Hans? Nu, fiindcă prefer să stau aici şi să discut cu voi. Rainer spune că mai întâi trebuie să înveţe să asculte.

Sophie – căreia profesorul de sport *in spe* îi trezeşte încet-încet interesul – îl întreabă în clipa asta ce fel de costum poartă – de pe vremea când a fost confirmat? Pantalonii îţi sunt prea scurţi, mânecile idem, şi unde sunt, mă rog, manşetele? Lipsesc, clar.

Şi apoi stofa asta, nu, nu, arăţi imposibil, e o ofensă pentru ochii mei. Hans – care şi-a pus cel mai bun costum de duminică special pentru Sophie, un costum care n-a ofensat vreodată nici ochii lui Hans, nici pe cei ai mamei sale (care l-a retuşat personal de două ori, costumul, evident) – se dezumflă şi se face mic de tot, de parc-ar fi un balon înţepat. A vrut cu tot dinadinsul să apară în costum în faţa Sophiei, ca să aibă un atu în faţa lui Rainer şi a blugilor lui, iar acum e dispreţuit în halul ăsta! Acoperă cu mâinile toate părţile unde costumul e din păcate prea scurt. Dar nici n-are atâtea mâini. A intrat la apă când l-am dat la curăţat, costumul, vă jur, era chiar lung înainte, ştoarfele de la curăţătorie l-au dat la apă împotriva voinţei mele. S-ar putea face o reclamaţie că l-au stricat.

Stai că-ţi aduc ceva de la frati-meu. Măsura e bună, ia îmbracă-te cu asta! Lui Rainer mai că-i ies ochii din cap de

invidie. E un pulover de caşmir şi un pantalon din stofă fină de lână, e chiar stofă de lână pură, aşa scrie pe etichetă. Rainer e întors pe dos că Hans primeşte un cadou aşa frumos, iar el nimic. Dar asta nu-i decât o toană a Sophiei, care-i nestatornică şi vioaie ca un spiriduş, sigur o să se potolească ea curând, când se va aşeza la casa ei. Acum doar se joacă cu Hans, care nu-şi dă seama de asta, fiindcă-i începător în arta amorului.

Sophie îi spune lui Hans să se schimbe chiar aici, în faţa lor. El nu vrea, pentru că are lenjerie murdară. Dar n-are încotro, altfel nu primeşte pantalonii şi puloverul. Anna îl străpunge pe Hans cu privirea ei care arde. Sophie tot îşi curăţă o pată, vizibilă doar pentru ea, de pe fusta de tenis. Rainer rosteşte în vidul care-l înconjoară că omul trebuie să acţioneze, să acţioneze şi iarăşi să acţioneze. Apoi trebuie să ia asupra sa consecinţele acestor acţiuni. Bineînţeles că e vorba, în general, de acţiuni rele, fiindcă pentru noi nu există aceste categorii morale. De ziua mea, când fac optsprezece ani, tata o să-mi cumpere o maşină sport.

Ciudat că deodată vrei să faci şi tu ceva, de unde până acum doar citeai şi scriai poezii, spune Sophie. Ea crede că asta nu i se potriveşte lui Rainer.

Rainer spune că Sophie habar n-are ce abundenţă de furie şi ură zace în el. Şi anume, gândirea are limitele ei, pe care eu le-am atins de mult, doar gândesc fără întrerupere de ani de zile, iar acum am terminat, limitele trebuie desfiinţate. Tatăl meu îmi plăteşte, la a optsprezecea aniversare, şi o călătorie în America. Diferenţa dintre marchizul de Sade şi Bataille este următoarea: închis laolaltă cu nebunii, Şade risipeşte petalele celor mai frumoşi trandafiri deasupra latrinei. Douăzeci şi şapte de ani a stat la închisoare pentru ideile sale. Bataille, dimpotrivă, stă pe curul lui la Bibliothèque Nationale. De Sade, a cărui voinţă de eliberare socială şi morală e cunoscută, voia să pună sub semnul întrebării un idol poetic pentru a constrânge gândirea să se revolte împotriva propriilor ei îngrădiri. În schimb, voinţa de eliberare

morală şi socială a lui Bataille e foarte îndoielnică. De exemplu, ce mă deosebeşte pe mine de marchizul de Sade e faptul că eu nu sunt moralist, în rest sunt tot ce era *el* şi chiar mai mult decât atât!

Cine sunt respectivii, întreabă Hans, înveşmântat în caşmir, şi este informat cine sunt.

Atacurile pe care le plănuim trebuie să aibă un complex de motivaţii care se află undeva mai sus. Deasupra noastră, ca să zic aşa. O să vă explic imediat aceste motivaţii, spune Rainer.

Te rog, nu explica nimic, te implor, încă o explicaţie pe ziua de azi şi urlu, spune Sophie. Dar trebuie să vă explic de ce vrem să facem asta, altfel o s-o faceţi la voia întâmplării, ceea ce n-are nicio valoare.

Hans spune că vrea să se cultive.

Anna spune că pentru asta trebuie să citească mult.

Rainer spune că nu trebuie să citească, ci să-l asculte pe el, pe Rainer. Intelectualul este *el*, nu Hans. Dacă intelectualul nu-i în stare să-şi împace propria lume cu ideologia pe care o susţine, deci dacă în realitate (cazul lui Hans) trebuie să desfăşoare o activitate manuală murdară pentru a supravieţui, va începe dintr-odată să ia apărarea unei lumi false, şi nu propriei sale lumi. Apără-ţi mai bine lumea ta mică, Hans. Nu încerca să devii mai mult decât eşti, fiindcă deja există cineva care e mai mult decât tine: eu sunt acela.

Hans e dezamăgit că Rainer îl sfătuieşte ferm să nu se străduiască să se cultive. Dar are dreptate, în măsura în care cunoaşterea te face uneori să suferi mult mai mult din cauza propriei tale condiţii decât ignoranţa, care poate fi o binecuvântare.

Sophie îi expediază acum pe toţi fără nicio îndurare, fiindcă afară se aude deja maşina sport a lui Schwarzenfels, care urmează s-o răpească în vederea unui viitor meci de tenis. Aşa o maşină sport o să primească şi Rainer de ziua lui, exact la fel.

Oare ar avea voie să se urce puţin în maşina asta, de probă, numai o singură dată, ca după ziua lui s-o poată conduce din prima? Nu. N-are voie. Rainer încearcă măcar s-o atingă pe Sophie în locurile care mai sunt descoperite, dar ea i se strecoară printre degetele şi aşa nu prea îndrăzneţe ca nisipul. Un nisip foarte fin.

Aflaţi încă în staţia de tramvai, din care vor pleca apoi spre cartierele mai sărace, cei trei tineri discută despre modul în care urmează să atace şi să jefuiască oamenii. Bineînţeles, nu pentru a se îmbogăţi, ci pentru a se elibera odată pentru totdeauna. Definitiv. Hans încă nu e foarte convins că e cazul să se elibereze. În momentul de faţă ar prefera să asiste la un meci de tenis şi să mai înveţe câte ceva în materie de sport. Cu regret, priveşte încă multă vreme în jurul său, dar nu vede nimic, fiindcă un asemenea automobil sport e mult mai rapid decât un tramvai, care deapănă greoi staţie după staţie.

O clipă! Să nu părăsim tramvaiul ăsta aşa de repede, să mai zăbovim un pic. E plin până la refuz cu o mulţime monocoloră despre care nu poţi spune de la prima vedere dacă sunt animale sau oameni. Nimic nu iese în evidenţă în mulţimea asta, în afară de pălăria unei femei urâte, de o culoare şocantă, la modă. Iese în evidenţă în sens negativ. Sunt vite sau batali, spune Anna, care ar fi în stare să meargă de bunăvoie la tăiere şi acolo să ţină chiar ei cuţitul şi să indice locul unde să fie înjunghiaţi.

Bărbaţii erau cenuşii din cap până-n picioare, munca în fabrică brăzdase cute adânci pe feţele lor aproape lipsite de virilitate. Ce fac ei acasă cu femeile lor îţi poţi închipui: nimic. Nimic plăcut. Dar nici măcar ceva din cale-afară de neplăcut, până şi pentru asta le lipseşte gabaritul. Munca dezgustătoare pe care o prestează l-a făcut pe unul să-şi piardă părul de pe cap, pe altul dinţii din gură, iar altuia i-a îndesat mizeria sub unghii. Hans se distanţează în sinea lui de ei, iar exterior se înghesuie în cel mai întunecat cotlon, ca nu cumva să fie observat şi asociat cu turma asta. Din greşeală.

Dar dacă apare vreo domnişoară drăguţă şi singură, îi face cu ochiul provocator. Asta se numeşte flirt şi e o activitate pentru oamenii lipsiţi de griji.

Rainer şi Anna, pe care oricum nu i-ar asocia nimeni cu lumea din tramvai, pentru că nu arată ca unii care vin de la muncă, se postează fără griji pe platforma deschisă şi lasă vântul să le bată direct pe chipurile sălbatice. În curând tramvaiul o să fie doar o amintire, iar ei se vor afla într-o maşină nouă.

Prăpastia dintre Hans şi gemeni s-a adâncit şi mai tare aici, unde mai sunt şi alţi oameni de faţă, care se uită la ei. Anna şi Rainer erau sus, Hans era (încă) jos, dar această situaţie n-avea să mai dureze mult.

Dacă nu e curentul provocat de viteza de deplasare a tramvaiului cel care-i apasă Annei sânii, atunci cine o înghesuie aşa deodată? E un ins rotofei, cu mutră de funcţionar în drum

spre nevastă şi copii care, pe cât se vede, vrea să se servească, aşa în treacăt, cu ceva ce nu-i de nasul lui: Anni. O fată tânără şi proaspătă care i-a plăcut.

Ceva moale apasă dintr-odată pe fundul Annei, e omul acesta care profită de ocazia (ce nu le e dată prea des celor de teapa lui!) de a se da la fiinţa asta tânără şi cu siguranţă neexperimentată şi de a se folosi de ea în scopuri egoiste. Nu se zăreşte niciun tutore prin preajmă, deci totul e permis, poţi să-i dai fetei o lecţie; cât despre cei doi derbedei care o însoţesc pe fufa asta mică, se vede pe ei că până la urmă n-o să crâcnească în faţa unei persoane cu autoritate. Persoana cu autoritate este el, un funcţionar de bancă cu perspective de a avansa în postul de director de filială. Numai în caz de bună purtare, desigur, dar n-o să-i lase el pe puştii ăştia necopţi să-i păteze reputaţia.

Dacă fac scandal, va nega totul cu indignare îndreptăţită şi va striga sus şi tare că asta-i obrăznicie.

Să fie oare un băţ ascuţit care îşi face drum printre picioarele Annei sau ceva mai neplăcut? E ceva dezgustător, şi anume pula funcţionarului de bancă. E o ridicătură mică, ascuţită şi totuşi oarecum cărnoasă şi vulnerabilă, nu tare ca piatra (cu siguranţă că nu se întăreşte ca lumea niciodată, poate doar cu forţa, dacă o freci trei ore). Omul ăsta s-a lipit de Anna, cerşind un pic de dragoste şi toleranţă, ceea ce nevastă-sa îi refuză mereu sub cele mai stupide pretexte. Aşa un funduleţ de fată, sigur neînceput, e un deliciu! Cred că visez, face Anna către camarazii ei.

Iar greutatea funcţionarului apasă şi mai tare asupra ei. A prins curaj şi pătrunde un pic mai adânc, mulţimea de oameni creşte pe măsură ce tramvaiul se apropie de întinderile urbane, înghesuiala înlesneşte comunicarea între tineri şi bătrâni, între cei de sus şi cei de jos, mai cu seamă jos. Femeia trebuie să se culce mereu dedesubt, în cazul ăsta însă nu e culcată, ci stă în picioare, în faţă.

O mână vine din urmă cu precauţie, pe pipăite, deşi n-a chemat-o nimeni. Cu toate astea ea vine. Se mişcă în direcţia sânilor Annei, de parcă acolo i-ar fi locul. Anna a dat acum semnalul că a sosit timpul pe care-l aşteptam cu toţii. Hans, cam greu de cap, e încă ocupat cu o blondină (trandafiri roşii, buze roşii, vin roşu), dar lui Rainer îi pică fisa.

Anna zâmbeşte ca la comandă, arătând nişte dinţi ascuţiţi de animal de pradă, buzele i se desfac, apare o limbă umedă, cel mai bine e s-o faci puţin pe retardatul, asta sporeşte încrederea şi imprudenţa faţă de străini. Cavalerul închipuit face un gest urât cu degetul arătător, care îi semnalează Annei într-un mod echivoc – aş vrea să intru acolo, care-i soluţia, ce păcat că suntem într-un mijloc de transport în comun, presaţi ca sardelele în cutie, mai bine ar fi dacă ne-am afla într-un pat mare, acolo ţi-aş arăta eu ţie unde locuieşte Domnul, în orice caz nu în cer, ci în mine, aici înăuntru în mine, o să-l bag cu forţa în tine, de-o să-ţi iasă de partea cealaltă pe gură, doar e destul de lung pentru asta, aşa-s de puternic şi de potent, am rămas aşa încă din tinereţe, pe care – slavă Domnului – mi-am păstrat-o, deşi e evident că nu sunt nicidecum bătrân, ci mai degrabă matur, destul de in vârstă ca să apreciez o virgină de şaptesprezece ani, soţia e deja ceva mai plinuţă, nu-i aşa, are un bust mai generos. Bineînţeles că-mi pot alege femei de toate vârstele, culorile, formele şi mărimile. Aşa gândeşte bărbatul, femeia nu gândeşte aşa fiindcă sexualitatea ei se desfăşoară pasiv. Să fiu un luptător solitar stă înscris în caracterul meu personal, ceea ce nu e neapărat înscris în caracterul oricărui bărbat. Mie mi se oferă spre degustare mult mai multe femei decât pot eu consuma. Simţi cât e de tare, de-a dreptul erect, şi coaiele mele sunt deosebit de tari şi pline, pune mâna, e marea ta şansă, fetiţo, pe care-o aştepţi de-atâta vreme.

O mână care se ocupă cu număratul banilor apucă mâna Annei (după ce aceasta nu dăduse până atunci semne de împotrivire) şi o conduce încet spre ce are funcţionarul mai de

preţ; e o mâna care n-are nevoie să se murdărească la locul de muncă. Se observă că mâna are îndemânare şi fineţe. Ştie cum să procedeze. Să numere bani străini, câtă vreme e lumină afară, iar acum, în întunericul anonim, să ducă mâna unei fete la centrul vieţii. Acolo-i centrul, iată-l, desigur, e penisul. Bună ziua! Tremurând ca gelatina se ridică precum un monument închinat unor lucruri măreţe. Ei, nu-i aşa că-i din cale-afară de frumos?

Acum! Ana le face semn scotocind puţin, de formă, prin stofa soioasă a pantalonilor, dar nu-l găseşte – unde-o fi, unde-o fi, s-o fi micşorat sau ce? Dacă nu-i ăsta, atunci chiar nu ştiu ce să mai zic, stai, acesta trebuie să fie, că doar n-o fi având vreun briceag la el, sau poate că da, ca să cureţe mere sau să taie salam. Nu-i cuţitul, e sula, fără niciun dubiu, fiindcă un cuţit arată altfel. Ăsta e, ura, l-am prins!

Hans e încă prostit de-a binelea, dar Rainer a înţeles corect chemarea „Acum!" de adineauri. Uşor ca aripa fluturelui se furişează pe la spate şi extrage portofelul din buzunarul de la piept al victimei distrate; acesta se află – ca de obicei în cazul dreptacilor – în buzunarul din stânga de la piept. Ăsta n-ar observa nimic nici dacă i-ai pune o bombă. Nu par a fi mulţi, dar oricum e o bucurie, îţi poţi lua destule cărţi cu banii ăştia.

Te rog, apasă puţin, fetiţo, freacă un pic, strânge, mângâie, fii drăguţă, îţi mulţumesc, soţia de acasă nu-mi mai face deloc aşa ceva, dar eu sunt recunoscător orice-ar fi. Îmi permiteţi să vă revăd, frumoasă domnişoară? Un picuţ mai sus, aşa-i bine. Cum te mai pricepi. Deşi eu te-aş putea învăţa încă multe. Nu cumva ai timp mâine după programul de la birou? Păcat.

Numai de n-ar veni acum controlorul care să întrebe dacă mai e cineva fără bilet. Atunci va trebui s-o laşi din mână. Când de fapt e aşa de bine să ţii şi să fii ţinut. Aaah, nu, din păcate n-am voie să merg până la capăt, fiindcă ea îmi controlează lenjeria şi caută urmele astea, alături de petele de căcat şi găurile care trebuie cârpite. În timp ce eu îi astup ei gaura, ha-ha.

Dar iată că vine controlorul. Din grabă, gemenii nu s-au gândit că poate nenorocitul ăsta n-are bilet şi trebuie să bage mâna în portofel. Slavă Domnului, se apropie o curbă şi viteza scade. Când cretinul acela duce în silă mâna la buzunarul de la piept, cei doi fraţi sar din vagonul remorcă, cu câteva mişcări energice, urmaţi imediat, aproape prea târziu, de zăpăcitul de Hans, care n-a priceput încă nimic. Aproape că se dau de-a dura, îşi recapătă cu greu echilibrul şi, în timp ce acolo înăuntru monstrul ăla îşi caută disperat portofelul – banii lui care trebuiau să se transforme ca prin minune într-un cadou pentru aniversarea nu ştiu cărei rude mizerabile, unde am putut să-i pierd, Dumnezeule (apoi mintea i se luminează şi faţa i se-ntunecă) –, tinerii infractori pătrund nepăsători în întunericul unui cartier străin. Curând gâfâiala lor zgomotoasă se pierde printre blocurile de locuinţe, fără magazine la parter, unde tot felul de oameni iau masa de seară şi devorează ştirile din presă.

Iar siluetele lor albe, tinere şi pline de viaţă, se pierd printre faţadele cenuşii de beton. Dâre albe într-un glob de sticlă ce se învârte cu viteză ameţitoare. Cercuri în apă, în timp ce piatra se duce la fund.

Maşina de scris ţăcăne cu sârg şi din ea apar pe plicuri litere negre. Mama lui Hans este cea care produce aceste litere. Nu şi-a găsit o slujbă mai bună fiindcă miracolul *economic* a trecut pe lângă ea. Acum trece şi fiul ei Hans pe lângă ea, fără s-o bage în seamă şi-şi aruncă hainele pe podea. Ai avea nevoie cam des de mâna lui taică-tău, Hans. Ce noroc că n-am decât mâna ta, de care o să mă descotorosesc însă curând pentru mâna unei femei pe care o iubesc. Sophie va fi aceea.

Am impresia că vrei să te descotoroseşti de mai multe mâini care se întind spre tine din întunericul raporturilor economice, sunt mâinile fraţilor şi surorilor tale, care provin din aceeaşi clasă socială ca tine şi rămân totuşi acolo.

Aici ai perfectă dreptate, vreau să ies din sosul ăsta cleios cât mai repede, chiar dacă se lipeşte de mine. La WAT8 mă antrenez în cât mai multe sporturi diferite, ca să-mi fac o idee generală şi să am de unde alege atunci când mă voi decide să-mi fac o profesie dintr-un sport anume. Cu mâinile nu mai am de gând să fac altceva în afară de loviturile de rever la tenis, pe care o să mi le arate prietena mea, Sophie.

Mama e obosită ca un câine mort, gata de dus la groapă. Ce face ea e monoton, nu poate fi numit profesie, ci mai degrabă o activitate din care abia dacă iese ceva. Deşi n-o ajută cu nimic, îşi bate insistent fiul la cap. Să se ducă iarăşi la grupul de tineret al partidului, să lipească afişe împreună cu ei şi să agite oamenii, ceea ce el refuză să facă. Mi-am găsit singur drumul, iar alţii ar trebui să facă la fel.

La un grup va merge doar în calitate de conducător sau deloc. În orice grup, mai întâi de toate se triază fetele, or în acest grup nu prea există fete, fiindcă pe femei nu le interesează politica murdară, ci moda, bărbaţii şi curăţenia. El, ca bărbat, trebuie, prin urmare, să iasă în lume ca să flirteze, să râdă şi să

---

8 Asociaţia sportivă vieneză.

danseze. Ca să se bucure de tinereţea lui, cel mai bine alături de Sophie. Anna, pe locul doi, nu-i nici ea de lepădat, deşi e cam uscăţivă. Hans e sportiv şi, fără îndoială, el e şeful.

Mama se cufundă într-un crater negru de tăcere, pe al cărui perete neted şi uniform curbat se aprinde din când în când imaginea bărbatului ei ucis; fii vitează, eu mor, dacă trebuie să mor, pentru social-democraţie, pentru cauza muncitorilor – care sunt de fapt unul şi acelaşi lucru, social-democraţia şi cauza muncitorilor – şi cândva mă vor răsplăti. Acolo n-o să fiu niciodată uitat şi, de asemenea, voi trăi mai departe prin fiul meu. Fii liniştită, aşadar. Într-un fel mor chiar pentru întreaga Austrie, din care tu eşti o parte minusculă, dar iubită, şi căreia nimeni (în afară de comunişti) nu-i recunoaşte dreptul la existenţă. Ca într-o secvenţă filmată cu încetinitorul, mama vede blocurile grele de piatră, crescute din pământul de la Mauthausen, cum îi strivesc pe deţinuţii vlăguiţi. Chiar după încheierea zilei de muncă trebuiau să care bolovanii în jos, pe scări. Iar glia maternă de la Mauthausen nu se apără; o mamă înghite orice. Deşi mama s-a apărat întotdeauna, acum tot ce-i rămâne sunt maldărele de hârtii care i se estompează în faţa ochilor istoviţi.

Azi mă mai duc şi la clubul de jazz, trâmbiţează vesel Hans. Îşi pune pe el haine care sunt la modă la sfârşitul anilor ’50. Ele îl protejează şi-l camuflează, în ceea ce priveşte moda, epoca asta a rupt-o cu tot ce era mai înainte, cum, de altfel, în tinereţe chiar trebuie s-o rupi cu totul pentru a te elibera în sfârşit de diverse constrângeri, atât în viaţa personală cât şi în cea profesională.

Munca nu e o constrângere, omul se împlineşte prin ceea ce face, şopteşte mama. Împlinirea adevărată soseşte însă abia atunci când niciun om nu mai este sclavul altui om.

Asta eu nu mai sunt de mult, sunt o individualitate, care supune voinţei sale alte individualităţi, mai exact femei. Nu-mi dau socoteală decât mie însumi, la fel şi femeia pe care o iubesc nu-mi dă socoteală decât mie.

Mamei lui Sepp nu-i place să audă aşa ceva. Fiul ei refuză să se revolte împotriva asupritorilor să-i şi, dintr-odată, înaintea ei apare acel februarie ’34, când încă era aproape un copil. Şi-a văzut numeroşi colegi, care voiseră să-şi îmbunătăţească nivelul de trai, zăcând morţi şi însângeraţi pe stradă. Fascismul folosea obuzele şi artileria grea care-i stătea la dispoziţie, cei ce apăsau pe trăgaci erau, ca şi victimele, tot fii de muncitori aflaţi la dispoziţia fascismului. Cele două valuri de fii ai dezmoşteniţilor (îşi căutau moştenirea în noroi, dar n-o găseau, evident, pentru că o luaseră alţii) se revărsau unul asupra celuilalt. Unii – printre care se aflau mulţi şomeri fără drept la ajutor social, forţaţi să-şi apere patria – erau înarmaţi până în dinţi de către stat. Armată federală, artilerie, trenuri blindate. Iar de cealaltă parte: mitraliere fără nicio şansă, cuiburi cu spini ale unor păsări slăbănoage în spatele ferestrelor marilor clădiri ale municipalităţii, în căminele muncitoreşti. Cuiburi de mitraliere. Cortina istoriei, croită din unul şi acelaşi material, e sfâşiată şi crapă ca un pepene copt: aici cei deposedaţi de drepturi, dincolo cei lipsiţi de ele. Iar purtătorii de cuvânt ai justiţiei se ţin departe de împuşcături şi manevrează şomajul şi drumul pe care-l ia avuţia naţională, drum ce sfârşeşte în întuneric, pentru a ieşi curând iar la lumină, sub forma unui război mondial. Trag cortina de oameni încolo şi încoace, de sforile speculaţiei bursiere, ale traficului de arme, ale scamatoriilor cu preţuri şi salarii, ale inflaţiei, rasismului, instigării la război.

Lui Hans nu-i vine altceva mai bun în minte decât să se dea cu pomadă în părul lucios, cu briantină, care-i dă mamei alte angarale – şi anume spălatul feţelor de pernă; sunt pete de grăsime care ies greu, de altfel cu orice pată se întâmplă cam la fel. Dar acest lucru e menit să-i sporească şansele la o viaţă mai frumoasă, cu ajutorul unei înfăţişări mai frumoase. O fată cât mai grozavă cu putinţă, care colecţionează discuri cu Elvis, ca şi el. Trebuie mai întâi să investeşti ceva, acesta-i unul dintre

principiile de bază ale economiei, pe care însă Hans nu le cunoaşte, fiindcă îşi închipuie că o face numai aşa, de plăcere.

Pe 12 februarie 34, mama lui Hans era încă destul de tânără şi gonea de mână cu mama ei, bunica lui Hans; cu cealaltă mână, mama o ţinea strâns pe sora mai mică. Şuierând ţâşnesc cuvintele: Copii, fugiţi, e-n joc viaţa noastră, nici mai mult nici mai puţin. După ce ne-au luat toate bunurile materiale, acum se pune problema să ne menţinem în viaţă, indiferent în ce condiţii. E vorba de viaţă şi mai mult de-atât n-avem, auziţi?! Pe zidul casei se vede un soare galben uriaş, din reclama la detergenţi, soarele Radion, singurul soare care străluceşte în ziua asta tulbure. De altfel, i se şi fixează fetei prompt în memorie. Prea mulţi sori nici nu cunoaşte ea. Goethe-Hof. Zona se cerea pacificată de forţele executivului, după cum se exprimă chiar executivul. O mulţime de morţi paşnici să ajute activ la realizarea acestui deziderat, pacea lor deplină trebuind să servească drept model tuturor elementelor încă turbulente ale perioadei antebelice. Morţii dorm adânc. La scara doi au nimerit în plin, ceea ce a insuflat copilului care a văzut scena o groază enormă, amândouă s-au pişat pe ele ca la comandă, atât Emmy cât şi sora ei cea mică (aceasta din urmă a murit mai târziu într-un bombardament, fiind încă un copil, dar totuşi mai mare decât era atunci). Autobuze pline de jandarmi soseau unul după altul la faţa locului, iar domnul cancelar federal Dollfuss a inspectat personal totul, în mare şi în amănunt, foarte satisfăcut, cu pana de cocoş de munte la pălărie. Pana de cocoş a apărării vetrei strămoşeşti, apărare care-i împiedica pe mulţi să aibă o vatră unde să-şi ducă traiul. Imaginea cadavrelor împuşcate în cap, acoperite cu hârtie de ziar, şi un vânt nu tocmai binefăcător, un aşa-zis vânt de februarie care răscoleşte foile foşnitoare pe care scrie *tentativă de puci*. Dedesubt, privirile uimite ale morţilor, pe nişte feţe subnutrite, cine-mi face mie una ca asta şi de ce, din moment ce şi eu sunt de-ai lor, fiul unui coate-goale ca şi ucigaşul meu, un

firicel de sânge se scurge din colţul gurii şi din ambele urechi. Din firele astea e ţesută istoria, nu din firele de aur din mantiile împăraţilor Austriei şi ale regilor Ungariei. Cred că visez, să mi se întâmple tocmai mie să fiu împuşcat de o mână care arată ca a mea, marcată de munca grea. O mână care-ar trebui să ţină un burghiu, o pilă sau ceva de genul ăsta mai degrabă decât o puşcă şi să-şi ia salariul pentru asta, nu să-mi ia mie viaţa. Cel care m-a doborât pe mine ca pe un copac nu ştie că şi el e deja cosit şi pus deoparte de oameni pe care nici măcar nu-i cunoaştem, fiindcă îşi fac veacul pe Riviera sau la cabanele de vânătoare din vârful muntelui. Până aici mi-a fost, sunt mort şi n-o să-mi mai revăd niciodată familia. Iar pe această familie o mai aşteaptă încă şi alte nenorociri dacă lucrurile merg tot aşa în continuare şi nu se găseşte nimeni să le oprească. Greva generală n-a fost nici ea respectată, oh, Doamne! Şi nici nu-i cine ştie ce consolare că ucigaşul meu o să cadă pe front în 40 şi atunci o să fie şi el mort ca mine.

Acum vin la rând pantofii aceia cu botul ascuţit, ascuţit; strălucesc atât de tare, că te poţi oglindi în ei dacă vrei – iar Hans vrea. Pantofii ăştia lucioşi ca oglinda o strepezesc pe maică-sa până-n vintrele de unde a ieşit cândva Hans, iar el nici măcar nu-şi dă seama de asta. Pantofii sunt la modă, dar cam incomozi. Dacă vrei să fii frumos, trebuie să suferi, îi zice Hans în glumă mamei sale. Cu atât mai mare va fi răsplata apoi, pe când acum, din păcate, sunt încă răsplătit cu un salariu destul de mic.

Ştii, Hans, atunci când a trebuit să ne predăm în clădirea municipalităţii, administratorul a atârnat nişte chiloţi albi şi vechi la fereastră, în semn de abandonare a luptei. Deşi noi nu ne putusem îndeplini misiunea[9]. Căci la vremea când trăgeau în noi ar fi fost păcat să sacrifici un cearşaf alb. Un cearşaf intact era un

[9] Joc de cuvinte intraductibil: Aufgabe = 1. misiune, însărcinare; 2. abandon, renunţare.

lucru de preţ. Mai bine să piară nişte chiloţi decât un cearşaf bun. Şi în timp ce se predau, mulţi au mai fost încă ucişi, e un fapt dovedit.

În timp ce frumuseţea lui avea mult de pătimit în pantofii prea strâmţi, Hans luă o grămadă de plicuri gata scrise şi le îndesă, pe la spatele harnicei sale mame, în maşina de gătit. Nu ştie nici el prea bine de ce face asta, dar cumva e nevoit s-o facă, e în el o voce care-i aparţine lui Rainer şi care-i porunceşte acest lucru. Vocea lui Rainer îi răsună în urechi, iar imaginea Sophiei i s-a cuibărit în inimă. Ambele îl conduc şi-i dictează ce să facă. În sfârşit comite şi el un act gratuit, lucru care i-a fost cu greu băgat în cap. E gratuit tocmai pentru că mama nu observă nimic, deşi va observa, ce-i drept, mai târziu. Totuşi nu va da vina pe Hans, ci pe ea însăşi. Imediat după aceea, Hans pleacă de acasă. Seara e frumoasă şi caldă. Îţi face plăcere să trăieşti într-o asemenea seară.

Tatăl lui Hans a murit la scurt timp după ce munca i-a adus libertatea10. Mulţi muncesc toată viaţa şi tot nu sunt liberi. Cu puţin înainte, tatăl lui Hans devenise deja tatăl lui Hans, dar nu prea a mai avut vreme să se bucure de asta. De fapt, orice om, indiferent dacă-i sărac sau bogat, n-are în viaţă decât câteva momente în care e fericit. Scurte, dar intense. După o suferinţă intensă, tatăl lui Hans moare sub un bloc de piatră desprins dintr-o stâncă austriacă veritabilă.

Cel puţin a fost scutit de mediocritatea vieţii cotidiene, e de părere fiul său, pe care-l ameninţă mereu pericolul de a se scufunda în această mediocritate; va face însă tot ce-i stă în putinţă ca să evite acest lucru. O viaţă scurtă, intensă şi apoi, poate, o moarte scurtă şi intensă. Vreau să trăiesc totul la maximum, chiar dacă va fi să fie doar pentru scurtă vreme. Nu

---

10 Aluzie la sloganul nazist "Arbeit macht frei" înscris deasupra intrării unor lagăre de exterminare ca Auschwitz şi Dachau.

eşti tânăr decât o dată în viaţă, iar eu chiar aşa sunt în clipa de faţă. Tatăl tău n-a fost tânăr niciodată, fiindcă n-a avut timp de aşa ceva. Măcar de aşa ceva *trebuie să* ai timp. Tocmai asta n-a priceput el. A procedat greşit.

Hans are dreptate, fiindcă acum sunt, în sfârşit, vremuri noi şi, slavă Domnului, mai bune decât înainte; ele aparţin tineretului, iar tineretul le şi ia imediat în primire.

Pe cine-ai adus acolo, întreabă mama Annei. O fi vreun coleg de-al tău de şcoală. Să zică mersi că merge la o şcoală bună, după care poate să studieze mai departe, căci anii de *şcoală* sunt totuşi cea mai frumoasă perioadă a vieţii, dar de asta îţi dai seama abia mai târziu când, din păcate, deja a trecut. Mai târziu trebuie să exerciţi o profesie, în cazul tău una intelectuală, iar viaţa devine serioasă, atunci ajungi să cunoşti şi latura serioasă a lucrurilor.

Hans răspunde că el, din păcate, n-are parte de cea mai frumoasă perioadă a vieţii, fiindcă nu merge la liceu. Deşi aş vrea foarte mult, şi asta-i de-ajuns, pentru că doar voinţa contează. Unde există voinţă, acolo există şi o cale. Calea ar putea să ducă, de exemplu, la un post de profesor de sport, ceea ce te solicită la fel de mult, dar într-un alt mod decât munca de instalator de linii de înaltă tensiune, pentru care s-a pregătit la Elin-Union. Chiar acum, în clipa asta, prietena mea Sophie e pregătită sufleteşte să mă înveţe noi discipline sportive, cum ar fi tenisul sau călăria, pe lângă sporturile pe care le stăpânesc deja, ca baschetul, alergările şi săriturile (toate învăţate la WAT). Ăsta-i cel mai frumos lucru din lume.

Din toate astea, mama n-a reţinut decât că Hans e un muncitor de rând, şi ca atare o companie pe care o dezaprobă. Prin urmare, nu frecventaţi o şcoală superioară care să vă dea o cultură generală. Faptul că vă doriţi acest lucru nu-i de-ajuns. Să faci e mai bine decât să vrei. Dar nici să faci orice nu-i de-ajuns. Depinde ce faci. Cel mai bine e să ai. Plecaţi şi nu vă mai întoarceţi, nu sunteţi o companie potrivită pentru cei doi copii ai mei.

Hans spune că vrea să se perfecţioneze în materie de proprie iniţiativă, ceea ce presupune multă energie, pe care el o are.

Nu învăţăm pentru şcoală, ci pentru viaţă; cine învaţă mai mult, trăieşte mai intens. Eu oricum vreau să învăţ pentru viaţă,

de şcoală mă doare-n cot. Oricum poţi să rămâi de căruţă şi s-o sfârşeşti tragic. Să fii un ratat şi la şcoală şi-n viaţă.

Dacă e să ne gândim la felul ei de-a fi, Anna ascultă toate astea surprinzător de răbdătoare. Între timp chibzuieşte cum să-l impresioneze pe Hans cu diverse performanţe intelectuale, atunci când vor ajunge mai târziu amândoi în camera pe care ea n-o împarte cu nimeni. Îşi va arunca în luptă, dibace, şi cântatul la pian. Artileria grea: Hans începe să aprecieze arta fără să ştie ce înseamnă ea, de fapt. Că o să ajungă amândoi în pat, e clar, Sophie oricum n-are de gând s-o facă. În schimb ea o face. Îi va traduce un pasaj pornografic din Bataille, iar apoi, când o să-i curgă balele, rămâne ca Dumnezeu şi libidoul să desăvârşească restul. Ea o să adopte cele mai diverse poziţii din noile filme franţuzeşti, dar el n-o să-şi dea seama, fiindcă nu se uită la asemenea filme. Numai la de-alea cu pac-pac. O să-şi ia un aer aspru şi rezervat, dar o să dea dovadă şi de suficientă delicateţe, ca să nu-l sperie. Se uită la muşchii tari care i se ghicesc lui Hans pe sub pulover. Muşchii se încordează. Prea mulţi muşchi nu există în habitatul natural al Annei, aceştia se dezvoltă în altă parte. Îi place ideea că Hans, odată dezbrăcat, va fi doar trup şi nimic altceva. E un sentiment nou, nu-i ca altă dată, când spiritul e şi el de faţă şi intervine când nu e cazul. Însuşi felul în care apucă el obiectele – se vede că mâinile lui ştiu exact cum se ia ceva în mână. E expert în treburi manuale. Ar şti să umble şi cu ciocanul, cuiele sau pila; se învârte în cu totul alte cercuri. Iar Anna se simte atrasă de chestia asta. Câtă vreme eşti tânăr, trebuie să treci prin asemenea experienţe, să vezi cum stau lucrurile în altă parte, pentru că propriile însuşiri ţi le cunoşti deja.

Mami spune că o să-şi amintească imediat traducerea în latină a celor spuse adineauri, şi anume că înveţi pentru viaţă, nu pentru şcoală. Are un rezervor întreg de proverbe şi expresii consacrate. El n-o să înţeleagă, o să fie distrus, iar pe viitor o să-i lase fiica în pace. În familia ei, cultura e o tradiţie şi nu se bazează

în niciun caz pe propria iniţiativă, e un lucru prea valoros pentru aşa ceva. Ce ştii să faci tu însuţi e cel mai valoros lucru. Însuşirile proprii sunt întotdeauna un factor de risc, cel mai bine e să le reduci la tăcere. În plus, mama n-ar vrea ca ei doi să meargă nesupravegheaţi în camera de domnişoară a Annei, pe care a aranjat-o ea însăşi. Cu perdele înflorate, care i se potrivesc Annei ca nuca-n perete. Într-o cameră de domnişoară nu trebuie să stea o femeie, ci numai o domnişoară, după cum sugerează şi numele. De fapt, Anna e încă un copil. Hans vrea să se conformeze automat, fiindcă mama Annei inspiră respect, dar Anna îi spune mamei că poate să-i pupe-n cur pe amândoi. Ei tot o să meargă, normal. Ca să repare grosolănia Annei, Hans zice că data viitoare o să aducă şi flori, un buchet mare, care spune multe, după cum se grăbeşte să adauge mama Annei. Cel puţin ghiorlanul e politicos. Există un limbaj adecvat al florilor, pe care mama l-a învăţat. Trandafirii simbolizează dragostea, cu condiţia să fie roşii, iar garoafele simbolizează partidul socialist, cu condiţia să fie tot roşii. Şi-apoi există flori care exprimă consecvenţa, fidelitatea, încrederea şi alte prostii asemănătoare, n-ai voie să le încurci din greşeală, că poţi provoca o tragedie la un om cumsecade. Există – la modul foarte general vorbind – un limbaj al naturii, pe care nu-l auzi decât dacă păstrezi o tăcere desăvârşită. Acest limbaj fie există sau nu există în sufletul omului; numai dacă se află acolo înăuntru, omul îl poate auzi. E un lucru la fel de important ca ştiinţa aridă din cărţi, cu toate că asta-i mai degrabă o condiţie. În drumul tău, trebuie să observi şi rădăcinile cu forme ciudate, pietrele şi ramificaţiile crengilor, eventual să le culegi, nu să le dispreţuieşti cu bună ştiinţă. Pe viitor, am de gând să acord mai multă atenţie limbajului naturii, doamnă Wiţkowski.

Anna: Hai, vino odată, sau vrei să prinzi aici rădăcini cu forme ciudate? Nu? Păi, hai. Pe aici.

Mama ameninţă cu tata. Anna nu poate decât să râdă, dar

nu cu voioşie. Spune că tăticul ar prefera să-mi facă acelaşi lucru, numai că nu îndrăzneşte.

Mama se liniştеşte cu gândul că cei doi doar ascultă discuri, fumează pe ascuns şi vorbesc în taină despre artă. Cum să vorbeşti cu ăsta despre artă?!

Pe Hans îl încearcă un sentiment tulbure, pentru că faptul de a fi prima oară singur cu o fată îi dă multă bătaie de cap; aici treci mai greu proba ca în grupul de colegi.

Anna îşi examinează în oglindă chipul destul de aspru şi se gândeşte că acum, când a sosit clipa cea mare, ar prefera să fie dulce şi blondă ca Sophie; asprimea ei e mai degrabă obositoare, oamenii suportă cu greu aşa ceva. Mai bine-ar fi să se arate mlădioasă şi fragilă, dar asta nu trebuie s-o facă sub nicio formă, altfel lumea o să creadă imediat că-şi poate permite cu ea orice. Trucul ei constă tocmai în afişarea durităţii ăsteia *à la* Jean Seberg. Îl doreşte pe Hans şi îşi imaginează cum este, mai exact cum va fi peste puţin timp. În pantaloni scurţi l-a mai văzut la WAT şi la fotbal. Fără nimic pe el trebuie să fie şi mai atractiv. E ca un animal sălbatic, nu poţi să-l dai gata cu discursuri despre literatură şi asta o excită pe Anna.

Oricât de cultivată ar fi, în momentul de faţă nu e decât trup şi trebuie să se coboare la nivelul celorlalte trupuri, unde este o oarecare şi nu cea mai bună; în toate celelalte e mai bună ca alţii, fiindcă gândeşte. Gândirea nu contează acum, iar în acest fapt Anna percepe un anume tragism; te simţi foarte golaşă fără capul pe care o femeie trebuie să şi-l piardă în această situaţie. Drept care Anna îşi doseşte capul în bibliotecă şi îl cercetează atent pe Hans care arată de parcă s-ar crede un animal frumos şi sălbatic, de pildă un lup. Hans strânge tare din dinţi (vechiul său truc), chestie care vrea să sugereze pasiune, excitare şi totodată singurătate, ceea ce sugerează de fiecare dată şi John Wayne şi Brian Keith şi Richard Widmark şi Henry Fonda. Cu aceleaşi metode, numai că lor le iese mai bine, fireşte. Smalţul dinţilor lui

Hans protestează scrâşnind împotriva tratamentului brutal la care e supus mereu. Muşchii trebuie să iasă, albi, în evidenţă, figură care i-a reuşit întotdeauna în faţa oglinzii şi cu care n-a dat niciodată greş la vreo fată. Toate sunt impresionate. Totuşi, se întâmplă des ca după aceea să-ţi piară îndrăzneala, iar de cele mai multe ori fata nu îndrăzneşte nici pe jumătate. Anna ştie foarte bine din ce film e chestia asta. Deja vede în faţa ei preeria, caii, casele de bârne, cactuşii, bărbaţii singuratici şi înarmaţi. Dar, deşi ştie, vrea foarte, foarte mult. E ciudat. Când îţi dai seama foarte bine despre ce-i vorba şi totuşi vrei să vezi dacă nu cumva mai este ceva dincolo de toate astea. Şi chiar dacă n-ar fi decât tendoane, muşchi şi piele, tot e bine. Fără vorbărie inutilă. Creierul e punctul ei forte, dar acum vrea să-l lase la o parte şi să fie doar trup pentru Hans, căruia nu i-a fost niciodată îngăduit să fie altceva decât trup.

Anna a găsit pasajul din Bataille şi traduce că mama lui Simone intră pe neaşteptate în camera bolnavului. El îşi dă pantalonii jos fiindcă mama aduce ouăle moi. Aşa scrie-n carte. La Anna nimic nu funcţionează dacă n-are cât de cât legătură cu cărţile. Dezbrăcându-se (în carte), el o face cu dorinţa ca mama să plece şi, de asemenea, cu bucuria de a transgresa nişte limite. Din fericire, aici, în camera Annei, mama nu e prezentă. La fel stau lucrurile şi cu noi, continuă Anna. O să transgresăm îndată limitele, e un sentiment plăcut şi apare şi-n carte. Doar aşa, de dragul de-a o face. Fără scop, nu trebuie să vrei să obţii ceva. Hans nu vrea să obţină nimic deosebit, doar să i-o pună acum Annei. Anna are o senzaţie de nemărginire, care-i vine din cap; e un sentiment care a fost descris adesea, iar Anna se străduieşte să-l imite, ca să-l simtă exact aşa cum a fost descris. Fără cap, Anna n-ar avea de unde să ştie acum că e doar trup şi nimic altceva.

Anna îl descheie pe Hans la cămaşă, cu mişcări tremurânde, pentru că aşa se spune mereu, că trebuie să tremuri. Şi Hans

tremură, dar numai fiindcă ce are el pe dedesubt nu-i chiar aşa de curat cum s-ar cuveni; însă când eşti excitat, nu observi asemenea detalii. Asta nu înseamnă că te iubesc, se grăbeşte el să spună. Nici eu nu te iubesc, nici vorbă, zice Anna, fiindcă pentru aşa ceva nu-i nevoie de iubire. P-asta n-am mai auzit-o! (Hans). Iubirea te transformă în sclav, pentru că te obligă să te gândeşti mereu unde o fi celălalt în clipa de faţă, adică de ce nu e cu tine. Asta-ţi ia autonomia, e groaznic. Hans cugetă cum s-o facă mai bine, apoi o face. Se năpusteşte ca lupul, prădătorul lacom despre care a fost vorba mai înainte, asupra Annei şi o sărută pe gură. Dinţii lui scormonesc cu premeditare acolo înăuntru şi limba face acelaşi lucru. Ca tehnică nu-i nemaipomenit, dar e năvalnic şi se potriveşte unui bărbat. Anna apucă, pipăie, mângâie, se foloseşte de dinţi şi de unghii. Acestea din urmă nu sunt prea lungi – trebuie să fie tăiate scurt pentru pian – ceea ce e un minus. În schimb, dublează viteza. Durerea pe care n-o provoci se compensează, astfel, prin viteză. Trebuie să doară, fiindcă o perversiune e totdeauna bine-venită şi nu-i la îndemâna oricui. Pe Hans îl doare ce-i face ea şi faţa i se schimonoseşte de chin, moment în care-şi aduce aminte că şi faţa lui Gary Cooper se strâmbă adesea în scenele de amor, de parcă ar fi supusă unei torturi interioare. Trebuie să arăţi ca şi cum ceea ce ţi se întâmplă ar fi împotriva voinţei tale, dar până la urmă tot o pui la pământ pe femeiuşcă, fiindcă te copleşeşte sentimentul. Trebuie să te înghită cu totul şi chiar te acoperă cât ai zice peşte: valul roşu, albul incandescent, negura uitării.

Şi acum ce fac, se întreabă Hans în sinea lui, mereu trebuie să se întâmple ceva, fără timpi morţi, trebuie să mergi mereu mai departe, căci altfel e greu să reiei legătura, îţi ieşi cu totul din ritm. Acum trebuie să smulg hainele de pe ea, dacă zice nu, n-o bag în seamă, însă Anna nu spune în niciun caz: te rog, nu, ci se dezbracă singură, fiindcă Hans e neîndemânatic. Va sa zică de asta l-am citit eu pe Sartre în timpul liber, cu fiinţa şi cu neantul

lui cu tot, îi trece Annei prin cap în timp ce-şi scoate chiloţii. Aş putea la fel de bine să fiu una care n-a citit în viaţa ei nimic în afară de *Bravo*. Aici chiar nu-i nevoie de mai mult. Faptul că-şi dă seama de asta o deosebeşte totuşi de milioane de alte fete, dar din păcate ceea ce vede Hans la suprafaţă nu-i decât o fată cum mai există milioane. Iar el o tratează ca atare. De parcă ar fi doar piele, carne, tendoane, muşchi şi oase, lucruri pe care le are toată lumea. E îngrozitor pentru Anna să-şi dea seama că aici, în locul ei, ar putea fi o alta (o fată mai drăguţă decât ea) şi în niciun caz doar ea, ea, Anna. Din păcate, în sinea ei înţelege lucruri, pe care alţii le înghit fără să crâcnească, şi suferă din cauza asta.

Oh, Hans, Hans, spune ea împotriva propriei voinţe, ceea ce el acceptă însă fără probleme. Aşa-l cheamă, da. E aici. În persoană. Ne-o tragem imediat.

Atunci o să tacă şi ea, în sfârşit, că de obicei vorbeşte în plus, aproape la fel de mult ca frate-său. Hans crede că vorbăria asta începe s-o calce pe nervi şi pe Sophie, care preferă tăcerea lui Hans, solitarul, trăncănelii unui Rainer care caută întruna un colectiv în care să strălucească. E o adevărată obsesie la ciudatul ăsta.

Vino la mine, vino, vino, croieşte-ţi drum, şopteşte Anna, de parcă el nu s-ar fi străduit oricum din răsputeri să-şi dea drumul. Dar se pleoşteşte mereu, e agitaţia de dinaintea acestui eveniment important, la el e prima dată şi, în anumite condiţii, asta te marchează pentru multă vreme. Ea îl mângâie în continuare şi-i şopteşte cuvinte dulci, destul de banale, de altfel – a produs ea texte mai bune – e total schimbată, fiindcă în momentul de faţă nu-i decât femeie, şi, prin urmare, nu prea originală. Spune că-l doreşte foarte mult, că-i atât de frumos, pentru ea e frumos, chiar dacă alţii poate nu-l văd aşa, ea însă îl vede cu ochii iubirii, care adesea te înşală, dar ce contează. Simte ceva pentru el, i-a intrat pe sub piele şi nu mai vrea să plece de acolo. Lui i-ar fi de-ajuns dacă i-ar intra în pizdă, dar merge aşa

de greu când nu-i întărit ca lumea, ce chin! Deja curg apele pe el şi fiindcă nu iese cum şi-ar dori, devine brutal, nu, fireşte că nu cu el însuşi, ci cu Anna.

Îi frânge mijlocul, o striveşte (sub greutatea lui), îi împinge gâtul mult pe spate, de-i trosnesc oasele, au, mă doare, da, da, te doare ce-ţi fac, fiindcă sunt foarte puternic şi nici nu-mi dau seama când produc cuiva o durere. Eşti foarte puternic. În sfârşit, cuvântul magic.

Ca puse în mişcare de-o parolă, lucrurile funcţionează până la urmă şi treaba merge strună. Dar Annei îi rămân în gât cuvintele pe care le-ar spune în mod normal într-o situaţie asemănătoare, şi anume: În sfârşit! Ai reuşit! – atât de măreţ e acest eveniment care se numeşte iubire şi care cade unde se nimereşte, indiferent dacă pe un ogor sau pe o pistă de beton, unde se usucă şi trebuie aruncată. Nici ea nu ştie bine cum de i s-a întâmplat aşa ceva. Asta-i culmea! Bolboroseşte încontinuu ce frumos a fost şi că de-acum încolo trebuie s-o facă neapărat mai des, pentru că i-a plăcut atât de mult şi, cu siguranţă, şi lui i-a plăcut, cu timpul o să fie tot mai frumos, ăsta a fost doar începutul şi dacă începutul a fost aşa de frumos, îţi închipui cum o să fie sfârşitul: şi mai frumos. Dragul meu, dragul meu, şi-l strânge pe Hans la piept, de-l lasă fără aer, dar important e că a eliminat sperma şi încă destul de bine. După dificultăţi la start.

Anna simte o căldură interioară şi nimic mai mult. Hans se gândeşte la Sophie care-i va da mâine prima lecţie de tenis. Sărutări uşoare îi dă el de pe-acum Annei cu rătul lui care se îndreaptă distrat, la întâmplare, când ici, când colo. Anna confundă asta cu tandreţea postcoitală, ceea ce nu-i cazul şi nici nu trebuie să fie. Nu-i decât o diversiune menită s-ascundă că Hans nu simte niciun fel de tandreţe faţă de ea, deşi e bucuros că a făcut-o şi el o dată cum se cuvine. Cu siguranţă că Sophie nu-şi doreşte un bărbat fără experienţă, e de-ajuns un partener fără experienţă, adică ea. Unui sportiv o chestie ca asta ar putea chiar

să-i dăuneze, să-i ruineze condiţia fizică, de care are nevoie ca s-o învingă pe Sophie pe plan sportiv. Sigur că Anna o să vrea s-o facă mai des, dar el o să-i spună că şi-a făcut nişte calcule greşite în ceea ce-l priveşte. N-a luat în calcul necesităţile impuse de sportul de performanţă.

Hans, Hans, Hans, spune Anna uşor.

Aici, eu sunt ăla, răspunde Hans râzând de gluma bună pe care-a făcut-o.

Ca să intre în joc şi natura – de care la o adică te poţi delimita ca un corp străin –, gaşca o ia spre faimoasa Pădure vieneză, unde există natură din belşug, şi de fapt nimic altceva. Doar excursionişti în căutarea unui mod de viaţă natural, căci în prezent industrializarea face paşi serioşi înainte, iar drumeţii păşesc şi ei.

Ultimele fâşii din ceaţa dimineţii urcă pe colinele acoperite de frunziş; şi tinerii urcă la rândul lor spre culmea pe care se află un turn de observaţie şi un cafe-restaurant, unde natura îşi găseşte brusc sfârşitul binemeritat, fiindcă acolo se mănâncă prăjituri şi se stă în spatele unor pereţi de sticlă. Soarele pătrunde oblic înăuntru şi formează stâlpi de lumină printre care te strecori cu greu. Frunzişul pădurii de foioase, precum şi diverse alte lucruri intrate în putrefacţie, alcătuiesc un covor foşnitor. Ceea ce deosebeşte acest grup de alte grupuri aflate la drum în ţinută de excursie este tocmai faptul că ei nu sunt în ţinută de excursie, în schimb au la ei un coş în care se află un sac legat la gură. Din sac se aud miorlăieli şi zgârieturi, deoarece acolo e închisă o pisică. Pisica a fost prinsă. În perioada de maturitate a lui Jean-Paul Sartre apare un personaj care vrea să-şi înece pisicile şi de aceea vrem şi noi să înecăm astăzi această pisică, deşi pisica asta are şi ea dreptul la existenţă. Rainer spune că el însuşi are, de asemenea, dreptul la nonexistenţă, la fel ca pisica aceasta, pe care o va trimite acuşi spre propria ei nonexistenţă până să apuce să zică pâs. Pisica are o presimţire, de unde şi neliniştea din sac.

Sophie poartă o rochie sport de lână, lucrată la casa de modă Adlmuller. Pardesiul Annei e lucrat la maşina de cusut a mamei, chestie care se observă imediat. Sophie aleargă cu pas elastic peste rădăcini, conuri de brad, crenguţe şi jir. Ea este cea care trebuie să înece pisica într-un pârâu din Pădurea vieneză, pe care încă nu l-au găsit. Ea e singura care mai trebuie să dea proba de curaj, fără de care nu poate aparţine grupului. Pentru că atunci

când chiar se va trece la atacuri, ea n-are voie să plângă şi să ţipe ca o fetiţă, ci trebuie să reacţioneze cu sânge rece şi să nu se lase deloc impresionată. În special Rainer are mare interes ca Sophie să participe, fiindcă acest lucru pe care urmează să-l facă împreună îi va uni.

Pădurea vieneză e împărţită, după cum se ştie (de fapt după cum nu se ştie, că doar n-are nimeni habar de chestia asta), în numeroase dealuri, între care există – ca formă intermediară – nişte ridicături mai mici de teren, despărţite de făgaşuri prin care curg pârâiaşe. Sunt nişte izvoare limpezi, ţâşnitoare, la care drumeţii îşi potolesc setea atunci când simt nevoia. Din păcate, de cele mai multe ori pâraiele astea au un volum scăzut de apă, cu o singură excepţie: primăvara, adică exact în anotimpul de acum. Adesea prin preajmă se aude fojgăitul vreunui animal mic, în căutare de hrană.

Grupul caută o albie cu apă mai multă, altfel operaţia de înecare s-ar prelungi la nesfârşit. Şi cine ştie dacă pisica o să coopereze. Sophie are un păr lung, blond, care străluceşte uneori, atunci când se încurcă în el vreo rază de soare; la umbră însă e de un galben mat ca alama. Rainer şi-a asumat riscul de a face aici o impresie mai puţin bună decât în clubul de jazz, ba a acceptat chiar şi ideea că Hans ar putea să-i pară superior în acest loc verzui, tocmai Hans care, de altfel, nu pare niciodată superior. Oricum, Sophie e în sfârşit gata să înece pisica. Anna se ţine deoparte şi e preocupată să nu arate că între ea şi Hans s-a stabilit deja o legătură indestructibilă; indiferenţa din trăsăturile lor e îndelung studiată. Mai înainte, el voise s-o sărute. Nu se poate. Fără dezmierdări, astea sunt manifestări puerile de adolescent.

Totuşi când îl vede o trece un fior, e fiorul care însoţeşte amintirea plăcerii. Dacă te înfiori aşa numai când îţi aduci aminte, cum o fi în realitate? Ce-a fost asta, a ţipat vreun animal? Nu, sunt drumeţi care chiuie. Salut! Salut! Au speriat animalele, sunt

bărbaţi şi femei durdulii care s-au învârtit de nişte slujbe pe viaţă şi-şi permit în sfârşit să facă ceva care n-are nici sens, nici scop, şi anume: să se caţăre pe munţi. Pe Sophienalpe, pe Schöpfl, pe Satzberg. Îmbrăcaţi într-un costum sportiv ce aduce vag cu portul din Stiria. Dar ei sunt orăşeni, iar elementul rural e un semn de belşug, semn că lumea nu mai trăieşte la ţară şi nici în sărăcie. Pălăriuţa tiroleză le stă chiar foarte bine.

Aruncă resturi de mâncare în toate părţile şi distrug mediul natural pe care-l transformă într-unul artificial; însă Anna şi Rainer nu pun aşa problema, doar ei vor cu tot dinadinsul să răspândească peste tot artificialitatea. Feţele lor palide, nedormite se ascund în spatele unor ochelari de soare ieftini, degetele lui Rainer, îngălbenite de nicotină, tresar şi se îndreaptă spre ţigări, cu gând să provoace un incendiu în pădure. Se aud păsări ţipând strident. Frunze se preling uşor la pământ. Trenurile fluieră în depărtare. E duminică.

Anna vorbeşte despre *Noapte transfigurată* de Schönberg.

Într-un loc nepotrivit, la un moment nepotrivit.

În plină zi, pe lumina asta minunată, tu vorbeşti despre noapte şi nici măcar despre una reală, ci despre o noapte prelucrată muzical, zâmbeşte Sophie mirată. Hans boxează tot timpul cu nişte umbre, poartă lupte imaginare şi joacă fotbal, nu vede mai departe de vârful nasului său, în cel mai bun caz, până acolo unde ajunge cu braţele. E cufundat cu totul în clipa de acum, e un om al prezentului. Nici măcar mâţa din sac nu înseamnă pentru el prezent, ci viitor. Orice, numai să nu se gândească la asta. Tocmai demonstrează cum trebuie driblat adversarul la fotbal – tot el joacă şi rolul adversarului cu asta sigur o dă gata pe Sophie. Sophie se bucură de soare şi de aerul proaspăt, deşi poate să se bucure în fiecare zi de aceste lucruri, timp de mai multe ore, călărind sau în alte situaţii asemănătoare. Ca să te bucuri de ceva, mai întâi trebuie să cunoşti acel lucru. Gemenii nu prea sunt în elementul lor. Gâfâie, n-au condiţie

fizică, ceea ce Hans are cu vârf şi îndesat. Prea mult alcool, prea multe ţigări, se laudă Rainer şi vrea să înceapă o dezbatere despre Camus, ca să se pună într-o lumină favorabilă. Sophie caută lumina reală, ca să se bronzeze. Hans vrea să-i arate Sophiei câteva figuri de judo, pe care le ştie de la un prieten. Imediat cei doi se şi iau la trântă râzând, scenă pe care gemenii o privesc de parcă ar fi înghiţit otravă. Anna se grăbeşte să dea de ştire că tocmai studiază la pian sonata lui Berg, un ţel pe care şi-l fixase demult şi iată că acum l-a atins. O solicită foarte tare, dar până la urmă o să reuşească. Asta ţine de foame? întreabă Hans şi nechează ca un armăsar lipiţan. Ai auzit de discul cutare sau cutare, Anna? Nu, fiindcă asta nu-i muzică serioasă; trebuie să mai înveţi, Hans, altfel baţi pasul pe loc, iar în stadiul în care eşti acum nu-i deloc indicat să faci asta, pentru că ar însemna să rămâi într-un loc unde nu se află absolut nimic. Părinţii Sophiei au abonament la filarmonică. Adesea Sophie merge doar cu mama ei la concert. Mama Sophiei e o frumuseţe mondenă, toţi o cunosc, toţi o salută, bineînţeles numai acolo unde toată lumea se cunoaşte. Sigur că n-are niciun criteriu valoric, îşi dă cu părerea Rainer, deşi n-o cunoaşte decât din vedere; el crede că femeia asta n-are absolut niciun fel de criteriu şi nici nu-i trebuie aşa ceva. Pluteşte pur şi simplu într-o masă gelatinoasă, transparentă şi sterilă. Nimic n-o reţine, în schimb materia asta translucidă o face să plutească mereu, n-o lasă să atingă pământul. Şi Sophie va ajunge cândva la fel, dacă nu poate fi împiedicată acum, la vremea potrivită. Dragostea o s-o împiedice să ajungă aşa.

Cei din orchestra filarmonică nu cântă decât chestii reacţionare, cum ar fi Schubert, Mozart şi Beethoven, susţine Anna spumegând de furie. Când l-au ascultat pe Webern duminica trecută, au aplaudat ca idioţii, deşi în fond disprețuiesc genul ăsta de muzică. Publicul orchestrei filarmonice e mult prea bine-crescut ca să-l fluiere pe Webern, ei ştiu ce statut are acest compozitor, şi anume, unul foarte înalt, răspunde Sophie. Dar de

plăcut, bineînţeles că nu le place. Opera lui Webern e o glumă proastă.

Încântat, Hans arată cu degetul o veveriţă, una roşie. E roşie toată, chiar aşa. Ce drăguţă e! Aleargă sprintenă pe trunchiul copacului în sus şi-n jos şi are ochii ageri. Soarele se luptă să traverseze cerul. Nişte norişori apăruţi în jurul prânzului încheie spectacolul. Să sperăm că n-o să se transforme în nişte nori negri şi grei. În sfârşit, aici se află un pârâu mai mare, care ar putea servi eventual la înecarea pisicii, ba nu eventual, ci sigur.

Hai, dă-i drumul, Sophie! Bagă-te în noroi ca să fii cât mai aproape, în orice caz îndeajuns de aproape. Aş prefera totuşi să n-o fac, spune Sophie, pentru că iubesc animalele. Îmi ţesal întotdeauna singură calul. Trebuie s-o faci, altfel vei fi exclusă din grup înainte de-a apuca să fii primită. Găsesc că sunteţi extrem de infantili, cu jocurile voastre de-a indienii. Sărmana mâţă, n-are nicio vină. Dar fie. Grăbeşte-te, trebuie să prindem autobuzul. Bine. Hai s-o fac. Slavă Domnului, am luat leucoplast la mine. Sigur o să mă gândesc în timpul ăsta la Tenschi, iapa mea preferată. Şi ea e un animal. Slăbiciunea nu ne va fi de folos pe viitor, Sophie, doar ştii asta.

Sophie scoate pisica din fundul sacului; animalul se zbate, pufneşte, miaună şi-şi înfige imediat ghearele în mâna Sophiei, încât acesteia îi dă sângele. Au! Nu puteaţi să luaţi o lighioană care nu-ţi provoacă atâtea dureri? Numai pisica ne-a fost la îndemână, hai, fă-o odată!

Sophie îngenunchează în mizerie cu rochia ei frumoasă, deja e plină toată de noroi. Ţine sub apă credinciosul animal domestic, obişnuit cu omul, ceea ce necesită destul de mult efort şi forţă. În apă: agitaţie, bolboroseală, spasme, bulbuci. Aproape că trebuie să se aşeze cu totul deasupra jivinei; mă ud din cap până-n picioare şi fac pneumonie.

Până să survină moartea animalului, Hans – care se purtase cam ciudat încă de mai înainte, la chestia cu veveriţa – o trage pe

Sophie departe de pisică; animalul, ud leoarcă, iese cu greu afară din apă şi o zbugheşte scuipând. Sigur o s-o înhaţe vulpea şi nici asta nu-i o moarte frumoasă.

Hans îi arde Sophiei o palmă, încât începe să-i curgă sânge din colţul gurii. Au! Grupul stă acolo încremenit, de parcă ar fi Sfânta Familie, fără acoperiş deasupra grajdului, în bătaia ploii.

Sophie a rămas cu gura căscată. Ceva se petrece în sinea ei, numai că nu ştie încă ce. Sper că nu se petrece nimic în sufletul Sophiei, gândeşte Rainer îngrozit.

Hans, care cunoaşte filmele cu adevărat palpitante, nu pe cele la care nu faci decât să caşti de plictiseală, o trage pe Sophie la pieptul lui şi o sărută, mânjindu-se pe gură cu sângele ei. Are un gust dulce. Dulce mai e şi Sophie asta! Parcă ar fi spălată cu un detergent special pentru lucruri de lână, sau nu, mai degrabă parcă ar fi ceva ce n-are nevoie de spălat, fiindcă nu se murdăreşte niciodată. Angora.

Unei fete dulci îi dai guriţă pur şi simplu, fără s-o mai întrebi, zice cântecul popular şi tace de-ndată speriat, căci toate astea s-au adeverit.

Această mică scenă lasă în urma ei doi oameni satisfăcuţi şi alţi doi nesatisfăcuţi. Aşa-i mereu în viaţă, fifty-fifty, ceea ce creează o anumită echitate.

Trebuie să te retragi sfioasă din faţa mea, de parcă aş fi un demon. Teama ţi se citeşte în ochi, foamea pe corp, maltratările sunt înscrise în piele şi, adesea, proliferează şi mai adânc. Ajung până în suflet, iar lucrul acesta se exprimă tot în privire. Eşti o femeie care fuge de violatorul ei despre care ştie că, în situaţia dată, îi este stăpân. În privire trebuie să se vadă supunere, dar static, jocul de grimase succesive n-are rost fiindcă asta nu-i cameră de luat vederi, ci doar un aparat de fotografiat. Te rog, concentrează-te, Gretl. Un subchiriaş intră în cameră, imaginează-ţi următoarea situaţie: îşi surprinde gazda încă tânără (ceea ce nu-i cazul tău, fireşte) singură, în timp ce-şi face toaleta, şi o priveşte în aşa fel, încât aceasta ştie imediat ce urmează şi că de-acum n-o mai scapă nici bunul Dumnezeu. Tipul n-ar ezita nicio secundă să treacă la fapte. Ce te-a apucat tocmai acum cu cârpa aia de praf, Gretl, las-o deoparte şi arată ce poţi. Trebuie să laşi combinezonul să alunece încet în jos şi încearcă să te acoperi cu mâna, dar mâna – ca, de altfel, totul la femeia asta – nimereşte alături şi se vede totul.

Domnul Witkowski turuie din nou ca o moară stricată, ceea ce nu înseamnă, din păcate, decât argint; doamna Witkowski îi răspunde cu tăcerea care-i de aur. Domnul Witkowski cunoaşte proverbul ăsta din copilărie şi, în plus, din barăcile deţinuţilor de la Auschwitz. Mai ştie şi că cinstea durează cel mai mult. De când istoria l-a iertat, a rămas cinstit şi chestia asta durează deja de mult. După 45, istoria s-a hotărât s-o ia încă o dată de la capăt şi la aceeaşi hotărâre a ajuns, după o luptă interioară, şi nevinovăţia. Witkowski porneşte aici de jos de tot, de unde pornesc de obicei doar oamenii tineri care au viaţa înainte; cu un singur picior e mai greu să te ridici, cum, în general, totul merge mai greu când ai un singur picior. Şi încă şi mai mult aur tace (probabil pentru totdeauna): proteze dentare, rame de ochelari, coliere şi brăţări puse deoparte, monede, inele, ceasuri; aurul tace fiindcă se trage din tăcere şi se întoarce apoi iarăşi în tăcere.

Din tăcere nu iese decât tăcere.

Nu mă lăsa să stau atâta goală pe frigul ăsta, acum când facem economie la căldură, spune Margarethe Witkowski. Trebuie să mă gândesc mai întâi cum fac poza, fiindcă fără violenţă nu merge. Cocoşează-te de durere, să zicem că ai fost bătută. Aşa-i bine, cu încetul înveţi până şi tu. Dac-aş şti din ce unghi s-o iau ca să prind totul! Chiloţii trebuie să-ţi atârne în vine. Iar acum ieşi încet din ei! îţi lepezi pielea ca un animal, de pildă ca un şarpe, o laşi sub tine, iar tu te înalţi – pe cât posibil la fel de mlădios ca şarpele – spre o plăcere primită în silă, dar intensă.

Doamna Witkowski se execută aşa cum îşi închipuie ea că ar face-o un şarpe, acum iese, dar nu în întâmpinarea unei plăceri, ci a unei putori care-ţi mută nasul din loc, trebuie să zboare urgent la orezul cu lapte care i s-a ars în bucătărie. Astfel distruge ea fragila dispoziţie artistică a soţului ei. Dispoziţie care tocmai l-a cuprins pe el, care e un geniu, iar nevasta lui prozaică o nimiceşte complet. Trebuie să mă ocup de treaba din bucătărie, e timpul, ba-i chiar prea târziu. În timpul ăsta soţul se lasă pradă gândurilor ce-l poartă pe câmpiile Poloniei şi Rusiei, care acum trimit neîncetat comunismul încoace, spre meleagurile noastre. Pe câmpiile alea erai încă cineva, dar acum cine eşti, un nimeni care lucrează ca portar. Domnul Witkowski e fericit că în 50 s-a dejucat o lovitură de stat. Şi el a fost o mică rotiţă (chiar dacă, de această dată, din cauza lipsei piciorului, nu una directă) în sistemul celor care au dejucat treaba asta, fiindcă a atras atenţia neobosit asupra infestărilor cu bacilul comunismului. Nicio precauţie nu putea fi de prisos. Trupele de şoc comuniste primiseră de la ruşi câte 200 de şilingi de om şi acţiune, s-a scris chiar şi în ziar. Forţele de ocupaţie vestice s-au pus în calea loviturii de stat şi au împiedicat-o. Ziarelor – nu celor care au relatat despre cei 200 de şilingi – a trebuit, din păcate, să li se limiteze difuzarea pe motiv că răspândesc zvonuri false, acţiune

la care nici n-a fost nevoie să fie implicat procurorul. Un ministru de interne socialist pe nume Helmer a încălcat cu abilitate libertatea presei. Bine-a făcut, fiindcă, atâta timp cât nu ştie nimic, lumea nu se agită şi toţi ar trebui să-şi păstreze calmul pentru a se evita ciocnirile. Când un ziar devine mincinos, afară cu el! Socialiştii nu sunt tocmai partidul preferat al lui Witkowski, pentru că el nu e muncitor, dar de data asta şi-au făcut bine datoria, trebuie să recunoască şi el. Poate o să-nveţe până la urmă din istorie şi-o să sprijine de la bun început forţele care trebuie, şi anume pe cele cu capital puternic, oricum astea sunt singurele forţe, pentru că banul conduce lumea, gândeşte invalidul care n-are niciun sfanţ şi, conform ordinii universale, nu conduce nimic, dar banul conduce, după cum se ştie, şi de la sine. Consecinţa este că acelora care n-au nimic li se încredinţează acest nimic. Acelora care au deja îi se mai dă pe deasupra şi, astfel, poate avea loc o monopolizare modernă. Din Occident, capitalul îşi întinde îndatoritor mâinile şi ne împânzeşte ţara cu elemente străine, legându-se cu mâinile autohtone într-un lanţ trainic ca şenila unui tanc. Domnul Witkowski ia partea capitalului pe care nu-l are şi poate, astfel, privi mândru din trecut înspre viitor. Mândru, fiindcă mai demult a apărat el însuşi capitalul care acum conduce iarăşi cu drepturi depline şi-i este lui, personal, recunoscător. Şi anume, domnul Witkowski poate – pe lângă pensia sa completă de invalid – să lucreze şi ca portar de noapte într-un hotel capitalist, unde vede tot felul de reprezentanţi importanţi ai clasei de mijloc, care călătoresc în interes de serviciu, ca reprezentanţi ai industriei. Aşa se reprezintă unul pe altul, chiar dacă nu ştiu exact pe cine reprezintă fiecare ca persoană. Că domnul Witkowski reprezintă, ca şi până acum, partidul naţional-socialist, din care ştie cu exactitate cine face parte şi ce hram poartă fiecare, se înţelege de la sine, pentru că partidul ăsta l-a făcut atât de mare, încât nu-şi mai încape în piele. Altfel nu l-ar fi mărit nimeni, iar acum el îşi

măreşte fotografiile lui frumoase. Are în vedere nu numai binele individual, ci şi binele colectiv, asupra căruia are o privire de ansamblu. Deoarece se gândeşte mereu că în timpul său liber reprezintă un întreg grup şi nu doar pe sine însuşi, se şi comportă mereu ca atare. Dă un exemplu. Ca să ghideze tineretul. Aşa cum alţii îşi reprezintă cu demnitate firma chiar şi în timpul liber.

Când se uită la propriii copii, se cam îndoieşte de rezultatul educaţiei pe care le-o dă. Oamenii străini sunt bine-crescuţi, iar copiii lui nu. Pe vremea când i-a conceput, era încă ofiţer şi ce-a ieşit? Copiii ăştia doi, care-l îngrozesc; pe timpuri nu vedeai asemenea copii, în zilele noastre se pare că există destui. Nevasta amestecă terciul, ceea ce nu-l face însă mai bun.

Domnul Witkowski se îndreaptă spre pistol ca să-l cureţe şi să-l lustruiască; chiar dacă nu-l foloseşte acum, lucrurile astea trebuie făcute. Trebuie să fii pregătit. Oţelul atârnă rece în mâna domnului Witkowski. În cutie se află fotografiile lui preferate cu Gretl: Gretl în poziţie ginecologică – o fotografie care ar trebui făcută în curând din nou, fiindcă între timp a mai acumulat experienţă de fotograf –, Gretl la bordel, Gretl şcolăriţă, cu şorţ şi nuia. Tocul pistolului se află în sertarul secret al dulapului din bucătărie, pe care nu-l ştie nimeni. Nici n-ar interesa, de altfel, pe nimeni, fiul nu-i interesat, din păcate, decât de literatură.

Fostul ofiţer se duce – dând curs unei hotărâri de moment (ca ofiţer e musai să-ţi placă să iei hotărâri!) – în bucătărie ca să-şi violeze soţia. L-a apucat dintr-odată cheful de aşa ceva, dar când vaca face, ca de obicei, o mişcare greşită, el alunecă pe gresie şi cade lat la pământ. Acolo se zvârcoleşte încolo şi încoace şi tot dă din piciorul care i-a mai rămas. Dar nu reuşeşte să se scoale, oricât ar vrea. Şi nici în rest nu prea i se mai scoală, deşi de data asta i s-ar fi sculat cu siguranţă, fiindcă are aşa o poftă. Acum iar s-a dus totul naibii. El crede că totul i se trage de la faptul că impresiile puternice care l-au copleşit în tinereţe, în teritoriile ocupate din Est, nu se mai repetă în ultimii ani decât

într-o formă mult atenuată. Cine a văzut odată munţi de cadavre în pielea goală, printre care şi femei, nu mai simte cine ştie ce atracţie pentru nevasta de acasă. Cine a fost odată la butonul de comandă al puterii se fleşcăieşte rapid când maximum de violenţă de care are parte este strânsul unor mâini străine, într-un hotel. Clienţii fideli îl salută dându-i mâna şi bătându-l pe umăr. În plus, mai sunt şi bancurile şi anecdotele cu agenţi comerciali, care sunt foarte gustate. El le povesteşte mai departe acasă, ca s-o excite pe Margarethe atunci când scula lui nu-i de-ajuns, ceea ce se întâmplă des: uneori pur şi simplu nu vrea să i se scoale.

Vremurile se moleşesc şi devin plictisitoare, la fel şi noua generaţie. Domnul Witkowski nu ştie unde au să ducă toate astea, evident către o mediocritate călduţă, dacă nu către ceva mai rău. De această mediocritate se teme şi fiul.

Tăticul încă mai vâsleşte neajutorat în cerc, fiindcă din greşeală trage mereu doar într-o parte şi nu în ambele. În ultimul timp îl chinuie şi sciatica şi reumatismul cu vârf şi îndesat, când lipsa piciorului îi dădea şi-aşa destul de furcă, iar altceva nu are cu vârf şi îndesat. Se roteşte în jurul axei sale şi încearcă să se ridice pe picior, ceea ce nu-i reuşeşte decât ajutat de Margarethe, cu o mişcare numai de ea ştiută, hei-rup, gata. Acum stă iar în picioare şi-şi strânge îndată cârjele sub braţ; a crezut că poate renunţa la cârje când îi aplică lui Gretl o corecţie, cândva n-avea nevoie de asemenea instrumente ajutătoare.

Dar, puişorule, hai totuşi în pat că-i mai comod acolo. Patul cedează, iar eu tare te-aş mai îndesa în pământul dur, care nu cedează. Totuşi acolo-i moale, cald şi bine, scumpete, mai am şi-o gură de rom, hai, vino, drăguţule.

Otto are dureri mari în diverse regiuni ale corpului atunci când se opinteşte în cârje şi-şi balansează piciorul rămas înainte şi înapoi, dar nu lasă să se observe nimic. Autoritatea pe care o emana înainte o mai face pe soţia lui să-l urmeze şi azi. Am o

oboseală permanentă, trebuie să mă duc la un doctor. Bietul de tine, sigur că da, aşa să faci! Şi în loc să o aibă pe Gretl aşa cum se cuvine, acum, când e chiar lângă el, îşi ascunde capul încărunţit la pieptul ei şi plânge. Asta o impresionează foarte tare pe doamna Witkowski, fiindcă nu ştie de ce şi crede, fără să aibă dreptate, că plânge din cauza ei. Bietul de tine, las c-o să treacă, şopteşte ea cuvinte de consolare, care pe el nu-l consolează deloc. Plânge în hohote bărbatul greoi care a scos-o la capăt cu atâtea lucruri, i-a terminat pe mulţi, iar acum el însuşi n-o mai scoate la capăt. Ce ghinion!

Plâng, nu mă pot abţine şi sper că n-o să mă vadă copiii în starea asta. Copiii nu vin prea curând acasă, în ultima vreme sunt mereu plecaţi nu ştiu pe unde. Au nevoie de o mână forte, iar eu am chiar două, deşi piciorul meu e disponibil doar într-un singur exemplar.

Sărăcuţul meu Otti, săracul de tine! Of, of, măi, măi, plici, pleosc.

Nu-i nimic, şşşşt.

Hai să bem o înghiţitură, apoi ne facem o cafeluţă bună şi diseară ascultăm emisiunea „Cine ştie, câştigă" cu Maxi Bohm. Poţi să câştigi premii frumoase când se pune întrebarea pentru ascultători, iar noi sigur o să câştigăm odată şi odată. Dacă nu ştiu eu răspunsul, îl întrebăm pe Rainer sau pe Anni, copiii învaţă aşa de multe în ziua de astăzi. Dar noi sigur o să ştim şi singuri, că doar suntem părinţii lor. Ei, uite – că Otti al meu s-a-nveselit iar, bravo!

El îi spune să toarne în pahare, dar nu aşa, cu zgârcenie, ca ultima dată, la urma urmei bacşişurile sunt bune, deşi, în fond, umilitoare. Dar situaţia s-a schimbat şi incompetenţa e în frunte. Băutura te face să uiţi şi e bună pentru sucurile gastrice, că tot nu poţi să pui prea des carne pe masă. Consolat, domnul Witkowski adulmecă şi se bucură de cafeaua bună care-l aşteaptă şi pe care o s-o bea cu mult zahăr. Viaţa poate să-ţi ofere totuşi şi lucruri

frumoase, dacă n-ai pretenţii exagerate, pretenţii pe care el ar putea să le ridice, din moment ce i se cuvin.

Azi primeşte chiar o porţie în plus, fiindcă a plâns.

Un alt loc în care se desfăşoară acţiunea este Cafe Sport. Pentru că acolo lumea ocupă nişte locuri ca să vadă ce artist sau ce intelectual stă pe locul cutare sau cutare[11]. Important e să fii de faţă, nu să câştigi. E ca în sport, activitate după care a fost botezată cafeneaua. Mulţi şi-au pierdut încrederea în artă, deşi doar ei şi nimeni alţii i-ar fi predestinaţi. Fac artă pentru că aceasta nu le aduce niciun profit şi nu-i mânjeşte, astfel, cu bani. Dacă arta le-ar aduce ceva, s-ar lăsa mânjiţi cu plăcere. Totuşi mi s-ar refugia niciodată într-o profesiune burgheză, nu pentru că n-ar stăpâni niciuna, ci pentru că profesiile burgheze i-ar stăpâni atunci pe ei, iar pentru artă nu le-ar mai rămâne niciun pic de timp. Nimeni nu se mai poate realiza pe sine într-o formă estetică, atunci când un oarecare domn şei se realizează, pe spinarea numitului artist, sub formă de maşini sport şi vile. Dacă fumezi nişte ţigări doar cu o idee mai bune decât Dreier[12], lumea începe imediat să se dea pe lângă tine. La masa la care se află astăzi Sfânta Pătrime mai stau două persoane care încearcă să demonstreze teorema lui Pitagora prin mijloace exclusiv grafice, ceea ce nu le reuşeşte. Pentru Rainer, matematica ţine de realism, deci nu-l interesează. Dacă ar fi fost vorba despre literatură, s-ar fi amestecat de mult şi ar fi desfiinţat pe cineva cu criticile sale, lucru pe care se simte îndreptăţit să-l facă.

La o altă masă stau nişte greci care-şi apropie capetele negricioase ca să şuşotească despre femei sau chiar să le abordeze pe unele dintre ele. Asta se petrece în apropiere de toaleta femeilor, pe unde acestea sunt nevoite să treacă.

Ori de câte ori se face câte o afirmaţie care nu-i convine, dar şi fără legătură cu asta, Rainer se ridică brusc de la masă şi se retrage gânditor într-un colţ de unde priveşte în gol cu un aer

---

11 Joc de cuvinte: Schauplatz = loc în care se desfăşoară o acţiune; schauen = a vedea, a privi; Platz = loc.

12 Marcă de ţigări ieftine, fără filtru.

sumbru, până când Sophie sau Anna îl readuc solemn printre ele. Ce ai? Spune, te rog, te rog. Mă călcaţi pe nervi, proastelor. Eu am alte griji, situate pe un alt plan, pe care mă situez şi eu. Mă plictisiţi. Hai, te rugăm, Rainer, aşază-te iar lângă noi. Voi chiar nu pricepeţi nimic, cu asemenea oameni nu poţi să treci niciodată la fapte. Dau mereu înapoi, pentru că sunt laşi şi mediocri. Rainer vrea ca alţii să-şi murdărească mâinile în locul lui, pentru ca ale sale să poată rămâne curate. Ceilalţi trebuie să acţioneze pentru el; el se va ţine departe de faptă, îi va instiga în schimb pe alţii. Totuşi din bani îşi va lua şi el partea sa, de care are nevoie ca să-şi cumpere cărţi. Se crede un păianjen aflat în spatele pânzei sale, va acţiona însă fără plasa meschină a siguranţei burgheze, în orice caz îi va lăsa pe alţii fără plasă pentru ca aceştia să nu se bazeze decât pe el şi pe ei înşişi.

Rainer se holbează la mucurile de ţigară, hârtiile, petele de vin roşu şi şerveţelele mototolite (şi alte gunoaie) de pe jos şi aşteaptă inevitabila saturaţie care câteodată se produce, câteodată nu. Acum, în momentul acesta, l-a apucat în sfârşit greaţa, aşa că lasă să-i cadă condeiul cu care voia să-şi noteze un vers în caietul de însemnări, iar cerneala ţâşneşte fără rost. Asta a fost greaţă, sau nu? Nu, mai degrabă nu. Spaţiul în care se află arată la fel de mic-burghez ca întotdeauna. Abia dacă i se pare mai greu, mai dens sau mai compact. Dar a înţeles, precum Sartre, că trecutul nu există. Şi că oasele celor morţi sau ucişi, inclusiv ale celor care au murit în patul lor, există doar în sine, într-o stare de maximă independenţă, nefiind nimic altceva decât un pic de fosfat, calcar, săruri şi apă. Chipurile lor sunt doar imagini pe care Rainer şi le reprezintă în sinea sa, ficţiuni. Chiar acum resimte foarte puternic lucrul acesta, ca pe o pierdere.

Hans, care şi-a pierdut tatăl, nu se gândeşte la fosfat, calcar, săruri şi alte asemenea substanţe în care s-a transformat tatăl lui, ci fredonează un şlagăr de-ale lui Elvis, fără cuvinte, fiindcă acestea sunt în engleză, limbă pe care Hans n-o stăpâneşte. Nici

în rest nu stăpâneşte el mare lucru. S-ar mulţumi însă doar cu Sophie.

Un alt loc al desfăşurării acţiunii este clubul de jazz. Rainer vrea ca alţii să comită infracţiuni. Când muzicienii fac o pauză, el se îndreaptă agale spre saxofon şi apasă de câteva ori pe clape, cu o digitaţie pe care o consideră corectă. Dar poate că nu s-ar auzi niciun sunet dacă ar şi sufla. E de-ajuns însă că toţi cei care-l văd cred că ştie să cânte la saxofon. Când se întorc muzicienii, lasă repede saxofonul din mână, ca să nu ia una peste bot pe motiv că deteriorează instrumentele muzicale. Apoi îşi comandă un sifon cu sirop de zmeură, care-i cel mai ieftin, (n-a prădat încă niciun portofel) şi scrie începutul (mâine sfârşitul) unui poem de la care nimic din ceea ce-l înconjoară nu-i mai poate abate atenţia. Indiferent cum ar arăta.

Până şi Sophie trebuie să accepte asta, deşi în cazul ei nu-i aşa de strict, fiindcă ea e femeia iubită. Iubirea nu ocupă decât o mică parte din viaţa lui Rainer, pentru că el ştie că iubirea întotdeauna poate fi doar o mică parte, în timp ce arta reprezintă restul. În poem, Rainer îi dispreţuieşte pe toţi grăsanii plini de ghiuluri care nu se gândesc decât cum să câştige bani.

Totuşi n-a văzut niciodată de aproape asemenea oameni. Tatăl Sophiei e mai degrabă suplu şi vânjos. Un tip sportiv şi el. Lui Rainer nu i-ar plăcea să-l dispreţuiască pe tatăl femeii pe care o iubeşte, bine că nu e nevoit s-o facă. Imaginea ghiuluri lor care pătează nişte degete albe a luat-o din expresionism, care e mort şi îngropat. Îi dispreţuieşte pe toţi, pe grăsanii excursionişti şi pe cariatidele alea îmbrăcate în frac, nu pentru asta l-a adus maică-sa pe lume, după cum scrie şi simte el cu patos. Mama lui ar protesta însă şi la ideea că l-a născut pentru neisprăviţii care-şi fac veacul la Cafe Sport sau la Hawelka. Nu, nicidecum, ci pentru o educaţie solidă de care lui momentan i se rupe.

Chiar şi aici, unde este un clarobscur permanent, Rainer poartă nişte frumoşi şi moderni ochelari de soare din plexiglas,

de formă pătrată, şi şi-a pieptănat părul în jos, pe frunte. Asta vrea să fie o tunsoare *à la* Cezar, dar Rainer nu arată ca din Roma antică, ci ca din Viena contemporană, care-i şopteşte neîncetat să contribuie şi el mai departe la reconstrucţia oraşului său natal şi să-l facă din ce în ce mai frumos. Dar asta nu intră în niciun caz în planurile lui. Viena împodobită cu flori e un concurs literar pentru elevi, care are loc anual şi e foarte popular; la acest concurs Rainer a câştigat deja de două ori, o dată un copac de cauciuc, a doua oară o ferigă frumoasă, care a murit deja fiindcă mămica grijulie a udat-o prea mult, ferigile au nevoie mai degrabă de uscăciune, după cum l-a informat între patru ochi grădinarul pe câştigătorul concursului literar. (Rainer a trebuit să-şi împartă locul trei cu alţi nouă elevi). Sfatul a fost nesocotit. Şcoala participă mereu la asemenea acţiuni, ca apoi să se laude cu ele. O mulţime de flori multicolore, de primăvară şi nu numai, răsar din toate locurile şi ungherele şi fac ca oraşul să fie acum mult mai bogat, un verde proaspăt în locul uniformelor străine care au dispărut ca urmare a unui acord între state. Au dispărut şi ruşii, cei mai răi dintre toţi, deşi ei nu fac de obicei nimic de bunăvoie, ci preferă să-i silească pe alţii, în special pe femei, la nişte lucruri nespus de îngrozitoare. Asta-i plăcerea lor. Acum au plecat, iar naziştii cei noi, precum şi cei vechi, dragii de ei, pot ieşi din nou la lumină ca floricelele din ghivecele lor cenuşii. Bun venit!

Fiindcă tot vorbeam de flori şi frunze, să mai spunem că Rainer n-a văzut printre câştigătorii concursului aflaţi la inspectoratul şcolar din Viena (pentru decernarea premiilor) decât elevi de liceu, pentru că ei ştiu să se exprime, să pună pe hârtie ce simt în legătură cu o lalea sau cu o tufă de liliac. Şi anume, bucurie şi speranţă în viitor. Chiar dacă mai simte şi vreun altul bucurie, asta nu înseamnă că poate să şi scrie despre ea fără greşeală. Căci ăla nu vorbeşte limba culturii înalte, ci pe cea a propriei culturi, care nu este însă recunoscută. În Austria se

cască o prăpastie adâncă între aceste două paliere lingvistice, prăpastie ce provine din inegalitatea dintre oameni, ceea ce va exista întotdeauna – inegalitatea, nu oamenii. E de-ajuns ca unul să vorbească la imperfect, că ceilalţi nu-l mai înţeleg. Aşa i se întâmplă şi lui Hans cu Rainer. Hans e greoi, Rainer se exprimă foarte uşor.

Încă de pe atunci lui Rainer i-a fost apreciat scrisul, iar acum vrea să facă din el o profesie definitivă. Astfel, pentru el profesia va fi totodată şi un hobby, ceea ce este un caz ideal, pe care multă lume îl revendică. Dar de cele mai multe ori nu-i adevărat. Dacă un instalator sau un măcelar susţin că meseria le este totodată şi un hobby, atunci sigur nu-i adevărat. Nici în cazul unui vatman sau al unui zidar nu poţi să crezi una ca asta. Însă când un medic spune că hobby-ul lui este să vindece şi să ajute, e mai credibil. Să vindeci şi să ajuţi pe alţii poate fi un mod plăcut de a-ţi petrece timpul liber şi o meserie în acelaşi timp. Hobby e un nou cuvânt străin care s-a încetăţenit rapid. Americanii au plecat, limba lor a rămas, ura!

Rainer tocmai observă cu neplăcere că în clipa de faţă idiotul de Hans nu e unealta lui, ci a cântăreţilor de jazz. Aleargă de colo-colo, strânge plin de zel pupitrele, îndeasă contrabasurile în husele lor de pânză tare, închide şi deschide pe rând pianul, în funcţie de ce i se spune, curăţă trompetele, stivuieşte partiturile cu aranjamentele deasupra şi le răvăşeşte iar la comandă, ridică şi coboară scaune, le adună laolaltă, răstoarnă apoi tot ce a clădit până atunci cu atâta grijă numai fiindcă-l înjură unul că ar fi făcut ceva anapoda, întreabă cât durează până înveţi să cânţi la flaut, saxofon, trombon, fagot etc. Pianul durează cu siguranţă cel mai mult, la fel ca cinstea, căreia Rainer ăsta vrea să-i pună capăt. Poate c-odată aş vrea şi eu să fac aşa ceva! Trebuie să fie frumos să ştii să cânţi la un instrument. Poate chiar mai frumos decât să fii profesor de sport sau intelectual. Imediat după ultima piesă, *Chattanooga Choo Choo,* o să care, împreună cu alţi voluntari

lipsiţi de creier, o mulţime de lucruri grele spre ieşire, unde alt fraier e dispus să lase să i se călărească maşina în vederea transportului de instrumente, numai ca să fie şi el măcar o dată de faţă, ceea ce e cel mai important (vezi mai sus), fiindcă nu numai câştigul contează. Multe întrebări rămân fără răspuns: e greu? Cât durează până înveţi să citeşti notele? Cum se acordează corect o vioară? Unde poţi să te adresezi dacă ai intenţia serioasă de-a învăţa un instrument? Chiar mâine mă înscriu de bunăvoie. Ce faci cu plăcere, faci de bunăvoie. Numai serviciul la liniile de înaltă tensiune e o constrângere de care trebuie să scap.

Asta-i prea de tot! Rainer iese din gândurile sale pentru a intra direct în Hans. În gândurile sale tocmai îşi spusese: fac ceva pe voi, cu gustările voastre la pachet şi burţile voastre umflate, sunt uriaş şi merg pe tavan, toţi mă vedeţi foarte bine, da, da, eu sunt! Smulge clarinetul împachetat din labele lui Hans, lacheul, care tocmai se grăbeşte să-l ducă afară, şi-i dă una-n cap cu cutia clarinetului care răsună şi în care instrumentul începe să se tânguie. Muzicianul afectat zbiară: Te-ai tâmpit sau ce?!

Clarinetistul amator, student la drept, nu înţelege următoarea expresie de pe faţa lui Rainer (impenetrabilă, inexpresivă) şi, ca atare, o ignoră. Dac-ar şti el ce gândeşte Rainer în momentul ăsta! Rainer gândeşte: ce ţi-aş mai trece un cârlig de măcelărie prin beregată. Fiul de farmacist habar n-are de toate astea şi de aceea nici nu-i e frică, Rainer, în schimb, e mândru că s-a gândit la ceva aşa de brutal. În curând o să se şi realizeze, astfel că la masa lui Rainer se croiesc planuri serioase şi se fac raţionamente subtile. Nu pot să spun totul de patru ori, te rog şi pe tine, Anna, asta te priveşte şi pe tine, deşi în linii mari eşti deja informată. Pentru că eşti sora mea. Sophie e informată pentru că e femeia pe care o iubesc, iar Hans e informat pentru că e organul care execută treaba murdară, cu condiţia să priceapă despre ce-i vorba. Ceea ce nu-i încă sigur. Vii, Anni, sau nu vii? Nu vine încă deoarece – dându-şi seama de această şansă unică – tocmai

execută, degajată, la pian, într-o succesiune limpede şi curgătoare, *Studiul pentru clape negre* de Chopin; degajată, dar a exersat mult acasă până să iasă aşa ceva şi tocmai se pregăteşte să înceapă *Clavecinul bine temperat* când se apropie pianistul de jazz (student la medicină): Da eşti cam paralelă, fetiţo, du-te frumuşel acasă la mămica şi mai exersează, dar nu aici unde treaba-i *hoţ*. Asta nu-i şcoală de muzică, aici se vine după ce-ai absolvit cu succes şcoala de muzică sau după ce te-ai instruit singur. Dar dacă pot să te instruiesc în alte domenii, cu plăcere, păpuşă, dă un semn când ţi-au crescut sânii. În ceea ce-o priveşte pe mama Annei, pentru ea e exclus să te instruieşti singur, pentru asta e nevoie de cadre calificate, altfel educaţia n-are nicio valoare.

Pe Anna o ia cu frig, pentru că tocmai a aflat că s-ar putea să nu fie terminată pe de-a-ntregul şi că trebuie să se dezvolte în continuare, chestie pe care o respinge. A ajuns deja într-un punct final şi nu mai are nimic de pierdut. Gândul că o mai aşteaptă ceva în viitor o înnebuneşte fiindcă din punctul ei de vedere totul s-a terminat şi simte cum clocoteşte în ea o poftă de a ucide. Nimic n-are voie să mai urmeze, doar nimicul absolut în care nu există criteriile morale pe care studentul ăsta sigur le mai are, cu toate că în aparenţă a vorbit grosolan cu o femeie. Din mers, Anna atinge uşor o halbă de bere pe jumătate goală şi fleoşc, conţinutul se revarsă pe blugii nou-nouţi ai tânărului intelectual care o face pe deşteptul; vor trebui spălaţi şi cu ocazia asta se vor toci un pic, ceea ce-l va arde pe student la buzunar. Fain.

Rainer o bate la cap pe Sophie care soarbe dintr-o limonada, îi spune să nu trăncănească, ci să asculte, deşi ea oricum nu zice nimic. Hans se gândeşte că dacă Sophie tot nu vrea să asculte, ar trebui să simtă, şi asta alături de el. Dar Sophie nu vrea să asculte, ci să vadă. Să-l vadă pe Hans cum ridică şi încarcă cele mai grele obiecte, şi încă altele mai grele, cu cea mai mare uşurinţă. Pe bustul lui nu se găseşte nicio zonă moale, zone

care e de sperat că se găsesc în interior, în timp ce bustul lui Rainer seamănă mai degrabă cu cel al unui pui de găină care n-a văzut multă vreme lumina soarelui şi nici prea multe grăunţe. Oricum e în stare să spună mai mult decât cotcodac, asta-i adevărat.

Hans se trânteşte pe un scaun şi descrie în linii mari – al căror conţinut rafinat urmează să iasă la iveală mai târziu – cum vede el viitoarele sale studii muzicale care îi vor da posibilitatea să aducă bucurie şi relaxare oamenilor şi să aibă el însuşi succes. Botu, zice Rainer. Dar Hans trebuie să mai spună cum îl enervează bătrâna cu plicurile ei idioate şi activitatea la grupul de tineret din partid, ăsta e motivul pentru care vreau, pe cât posibil, să mă distanţez muzical de chestiile astea. Rainer spune că-i arde acuşi una peste bot. Sophie vorbeşte încet şi tărăgănat, lasă-l în pace.

Anna: Până şi statuia lui Goethe de pe Ring s-ar plictisi ascultându-te, Hans.

Sophie: Nu fi aşa arogantă.

Hans: Observi, Anna? Când o femeie iubeşte un bărbat şi nu poate sau nu vrea s-o arate, atunci îi ia apărarea în faţa tuturor. Astfel îşi clarifică fără să vrea sentimentele. Am văzut foarte des lucrul ăsta în filme. Anna îşi plasează mâna între picioarele lui Hans, unde nu-i tocmai rău. Iar v-a apucat, îi dă de gol Sophie. Hans dă la o parte mâna pe care n-o iubeşte, dar de care mai are nevoie din când în când, şi se ruşinează. Sophie nu trebuie să ştie, trebuie doar să bănuiască şi să-şi dorească şi ea. Pe de-o parte, Anna ar vrea să-l pedepsească, pe de altă parte se teme că el n-o să mai vrea să şi-o pună cu ea, deşi sigur a fost bună.

Hans e treaba mea, nu-i nevoie să-i iei tu apărarea, se apără şi singur, îi spun eu cum. De altfel, nici nu-mi pasă (ceea ce bineînţeles că nu-i adevărat). Hans ştie că o femeie care ia apărarea unui bărbat în faţa altora dă adesea impresia că o face împotriva voinţei sale, numai că asta e mai tare decât voinţa.

Slăbiciunea învinge duritatea. Impresia pe care o lasă Sophie te duce cu gândul la orice altceva în afară de conflicte interioare; îşi comandă o cola cu rom. Pentru gemeni e prea scump, aşa că întorc capul când vine chelnerul, dar el e deja obişnuit cu asta. Hans comandă ceva şi mai scump, maică-sa s-ar răsuci pe scaunul vechi de bucătărie, dac-ar şti. Orele suplimentare făcute pe ascuns.

Anna spune că în natură cel slab se supune celui puternic, de exemplu trestia, vântului nordic. Sau tăcerea – pădurii.

Rainer: Va să zică va fi un atac în scop de jaf.

Hans: Doar nu m-am dilit. Nu ştiţi ce vorbiţi, e o nebunie.

Rainer: Nebunie? Asemenea categorii nu există pentru mine, fiindcă *totul* e sănătos, cu excepţia fructelor şi legumelor. Mai nou şi în artă se manifestă nebunia, se exprimă în arta bolnavilor psihic, iar în curând vor exista cu siguranţă artişti care îşi vor provoca răni, aceştia vor fi cei mai moderni artişti din lume. Mergi, de exemplu, rănit pe stradă şi îi prezinţi domnului inspector de poliţie aceste leziuni teribile ca pe o operă de artă, ăla nu înţelege nimic şi prăpastia dintre el şi artist, care e în acelaşi timp şi propria operă de artă, creşte la infinit, devine de netrecut. Supunerea în faţa unui lucru pe care nu l-ai propovăduit tu însuţi nu-i bună de nimic, citez. Omul trebuie să evadeze din limitele lui ridicole, alcătuite dintr-un real aşa-zis prezent, cu perspectivă asupra unui real viitor care nu prea mai are nicio valoare.

Citat: Fiecare clipă deplină poartă în sine plecăciunea secolelor de istorie şchioapă şi sfărâmată. Am încheiat citatul.

Be-he-he, zice Hans şi face gargară cu băuturile. Asta-i una dintre puţinele meserii de care n-aş vrea să mă apuc, nici poliţist, nici artist. Poate doar să cânt la vreun instrument. Şi pe femeia pe care o iubeşte (Sophie) o va ţine departe de lucrurile urâte, Beethoven şi Mozart vor fi îngăduiţi abia după o examinare foarte amănunţită.

Anna îşi ciuleşte urechile fiindcă simte un ton sentimental în felul în care e pronunţat numele Sophiei şi chestia asta nu-i place deloc. Ce rahat şi legea asta a naturii care-l face pe om să nu-i mai placă ce are şi să caute imposibilul – ceea ce şi-ar dori şi Anna să fie, imposibilul în persoană, numai că Sophie şi-a adjudecat deja acest statut. Rahat. Rahat. Din partea ei, Sophie n-are decât să crape. Sophie simte ceva şi se încruntă.

Rainer o întreabă pe Sophie dacă nu-i de părere că, dintre ei toţi, Hans ar trebui să aibă cea mai mare aspiraţie către neobişnuit, din moment ce el e cel mai obişnuit în gândire dintre toţi. Nu crezi? Anna spune că fiecare propoziţie pe care-o scoate Hans ar mai fi putut fi rostită de oricine altcineva de cel puţin o mie de ori. În povestea asta de iubire Anna e cârmaciul sau cârma? Asta se va vedea mai târziu. Poate se va vedea chiar în următoarele fracţiuni de secundă, deoarece Anna îşi croieşte din nou drum către coapsele lui Hans, unde o interesează niscaiva proprietăţi funciare. Dar coapsa respectivă se retrage – aşa ceva nu se face în public, mai ales când e şi Sophie de faţă – încât mâna iubitoare de femeie dă peste o gumă de mestecat lipită de scaun. E lipicioasă, iar acolo unde şade iubirea, se lipeşte şi ea.

Hans e din principiu împotriva violenţei, lucru credibil doar în cazul celor ce dispun de o mare forţă fizică şi, ca atare, n-au nevoie de violenţă. Şi-a cumpărat o carte de Ştefan Zweig, un scriitor important care i-a plăcut foarte mult, dar ar vrea totuşi să mai întrebe câte ceva, fiindcă e o literatură mai dificilă. Sophie, te rog, poţi să-mi dai o informaţie în legătură cu cartea asta? Rainer spune că ar putea şi Sophie să-i răspundă la întrebări, dar o va face el, pentru că *el* este expertul în literatură, nu Sophie; Sophie e expertă numai în literatura lui Rainer, asupra acesteia trebuie să se concentreze 24 de ore din 24. E bine că Hans a început cu lucruri mai uşoare. Hans spune însă că Ştefan Zweig e tot ce poate fi mai greu. Rainer spune că legătura spirituală dintre el şi Sophie e mult mai puternică şi durabilă decât orice tip de relaţie

fizică, pe care ei nu o au. O legătură intelectuală ţine o viaţă, una fizică în cel mai bun caz câteva săptămâni. Tocmai am citit împreună cu Sophie *Străinul* de Camus. Acolo eroul nu se sinchiseşte de nimic, la fel ca mine. Ştie că nimic n-are importanţă şi că nu poate fi sigur decât de moartea care-l aşteaptă. Tu, Hans, mai ai până să ajungi la starea în care să nu te sinchiseşti de nimic şi totul să fie lipsit de importanţă. Momentan toate lucrurile trebuie să fie importante pentru tine, ca să ai o bază.

Atacurile vor fi o experienţă puternică, despre care se va putea discuta ulterior.

Hans vrea s-o salveze pe Sophie de ea însăşi şi să-i ofere un sprijin. Sophie spune că n-are nevoie de sprijinul ăsta. Rainer spune că, în ceea ce-l priveşte, el chiar se lipseşte cu bună ştiinţă de orice punct de sprijin, de-aia e aşa de puternic, fiindcă nu-i pasă de nimic. Hans spune că, pentru el, progresul profesional e totuşi important.

Anna: Cel mai bine e să-ţi imaginezi că nu mai există nimeni în afară de tine. Atunci n-o să te măsori cu alţii, ci doar cu tine însuţi. Aşa fac şi eu, de pildă.

E a treia oară când mâna Annei, acum încleiată cu gumă, o porneşte la drum, iar Hans o tolerează, flatat. Mai bine vrabia din mâna Annei, decât Sophie de pe gard.

Rainer chibzuieşte cum să-i instige pe ceilalţi fără să-şi murdărească prea tare mâinile. Mai întâi, are nevoie de un amplasament înalt, pentru perspectivă; Hohe Warte13 i-ar servi mai bine scopului decât statuia Elisabetei din Volksgarten. Pentru că lumea se împarte în oameni cu stofă de lider şi alţii, el preferă să fie berbecul călăuză, mai degrabă decât mielul de jertfă, asta-i clar.

Hans îşi întoarce capul născut în Burgenland într-o parte şi-n alta, ca să vadă dacă mai sunt prin zonă femei frumoase pe

13 Institutul Meteorologic cu staţia meteorologică aferentă din Wien Döbling.

care el nu le cunoaşte. Nu sunt, şi chiar dac-ar fi, nu vor să-l cunoască pe el. Aşteptaţi voi, să mă îmbrac cu puloverul cel nou, atunci o să viraţi instantaneu spre mine, ştie Hans ce ştie. Îi face cu ochiul într-un asemenea hal unei brunete care bea o cafea mică, încât s-ar putea crede că are o boală de ochi. De fapt, el vede foarte bine când trece pe undeva vreo frumuseţe feminină. Atunci îşi închipuie că-i aparţine lui. Orice bărbat ar vrea să aibă toate femeile din lume, o femeie în schimb îl doreşte doar pe bărbatul iubit, căruia îi rămâne fidelă. Anna îl ia imediat pe Hans de acolo, ca să fie singură cu el. Observă că băiatul ăsta înseamnă ceva pentru ea. Hans observă că el, cu prospeţimea lui lipsită de griji, înseamnă ceva pentru fata asta, probabil pentru că citeşte multe cărţi bune în ultimul timp, iar ea îl acceptă din cauza asta. Cu Anna se antrenează pentru Sophie. Anna s-a ataşat de Hans tocmai pentru că acesta a citit mai puţine cărţi decât alţii şi e mai degrabă trup, în timp ce ea e toată numai simţire, motiv pentru care i-au pierit şi văzul şi auzul. În amândoi domneşte o confuzie de sentimente caracteristică oamenilor tineri, care nu s-au găsit încă pe ei înşişi şi nici nu şi-au găsit un loc în economia modernă. Hans deţine totuşi un asemenea loc de mai multă vreme. Locul se află la o uzină electrică şi trebuie schimbat.

Afară, la lumina strălucitoare şi răcoroasă a soarelui – ce va fi curând părăsită pentru întunericul dintr-o cameră nesănătoasă – Hans dă zglobiu şuturi în ghemotoacele de hârtie şi alte gunoaie, închipuindu-şi că pasează mingea sau că-şi driblează adversarul. Anna încearcă să zburde şi ea pe lângă el, vioaie şi mlădioasă, arată însă obosită, rigidă şi stângace.

Lumina nu e mediul propice Annei, aşa cum nu e nici natura, ci artificialitatea. Acolo înfloreşte ea, în schimb aici nu există decât lumină primăvăratică, praf, gaze de eşapament şi aer de Viena.

Hans ţine discursuri despre tenul Sophiei, care are întotdeauna un bronz sănătos, se vede că face mişcare în aer

liber. Vântul şi soarele au avut acest efect. E un ten curat, iar părul ei blond e tot curat şi mătăsos, pe când tu ai de obicei nişte laţe unsuroase care atârnă pe ceva ce cu greu s-ar putea numi umeri, mai degrabă schelet descărnat. Sau umeraş îmbrăcat. Dar care tot are ceva frumos. E exact ce-i trebuie unui bărbat sportiv care-şi descoperă totodată şi calităţile spirituale. Nu vrei să-nveţi şi tu să joci tenis? Cred că ai simţuri destul de bune, ca să-ţi dezvolţi în plus şi un anume simţ al mingii. Nu, prefer să exersez sonata lui Alban Berg – o provocare pentru orice tânăr pianist. Mai bine te-ai urca pe munte, decât să exersezi sonata muntelui14, ha-ha. Ca să nu devii prea încrezută.

Slavă Domnului că părinţii nu-s acasă. Trebuie să fii recunoscător şi pentru astfel de lucruri mărunte. Anna îl descheie pe Hans la cămaşă ca să vadă ce are dedesubt. Nu-i nimic nou, doar ce se ştie deja, un piept musculos, fără păr, cu o piele netedă şi frumoasă, plăcută la pipăit. Azi mori de nerăbdare, păpuşico, foarte bine. Anna îşi înfige dinţii ascuţiţi de vampir în diferite locuri de pe corpul lui Hans. Au, spune el, pauza mea de masă-i scurtă, aşa că hai să lăsăm preludiul, despre care tu mi-ai spus că aşa se cheamă, şi să trecem direct la treabă. Curând suntem gata. Cu Sophie ar fi pe o pajişte cu flori, unde miroase a fân, sau pe nisipul cald, lângă apa caldă a mării, sau într-o cabana de schi căptuşită cu blănuri; dar acum nu-i decât cu Anna într-un apartament de bloc vechi. Sophie e blondă, Anna are părul şaten închis, unu la zero pentru Sophie. Tot ăsta va fi şi scorul final: unu la zero pentru Sophie.

Te doresc atât de mult, te doresc, îmi place ce-mi faci, şopteşte Anna. Îţi place, Anni, hă? spune Hans şi scuipă printre incisivi, chiar aşa, acuşi îmi dau drumul, ştii doar, totul e să fii pregătit, acum chiar că-mi dau drumul. Aicea sunt!

Anna geme şi tuşeşte din lipsă de aer, iubirea a pus

14

stăpânire pe ea cu o violenţă îngrozitoare, aşa se întâmplă întotdeauna, nu poate să scape de obiceiul ăsta prost, iubirea vine, indiferent dacă vrei sau nu. Anna nu vrea, dar din păcate n-are încotro.

Anna îi atrage atenţia lui Hans că nu va mai găsi prea curând o femeie cu atâtea cunoştinţe teoretice ca ea, fiindcă, în general, asemenea femei nu-s pe toate drumurile; iar în orizontul limitat al lui Hans sunt încă şi mai rare. Nicio altă femeie n-ar înţelege ce i se întâmplă în relaţia cu tine, însă cu înţeleg, ăsta-i avantajul meu şi de aceea trebuie să fiu tratată cu menajamente; sensibilitatea mea suferă mai mult decât a altora din cauza răutăţii lumii. Iubeşte-mă, Hans, nu-i aşa c-o să mă iubeşti? Te rog, te rog. O femeie ca mine nu se roagă prea des de cineva, dar când o face, trebuie să i se dea ce vrea pentru că şi-a călcat pe orgoliu.

Încordarea mea s-a evaporat, iar acum trebuie să mă întorc la serviciu înainte să se observe că lipsesc.

Anna îl sărută zdravăn pe Hans. Plescăie un pic prea tare, iar Hans se jenează din cauza asta. Se îndepărtează de Anna şi-şi pune pantalonii de lucru şi cămaşa în carouri. Pe masă se află al doilea sandvici cu brânză şi sticla de bere de care ai nevoie ca să te refaci. Iar pe pat stă femeia care te ajută apoi să te înalţi şi mai mult. Trebuie să iubeşti foarte mult pe cineva ca să-i permiţi respectivului să mănânce în prealabil un sandvici cu brânză. Anna îl iubeşte aşa de mult pe Hans, că nici n-a observat primul sandvici, întocmai ca o mamă care nici nu mai observă rahatul bebeluşului ei.

Hans spune că nu crede că asta a fost dragoste, deoarece dragostea se află încă înaintea lui şi are mai degrabă chipul Sophiei, ba nu, chiar este Sophie. Mult după ce zgomotul paşilor lui s-a pierdut pe coridor, Anna se uită încă după Hans, ca vaca după tren, şi înţelege că dragostea are chipul lui, ceea ce nu-i urât deloc, în schimb e foarte neplăcut. Fiindcă Hans nu ştie ce

înseamnă ea pentru el, că Anna e tot ce poate obţine el mai bun, de fapt că e prea bună. Din păcate el aleargă după o fericire îndepărtată, când în realitate ea e atât de aproape, aşa cum aproape se află şi lucrurile bune din viaţă. Cu toate astea, el trebuie să hoinărească prin depărtări. Neplăcut pentru ea, nu şi pentru el.

Scuturaţi de vânt, copaci de tot felul tremură proiectându-şi crengile pe cerul nopţii. Arată de parcă ar fi scuturaţi de nişte cârlige de fier; în realitate, această imagine de dezordine aparentă e ceva ordonat şi a fost creată special de grădinar, care a grupat astfel copacii. Aceştia oftează şi scrâşnesc, ca şi când ar fi ameninţaţi de un mare pericol, deşi nimeni nu le face nimic, în afară de vânt. Doar sunt protejaţi în grădina Sophiei de orice stricăciune venită din exterior. Dau impresia de libertate şi rafinament şi exact aceeaşi impresie caută să facă şi Rainer, care stă ghemuit la rădăcina unui copac ales la întâmplare şi maltratează limba germană, după cum s-a exprimat o dată chiar profesoara lui de germană. Totuşi compunerile lui sunt ieşite din comun şi reprezintă adesea o gravă insultă la adresa convenţiilor. În afară de sora lui, numai Sophie le mai înţelege, în rest nimeni. Rainer loveşte de mai multe ori, cu sălbăticie, într-un brad argintiu, fiindcă nu găseşte un anumit cuvânt, care nu vrea sub niciun chip să-i vină în minte, dar când loveşte a cincea oară bradul nevinovat, acesta îi apare brusc: „moarte" e, fireşte, cuvântul căutat, care-l învăluie pe Rainer într-o atmosferă sumbră. Gândul morţii revine obsesiv, iar atunci Rainer îşi compune o grimasă adecvată. În franceză, moartea e o femeie şi apare în textele lui Cocteau, în germană e un bărbat şi apare în textele lui Rainer. O poezie se află pe punctul de a lua naştere, o stare chinuitoare, care adesea nu duce la niciun rezultat, pentru că poetul se descurajează şi renunţă înainte de vreme. Nu prea are răbdare fiindcă scrierea unei poezii implică nişte chinuri şi ia, din păcate, timp, ceea ce artistului de cele mai multe ori îi lipseşte, doar trebuie să creeze şi altceva în afară de poezia asta şi de aceea se repede mereu înainte.

Sophie nu se repede ca vântul, ci alunecă precum lama patinei pe o gheaţă ca oglinda. Terenul ei e proprietate personală şi Sophie n-are nevoie de vreun motiv anume ca să circule pe el; terenul e acoperit cu un gazon englezesc, împânzit de instalaţii de

irigat şi flori de cultură. O nălucă albă răsare de nicăieri, se dovedeşte a fi însăşi Sophie şi să sperăm că nu va dispărea prea repede la loc în acest nicăieri, trage nădejde Rainer, care are nevoie de ea ca să-l inspire. Tocmai s-a împotmolit la pasajul unde moartea acoperă faţa copilului mort din lac cu o beretă de marinar. Imaginea aminteşte vag de Trakl. Rainer mizează acum pe brutalitate; încercând să-şi ascundă slăbiciunea pe care o are faţă de Sophie, îi porunceşte să se aşeze pe propriul gazon. De fapt, ea ar fi trebuit să-i spună lui asta, în mod normal proprietarul este cel care invită. Cu toate astea, ea se aşază.

În casa se află o societate aleasă, îmbrăcată în rochii vaporoase sau de brocart şi în costume de gală, ai cărei membri tocmai au iniţiat o conversaţie. Sunt oameni întreprinzători, care întreprind multe, după cum le spune şi numele. Câteodată ştiu şi de glumă. Ceea ce întreprind ei are de-a face cu golful sau cu călăria la hipodromul din Krieau. Abia se aud acordurile slabe ale unui foxtrott, în ritmul căruia petele de culoare pastelată – care sunt, de fapt, femeile – alunecă încoace şi-ncolo. Câteodată ţâşnesc neauzite, alteori mătură totul în jur, ca un excavator, încât servitorii cu tăvile în mână trebuie să se ferească din calea lor; dacă sunt harnici şi cinstiţi, au în această casă un post asigurat, pe care nu li-l poate lua nimeni. Rochiile sunt minunate, e o bucurie să le priveşti, chiar dacă doar de la distanţă, cum face Rainer în momentul acesta; el spune că nici n-ar vrea să intre înăuntru, deoarece din afară înţelegi mai bine structurile sociale, având în vedere că poţi cuprinde cu privirea o parte mai mare a tabloului. Totuşi, astfel de structuri nu-şi găsesc locul în literatură, fiindcă ele există deja şi nu trebuie inventate, or invenţia reprezintă unica menire a artei. Petele de culoare cu capetele purtătoarelor lor deasupra apar ca nişte pete imense de culoare – drept altceva nu poţi să le iei – pe fundalul de cristal, iar bijuteriile sclipesc la suprafaţă, ca spuma pe valuri. Rainer cască gura din locul în care se află şi care, firește, nu e strada, ci parcul.

De fapt, chiar locul ăsta e destul de nefiresc, pentru că acest om stă de regulă în casă, bine păzit de stradă şi de agitaţia ei. Nu plebea, ci mobila stil din camera de fată a Sophiei. Spun „fată" şi chiar la asta mă refer, fiindcă tu încă nu eşti femeie, Sophie, dar totul va atinge o intensitate inimaginabilă când vei fi, în sfârşit, femeie, cu ajutorul meu, evident. Va fi o explozie, dar nu o profanare, aşa cum, din păcate, se întâmplă adesea între oamenii obişnuiţi, atunci când bărbatul e un prost, iar femeia nu-i prea frumoasă.

Sophie nu s-a gândit niciodată că trupul poate fi folosit şi la altceva în afară de sport, nici nu-i dă prin minte (nu-i vine ideea). Poate că pe lângă ceea ce cunosc eu mai există şi altceva, dar ce-ar putea să fie acest ceva? Nu pot nicidecum să-mi dau seama, dar sigur e un lucru inutil din moment ce nu-mi lipseşte şi nu-i duc dorul. Ca atare, asta nu se face, deşi la Sophie întâlneşti destul de des lucruri inutile. În camera ei atârnă fotografii înrămate: Sophie la trei ani, la patru ani, cu rochiţe frumoase şi de bun-gust, pe un teren privat sau în faţa unuia dintre hotelurile acelea colosale din St. Moritz. Impresia este nemaipomenit de estetică şi Sophie se uită cu plăcere la pozele astea, fiindcă emană o anumită armonie pe care ea a pierdut-o cumva, nu ştie unde, dar pe care nu o caută, pentru că în ultima vreme are o uşoară înclinaţie spre murdării, care este tocmai contrariul armoniei. Murdăria trebuie să se producă în stil mare, deoarece tot ce face Sophie are stil. Dacă-i bal, bal să fie. În schimb, purcelul de Rainer nu produce decât gunoi mărunt pe care tot el îl distruge, fiindcă vorbeşte întruna despre asta, până când cel mai mic rahat se transformă în aur, iar atunci murdăria nu-i bună decât de aruncat. În calitate de aur, nu foloseşte nimănui. De ce să nu te bălăceşti până la capăt în ea şi să neglijezi cu bună ştiinţă transfigurarea literară? Ajunge dacă ştii tu însuţi că totul e un rahat, mai trebuie s-o ştie şi alţii? Poate că pentru Rainer descrierea murdăriei e mai importantă decât murdăria însăşi? Anost.

În faţa porţii imense de fier – parte integrantă a unei imense averi moştenite – mama Sophiei răsare ca din pământ, precum flacăra unei lumânări aprinse brusc. O mulţime de oameni se reped de-ndată spre ea şi râcâie cu nişte gheare neputincioase la porţile capitalului ei, nu primesc însă niciun răspuns şi trebuie să se retragă din nou fără să fi făcut vreo ispravă. Dar nu-i deloc adevărat că această mamă nu face nimic toată ziua, aşa cum s-ar putea crede; pe lângă faptul că este foarte frumoasă, mai este şi o naturalistă excelentă, care se împlineşte prin activitatea ei, ceea ce unora le reuşeşte mai mult, altora mai puţin; ei îi reuşeşte categoric *mai mult*. Doar să stai acasă nu-i de-ajuns, trebuie să fii şi om de ştiinţă. E ca un tablou de Klimt pe care o locomotivă rapidă îl trage din întuneric la lumină. Silueta ei de un albastru deschis nu se vrea nicidecum a fi un memorial dedicat celor care au crăpat în perioada nazistă în uzinele metalurgice ale acestei femei, ci e menită mai degrabă să fie o privelişte frumoasă pentru privitorul imparţial; chiar dacă ai unele rezerve, trebuie să recunoşti frumuseţea acolo unde o întâlneşti, indiferent de persoana căreia îi aparţine. Mama o cheamă pe Sophie în casă ca să nu răcească şi, în afară de asta, sunt oaspeţi care vor s-o vadă. Prietenul tău poate să se ducă la bucătărie şi să se servească cu îngheţată de zmeură făcută în casă, n-are decât să ia cât vrea, că e destulă. Nu poţi să-mi cumperi dragostea, mamă. Mămica ţâşneşte pe loc în casă, se aruncă pe pat şi urlă, într-o criză de isterie, ca un animal rănit de moarte. Mai mulţi oameni încearcă s-o calmeze, dar nu reuşesc, aşa că un profesor de medicină dintre cei prezenţi îi dă un medicament ca să doarmă. Nu-i pasă de musafiri, se omoară pe loc dacă singura ei fiică n-o iubeşte, îşi scuipă soţul şi-l dă afară când vine s-o întrebe cum se simte; acesta provine dintr-o familie destul de săracă şi a studiat construcţii de maşini, ceea ce a însemnat un sacrificiu considerabil pentru părinţii săi. Sacrificiul a fost însă dat uitării, la fel şi părinţii, tot ce mai contează acum

este soţia care plânge în hohote.

Sophie îngenunchează şi îşi etalează rochia de tul, ca pe o coadă de păun. Materialul face un zgomot uşor, ca de rumeguş care arde. La fiecare adiere se înfoiază puţin pentru că o suprafaţă destul de mare e lăsată la discreţia vântului, lucru pe care, în mod obişnuit, Sophie nu l-ar face niciodată. Când materialul se ridică, Sophiei i se văd picioarele subţiri îmbrăcate în ciorapi foarte fini, care sunt cu atât mai scumpi când te gândeşti cât de uşor se deteriorează.

Dar să te gândeşti la trăinicia lor când vezi strălucirea asta mată e pură perversiune, iar Rainer se străduieşte din răsputeri să nu se gândească la asta, mai ales că e destul de preocupat să mediteze la efemeritatea propriei poezii. Nu e o chestiune prea îmbucurătoare, fiindcă aceste poezii vor trebui citite cu atenţie încă de multe generaţii de-acum înainte. Totuşi, e posibil ca generaţiile respective să nu facă acest lucru fiindcă nici nu vor ajunge să afle de existenţa poeziilor. Sophie culege gânditoare (să sperăm că măcar ea se gândeşte la aceste poezii, deşi, nu, evident că nu se gândeşte) o crenguţă ascuţită de pe jos, cu care face o gaură în mijlocul ciorapului, lărgeşte gaura şi ţac: sau şi dus firele, aşa de fin e ciorapul, că e aproape invizibil. Totuşi e clar că unde mai înainte a fost ciorap, acum e totul distrus şi nu se mai află nimic.

S-a destrămat. Faptul că părul ei luceşte se explică prin pieptănatul îndelung cu peria, de sute de ori. Părul se cere îngrijit astfel, aşa cum untul se cere uns pe pâine, cu condiţia să nu fii nevoit să foloseşti, acasă la tine, margarina. Sophie şi-a distrus de tot ciorapul drept, oare să-i cer la timp o pereche pentru Anna, se gândeşte Rainer, dacă tot le strică cu atâta dezinvoltură, până când nu e prea târziu, sau mai bine nu, orice numai să nu cerşesc. Acum o să intru iar în casă, la urma urmei mama a ieşit din circuit pentru tot restul serii. Dacă vor să audă o poezie de-a mea (şi Sophie scrie poezii, dar cam fără chef), am să le citesc în franceză

un pasaj porcos din de Sade sau Bataille, ceea ce n-o să-i şocheze, în schimb o să-i amuze. Dar nu aşa cum o face Schwarzenfels, care nu demult, la club, şi-a înjurat într-un mod ordinar partenerii de joc şi a spart câteva pahare. S-a aruncat aşa îmbrăcat cum era peste o masă încărcată, de a zăngănit şi a zornăit totul în jur. Lumea a tolerat chestia asta, deşi e de prost-gust, dar Schwarzenfels e un *enfant terrible,* aşa că n-ai ce să-i faci. Se îmbată şi devine agresiv, ce simplist! E un porc. Are un Porsche, pe care şi l-ar dori Rainer, dar fără inteligenţa proprietarului care, conform estimărilor, nu e dintre cele mai strălucite.

De mult mai multă minte nu dă dovadă nici Rainer când încearcă să-şi bage capul nespălat între picioarele Sophiei. Nu reuşeşte însă, un pas lateral rapid al fetei care stă deja de ceva vreme în picioare îl dă cu capul de trunchiul bradului nevinovat; a fost şi o oarecare intenţie la mijloc, de aceea se aude o bufnitură mai puternică decât ar fi fost necesar. Te iubesc, Sophie, vreau să spun că totul îmi este indiferent, odată pentru totdeauna, în afară de tine. Numai pentru tine mi se contractă acum atât de dureros muşchii feţei. Durerea n-a fost însă decât începutul, fiindcă acum te sărut fierbinte, iar ăsta e punctul culminant. E bine că se întâmplă să fii slabă, Sophie, atunci când eu sunt tare, pentru că contrariile se atrag. Suntem puternic atraşi unul de celălalt şi nu putem face nimic împotriva acestui fapt. La o nouă rafală de vânt, grupul de mesteceni oftează îndârjit, iar cele două sălcii oftează şi ele la un interval bine calculat. O pasăre deranjată din somn se înalţă cu un ţipăt strident. Într-un parc public n-ai linişte, iar acum iată că ţi-ai pierdut şi aici liniştea. Luna goneşte ca o nebună pe cer, la mică înălţime, în realitate sunt doar norii cei care gonesc. Rainer studiază cu atenţie luna şi spune ceva despre ea, trebuie să fie o imagine care nu i-a mai dat nimănui prin cap până acum, altfel s-ar putea spune pur şi simplu că luna stă pe cer ca o tipsie de argint sau ceva de genul ăsta. Sophie spune că

extazul amoros nu este altceva decât ambiţie satisfăcută (Musil). Rainer spune că nu are ambiţii decât în artă, acolo are mari ambiţii, dar în viaţă şi-a încheiat toate socotelile, şi-a ratat viaţa fiindcă se află în afara societăţii şi a normelor sale. Iubirea lui nu conţine nimic altceva în afară de iubire. În timp ce dă la o parte corsajul rochiei foarte decoltate şi priveşte pieptul Sophiei, simte că, din păcate, stă pe iarba udă, iar mâine o să se aleagă mai mult ca sigur cu o răceală. Tălpile pantofilor lui americani au fost cârpite prea des cu carton, or capacul acesta de carton nu-i prea rezistent, se înmoaie imediat. La fel de puţin rezistent e şi capacul care acoperă dorinţele lui Rainer; acestea sunt aşa de tumultuoase, încât capacul saltă mereu pentru a lăsa aburul să iasă.

Sophie aşază decolteul la locul lui, ca să acopere ce trebuie, şi dă la o parte mâna ciudatului ăstuia, fiindcă a devenit prea lacomă, iar el n-o să capete ce-şi doreşte. Spune încă o dată că Rainer, dacă ar avea altă situaţie materială, n-ar trebui să fie artist, fiindcă arta e singurul lucru care, deşi imaterial, are oarece valoare în faţa oamenilor. Rainer respinge această definiţie pentru că-l doare-n cot de oameni, el face artă doar pentru sine însuşi, dacă mai interesează şi pe alţii, bine, n-au decât. Poate că odată va fi chiar publicat! îşi pune capul pe abdomenul Sophiei, care e plat şi foarte cald, fără pietriş înăuntru; dacă l-ar vedea acum unul dintre prietenii ei aroganţi, l-ar invidia, fiindcă ei n-au voie să facă aşa ceva. Preţ de o clipă, timpul se opreşte în loc pentru acest bărbat şi această femeie şi este o clipă favorabilă fiindcă, de regulă, timpul înrăutăţeşte totul; săracii îmbătrânesc în timp, bogaţii reuşesc să amăgească timpul puţin, dar nu definitiv, până la urmă tot îi ajunge din urmă. De fapt, timpul e democratic, ceea ce nu e cazul lui Rainer. Acesta detestă masele şi de aceea se ridică simţitor deasupra lor. În adâncitura din trupul Sophiei, Rainer se simte ca un pui de animal care nu mai poate suge la mama lui şi trebuie, din păcate, să pornească singur după

hrană, în mijlocul naturii aspre şi ostile; mai târziu puiul de animal va trebui să dea el însuşi lapte dacă nu se întâmplă Vreo minune care să-l ferească de reproducere. Rainer se teme de viitor şi de bătrâneţe. Sophie trebuie să plece acum de tot, o frază pe care o pronunţă des, după cum ştim. El îi răspunde pe potrivă, că se vede pe ea cum luptă cu forţă împotriva sentimentelor pe care le nutreşte faţă de el; ar face mai bine să-şi folosească energia asta înăuntru în casă, ca să stâlcească mutrele burghezilor. Mâinile lui Rainer alunecă pe picioarele Sophiei în sus, până când picioarele ei se termină şi mâinile lui la fel, fiindcă sunt date, din păcate, la o parte. Eşti un anarhist frumos care nu vrea decât să se răzbune. (Sophie). Nu, nu vreau deloc să mă răzbun, ca ce chestie, eu urmăresc nonsensul din principiu. Încă de Sade spune că acolo unde drepturile omului vor fi distribuite în mod egal, astfel încât fiecare să se poată răzbuna pentru nedreptăţile suferite, nu se va mai ridica niciun despot. Ar fi imediat redus la tăcere. Abia mulţimea legilor provoacă infracţiunea (Rainer). Legile astea şi altele asemenea nu sunt valabile pentru mine, ci doar pentru aceia care simt nevoia să fie conduşi. Eu sunt mai degrabă conducător şi vreau, de exemplu, să te conduc şi pe tine în viitor, iubito. Am aşa o ură în mine, cât pentru doi. Cine e al doilea cu care vrei să împarţi ura asta? Eu, de pildă, n-am nevoie de ură, pot să acţionez şi fără scop. Aş vrea să ştiu ce ar trebui să urăsc.

Rainer a îndepărtat din nou rochia în partea de sus şi o muşcă pe Sophie de sfârcul drept, care e mic şi rozaliu, ca al unui copil. Se aude un ţipăt scurt care seamănă cu numeroasele chemări ale păsărilor de pe aici. Însă ţipătul amuţeşte imediat. Aoleu, aşa sunase ţipătul.

Ce prostie. Cred că trebuie să te răcoresc un pic. Îţi aduc imediat îngheţata, ţi-o aduc imediat.

Gazonul parcă se ridică înspre Rainer, are senzaţia asta din cauza greţei, greaţa îi vine de la propria agresiune, agresiunea

vine de la pofta pe care i-o trezeşte Sophie, pofta se trage din faptul că Sophie e o fată aşa de drăguţă. Realitatea se revarsă peste Rainer, e ca şi când i s-ar fi turnat apa din piscină în cap. Iar el se găseşte într-o umezeală de un negru absolut, care reuşeşte să pătrundă prin toate orificiile, deşi acestea sunt astupate întruna, cu disperare. Simţind că-l linge cineva, Rainer ridică privirea, dar nu este decât căţeaua de vânătoare a Sophiei, Selma, numită astfel după scriitoarea Selma Lagerlof, o experienţă literară timpurie a Sophiei, fără nicio valoare însă, căci pe atunci nu-l cunoştea încă pe Rainer. Rainer îmbrăţişează animalul nesimţitor care se lipeşte de el. Câteodată animalele sunt mai bune decât oamenii şi ai ce învăţa de la ele. De exemplu, tandreţea şi apropierea fizică. Sophiei îi lipseşte şi una şi alta. Rainer îşi ia îngheţata din mâna servitorului şi pleacă cu pas tărăgănat, părăsit demult de Sophie şi mai nou chiar de Selma, care o ia la fugă peste gazon, săltând zburdalnic pe labele ei îngrijite (fiindcă momentan nu are vreo însărcinare), urmărind un duşman imaginar. Rainer se-afundă în întuneric, şi el în întâmpinarea unui duşman, care în schimb este cât se poate de real, probabil că este chiar el însuşi, pentru că după pubertate băiatul îşi este sieşi cel mai mare inamic, fapt care se trage de la hormonii în fierbere, după cum i s-a tot spus lui Rainer. Deschide poarta parcului şi intră într-o zonă care devine tot mai sărăcăcioasă pe măsură ce Rainer se îndepărtează. Silueta lui se face tot mai mică, dar nu din cauza depărtării, ci pentru că este micşorată involuntar de mediul înconjurător. Tocmai fusese cineva într-un parc, iar acum este un nimeni într-un tramvai. Este o experienţă îngrozitoare, fiindcă implică şi pericolul dispariţiei totale. Întunericul înghite gratiile parcului, de parcă nici n-ar fi fost. Parcul a dispărut, Rainer mai există, dar în altă parte.

În urma lui dispare toată lumina care poartă numele de Sophie şi nu persistă niciodată prea îndelung. Rainer însă e nevoit să rămână mereu acolo unde se află, pentru că nu poate

ieşi din sine, situaţie excepţională ce-l apropie de ceilalţi oameni, care nu pot face nici ei asta.

Acum, după ce am văzut deja atâtea încăperi mari, încăperile mici ca asta de aici mi se par şi mai mici. Dar chiar sunt mici şi în realitate, spune Hans supărat şi loveşte cu piciorul în pereţii locuinţei comunale care n-are nicio vină că e aşa de mică, oricum e primitoare, fiindcă în ea se găsesc toate cele necesare traiului. Nu-i cine ştie ce, pentru că omul se descurcă şi cu puţin dacă n-are încotro. Ca atare, locuinţa nu oferă prea multe.

Şi aici bate vântul, dar e un vânt de oraş, care aduce mizerie şi praf de pe şantierele menite să îndepărteze ultimele ruine şi să facă Viena mai frumoasă. O lumină blândă îşi face apariţia şi dă de veste că va fi o primăvară blândă şi timpurie. Lumina asta, caracteristică acestui vechi cartier vienez, nu lasă nimic necercetat, fără a da la iveală însă nimic care să merite o atenţie specială. Aerul e uscat, iar câteodată plutesc în el aşchii de sticlă, insecte şi germeni de gripă. Fete cu fustiţe înfoiate şi cozi de cal parcă înoată prin el; trăsătura lor de bază e tinereţea, pe care şi-o vor pierde în curând. Se bucură de dans şi de muzică, iar la etajul imediat superior sălăşluieşte încântarea faţă de viitoarea profesie – pe care au posibilitatea să şi-o aleagă, deoarece conjunctura e de aşa natură – dar care nu-i musai să le salte cu un etaj mai sus. Se prea poate să le şi pice pe nepusă masă în cap.

Hans are o amintire din adolescenţă care arată după cum urmează:

La cinematograful Albert, dacă plăteşti cinci şilingi, poţi să stai în rândul întâi sau doi şi să vezi cum arată conjunctura asta în care vei intra şi tu cât de curând; deocamdată îi priveşte doar pe alţii, iar tu te uiţi la ea ca un spectator din afară. Conjunctura poartă costume elegante, făcute de comandă, strânse în corset, sau rochiţe tiroleze cu decolteu adânc şi îl sărută pe Rudolf Prack, pe Adrian Hoven sau pe Karlheinz Bohm15. Totul merge spre

15 Aceste nume, ca şi cele ce urmează în capitol, aparţin unor cunoscuţi actori de film sau cântăreţi austrieci.

bine, iar dacă nu merge încă spre bine, mai are timp s-o facă. În 1937: patroni – 100, muncitori – 100. În 1949: patroni – 115, muncitori – 85. Dacă e bărbat, conjunctura o sărută pe Marianne Hold sau pe Conny, cea drăguţă, care e o tovarăşă de nădejde şi place mai degrabă tinerilor. Uneori el face asta cântând, ba chiar foarte des. Îl cheamă Peter Kraus şi cântă un cântecel foarte cunoscut. Adesea se creează confuzii comice, încât lumea râde în hohote, de exemplu Christian Wolfi se dovedeşte a fi în realitate fiul unui director general, deşi nu arată a aşa ceva; publicul său n-arată a nimic şi nici nu este nimic. Conny e isteaţă şi se îndrăgosteşte imediat de el, pe când era încă un nimeni, ceea ce este o notă bună pentru inima şi caracterul ei, adică pentru lucrurile care contează cu adevărat. Buclele kitsch ale spectatorilor se leagănă ritmic, ca o coadă de cocoş, şi aşteaptă cu bucurie clipa în care – mângâiate de mâinile unor fete care sunt fie ucenice coafeze, fie viitoare secretare – vor apărea drept ceea ce sunt de fapt, şi anume buclele kitsch ale unor ucenici şi tineri funcţionari. Morala este că nu-i bine să vrei să pari mai mult decât eşti. Eroii de film încearcă uneori intenţionat să pară mai puţin decât sunt. E pur şi simplu de neînţeles. Câteodată, mâinile fetelor se îndreaptă cu un etaj mai jos, spre scula palidă care n-a văzut niciodată lumina zilei, ci cel mult un slip de baie, dar care este adesea prea obosită datorită activităţii sedentare, aşa că nu se mişcă deloc. Alteori intră imediat în acţiune, fără să se intereseze însă de sentimentele persoanei care o manevrează. Numai să poată ejacula şi atunci e mulţumită, fireşte că nu în mână, sigur că nu.

Câteodată şi Edith Elmay, cea cu sânii imenşi, apare drept ceea ce este: fiica unui patron de fabrică, deşi n-ai fi zis, uitându-te la ea. Spectatorul ştie însă tot timpul acest lucru şi e încântat de confuziile savuroase, când unul îl duce de nas pe celălalt dintr-o mare iubire, deocamdată prost înţeleasă, dar care până la urmă va învinge. Noi n-am periclita niciodată o iubire care se înfiripă,

că cine ştie când ne mai întâlnim cu aşa ceva, e deja un mare noroc dacă ai găsit odată dragostea.

Mulţi dintre tinerii spectatori – care se cred buricul pământului, fiindcă eroina filmului e o fată oarecare – visează deja să aibă maşină personală sau o Vespa, când părinţii lor abia şi-au refăcut cu chiu cu vai viaţa afectată de război şi au agonisit câte ceva cu teamă şi sacrificii. Oare mai funcţionează sau a ruginit? E imposibil să fi ruginit, fiindcă părinţii n-au timp de odihnă, trebuie să-şi reclădească patria. Aşa că dorinţele egoiste trebuie să amuţească şi numai dorinţa de a avea un aspirator sau un frigider nou sau o nouă combină muzicală are voie să scoată capul, pentru a pune în mişcare schimbul de mărfuri şi schimbarea. Schimbul de mărfuri se pune în mişcare oricum, dar nu se schimbă nimic. Nu cu mult timp în urmă, un ziar socialist din Graz instiga la lichidarea conducătorilor de grevă şi ucidea, astfel, în faşă schimbarea, în curând n-o să mai meargă decât reclama, prin care se schimbă cel puţin aspectul străzilor, ce devin mai vesele şi mai colorate.

Ruth Leuwerik îl sărută pe O.W. Fischer cu ochii în lacrimi. Maria Schell îl sărută pe O.W. Fischer cu ochii în lacrimi. Cu ochii în lacrimi, o inimă de mamă priveşte friptura de duminică pe care din neatenţie a lăsat-o să se ardă. Carnea e scumpă şi reprezintă un lux. Alpii apar din ce în ce mai des pe ecran şi se aude o muzică populară. Nişte gemene trăiesc în Wachau sau în Dachstein şi cântă fără încetare până când îşi găseşte fiecare bărbatul potrivit şi se retrage cu el în viaţa privată. Pe spectatorii lor îi neliniştеşte faptul că şi aceste vedete fascinante au doar o singură viaţă privată, ca şi ei, iar dacă o pierd pe asta, nu mai fac rost de una nouă. Principalul e să-ţi trăieşti viaţa privată într-un mod sănătos. Trebuie să faci tot posibilul ca să-ţi umpli aşa cum trebuie viaţa privată, lucru pe care unii îl încearcă într-o vilă pe malul lacului Wolfgang, alţii într-o locuinţă a municipalităţii sau într-un apartament sub standard, cu toaleta la comun; totul e

chestiune de voinţă. Dar nici măcar gemenele Kessler, blonde şi cu picioare beton (după cum le spune şi numele16) n-au două vieţi la îndemână, adică au două, dar fiecare n-are decât una. Peter Weck se bagă în faţă cu o maşină sport decapotabilă, nouă achiziţie, după care o şterge imediat, de asemenea, după cum îi spune şi numele17. Mai înainte era încă singur, acum o are alături, în maşină, pe încântătoarea Corny Collins, cea cu gropiţe în obraji, care se lipeşte de el şi debordează de farmec. N-o să-l părăsească în următoarele câteva ore şi probabil n-o s-o facă niciodată. În locul ei, nici alta nu l-ar părăsi, fiindcă durează atât de mult până-ţi găseşti marea iubire, încât atunci când a apărut, nu poţi s-o laşi să scape cu una cu două. Nici fetele din film n-ar face asta. Ele rămân întotdeauna cât se poate de mult, iar dacă sunt trimise grosolan la plimbare, plâng şi suferă din dragoste, ceea ce i s-a întâmplat adesea şi Mariei Schell. Din când în când, face scandal câte un derbedeu, scuipă cu bere în jurul lui, ia la bătaie pe cineva, apoi pleacă acasă unde e bătut măr, ca să se creeze un echilibru şi o stabilitate. Multă lume îl înjură pe drum, mai cu seamă din cauza hainelor murdare din piele, care lui tocmai de-aia îi plac atât de mult şi pentru care a strâns bani timp îndelungat. Ştie că n-o să pună mâna pe nicio Corny Collins, fiindcă aceasta aparţine deja lui Peter Weck, dar se străduieşte din răsputeri. Până şi Heinz Conrads, o celebritate locală cam tomnatică, sărută, în sfârşit, o fată. Din cauza calităţilor lui umane, Conrads e mai degrabă pe gustul celor în vârstă; pentru aceştia, care nu prea contează şi nu mai sunt aşa implicaţi în procesul de producţie, ajunge şi un star autohton, nu-i nevoie să angajezi un star din străinătate. Asta-i dovada că cei în vârstă mai

16 Joc de cuvinte intraductibil: Kessler = nume de familie; kess = mişto, marfa, beton.

17 Joc de cuvinte intraductibil: Weck (nume de familie) e omofon cu weg(fahren)= a pleca, a se îndepărta.

au valori, iar tinerii numai frivolitate. Adolescenţii scuipă pe bătrâni şi pe concepţiile lor, dar îi redescoperă câţiva ani mai târziu, când mai îmbătrânesc ei înşişi şi se liniştesc. Hans e deja ceva mai în vârstă, dar nu vrea în ruptul capului să se potolească. Soarele apune ca de atâtea alte ori, iar Maria Andergast cântă în duet cu cineva de care nu-mi amintesc, că doar n-o fi fost Attila (Paul) Horbinger? Peter Alexander cântă în duet cu Caterina Valente. Caterina cântă cu Silvio Francesco, fratele ei bun, într-un duet grotesc şi face tot felul de grimase din care reiese cât de fericită e ea astăzi din nou, aşa de fericită, că nici nu-i vine să creadă. Lolita cântă despre un marinar, iar apoi în duet cu Vico, care se strâmbă şi el, de-ai crede că acuşi îi zboară falca de pe dinţi. Marinarul lasă visarea, iar agenţiile turistice lasă profitul să crească. Vico îşi dă ochii peste cap până se mai vede doar albul din ei, se bucură de parcă ar avea o criză de epilepsie. Dacă o ţine tot aşa, va trebui să i se bage cu forţa o bucată de lemn în gură şi să i se scoată limba afară pentru ca talentatul cântăreţ elveţian să nu se sufoce. Altfel, măreţul său viitor s-ar încheia înainte de vreme. Tinere căprioare care seamănă cu Bambi păşesc ţepene pe ecran, picioarele lor lungi de pui fraged sunt atât de drăgălaşe şi se ridică mereu de la pământ pentru a se lipi de nişte sâni strânşi în corset, încât limba le atârnă pe afară, iar ochii le sunt duşi în fundul capului Bambi, acest animal al pădurii, nu rămâne cu picioarele pe pământ în faţa nici unei actriţe principale. Fiindcă e foarte, foarte iubită, căprioara de la marginea pădurii, aşa cum stă ea ageră acolo. Cea care o ridică este Waltraud Haas, Haasi18, în rolul ei de blondă orfană de ambii părinţi care găseşte un protector cumsecade în persoana preotului din Kirchfeld. E gata să fie sedusă, dar fuge la timp. Tinerele vânzătoare din sala de cinema îşi strâng plângând picioarele,

18 Joc de cuvinte bazat pe omofonie: Hasi u 1. iepuraş; 2. cuvânt de alint: iubito, iubitule.

astfel încât mâna de strungar sau de sudor care umbla pe acolo e blocată şi nu mai poate câştiga teren de acţiune. Mâna vrea să intre, dar singurul loc în care ajunge este o pungă de popcorn, proaspăt inventată în America şi plină de prisos şi abundenţă, pentru că e foarte încăpătoare, înaintarea spre ţâţe, atât de des exersată, e curmată de data asta în faşă, deoarece Conny, scumpa de Marianne, tocmai trebuie să dea un examen la Conservator. Când eşti cu ea, transpiri în timpul liber, ceea ce e mai plăcut decât să transpiri muncind, fiindcă e o sudoare provocată voluntar. Ea, Conny, are pregătirea necesară muzicii clasice, serioase, dar preferă să cânte şlagăre vesele într-un bar de noapte, unde o găseşte domnul director al Conservatorului, care nu se poate abţine apoi să nu râdă din toată inima de rătăcirea celei mai bune eleve ale sale, care se va mărita în curând cu un tânăr bogat, deşi încă nici nu vrea să audă de măritiş. Uneori, în filmul ăsta, Conny scoate câte un oftat zgomotos care, de altfel, nu se potriveşte cu firea ei veselă şi lipsită de griji – aşa cum trebuie să fie tineretul (seriozitatea vine oricum destul de devreme) – dar suferinţa din dragoste îi dă şi ei bătaie de cap, cum nici nu-ţi vine să crezi. Dar se ştie că totul se va îndrepta curând. Bibi John's şi Peter Alexander cântă în duet – dragoste, jazz şi fantezie – îşi doresc o casă la marea albastră, cu flori la fereastră. Ernsti vine tot mai târziu acasă, îşi doreşte un VW, dar ar face mai bine să se însoare. În sfârşit, ajung şi cele patru fete din Wachau să-şi pună pirostriile, dar nu sunt pirostrii din Wachau, pentru că se mărită cu orăşeni – care să sperăm că nu sunt prea materialişti, aşa cum sunt adesea cei de la oraş; poate că mai bine ar fi luat pe unul de la ţară, care ştie ce-i valoarea şi de unde se obţine, adică din natură.

Mama lui Hans, care tot bate la maşină plicuri, îi întrerupe fiului ei amalgamul de gânduri, cu intenţia de a-i îmbunătăţi performanţele intelectuale. Nu reuşeşte însă, fiindcă el nu mai ascultă decât rock'n'rollul pe care i-l explică adesea Rainer.

Rainer are în asemenea situaţii un Campari cu sifon în faţă şi explică efectele muzicii moderne, în timp ce Hans ar prefera să lase muzica să-şi facă efectul, dar e stânjenit de trăncăneala lui Rainer. Rainer a minţit deja când a spus că cunoaşte personal un muzician, ceea ce nu e deloc adevărat. Nu cunoaşte niciun muzician, doar se dă mare. Rainer ăsta ţine adesea prelegeri lungi pe diverse teme care nu interesează pe nimeni. Şi mama ţine acum o prelegere ca să-i lărgească fiului ei orizontul, dar degeaba. Astăzi, ca de obicei, e o lecţie de istorie pe care Hans a mai înghiţit-o deja. Mama deschide o carte şi citeşte fără nicio inflexiune: Vineri, 6.10.1950, paritatea şiling-dolar a scăzut de la 14 la 21,60, iar relaţia dintre salariu şi preţuri în acelaşi an, cu toată aparenta ei compensare totală a creşterii preţurilor, s-a dovedit, după cât se pare, a fi doar înşelătorie şi praf în ochii poporului. (Ei, şi? Bine că şilingul circulă, la Hawelka şi la barul Picasso). Mămica perorează că mulţi activişti social-democraţi din sindicat s-au retras din vechiul lor partid, de care s-au ataşat deja, fiindcă nu pot suporta, sufleteşte vorbind, colaborarea cu partidul popular reacţionar împotriva muncitorilor militanţi. Când, socialist fiind, ajungi să te facă porc un secretar de sindicat provenit tot de la socialişti, atunci trebuie să ieşi din partidul ăsta. Şi aşa mai departe, şi aşa mai departe, mama spune lucruri plicticoase şi munceşte de parcă ar fi plătită pentru asta, ceea ce chiar este. Dar are nevoie de bani. Ar prefera să facă un lucru mai interesant, dar e prea bătrână pentru aşa ceva. Viitorul aparţine tinerei forţe de muncă, iar prezentul de asemenea. Şi în trecut tineretul a avut dezlegare să dea primul ortul popii. Niciodată nu e ocolit, mereu e în frunte. Când vechiul a devenit insuportabil, trebuie început ceva nou. Lui Hans i se pare insuportabilă vechea lui viaţă şi vrea să înceapă una nouă. Când nu mai suporţi o căsnicie devenită insuportabilă, trebuie s-o părăseşti, gândeşte Hans, care a văzut asta într-un film american unde existau asemenea probleme. În rest, preferă să se uite la filme germane,

nu ca să sprijine arta autohtonă, ci fiindcă acestea nu pun atâtea probleme. Cu James Dean se petrec lucrurile aşa de rapid, că adesea pierzi şirul, abia ai înţeles o problemă că a şi apărut alta. Mai bine o scenă de despărţire scurtă şi curată decât o groază fără de sfârşit. Hans se gândeşte la Anna şi la pizda ei şi că vechiul trebuie înlocuit de nou, fiindcă de obicei te aşteaptă ceva mai bun, altfel ai putea să rămâi liniştit la ce-ai avut înainte, preferi însă să-i dai papucii de dragul unui lucru nou, mai bun. Important e să prinzi momentul prielnic când şi unde să dai lovitura. Trebuie să-ţi urmezi inima, care oricum îţi spune întotdeauna ceea ce vrei tu însuţi să auzi. Inima lui Hans strigă în gura mare Sophie şi face un salt de peste patru metri la groapa cu nisip, bravo! Hans are probleme personale, mama lui are probleme sociale, care sunt neinteresante fiindcă nu aduc niciun avantaj concret, ci doar pierdere de timp. Din păcate, şi la muncă se pierde timp, şi anume timpul necesar efectuării activităţii, dar pentru asta măcar aduci bani acasă; iar cu aceşti bani urmăreşti apoi calitatea, în cazul în care ţi-ai dezvoltat un simţ special pentru asta. Hans începe să-şi clarifice sentimentele faţă de Sophie, ceea ce în film durează adesea foarte mult, dar apoi poate să meargă din senin extrem de repede şi să aibă un efect fulminant.

Sophie, alias Vera Tschechowa, alias Karin Baal, este aşa de dură şi de grozavă, încât comite, afară în ploaie, infracţiuni mai mari sau mai mici de dragul unui bărbat; acesta este drumul greşit. Când Hans spune stop, ia-o pe altă cale, nu pe cea a nedreptăţii, ea este de acord şi pleacă chiar a doua zi cu el în lume ca să realizeze în viaţa şi ceva mai bun decât nişte fărădelegi. Hans a determinat-o să facă asta, fiindcă o iubeşte. Mai apare şi un asistent social cu mult curaj, care dă o mână de ajutor, însă în cazul acesta Hans nu are nevoie de el, deoarece propria lui voinţă ajunge pentru mai mulţi. Uneori mai e împuşcat câte un om, care zace apoi mort pe caldarâm. Lucrurile n-au voie să

meargă atât de departe încât să se recurgă la arme de foc, trebuie căutată din vreme o altă soluţie. Fericirea şi cariera nu se împacă neapărat cu infracţiunea, ba chiar aceasta din urmă le exclude complet pe primele două. Ca să faci carieră trebuie să fii o persoană de încredere, or Hans a făcut deja acest prim pas, fiindcă Sophie are încredere în el. Iar al doilea pas urmează îndată. Câteodată Rainer se dă mare cu un pistol care cică ar aparţine tatălui său, dar pe care poate să-l ia şi el ori de câte ori vrea, ceea ce e de asemenea o lăudăroşenie, că doar îl cunoaştem pe Rainer. Pe de altă parte, taică-său îl lasă uneori să conducă fără carnet, asta-i adevărat, Hans a văzut cu ochii lui. Chestia asta ar putea să se sfârşească rău, cu moartea, rănirea sau sancţionarea lui Rainer.

Hăituită, Karin Baal aleargă şi nimereşte drept în farul unei maşini. Hăituit, Hans aleargă după Sophie, o prinde, o aruncă la pământ şi-i spune că cinstea e lucrul cel mai durabil. Ea îl crede imediat. Vera Tschechowa are o pelerină de ploaie elegantă, dintr-un material lucios. La o adică, ar putea-o purta şi un bărbat.

Mama îl roagă pe Hans să-i aducă supa, pe care şi-a pus-o la încălzit pe aragaz. Şi-a ridicat sus pe un scaun piciorul care o doare. Şterge praful de pe hârtiile din jurul ei: marţi, 26.09.1950, la Viena, intră în grevă aproape două sute de întreprinderi, opt mii de demonstranţi trec de cordonul de poliţie şi ajung în Ballhausplatz unde organizează un miting în faţa Cancelariei federale.

Miercuri, 27.09.: la Viena, Linz, Steyr şi în alte localităţi industriale, mai ales la Wr. Neustadt şi St. Polten, se ajunge la demonstraţii şi acţiuni puternice de protest. Greva atinge punctul culminant.

Hans ia supa, scuipă pe neobservate o flegmă straşnică în ea, amestecă şi i-o dă mamei sale de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

Sâmbătă, 30.09/50, în hala de montaj a fabricii de

locomotive din Florisdorf, are loc conferinţa comitetelor de întreprindere din toată Austria. Aceasta numără 2.417 participanţi, dintre care cel puţin 90% sunt membri ai comitetelor de întreprindere. Conferinţa stabileşte următoarele revendicări: 1. Revocarea scumpirilor, 2. Stoparea devalorizării şilingului. Ca replică, guvernul cere apărarea libertăţii periclitate de acţiunile necugetate ale muncitorimii; aceasta nu trebuie să se lase intimidată de răufăcătorii comunişti. De asemenea, trebuie distruse baricadele ilegale de pe străzi şi izgoniţi intruşii obraznici din întreprinderi, fiindcă această grevă e în stare, chipurile, să distrugă chiar baza pe care se clădeşte viitorul muncitorului: adică bunăstarea generală din care, după cum se ştie, cea mai mare parte revine muncitorilor, deşi n-ar fi meritat-o, de fapt. Mama continuă încă o vreme cu acelaşi text.

Dar Hans se ridică şi iese. Din mers dărâmă, ca din greşeală, o grămadă mare de ziare şi cărţi din bucătăria acestei familii cultivate de muncitori. Fără să strângă mizeria pe care a făcut-o, iese repede din casă.

Cu toate că Rainer încă n-are carnet de conducere, tatăl său îl lasă uneori să se folosească de maşina lui personală pe care, de fapt, familia nu şi-o poate permite. Tatăl n-are nicio bază materială, în schimb are principii şi a fost deja condamnat o dată pentru faliment fraudulos. Îi vine foarte greu să se împace cu declinul său personal, care nu mai poate fi evitat, şi îşi face iluzii din nimic. Se împacă însă foarte bine cu ideea că fiul său minor conduce fără carnet. Principalul e să aibă maşină, părere pe care o împărtăşeşte şi Rainer. Numai că băiatul n-are voie să conducă decât atunci când îşi duce tatăl cu maşina şi doar în cazuri rarisime de unul singur. Invalidul face o întreagă echilibristică pentru a se urca în maşină şi a coborî din ea; e o treabă complicată, care te sleieşte de puteri şi-ţi taie răsuflarea. Astăzi este o zi în care se iveşte o astfel de ocazie, fiindcă tatăl se hotărăşte brusc să plece la Zwettl, în Waldviertel. De dragul peisajului. Nici nu s-a hotărât bine, că a şi început să-şi dreseze nevasta în dormitor – unde bărbatul şi femeia întreţin relaţii intime – cu cravaşa, unul dintre numeroasele lui suveniruri de pe vremuri, printre care se numără şi o baionetă. Fiul şi fiica n-au auzit din gura mamei decât un „au" stins, dar, le e de-ajuns ca să-şi dea seama că a fost bătută iarăşi pentru diverse abateri conjugale, reprezentate în mod special de adulter. Târfo, târfo, nici n-am plecat bine din casa mea, că tu te şi instalezi în pat cu alt bărbat. Iar acest bărbat e contabilul de jos, pe care-l observ eu de ceva vreme. Dar n-am de gând să mai asist mult la chestiile astea. Nu, Otti, nu mă culc cu niciun alt bărbat în afară de tine şi asta mi-e prea de-ajuns.

Aiurea, trăieşti doar pentru clipele în care eşti cu impotentul ăla! Ba nu, nu trăiesc pentru clipele astea, ci numai pentru copiii mei şi pentru educaţia lor. Vezi, recunoşti singură. Ce recunosc, Otti? În orice caz, îţi dau acum o bătaie ca să te înveţi minte şi să nu mai faci altă dată, iar dacă n-ai făcut-o, oricum te bat ca să nu-ţi vină cumva ideea s-o faci. Dar n-am făcut nimic,

Otti, te rog nu da, au! Ăsta e „au”-ul pe care l-au auzit fraţii.

Rainer spune: Anni, trebuie să facem ceva cu porcul ăsta bătrân! Anna spune: ba nu, ce putem face noi? Lasă-i pe bătrâni în pace şi hai să ne vedem mai bine de-ale noastre. Dar o s-o omoare. N-are decât, abia scăpăm de unul, urmează apoi al doilea, care intră imediat la puşcărie, unde cu siguranţă o să crape singur cuc. Iar noi am fi în sfârşit liberi. Dar are pistol. Ei şi? Oricum e prea laş.

Aşa că mama, fără să fie protejată de copii, se grăbeşte la bucătărie – aşa plină de vânătăi şi părăduită, cum este – ca să prepare un mic dejun de duminică, din cale-afară de hrănitor. Astăzi Anni vrea să exerseze copios la pian, iar apoi să facă o plimbare cu Hans; Rainer, în schimb, trebuie să-l ducă pe tata la Zwettl, unde acesta are mare chef să meargă, fiindcă vrea să-şi potolească poftele trupeşti. O să încerce să-şi înşele soţia, ceea ce n-o să-i reuşească, dar oricum merită să sacrifici în scopul ăsta o cămaşă curată. Tăticul e mereu ca scos din cutie. Are de gând să caute femei mai tinere chiar decât mama, care e oricum mult mai tânără ca el; în acest scop, va recurge la un accent german care sună elegant şi trezeşte interesul. Hai, hai, hai să mergem odată, că altfel nu ne mai urnim astăzi, iar pe mine mă trage aţa să ajung în Waldviertel. Tu ai să conduci, băiete, fiindcă eşti fiul meu, în afară de tine nu mai am decât o fată. În plus, diseară o să poţi juca şah cu tăticu’, ceea ce Anna nu poate, fiindcă n-are gândire logică. Din păcate, când tata vrea să plece în Waldviertel, cărţile filosofice ale lui Kant, Hegel şi Sartre trebuie să rămână acasă, nici nu încape discuţie. Dacă mă-ntorc şi văd că te-ai culcat iar cu contabilul ăla, fac moarte de om. Dar azi nu voi mai ţipa la tine, ca de obicei, fiindcă ai ignorat deja de multe ori, fără să-ţi pese, aceste avertismente; nu, astăzi te anunţ calm, dar tăios, că te voi omorî cu pistolul meu Steyr cu ţeava rabatabilă – am tot dreptul s-o fac. Dar, Otti, pentru numele lui Dumnezeu, nu, nu, nu-l cunosc pe-acest contabil, care are o căsnicie fericită, decât de la

cumpărături, unde mă grăbesc întotdeauna şi nu schimb cu el niciun cuvânt despre probleme personale. Ce-ţi schimbi tu mai întâi sunt chiloţii, doar te-am văzut. Numai ca să fiu curată când ies din casă şi să miros bine, Otti. Nu te am decât pe tine şi pe copiii cărora le ofer o educaţie aleasă la o şcoală bună, fiindcă mă trag dintr-o familie respectabilă de profesori.

Scârbită, Anna se îndreaptă spre pian ca să uite de toate în imperiul sunetelor, ceea ce se şi întâmplă, pentru că trebuie să se concentreze asupra muzicii. Tata spune că sunt nişte sunete oribile. Dar Anna este preferata mamei, care are aceeaşi sensibilitate feminină, iar când Anna trece prin faţa ei, mama îi dă, în joacă, o palmă peste fund, ceea ce o face pe Anna să clocotească de furie.

Aşa că tatăl şi fiul se urcă – unul aici, celălalt dincolo, unul plictisit, celălalt anevoie şi preocupat – în autoturismul în care pot să călătorească patru persoane (astăzi însă sunt numai două) şi ies din oraş pe o şosea din nord. Ies în natură, unde se află un cunoscut local turistic în care poţi face cunoştinţă cu dame, care se află mai întâi singure acolo, iar apoi pleacă însoţite. Deja – se zăresc coline blânde, împădurite şi păşuni, iar lacurile de acumulare se înfig adânc în pământ, o caracteristică a acestui ţinut aflat la oarece distanţă de graniţa cu Cehoslovacia, dar unde se simte deja aerul aspru al comunismului din vecini. De fapt, aerul devine mai aspru pentru că suntem mai la nord. Aici n-a venit încă primăvara. Miroase a ace de brad ca spray-ul din comerţ, casele devin mai sărăcăcioase, economia suferă tot felul de lipsuri, aşa cum se cuvine într-o zonă defavorizată economic. Se aud glasuri de păsări care te avertizează să nu faci vreun accident, iar la orizont apar căprioare care însă dispar din nou imediat, îngreţoşate, în natura lor de baştină, fiindcă maşinile răspândesc gaze de eşapament – asta ameninţă să devină un pericol dacă maşinile se vor înmulţi în continuare. Deocamdată, în zilele noastre, n-are toată lumea maşină. Păcat că trebuie să

suportăm prezenţa lor, când natura în sine e aşa de curată, spune tata bine dispus. Ca şi când n-ar fi proferat ameninţări cu moartea, puţin mai înainte.

Acum e inofensiv şi neajutorat, la discreţia fiului său de la volan. Doar eşti băieţelul meu, un altul Gretl n-a mai fost în stare să facă. Bărbaţii ceilalţi fac şi ei mereu poze porno cu mama ta, o să-ţi arăt eu o dată fotografiile care sunt cea mai mare porcărie pe care-ai văzut-o vreodată. Dacă josniciile astea n-ar fi fost făcute de nişte bărbaţi străini, aş putea spune că nu sunt chiar aşa de nereuşite din punct de vedere artistic, totuşi intenţia lascivă a acestor străini le distruge efectul. Ptiu, drace!

Fiul strânge din dinţi şi tace, n-are niciun rost să-i ia apărarea mamei fiindcă tati o s-o atace atunci şi mai tare. Până la urmă o să se potolească. Albindu-se, încheieturile degetelor lui Rainer se încleştează pe volan, de parcă oasele ar vrea să iasă afară prin piele. Singura soluţie e să se gândească la Sophie pe care azi n-o poate vedea din cauza lui tati şi a chefului său de plimbare. Să sperăm că n-o s-o vadă nici vreun alt băiat. Voiau de mult să discute despre Camus, despre cartea *Absurd şi obsesie,* iar acum nu pot să discute deloc, pentru că Waldviertel îi ademeneşte şi se burzuluieşte şi întreabă: de unde vii? Dintr-un oraş mare?

Atunci asta-i adresa corectă, aici suntem la ţară.

Tatii îi e ciudă că fiul său tace şi lansează un reproş de incest, nu cumva te-ai hârjonit şi tu cu mama cât am fost eu plecat şi am muncit din greu pentru voi?

Sate izolate îşi fac apariţia pe marginea şoselei şi rămân apoi în urmă, regretând că oamenii nu s-au oprit la ele ca să ia masa, ci au ales alt sat. Calitativ, Zwettl nu e mult superior, chiar dacă e mai mare şi se află pe malul unui lac de acumulare. În sfârşit satul apare şi face o impresie bună, pentru care s-a pregătit îndelung; există chiar şi o mănăstire, care se numeşte abaţia Zwettl, dar pe care domnul Witkowski n-o va vizita fiindcă

nu poţi impune aşa ceva unui mare mutilat de război. Duminica viaţa de la oraş se linişteşte şi tihna devine stăpână. Tatăl şi fiul mănâncă un şniţel gustos cu salată de castraveţi şi beau câte o bere. Se află într-o cârciumă autentică de ţară. Tata face deja ochi dulci unei brunete vânjoase de maximum douăzeci şi cinci de ani, de la masa alăturată – e aşa de singurică, domnişoara – şi-i face cinste cu o prăjitură Sacher cu multă frişcă şi un pahar de vin. Mai târziu o cafeluţă. Fata chicoteşte zgomotos. Ei, frumoasă domnişoară, ce-ar fi dacă noi doi?... (mai bine-n doi decât singur!), chiar dacă sunt vătămat, încă mai sunt bărbat, fie şi-ntr-un picior. Hi-hi-hi şi ha-ha-ha. Fata vine la masa lui tati, care mai plăteşte două porţii de lichior, sărut drăgăstos, lichior de ouă cu zmeură şi frişca. Sunt scumpe şi au un gust îngrozitor. Iată cât de mult a plătit deja tata pentru ea. Fiul mai are puţin şi varsă. Tatăl îi distruge grăsanei frizura înaltă, tapată şi-şi bagă degetele de-a dreptul în acest cuib de pasăre, pot să îndrăznesc? Ho-ho!

Sigur că da, maestre, hi-hi. Fata îl măsoară pe fiu, care arată ca un tânăr studios. Fiul priveşte ţintă la draperia de plastic, cu desene mari, de la fereastră. Invalidul priveşte atent ceea ce, sub rochiţa tiroleză, l-a aşteptat ani la rând numai pe el. Mâna îi alunecă în sus, spre culmi întunecate, fiul lui se găseşte între timp pe nişte culmi mai luminoase, unde compune o poezie: Aici vă legănaţi, zdrenţe palide, în abis. Eu sunt marele ajutor care se strigă pe el însuşi. Locuiesc în toate imaginile de poimâine.

Tata îşi propteşte cealaltă mână în decolteu, unde sânii mai că se revarsă, acuşi o să zboare cu toţii de aici, fără excepţie. Dar cârciumarul, care, la fel ca tata, e un fost ilegalist şi combatant în război, se apropie vesel şi oferă ceva din partea casei. Când tata primeşte ceva gratis, nu spune niciodată nu. E deja cam pilit şi face un banc fără perdea, oare fetiţa e destul de mare ca să iasă la produs, că prea proastă pentru asta e oricum. Râsete stridente. Poate mă mai învăţaţi dumneavoastră câte ceva, domnule. Pe dumneavoastră nu mai poate nimeni să vă înveţe nimic, dar dacă

totuşi mai poate cineva să vă înveţe ceva, atunci eu sunt acela. Ha-ha-ha, hi-hi-hi!

În sfârşit, grupul cel vesel se desparte, după ce s-a pus şi întrebarea dacă băieţelul a făcut-o deja sau încă nu şi dacă are voie, la care tatăl încuviinţează mândru şi spune că l-a şcolit el personal. Rainer însă n-a făcut-o niciodată, ceea ce nu trebuie să ştie decât soră-sa, fiindcă spusele lui afirmă contrariul. Din câte spune el, a făcut-o de multe ori cu diferite fete pe care, din păcate, a trebuit să le părăsească repede. Din asemenea lucruri îţi poţi da seama de adaptabilitatea socială extrem de redusă a lui Rainer. Minte ca la carte şi citeşte multe cărţi.

Din cărţi provin minciunile. Mai bine un fiu care învaţă o meserie, decât un fiu mincinos la liceu.

Fata le face pa cu mânuţa; o cheamă Frieda şi lucrează la o fabrică de zahăr. Totul e prost, dacă se sfârşeşte prost. Aş fi putut foarte uşor s-o pun pe spate şi n-aş fi avut nevoie decât de un deget şi de încă ceva, salivează tata şi-şi bagă o mână în pantalonii de duminică proaspăt călcaţi, care n-or să mai rămână mult timp aşa. Acolo, în pantaloni, îşi mişcă şi-şi agită degetele harnice care n-au mai fost puse la lucru manual de mult, ultima dată s-a întâmplat în război şi atunci cu intenţii ucigaşe. Acum a venit vremea să facă exact opusul. Tata îşi freacă membrul ca să ejaculeze. Asta îi va aduce o uşurare după ce a mâncat bine la prânz, iar apoi sigur o să tacă şi o să adoarmă. Momentan mai simte însă nevoia să ţină discursuri despre însuşirile organelor femeieşti, care sunt câteodată umede şi largi, alteori uscate şi strâmte, astfel încât trebuie mai întâi să le lărgeşti. Ia aminte, băiete. Dar trebuie să ţi se scoale ca lumea, altfel n-ai făcut nimic, uite, ca ăsta, de pildă, nu-i aşa că-i un exemplar pe cinste? Curioasă, o ciupercă roşie scoate capul şi inspectează împrejurimile; poate o să împroaşte totul pe parbriz şi-apoi va trebui să cureţi.

Rainer îşi înghite voma care nu mai are un gust la fel de

bun ca înainte, când şniţelul era intact şi nedigerat. Omul ăsta îi face mamei toate chestiile astea, se gândeşte el. Iar ea le acceptă ca pe o datorie conjugală. Şi cu toate astea, eu vreau să fac acelaşi lucru cu Sophie, dar cu ea sigur va fi altfel.

La intervale destul de regulate, rabla e străbătută de câte o râgâială de bere sau chiar de o băşină, de care Rainer se teme cel mai mult. A luat-o pe străzi lăturalnice şi conduce vehiculul spre lacul de acumulare, deja s-a apropiat periculos de mult de natură, care şi-a căscat gâtlejul nesătul ca să-l înghită. Verdele devine ţipător şi periculos, atâta verde. Ca o groapă uriaşă de spanac. Mâna tatii lucrează în continuare cu sârg, nasturele de sus fusese descheiat deja la cârciumă, acum urmează şi alţi nasturi. Trebuie să ai loc de manevră. Tata se apropie cu iuţeala vântului de punctul culminant, iar fiul de lacul de acumulare care stă acolo părăsit, în căldura amiezii. E prea frig ca să faci baie, asta se va putea abia la vară. Tatăl îi aruncă fiului o privire înţelegătoare, ca de la bărbat la bărbat. Fiul nu se uită în spate, ci drept înainte. O lumină se reflectă pe o suprafaţă ondulată. Apa se miră şi murmură, pe frigul ăsta vrei să intri? O pereche de raţe sălbatice îşi ia zborul dând puternic din aripi şi stropind totul în jur. Scapă cine poate, asta se ştie şi nimeni nu vrea să plătească el oalele sparte, când unui idiot îi vine să se sinucidă. Copacii şoptesc ca *un singur* om.

Acum o vom sfârşi amândoi, împreună, oribil, se gândeşte Rainer şi apasă pe acceleraţie, încât motorul destul de slab, dar totuşi suficient de puternic, se ambalează imediat. Te-ai tâmpit, băiete?! Oglinda apei le face semne şi se aruncă bucuroasă înaintea lor, ca să-i îmbrăţişeze, în sfârşit ceva nou în anotimpul ăsta plictisitor. Aici e foarte adânc, fiindcă apa a fost adunată artificial. Natura nu produce întotdeauna de una singură asemenea pericole. Pietrişul de pe mal scrâşneşte chinuit. Peisajul primăvăratic se pune urlând de-a curmezişul şi semnalizează cu indicatorul. Stop! Nu înainta, că-i periculos.

Milioane de creaturi minuscule sunt călcate cu maşina, avertismentele lor şoptite amuţesc. Undeva latră un câine de curte, care n-are libertate, dar nici nu ştie ce-i aia, fiindcă a fost dintotdeauna în lanţ. Nu aspiră spre necunoscut. O ţărancă cu hrană pentru păsări în şorţ cască gura. Iarba începe să-şi lase sucul, fiindcă simte apropierea verii. Malul apei năvăleşte spre ei dând să-i salute, ia te uită, tocmai astăzi când credeam că nu se mai întâmplă nimic. Vietăţi zburătoare o şterg în zbor razant, cu vacarm, care însă nu se aude din cauză că motorul maşinii face prea mult zgomot.

Paricidul combinat cu suicid se dezumflă în ultimul moment, pentru că omul e prea laş ea să-şi pună capăt vieţii înainte de vreme; îl mai aşteaptă încă atâtea lucruri în viitor, ceea ce e întotdeauna o eroare, dar lumea aşa crede şi asta contează, de fapt. Rainer stă jos pe mal, tremurând şi alb ca varul, încasează o scatoalcă şi spune, n-am vrut decât să te sperii, am ştiut exact când să frânez, sunt un şofer cu experienţă, tăticule. Te-ai speriat? Şi dacă n-ar fi funcţionat frânele, hă? Şi încă o palmă, una-n stânga şi una-n dreapta. Tati era să se scape în pantaloni, din fericire a reuşit să se ţină. Dar are o nevoie urgentă, de la bere i se trage. Rainer, care-i încă foarte slăbit din cauza intenţiilor lui criminale, trebuie să-şi târască tatăl umflat de bere la marginea pădurii, unde acesta vrea să se pişe. Drept pedeapsă şi răzbunare, insistă ca băiatul să-l sprijine în tot timpul ăsta şi să-i admire sula cât e de mare. Dar cât de mare e, a văzut Rainer mai adineauri. Aşaaa, să zicem că am scăpat.

Încet, maşina întoarce cu grijă, pe ziua de astăzi criza a fost depăşită, şi-o pornesc înapoi spre oraş. Regiunea Waldviertel protestează, i-ar mai fi reţinut cu plăcere pe cei doi, aproape că ar fi putut să-i păstreze de tot. Dar aşa, tata îl păstrează pe Rainer şi Rainer pe tata.

Bazinul de înot Jörger reprezintă un contrast puternic. Pe de-o parte, un contrast faţă de Waldviertel, unde Rainer a fost nu de mult şi unde omul n-a câştigat încă lupta cu natura – „pădurea maiestuoasă, de un verde închis şi granitul dur, cenuşiu şi-au pus acolo amprenta pe peisaj şi o frumuseţe simplă, nemiloasă se aşterne peste prăpăstiile adânci şi peste podişurile întinse. În plus, pădurile acestea liniştite şi întunecate i-au inspirat pe mulţi dintre aceia care au reuşit să le pătrundă frumuseţea suverană şi îndărătnică". Cu totul altfel stau lucrurile cu locuinţa părintească faţă de care bazinul Jorger constituie de asemenea un contrast. Acolo lipsesc libertatea şi întinderea din Waldviertel, iar pereţii cresc lent şi închid spaţiul într-un întuneric absolut, nu se vede cerul albastru şi nici lacurile misterioase şi întunecate, care stau cuibărite pe undeva. Întunericul acesta sălăşluieşte în nenumăratele cutii de detergent, geamantane vechi, lăzi şi ambalaje care stau claie peste grămadă până la tavan şi care au înmagazinat în decursul anilor cenuşiul unei mici gospodării burgheze (mult prea mică pentru patru persoane), de unde acest cenuşiu se revarsă din belşug peste cei doi adolescenţi. Nici nu ridici bine un capac oarecare, că se şi răspândeşte imediat un miros neplăcut care-şi face meseria: miroase urât. Nimic nu se aruncă, totul trebuie să rămână aici şi să depună mărturie despre murdăria sa şi a locatarilor, îmbrăcăminte îngălbenită, veselă spartă, jucării, aparate de gimnastică, suveniruri din colţuri îndepărtate ale ţării, hârtii, lucruri moştenite, diverse aparate pentru diverse activităţi, şi printre toate acestea viaţa îngălbenită, distrusă a patru persoane, doi adulţi şi doi adolescenţi. Rainer vrea să iasă la lumină, indiferent unde, într-un spaţiu deschis sau într-un apartament mai luminos în care, pe cât posibil, să nu existe altceva decât oţel şi sticlă; dar ca să ajungă la această lumină trebuie să iasă din casă, fiindcă înăuntru nu-i nicio lumină. Nu poţi nici măcar să inspiri şi să expiri liber pentru că şi aerul e prea puţin. Iar un tânăr are nevoie în mod

special de aer, ca să crească şi să atingă înălţimea definitivă. Dar poţi să-ţi faci şi singur lumină, dacă n-ai. În plus, Rainer povesteşte des la şcoală că tatăl lui conduce un Jaguar E şi că a fost deja de multe ori în străinătate cu avionul – numai minciuni. Taică-său, pe de altă parte, a afirmat de faţă cu martori că renumitul cântăreţ de muzică uşoară Freddy Quinn ar fi fiul său nelegitim, pentru care a plătit multă vreme pensie alimentară. Nici asta nu-i adevărat. Şi chiar dacă Rainer povesteşte şi el acelaşi lucru de atâtea ori, povestea tot nu se transformă în adevăr.

Ce se află pe fundul ăsta de interminabile plăci albe de faianţă, peste care lumina alunecă în dâre sclipitoare? Acolo nu se află adevărul ultim şi universal valabil pe care adolescentul îl caută în timpul său liber, când n-are altceva mai bun de făcut, ci acolo, pe fundul răcoros, se află doar apă. După cum îi este felul, apa face în ansamblu o impresie albastră şi translucidă, care se tulbură doar atunci când sunt prea multe valuri, ceea ce se întâmplă uneori şi cu adevărul. Totul este neted, nu se simte nicio asperitate. Şi Sophie răspândeşte în jur asemenea netezime alunecoasă, pentru ca aceasta să ajungă în mijlocul oamenilor. Netezimea e adâncă la un capăt, iar la celălalt apa e mult mai mică şi destinată celor care nu ştiu să înoate; fluierul supraveghetorului răsună strident, trambulina se îndoaie scârţâind. Strigăte înăbuşite se fac auzite, nu se ştie exact de unde vin şi încotro se duc, nu pot fi localizate în această cavitate imensă, aşa că răsună pur şi simplu. Deasupra, la mare înălţime, se arcuieşte cupola de sticlă. Acolo sus vrea să fie Rainer şi să se uite în jos la tinerii care se stropesc cu apă, dar unde este el în realitate? Din păcate, jos, ca un prost înotător ce este.

Dar trebuie să ascundă cumva chestia asta – că nu prea ştie să înoate şi că îi e teamă de adâncime – drept pentru care stă mai mult unde e apa mică. Asta nu se potriveşte cu unul care explorează mereu în profunzime, ca el. Aici nu se scufundă însă

atât de mult. Elementul ăsta îi este străin, aşa cum i se mai întâmplă doar cu puţine elemente. Anna şi Rainer fac multe mişcări din care să reiasă că ştiu bine să înoate. Dar de fapt nu ştiu. Se aruncă cu mult zgomot şi stropi unde-i apa de un metru şi atingi fundul cu picioarele, totul e să pară periculos. Mai încolo, verdele, misterul întruchipat de cei patru metri de apă pe verticală, le inspiră o groază ce n-ar fi mai mare nici dacă ar putea să privească direct în ei înşişi. Aici te poţi bucura de curăţenia potenţată de mirosul intens de clor, care spune: omor toţi bacilii şi microbii din mine. Numai urmele de spermă şi pipi trebuie să le las, din păcate, în seama filtrului. Nici sub piele nu pot să mă bag ca să ucid acolo ura şi sila care-i macină pe tineri. Apa se leagănă încolo şi încoace în cadrul de porţelan proiectat special pentru ea, dar de ieşit nu poate să iasă din învelişul ei. Aşa cum nu poţi să-ţi ieşi nici din piele. Mulţi chicotesc, râd, zbiară, ţipă şi fac sport. Câte unul se aruncă într-o poziţie grotescă şi pică peste un nevinovat, iar alţii înoată ca nişte delfini, cu eleganţă şi măiestrie. Anna şi Rainer nu fac parte dintre aceştia. Pentru ei e îngrozitor să fie nevoiţi să facă ceva la care nu se pricep mai bine decât restul lumii. Aşa că se prefac. Totuşi, trebuie să se dea prea des la o parte când vreunul, de jos, se strecoară cu abilitate pe sub ei, iar de sus trebuie să se ferească mereu când careva ameninţă să le sară în cap. Fă loc celui destoinic, spune un proverb şi la fel spun şi înotătorii curajoşi care chiar acţionează ca atare, încât gemenii rămân de căruţă, fiindcă domeniul lor e lumea cărţilor, care aici n-are căutare şi nici vreun cuvânt de spus; aici doar sportivul contează, mai exact atletul experimentat, cu specialitatea înot. E o nedreptate, pentru că valorile astea sunt, de fapt, inferioare. Ceea ce mai are, de asemenea, valoare aici este conformaţia fiecăruia. Atât în partea de sus, cât şi în cea de jos. La femei mai mult sus, la bărbaţi mai mult jos. Ambele părţi arată corespunzător vârstei, sunt deci în cele mai multe cazuri subdezvoltate. Este vorba despre caracteristicile sexuale primare

şi secundare ale lui Rainer şi ale Annei, care ies aici mai mult în evidenţă decât de sub îmbrăcămintea de fiecare zi. Dar în ambele cazuri par destul de pipernicite.

Ca în toiul unui uragan, se agaţă frăţeşte unul de altul şi-l împroaşcă cu venin pe un tip care face paradă de muşchii lui şi nu ştie cine sunt Sartre şi Camus şi unde trăiesc (în Franţa).

În capătul opus, unde-i apa adâncă, Sophie înoată craul, îmbrăcată într-un bikini alb, impecabil, care ascunde multe, dar din păcate, mai arată totuşi lumii câte ceva din ceea ce-i aparţine doar lui Rainer. Are un stil bun de-a înota, o cască de baie îi ascunde părul şi se antrenează într-o doară, fără nicio ambiţie; când eşti deja atât de bun, n-ai nevoie de ambiţie.

Sophie se află aici în interes pur personal. E clar că a uitat cu totul de prezenţa lui Rainer, deşi aceasta ar trebui să fie pentru ea o ameninţare permanentă şi totodată un îndemn să nu dea tot ce are mai bun în sport, ci să se străduiască şi în viaţa personală, ca să îmbunătăţească relaţia dintre ei doi. Ca un arc, corpul ei intră cu viteză în lichidul rece, verzui – care se numeşte şi elementul lichid – şi iese apoi la fel de repede. Când ceva se încordează, se spune că se încordează ca un arc, dar Sophie îşi încordează corpul aşa cum niciun arc nu-i în stare s-o facă, ci numai ea, Sophie. Un ac de siguranţă deschis, sclipitor, înfipt într-o piele de plastic. Fără să lase în urmă vreo înţepătură. Sophie lasă urme doar în inima lui Rainer şi în creierul Annei, fiindcă e imponderabilă şi numai calul ei îi cunoaşte adevărata greutate, pentru că e nevoit adesea s-o poarte în spate. Dar nici pe calul Tenschi nu l-a auzit nimeni până acum gemând sub această povară.

Cupola răsună de urletele unei clase de elevi care se prezintă în grup compact la ora de înot. Rainer şi Anna se uită pe furiş într-acolo ca să mai înveţe câte ceva şi să încerce apoi şi ei, în momentul când Sophie va privi în direcţia lor. Dar sunt prea laşi pentru asta şi nu le place să intre cu capul sub apă unde eşti

neajutorat, nu poţi să respiri ca lumea şi cedezi uşor în faţa unuia mai experimentat. Preferă să observe de sus. Un băiat – judecând după aspectul fizic, probabil lăcătuş sau strungar – se scufundă printre picioarele Annei, care scoate un ţipăt, şi dispare plescăind sub apă. Precaut, fratele ei încearcă s-o apuce pe sub apă, ca s-o protejeze. Sophie vine şi ea iute, ca un peşte zglobiu, să dea o mână de ajutor, dar Anna e deja salvată. Rainer tremură, încât Sophie observă acum că nu ştie bine să înoate; dar Sophie nici n-are nevoie să observe aşa ceva, ea nu face decât să savureze senzaţia pe care ţi-o oferă propriul corp angrenat într-o activitate particulară în calitatea sa de corp şi nimic mai mult. Apoi se repede la duş fiindcă se grăbeşte. Rainer şi Anna o urmează albi ca varul. Sophie se tot mlădiază sub jetul duşului, iar Rainer se plasează alături ca să ţină un discurs despre dragostea lui pentru ea. Spune, printre altele, că conceptul abstract de fericire e echivalent cu conceptul abstract de iubire şi subliniază acum încă o dată, cu hotărâre, acest lucru pe care l-a susţinut deja de mai multe ori. Iubirea este fericire, fericirea fără iubire este pur şi simplu de neconceput. Adevăratul sentiment de fericire îţi face (se pare) să tremure inima tulburată, numai dacă-ţi dai seama, numai dacă ştii că un om îţi aparţine doar ţie, că te iubeşte cu fiecare fibră a fiinţei sale şi din toată inima, că-ţi este fidel orice s-ar întâmpla – atunci, abia atunci poţi spune: sunt fericit. Să spui asta când iei o notă bună la şcoală e de-a dreptul ridicol. Nu disting niciun sunet, răspunde Sophie acestor vorbe care sună aşa de sentimental; lasă apa să cadă cu zgomot peste tot corpul, chiar peste centrul auzului, ca să îndepărteze mirosul de clor. Se unduieşte, se înşurubează în jetul de apă ca un burghiu îmbrăcat într-un bikini alb. Fericit poate să fie numai cel care iubeşte şi este iubit pentru ceea ce este el însuşi; nu atât senzaţia pe care ţi-o dă unirea sexuală aduce fericire, cât mai ales comuniunea personală, da, aşa cum el, Rainer, a avut deja onoarea să-ţi explice ţie, Sophiei, actul sexual provoacă probabil, general vorbind, mai

puţină fericire decât un sărut profan sau, adesea, decât un simplu cuvânt rostit de cea pe care o iubeşti. Witkowski jr, alungă cât mai departe de el gândul la actul sexual, dar un sărut profan i-ar plăcea, nu îndrăzneşte însă să-l ceară. Sophie nu s-a gândit încă niciodată la actul sexual. Chipul ei pare atât de departe sub jetul de apă, de parcă i-ar despărţi o autostradă foarte circulată, cantr-o zi de duminică. Vrei şi tu un pupic, nimic mai mult, şi nici pe ăsta nu-l primeşti. Nu demult, Rainer a decupat câteva postere cu fete din nişte reviste ilustrate, dar le-a îndepărtat sânii şi restul corpului cu ajutorul unei foarfeci, doar chipul a ajuns să ocupe acel loc de cinste, pe uşa de la şifonier.

O pată uriaşă de lumină tremură pe peretele de faianţă, un cretin fără creier în cap s-a jucat cu o oglindă de buzunar. Punţile, scăriţele şi galeriile se clatină şi vibrează sub tălpile ude ale înotătorilor. E o lumină care nu iartă. Anna stă pe jos, cu ambele mâini aduse în faţă, fiindcă nu are sâni. E mută, ceea ce i se întâmplă din când în când, de ceva vreme, la intervale neregulate. Odată, la paisprezece ani, când era la şcoală, a încetat brusc să vorbească. Fiindcă era o elevă bună, a primit permisiunea specială să fie examinată în scris. În prezent îi merge mai bine, dar astăzi e din nou într-o pasă proastă, nu poate să spună nimic, chiar dacă ar vrea. De aceea, Rainer vorbeşte cât doi şi spune cât de mult îşi doreşte s-o aibă pe Sophie, mai târziu, mult mai târziu, când vor fi amândoi, în sfârşit, suficient de maturi. Acum încă nu, trebuie să avem răbdare. Dar mai târziu. Din momentul în care te situezi în afara naturii umane şi poate chiar cauţi să obţii cu forţa fericirea şi dragostea într-o aşa-zisă căsătorie liber consimţită, poţi fi sigură că nu le vei găsi, Sophie. Aceasta din urmă iese de sub duş, stropeşte cu apă în jur de parcă ar fi născută şi crescută în acest element lichid – o impresie pe care Sophie o face în orice împrejurare, indiferent unde, pe pământ sau în aer – nu, nu se gândeşte la problema pusă de Rainer, îl bate scurt pe umăr şi se duce să se îmbrace. Rainer o urmează peste tot, de aici până mai

încolo şi de acolo până mai încoace, ceea ce pe Sophie o calcă pe nervi, de parcă n-ar fi în stare să meargă şi singură unde pofteşte. Îl mai loveşte o dată uşor cu palma, ca pe o piesă de mobilier sau ca pe un căţeluş, pleacă din calea mea, fiindcă asta e calea mea personală, mi-am adjudecat-o, tu fă bine şi caută-ţi o cale a ta!

Rainer spune că – la fel ca în *Faust* – munca nu te face fericit, cel mult te satisface. Munca este un instrument prin care îndrăgostitul îşi alungă şi îşi descarcă parţial tensiunea acumulată. Ca să mă explic: nu cred că mă înşel dacă spun că tu ai iubit, iubeşti sau, cel puţin, te poţi transpune în starea sufletească a unui îndrăgostit. Dacă ai făcut asta, vei şti, vei recunoaşte, vei simţi şi vei sesiza faptul că munca te poate elibera, în momentul concentrării, de apăsarea care-ţi încleştează inima tânără. Dacă eşti aproape de cel iubit, te copleşeşte un sentiment de linişte profundă, pentru ca în clipa imediat următoare să fie înlocuit de o nelinişte puternică, atât de puternică, încât mâinile ţi se albesc şi încep să tremure uşor. Exact asta mi se întâmplă mie. Rainer se agaţă de balustradă, care e pusă acolo ca să nu-l lase să cadă, el nefiind un bun înotător. Încheieturile degetelor îi sunt iarăşi albe, aşa cum bine a spus mai înainte. Astfel, trăieşti în două stări de agregare, în două stadii diferite, care alternează permanent şi ambele reprezintă fericirea. Apa e în stare de agregare lichidă, iar Rainer în stare de agregare semisolidă.

Prost dispusă, sora-sa stă ghemuită la picioarele lui şi nu spune nimic, nu întreabă nimic, doar decide în liniştea mormântală din sufletul ei să nu mai meargă prea curând la bazinul de înot, fiindcă nu apa e elementul ei, ci mai degrabă undele tonurilor muzicale care vin şi pleacă vuind, însă nu se compară cu vuietul apei de la duş. Anna cască gura, dar nu se aude nimic, niciun cuvânt, niciun ton muzical. Tăcere.

Apa n-o primeşte, o respinge. Băgătorul de seamă al bazinului de înot fluieră strident fiindcă unul a sărit, de afurisit ce e, în mijlocul unui grup care stătea în picioare şi i-a dărâmat pe

toţi; totuşi grupul se distrează. Un luciu inimaginabil de neted se sustrage de-a buşilea de sub tălpile ude ale gemenilor şi dispare unduindu-se ca un şarpe. Niciun punct de sprijin pentru aceste tălpi. Iar arta, care le este în rest sprijin de nădejde, a fost sigur răpită de o persoană perfidă şi dusă departe, într-un loc necunoscut.

Anna deschide din nou gura, dar nimic, iar nimic. Dacă o să înceapă iarăşi povestea cu comunicarea prin scris, ea se sinucide.

Rainer spune că fericirea şi dragostea, care sunt unul şi acelaşi lucru, sunt sentimente sau, mai exact, un sentiment de aşa natură, încât nu poate fi descris. Orice reprezentare a acestui fenomen este în mod necesar insuficientă şi nu poate înlocui trăirea autentică, dragă Sophie. Anna vrea să răspundă la chestia asta cu dragostea, dar nu poate, deşi i-ar veni în minte un răspuns.

Se îndreaptă, împreună cu fratele ei, târşâind picioarele spre garderobă. Sophie iese deja dintr-o cabină, gata îmbrăcată şi pieptănată, ce drăguţă e cu buclele astea umede la tâmple, încât lui Rainer îi vine să le atingă uşor cu mâna, dar poate că şi acest mic gest le-ar murdări. Arată atât de drăgălaş, Sophie. Dar imediat o să plece, aşa că spune: pe mâine, azi mă grăbesc. Mâine avem multe de discutat, m-am tot gândit la chestia cu atacurile. Aceste cuvinte întunecă impresia generală de limpezime pe care a făcut-o astăzi bazinul Jörger; unde a fost lumină strălucitoare, acum e un întuneric mat pentru că Sophie a plecat, poate că pentru totdeauna, dar probabil că numai până mâine dimineaţă, la şcoală.

Camera lui Rainer e despărţită de camera Annei printr-un perete subţire, improvizat, prin care se aude totul dintr-o parte în alta; ca adolescent n-ai niciun pic de viaţă privată. Nu poţi să te dezvolţi fără ca celălalt să observe şi să se dezvolte şi el. De exemplu, în Anna se dezvoltă astăzi o poftă trupească de Hans, iar Rainer şi-a şi lipit urechea de peretele despărţitor ca să înveţe şi el câte ceva, ce ar putea practica apoi cu Sophie. Dar nu trebuie să observe nimeni că el are ceva de învăţat. Aşa e întotdeauna la vârsta adolescenţei, tinerii cred că nu-i mai poate învăţa nimeni nimic. Bineînţeles că soră-sa e una şi Sophie alta, Sophie trebuie să-i devină iubită şi să ia, la un moment dat, locul surorii. Să sperăm că înlocuirea se va petrece la timpul potrivit, iar tânărul se va desprinde de casa părintească fără traume.

Dezbracă-te, vreau să te am imediat (Anna). Mai încolo vreau să ascult şi discul cel nou (Hans). Până acum au mai exersat de câteva ori şi merge deja mai bine decât la început. Mai întâi faci un soi de preludiu, apoi intri în Anna şi cotrobăi pe acolo, de parcă ai căuta într-un sertar cu ciorapi vechi perechea unei şosete, pe care n-o găseşti. Nu te opinteşti prosteşte, ci freci inteligent şi rafinat de jur-împrejur. Ceea ce nu pot adesea să spun cu gura, fiindcă furia mă lasă fără grai, spun cu inima şi cu tot trupul meu (Anna, nevrotic). Buzele tac, viorile şoptesc: iubeşte-mă. Şi Hans şopteşte: tu, e super ce facem noi aici, de nota zece şi-o să fie tot mai bine, dacă te gândeşti cât am aşteptat momentul ăsta; acuşi o să ţipi de plăcere şi o să faci ca trenul.

Distrat, Rainer se studiază, la rândul lui, în oglinda pătată de pe perete; ca de atâtea ori, exersează şi astăzi o lipsă totală de mimică. Încearcă să atingă o imobilitate absolută a feţei, pentru ca schimbările produse în starea lui de spirit să nu i se citească pe faţă, iar ceilalţi să nu se poată adapta, eventual, acestor schimbări. Mătuşa lui spune adesea, băiatul ăsta nu-i mulţumit de nimic, nici măcar de părinţii lui care se sacrifică pentru el, ba de ei e chiar cel mai puţin mulţumit, deşi aceştia sunt exagerat de

grijulii cu copiii şi-o mai şi arată faţă de străini. Rainer vrea să asculte numai cele mai noi discuri cu muzică de jazz şi nu e nici cumpătat, nici modest. Credeţi că s-ar încălţa cu nişte pantofi obişnuiţi? Nu, nici vorbă, nu vrea să încalţe decât pantofi ultramoderni, cu botul ascuţit, care-ţi strică piciorul. Şi nu mai vrea să poarte pantalonii pe care i-a avut la prima comuniune, se îmbracă doar în blugi. Pentru că banii de buzunar trebuie economisiţi (dacă-i pe-aşa, părinţii ar putea să nici nu-i mai dea bani), eşti nevoit să cerşeşti bani de blugi de la bunica sau de la sus-numita mătuşă şi să prestezi în schimb servicii de curier, care-ţi subminează demnitatea personală şi te împing pur şi simplu către tâlhărie, fiindcă n-ai încotro. Nici acum Rainer n-are încotro şi trebuie, trebuie să asculte cum ţipă Anna: mai, mai, mai, oh da, aşa-i bine, aşa, iar Hans bolboroseşte şi el: o, pizda ta, Anni, ce bună e ea, uite că rimează. Hans zice că ar trebui să facă asta mereu şi e păcat că nu se poate prea des. El ar putea mereu, dar problema e cu părinţii ei. Cea care scoate asemenea sunete să fie oare sora mea, pe care o cunosc ca pe propriile buzunare? Se întreabă fratele şi nu schiţează nicio grimasă în faţa oglinzii sale, oglindă, oglinjoară.

Se aşază apoi imediat la birou şi scrie, fără să vrea, pe un bilet, o lăudăroşenie pe care o va face cunoscută a doua zi, în clasă. E vorba despre părinţii lui care au plecat nu demult cu avionul în Insulele Caraibe, unde s-au bronzat foarte tare şi au întâlnit alţi turişti interesanţi.

Au făcut baie tot timpul şi s-au plimbat pe o plajă albă, la malul mării albastre, iar adesea au înotat în mijlocul valurilor. Atât la dus, cât şi la întors, au călătorit cu avionul. Vă spun asta în scris, pentru că este modul meu cel mai propriu de exprimare, simt un elan de a vă comunica astfel acest lucru, chiar dacă el ar trebui să rămână secret. Din păcate, Rainer n-are prieteni, ci doar camarazi. Cu toate astea, şi camarazii pot afla despre Caraibe.

Alături zbiară Anna, e dezgustător, spiritual eşti pe aceeaşi

lungime de undă cu ea, dar fizic lucrurile nu stau la fel, strigătul ei nearticulat de voluptate se lipeşte de tine ca o răşină, strigă: daaa! Acum! Pesemne că tocmai îşi dă drumul în ea, pachetul ăla de muşchi. Iar ea mai şi primeşte rahatul ăsta pe care i-l toarnă el înăuntru şi-l prelucrează organic, în timp ce alţii scapă de el în secret şi-l aruncă, spălând pe furiş cearşaful murdar cu apă rece. Nu poţi să inviţi niciodată un coleg acasă fiindcă locuinţa arată groaznic şi chiar e groaznică. Ţi-e şi ruşine cu propriul cămin. Acum Rainer mai scrie o minciună, sub forma unei poezii de dragoste adresate Sophiei, ceea ce implică un procedeu subtil. Iubire, aşa sună titlul şi la fel de stângace e şi continuarea, fiindcă poetul e închis în sine. Deci, iubire. Chipul tău mi se arată zi şi noapte. Carissima... aşa începea scrisoarea în care-ţi mărturiseam dragostea... Roşind... îmi ascultai jurământul de iubire. Sărutări... Ţi-am sărutat buzele roşii, lumânări ardeau înaintea noastră, iar noi priveam prin flăcările albe şi prin sticla şlefuită a paharelor. De unde să iei aici altă sticlă şlefuită în afară de sticla ochelarilor, că-n rest nu există decât nişte căni ciobite?

În ceea ce-l priveşte pe Rainer, mimica sa rămâne în continuare sub control.

În camera de alături care este, de fapt, o cămăruţă, nimic mai mult, Hans bâiguie grohăind tot felul de inepţii, Hans care este un dobitoc, nimic mai mult. Asta sigur i se pare şi soră-mii o idioţenie, de-aia nu răspunde nimic. Sora care citeşte Bataille în original. Se pare însă că momentan a uitat cu totul de el. Peretele de la coteţul lui Rainer, care se numeşte cameră de tineret, e alcătuit, ca mai toţi pereţii acestei locuinţe de oameni săraci, din lucruri adunate claie peste grămadă, fiindcă aici nu se aruncă niciodată nimic; tot felul de catrafuse care poate că mai au totuşi vreo valoare sau ar putea s-o aibă cândva, cine ştie peste câţi ani. Chiar în raza lui vizuală se află un frigider vechi, a cărui uşă a fost smulsă cu ani în urmă de un om fără suflet. Înăuntru sunt mere, o puşculiţă în formă de porc, un ceas vechi cu o singură limbă, mai

mulţi ochelari (scoşi din uz), un ghiveci de flori, diverse soluţii de curăţat, tacâmuri într-un suport de plastic, o trusă de bărbierit, câteva articole de toaletă într-o pungă colorată de plastic, o scrumieră, un portofel mic şi gol, mai multe cărţi ferfeniţite, câteva hărţi turistice, un castron de porţelan cu aţe şi ace de cusut. În capul lui Rainer vuieşte marea, iar nişte picioare bronzate şi zvelte se îndreaptă înspre ea, picioarele aparţin Sophiei, iar a doua pereche de picioare, de asemenea bronzate, care tocmai îşi face apariţia la orizont, aparţine lui Rainer şi se îndreaptă, la rândul ei, spre lichidul sărat. În faţa mării toţi sunt egali, şi bogaţii şi săracii. Înotul este ceva de la sine înţeles pentru că – în acest vis cu ochii deschişi – elementul lichid e la fel de suportabil ca uscatul în care Rainer se găseşte de obicei.

Oooh, fac Hans şi Anna pe două voci; ceea ce nu-i o caracterizare prea inteligentă a situaţiei, după părerea lui Rainer. Cu siguranţă Hans îi priveşte acum faţa şi constată că aceasta e total descompusă. Într-o valiză veche de carton se află o baionetă la fel de veche, din primul război mondial. E o amintire preţioasă, iar lama ei măsoară 25 cm. Exact cât trebuie, nici nu-i nevoie să fie mai lungă. Tare i-ar mai plăcea lui Rainer ca Anna să-l fotografieze, aşa, în glumă, cu baioneta asta. Ar putea s-o ţină în mână ca pe-o floretă, dar categoric o să facă o impresie stângace, pentru că el pare întotdeauna cam neîndemânatic atunci când nu vorbeşte despre probleme filosofice. Acum baioneta zace liniştită în lăcaşul care i-a fost destinat, în valiza de carton. Împreună cu ea mai zac jucării stricate, un diaproiector – luat cu gândul că în concediu vor face diapozitive, ceea ce nu se întâmplă deoarece nu există concediu – şi o grămadă de cârpe. În sinea lui, Rainer s-a detaşat deja cu totul de această familie, iar ca manifestare exterioară se va detaşa de ea atacând persoane nevinovate în scop de jaf.

Aaah, se aude acum de alături, e o variaţiune pe aceeaşi temă, care n-aduce însă nimic nou. Rainer îşi exersează în

continuare imobilitatea feţei în ciuda urii, mâna relaxată în ciuda agresivităţii extreme şi a gurii nemişcate în ciuda lăcomiei şi a furiei.

Eeeeh, strigă Anna – iar a avut un orgasm, cine ştie al câtelea, incredibil! Cu siguranţă, Rainer se va masturba iarăşi la noapte ca să elimine tensiunea, dar o s-o facă în silă şi într-un întuneric total, aşa cum şi trăieşte de obicei.

Rainer – şi acest lucru îl apropie de numeroşi alţi tineri din generaţia lui – este un adolescent care nu obţine niciodată ceea ce-şi doreşte şi îşi doreşte întotdeauna mai mult decât poate obţine; dar poate că va cuceri aceste lucruri atunci când va fi crescut de tot, nu doar pe jumătate. Situaţia lui e fără ieşire. Aşa o vede şi el însuşi. Odată, anul trecut, Rainer a avut încredere în profesorul lui de sport şi i-a dat să citească una sau două poezii scrise de el. A fost o încercare timidă de-a stabili o relaţie de familiaritate, per tu, aşa cum se întâmplă uneori între oameni. Dar profesorul de sport a citit în cancelarie, printre hohote de râs, producţiile elevului – ce-i drept, destul de stângace – iar alţi profesori l-au luat după aceea multă vreme peste picior pe tânărul creator, citând versuri rupte din context.

Alături, Anna se tânguie de parcă ar durea-o ceva. Însă cu siguranţă e voluptatea, care – atunci când devine insuportabilă – ajunge să semene adeseori cu durerea. Ca să-i ţină isonul, Hans se tânguie şi el. De parcă ar urla doi lupi. E ceva animalic şi nu-l înnobilează cu nimic pe om. Cred că acum au terminat, Hans e epuizat, aşa că o să înceteze şi-o să schimbe în sfârşit placa.

Rainer se holbează nemişcat în oglindă şi la fel de nemişcat se holbează acelaşi Rainer din oglindă, numai că inversat. Rainer se află de partea corectă, adică de partea lui însuşi. Nu reprezintă pe nimeni şi nimeni nu vrea să fie reprezentat de el, nici măcar clasa lui, care a ales alt şef de clasă, cu toate că Witkowski s-a străduit mult să fie el ales. Motivul colegilor a fost că Rainer e un lăudăros care vrea să pară mai mult decât este şi spune mereu

lucruri care nu sunt adevărate. E o atitudine necamaraderească faţă de ceilalţi, pentru că trebuie să fii cinstit chiar dacă adevărul doare şi chiar dacă rişti să fii bătut din cauza lui. Poţi să fii mândru dacă încasezi o asemenea bătaie, fiindcă n-ai minţit ca s-o eviţi.

Eu unul nu m-aş juca cu focul, aş avea prea multe scrupule, zice Rainer. Multe lucruri se petrec doar în închipuire şi-l îmbogăţesc pe om, dar unele chiar trebuie puse în practică.

În suportul unde-şi ţine tata pistolul, o casetă de fier cu înălţimea4 de 7 – 8 cm, lungimea de 30 cm şi lăţimea de 15 cm, se află pistolul. Sub el sunt pozele nud cu mama lui Rainer, printre care şi câteva imagini, luate de aproape, ale organelor ei genitale. Tata nu se dezlipeşte niciodată de cheia casetei, o poartă mereu la el. Într-o compunere pentru şcoală despre piesa *Pantoful de satin* de Paul Claudel, Rainer susţine următoarea concepţie: remuşcarea nu te fereşte de pedeapsă, iar libertatea nu poate fi atinsă decât prin pedeapsă.

Anna şi Hans tocmai ies din camera Annei, oarecum răvăşiţi, şi spun că a fost frumos. S-a auzit destul de tare, răspunde Rainer. Sora se lipeşte cu tot corpul de fratele ei, de parcă ar avea intenţii incestuoase. Dar nu are, fiindcă tocmai a fost satisfăcută. Hans vorbeşte despre un sport oarecare. În comparaţie cu asta, gemetele lui de adineauri erau chiar plăcute.

În chiuveta de la bucătărie se înalţă un morman de vase murdare, iar fundul ei este căptuşit cu un strat de mucegai verzui şi pâslos, care a fost cândva o omletă cu şuncă. Adolescentul îşi stă adesea lui însuşi în drum şi, din păcate, nu se poate ocoli. Mobila e plină de praful pe care ar fi trebuit să-l şteargă mama. Dar ea a plecat de acasă. Chiar că nu poţi să inviţi pe nimeni aici. Adesea adolescentul se încurcă pe sine mai tare decât o fac adulţii şi este, la rândul lui, încurcat de propriile condiţii de viaţă. De exemplu, cei doi ar putea să ia acum o cârpă de praf şi să facă curăţenie.

Trebuie să discutăm mai în amănunt despre infracţiunile noastre, aduce Rainer vorba. Hai, lasă, nu acum, după trăirea asta profundă, răsuflă Hans din greu, ca la un exerciţiu de gimnastică şi face o mutră care spune multe. Ar trebui să te regulezi şi tu şi-ai să vezi c-o să-ţi treacă imediat dorinţele astea. Deşi poate că Anna a rămas gravidă, pentru Rainer – căruia îi vine să vomite – totul este o curiozitate biologică de prim rang. Acuşi vin acasă tati şi mami şi găsesc aici un prieten nedorit.

Intră mami şi iată că tati ţopăie şi el în urma ei. Nu-mi dai tu un pupic, mie, care sunt tatăl tău, îl provoacă acesta pe fiul său preferat. Fiul se înroşeşte şi spune că nu, ştii tu de ce. Ei, de ce nu? Fiindcă mătuşa a spus nu demult că numai homosexualii se pupă cu persoane de acelaşi sex. De unde scoate băiatul chestiile astea, noi pe vremea noastră nu ştiam aşa ceva! Păi, de la soră-ta, n-ai auzit?

Plafonul se arcuieşte – cu tot cu lustra la care s-au spart deja două dintre suporturile de sticlă pe care sunt montate lumânările electrice – punându-i capac lui Rainer, cu tot cu nevoile sale. Dar asta nu înseamnă că nevoile sunt nimicite, ci doar ferecate într-o închisoare de unde nu există ieşire.

Kochgasse – această stradă l-a primit deja pe Hans la sânul ei, cu câţiva ani în urmă, pentru ca acesta să nu-şi mai amintească de copilăria petrecută la ţară. N-au mai rămas decât şiruri lungi de bărbaţi în salopete de lucru şi pantaloni sau halate decolorate, nimic din ce au pe ei nu aminteşte de o pajişte verde sau de un pârâu. Metropola nu cunoaşte mila, te poţi evidenţia doar dacă faci un efort foarte mare, astfel încât alţii să te observe şi să-ţi recunoască valoarea; sportul te ajută în direcţia asta, acolo lupţi pentru echipa ta şi poţi chiar să câştigi! Drumurile neasfaltate, în care roţile au lăsat urme adânci, animalele şi oamenii de la ţară s-au retras acolo unde le este locul. Kochgasse inspiră o atmosferă urbană şi-l primeşte şi astăzi pe Hans, absorbindu-l în intrândul de casă potrivit, dotat funcţional, astfel încât muncitorul să se simtă bine acolo, fără să întâlnească totuşi niciun lucru de prisos care să-i bucure privirea şi să-l facă să-şi dorească şi-n viaţa sa un asemenea surplus.

Nici ornamente, nici frontoane, nici bovindouri, nici turnuleţe sau basoreliefuri, toate astea sunt pentru burghezul care a murit şi care nu mai e nicio speranţă să reînvie, fiindcă, de fapt, nu mai există. Un prozaism motivat de stricteţea prozaică, inerentă reconstrucţiei pe care o înfăptuieşte de multă vreme muncitorul care locuieşte aici. Puţină poezie pot să mai aducă doar milieurile, fotografiile de familie, imaginile cu cerbi şi mobilierul, din care răzbat câteodată sunetele ciudate ale noii ere, cu condiţia să fie vorba despre radioul acela cât dulapul, foarte popular. Mobila se cumpără în rate. Fiecare locatar poate să-şi amenajeze singur propria poezie, de aceea arhitectul a lăsat pe pereţi şi pe tavan destul loc pentru tablouri şi statui; depinde numai de oameni şi de gradul lor de maturitate cum vor să-şi plaseze poezia – sus, jos sau pe lateral.

Hans intră şi e întâmpinat numaidecât de o simplitate pură. Aceasta este complet neatinsă, doar munca mamei îşi pune amprenta pe ea, vrafuri de plicuri zac peste tot şi strică impresia.

Hans a văzut deja camere care n-au defectul unei folosinţe îndelungate şi din străfundurile cărora îşi fac apariţia insule de mobilă, ca nişte gheţari plutitori; Sophie are o asemenea cameră, unde a stat şi el adeseori, reţinând-o pe Sophie de la vreo treabă importantă de care tocmai avea de gând să se apuce. Ei îi face însă plăcere şi rămâne de dragul lui, pentru că există ceva latre ei, care progresează cu fiece oră. Dar Sophie nu se deosebeşte de celelalte fete pe care le cunoaşte Hans doar prin mediul în care trăieşte, ci este oricum o fiinţă deosebită, Hans ar recunoaşte-o dintr-o mie, chiar şi-n halat de lucru s-ar fi aprins între ei dragostea, după cum spune şlagărul.

Hans vrea să spună: chiar dacă ar fi avut şi ea halat de lucru, nu numai el. În apartament, dă peste doi camarazi de la organizaţia tineretului muncitor, din care face şi el parte, fie că-i place sau nu; aceştia au la ei afişe şi o găleată cu clei, în care tot amestecă. Asta nu prea-l impresionează pe Hans. Mai nou, se schimbă întotdeauna la firmă înainte de-a pleca acasă.

Pe stradă nu apare decât în pantaloni şi pulover. Pe vremuri se întorcea cu bicicleta acasă, îmbrăcat în haine de lucru, astăzi muşchii lui sunt acoperiţi de lucrurile pe care i le-a dăruit Sophie. Hainele s-au cam lăbărţat deja şi se şifonează vizibil în zonele critice, deşi Hans are mare grijă de ele şi o tot pune pe mama să i le calce; totuşi lucrurile se deformează cu timpul şi se transformă pe măsura lui Hans. Proprietarul lor iniţial studiază acum la Oxford şi cu siguranţă că şi-a cumpărat ceva nou. Contează foarte mult de unde vin muşchii şi încotro se duc.

Muşchii lui Hans se duc spre curentul electric, unde se dizolvă şi se transformă în energie pură. Hans mestecă adesea câte o tabletă de glucoza, pătrată şi albă ca zăpada, ca să înlocuiască energia consumată. În ultima vreme aproape că trăieşte numai cu asta, sunt aşa de pure şi au o formă aşa de regulată, exact ca Sophie, iar sportivii le fac reclamă; se numesc Dextro Energen. Schiorii şi jucătorii de tenis ştiu la ce sunt bune

şi le folosesc şi ei.

Hans intră în casă şi se catapultează instantaneu în cămăruţa sa ca să-şi scoată hainele de oraş şi să le pună cu grijă deoparte. Îmbrăcat în haine obişnuite – chiar dacă peste jumătate de oră va ieşi din nou, înveşmântat în caşmir – intră apoi în sufrageria unde colegii se învârt fără treabă şi-l aşteaptă. De câteva săptămâni încoace, datorită noilor cunoştinţe pe care le frecventează, Hans a căpătat, în contactul cu oamenii de toate rasele, clasele şi naţionalităţile, mai multă siguranţă decât avea înainte, când nu-şi cunoştea decât propria rasă şi clasă. Tinerii colegi aici de faţă reprezintă un pas înapoi în viaţa sa anterioară, fiindcă provin din aceeaşi clasă şi tot acolo vor şi rămâne; se vede imediat că nu-s în stare să facă nimic cu viaţa lor. Mama le-a făcut o cafea ca să se încălzească, le-a dat şi câte o felie de pâine unsă cu un strat gros, iar fiul ei primeşte o felie la fel. Tinerii cu găleata sunt plini de zel şi de socialism, Hans e plin de o ambiţie care-i aşa de puternică, încât îl face să înoate împotriva curentului; chiar şi împotriva curentului de înaltă tensiune, care-i un duşman invizibil, îi dă ghes să lupte, căci Hans e gata să se ia la harţă cu oricine vrea să-i pericliteze viitorul. Pune o placă nouă la pick-up, ca să nu fie nevoit să asculte vechea placă a partidului comunist, care în plus are şi un defect: sună fals, iar cei doi zic mereu acelaşi lucru. Chiar dacă sunt două persoane diferite, n-au nici individualitate, nici viaţă proprie. Nu observă că Hans s-a desprins deja din lungul lanţ de mâini care dau mai departe găleata cu apă spre casa cuprinsă de incendiu (casa nu se vede, dar există, fiindcă altfel n-ar exista nici găleata); el s-a desprins pur şi simplu şi a plecat, omul din spate trebuie doar să-şi ia un pic mai mult avânt ca să compenseze locul rămas gol, dar asta-i tot. Cei doi invocă faptul că ar fi trebuit să se unească de mai de mult cu cine trebuie.

Hans îşi doreşte ca odată şi odată, când va fi destul de matur, să se unească cu Sophie prin căsătorie.

Hans lucrează de la paisprezece ani şi mâinile îi sunt bătătorite de muncă. Sub unghii i s-au adunat murdărie şi sudoare, care alcătuiesc un tot unitar, la fel cum trupul şi spiritul alcătuiesc un tot unitar; de când o cunoaşte pe Sophie, Hans vrea să cunoască această armonie între cele două elemente. Unghiile Sophiei nu sunt date nici măcar cu lac, pentru că nu au nevoie de asta, n-au nimic de ascuns şi nici nu ascund nimic.

Mama i-a cunoscut pe părinţii celor doi tineri într-o excursie cu autobuzul şi vrea ca şi Hans să-i cunoască, fiindcă dau dovadă de o judecată care fiului ei îi lipseşte. Trebuie să faci parte dintr-un grup, un individ nu poate să facă nimic de unul singur, dar unde-s mulţi puterea creşte. Hans spune că a găsit deja un grup în care este apreciat datorită calităţilor lui deosebite, pe care nu i le apreciază nimeni altcineva. În acest grup nu poate fi înlocuit şi nici confundat.

La baschet sunt de neînlocuit, atât la aruncatul cât şi la prinsul mingii, pe când munca mea poate s-o facă oricine altcineva la fel de bine; tot aşa e şi-n viaţă, ăsta e un exemplu valabil pentru viaţă în general, unde munca e un rău despre care ni se tot spune c-ar fi necesar, deşi eu aş putea să trăiesc la fel de bine şi fără muncă, ba chiar mai bine. N-am nevoie decât de Sophie. Dacă ea mă iubeşte, pot să renunţ până şi la muncă.

După ce a spus toate astea, Hans dispreţuieşte pâinea unsă special cu un strat foarte gros de margarina. Iar margarina! Fără salam, pfui! Şi le trânteşte celor doi colegi în faţă că de eliberat trebuie să se elibereze individualistul, nu grupul indiferent şi anonim, în care te pierzi şi de unde nu mai poţi ieşi la suprafaţă decât dacă eşti liderul lui sau dacă grupul e croit pe măsura ta, aşa cum stau lucrurile cu grupul lui Hans, la alcătuirea căruia a contribuit şi el.

În tot acest timp, nici nu se atinge de tartină. Doar îţi dau bani destui, de care poţi să cumperi un unt ca lumea sau mezeluri! Omul trebuie să-şi descopere, în sfârşit,

individualitatea, acesta e noul tip de muncitor, muncitorul modern, dar eu în curând n-o să mai fiu nici măcar asta. Vechiul tip de muncitor rămâne veşnic în acelaşi stadiu. Muncitorul individualist are nevoie de mult spaţiu, lumină, aer şi soare, unde să crească flori, iarbă şi copaci, lucruri pe care acest muncitor învaţă, în sfârşit, să le aprecieze. În lupta politică neglijase toate astea. Sportul, de asemenea, e scris cu „S" mare la omul modern.

Mama comite acum marea greşeală, pe care o face de fiecare dată când fiul ei o scoate din sărite şi nu se mai poate stăpâni: începe să povestească despre lagărele de concentrare, despre copilul care mânca un măr şi care a fost izbit de perete până a murit, iar mărul a fost mâncat apoi de ucigaşul său. Despre copiii care au fost aruncaţi de la etajul al doilea din pură cruzime. Despre mama trimisă la camera de gazare împreună cu copilul ei de două zile, fiindcă îl rugase în prealabil pe medic să-i dea voie să nască. Iar medicul îi dăduse voie. De asemenea, multe prietene şi mulţi prieteni de-ai mei şi de-ai tatălui tău au fost condamnaţi de tribunalul provincial de primă instanţă şi executaţi prin decapitare. Mă gândesc tot timpul la ei.

Hans cască ostentativ, a mai auzit chestiile astea de nenumărate ori şi crede că vremurile s-au schimbat, iar odată cu ele s-au schimbat şi oamenii, care au acum alte griji. Mai ales cei tineri, cărora le aparţine viitorul, pe care şi-l construiesc, în sfârşit, cum vor.

Zăpăciţi de cap, cei doi camarazi amestecă încurcaţi în găleată, ca să nu se întărească cleiul. Pentru asta, cleiul are nevoie de căldura pe care n-o găseşte afară, ci doar în ambianţa plăcută a unei plite de bucătărie, unde se şi află în momentul de faţă. Nu ştiu cum să-l ia pe Hans ăsta, pare atât de sigur pe el, însă e evident că l-au atras alţii şi-l pun la treabă în folosul lor.

Afară, un vânt tăios mână rafalele reci de ploaie pe străzi, copacii se îndoaie şi se apleacă unii peste alţii, ca nişte cârpe ude. Asta e violenţa naturii. Multe mâini invizibile se ridică din

rândurile mişcării muncitoreşti şi-i împing pe cei doi băieţi cu găleata de clei să-i ofere noi argumente lui Hans. Şi acum ei chiar deschid gura şi produc câteva argumente. Dar Hans nu le aude, el îşi ascultă doar vocea interioară care spune că trebuie să pătrunzi până în străfundurile existenţei, pentru a te înţelege pe tine însuţi şi abia apoi îi poţi înţelege pe alţii. Dacă vă închipuiţi că puteţi face ceva pentru alţii fără să vă cunoaşteţi mai întâi cum trebuie pe voi înşivă, sunteţi nişte proşti. Asta-i condiţia de bază. Uneori faci fapte care la prima vedere ar putea părea necugetate, dar nu sunt, pentru că au mare importanţă pentru propria ta persoană. Pe noul meu prieten îl cheamă Rainer şi e mai curat decât casa asta19. Obiectiv vorbind, lucrurile nu stau deloc aşa, fiindcă locuinţa familiei Witkowski e foarte îngălată, dar acest tânăr inconştient nu-şi dă seama de asta. Cine e Rainer ăsta, întreabă mama, deşi mai întrebase o dată, dar a uitat. Tatăl lui a fost în SS, răspunde Hans, iar acum e pensionar şi portar. Copiii lui merg la acelaşi liceu cu Sophie, iar eu am să merg mai târziu la şcoala medie pentru muncitori. Până nu demult voiai să te faci profesor de sport. Acum nu mai vreau, ţintesc şi mai sus.

Băieţii cu găleata de clei tac şi sunt pe picior de plecare. Afară s-a mai potolit aversa, dar geamurile tot se scutură din ţâţâni. Sigur că o aversă asemănătoare bate şi în geamul Sophiei, făcând să se cutremure mestecenii din grădina ei; ploaia ar putea să ia cu ea şi un cuvânt de iubire şi să i-l transmită Sophiei.

Sophie stă mai mult ca sigur la lumina veiozei şi-şi face temele pentru şcoală. Ce n-ar da Hans să facă şi el acelaşi lucru, dar n-are nici şcoală şi nici vreo temă ca lumea.

Deci nu vii cu noi, spun băieţii cu afişele şi se ridică să plece. Du-te, îl sfătuieşte mama. Pe vremea asta nenorocită?! Nu, mersi, dar nici pe vreme bună nu m-aş duce, pentru că atunci ar fi

---

19 Joc de cuvinte intraductibil; Rainer e omofon cu reiner = mai curat, mai pur.

momentul potrivit să joc tenis.

Dar munca pe care o faci ţi-a plăcut dintotdeauna. Datorită ei ai devenit un membru adevărat al clasei muncitoare, unul dintre aceia care se află în urma ta şi înaintea ta, un şir neîntrerupt de oameni care va crea o nouă epocă (mama).

Ce, nu ţi-e bine? Să-mi facă plăcere? Munca fizică este o treaptă primitivă a activităţii lucrative, care va dispărea cândva cu totul, spune Rainer. El, Anna şi Sophie spun că oamenii şi-au dezvoltat cultura abia atunci când au învăţat să separe munca pe care o faci cu mâna de metoda de a-ţi uşura această muncă cu ajutorul uneltelor. Fără munca intelectuală n-ar fi existat cultura, care e lucrul cel mai important.

Mama spune că-şi pierde minţile, iar lipitorii de afişe spun acelaşi lucru. Credem că deocamdată nu-i nimic de făcut cu el, doamnă Sepp. Deci, la revedere. Ne îndepărtăm acum de acest coleg pe care l-au instigat alţii. Poate că până la urmă o să priceapă, deşi ne cam îndoim. Acum ne întâlnim tot mai des cu astfel de cazuri.

Mama spune, mai poftiţi pe aici când aveţi timp. Îl convingem noi, o să vedeţi. Da, băieţi, acum trebuie să plecaţi.

Acestea fiind zise, vântul puternic de afară îşi deschide braţele şi-i înghite pe cei doi cu tot cu găleată. Să sperăm că n-o să înghită şi afişele care sunt din hârtie şi, ca atare, vulnerabile la umezeală. O folie de plastic le protejează, dar nu suficient. Oricum, s-a mai domolit furtuna; pereţii caselor s-au udat şi ies în evidenţă, iar asfaltul străluceşte din nou ca asfaltul ud dintr-un film. Colegul acestui asfalt a jucat şi el în film.

Mama spune: dacă ar şti tatăl tău, care s-a jertfit pentru cauza noastră.

Nu s-a jertfit el, a fost omorât. Altfel ar mai trăi şi azi. Cu ce s-a ales din chestia asta? Eu unul sigur n-o să mă jertfesc. Când citesc în cărţile lui Rainer despre durere, mi se pare totul mult mai real decât atunci când mă gândesc la durerea tatălui meu pe

treptele morţii de la Mauthausen.

Mai ieşi undeva astăzi, Hans?

Pe vremea asta nenorocită? Deocamdată nu vezi nici la cinci metri, chiar de-ai fi călare pe un cal (unde pentru el s-a adunat toată fericirea din lume), iar în câmp deschis se mai lasă şi ceaţa de seară care te face să nu mai vezi chiar nimic. De pe cal se vede un alt fel de câmp deschis decât atunci când o vizitez pe mătuşa Mali, la ţară. Poate mă duc mai târziu la un local de jazz.

Când mă uit la tine, mi se pare că am trăit degeaba, iar tatăl tău a murit degeaba. Dar, când mă uit la cei doi tovarăşi care au fost adineauri aici, ştiu că viaţa a avut totuşi un sens, pe care fiul meu nu mi-l poate oferi.

Moartea e oricum degeaba, dar totuşi te costă viaţa, chicoteşte Hans glumeţ.

În fond, nu-l interesează oamenii străini, fiindcă nu-l interesează decât Sophie şi propria lui persoană.

Mănâncă-mă, poate că o să vină iar vremuri grele, îl avertizează tartina cu margarina. Dar Hans crede într-un viitor mai bun şi n-o mănâncă.

N-a trecut încă mult timp de când Rainer şi-a ieşit din fire şi a rătăcit cărarea prestabilită de copil al Domnului. Pe atunci, credinţa catolică îi ţinea loc de multe alte lucruri pe care acum speră să le recupereze prin violenţă. În mijlocul acestui grohotiş, sora lui, Anna, e cuprinsă, în ultimul timp, din ce în ce mai des de muţenie; uneori răbufneşte iar şi mătură tot ce-i iese în cale. Astăzi stau amândoi întinşi pe patul Annei şi se strâng în braţe; vântul realităţii a fost deviat şi direcţionat spre bucătăria încăpătoare, ce seamănă cu o cameră ţărănească, iar aici, la ei, bate vântul trecutului. Poate că Rainer va încălca un tabu, tabuul incestului, ca să vadă dacă se întâmplă ceva, dar totuşi n-o face, motiv pentru care trebuie să se prăbuşească alte îngrădiri, pe care adolescentul le va dărâma personal, fiindcă în acest cămin decăzut n-au voie să pătrundă moravuri mai libertine20. Aşa spun genitorii.

Printre alte fapte rele comise în copilărie, Rainer a fost şi ministrant la biserică, lucru care s-a transformat astăzi într-un izvor nesecat de repulsie, la care amintirea revine mereu. Tăticul a spus, acum te duci să-l ajuţi pe preot, iar el s-a dus imediat pentru că loviturile tatălui erau mai dureroase decât dalele reci de piatră de sub genunchii juliţi. Pe lângă frigul cumplit, iarna la ora şase dimineaţa, mai era şi mâna domnului părinte care lovea, dar măcar nu folosea instrumente precum umeraşele sau cârjele, plici, încă o palmă fiindcă a încurcat textul latinesc şi pe deasupra a dat şi unul sau mai multe răspunsuri obraznice, când nimeni nu l-a întrebat nimic, ci i s-a dat un ordin. Veşmintele albe cu garnitură de dantelă şi guler negru atârnă lălâi pe el şi-l fac să semene cu o fetiţă. Peste tot sunt imagini, în special reprezentări ale lui Dumnezeu şi ale Fecioarei Maria, în diverse stiluri şi materiale. Formele sunt cu precădere rotunjite, pentru că au fost create în epoca barocului. În plus, mai e şi adunătura aia

20 Joc de cuvinte: einreissen = 1. a demola 2. a pătrunde, a progresa.

gălăgioasă de la grupul de tineret catolic care se îmbulzeşte behăind spre sediul grupului, ca să joace ping-pong; din gâtlejul de student al celor mai mari răsună cântece serioase şi e o mare mândrie când vreun copil ajunge membru al grupului de tineret catolic. Mai nou, poţi să te uiţi şi la televizor, activitate care se şi practică din plin. Biserica e mereu la curent cu ultimele noutăţi, pe care le foloseşte chiar şi împotriva propriilor membri. Pancarte aurii şi steaguri cu portretul Sfintei Fecioare, fete cu fuste plisate de culoare bleumarin, totul se petrece în antipatica biserică a piariştilor21. Din amvon se afirmă adesea că Dumnezeu cheamă la el tineretul, care nici n-a fost chemat bine că s-a şi înfăţişat. Căci tineretul este creştinismul mărturisitor, ceea ce necesită mult curaj în lumea păgână şi debusolată de astăzi. Şi Rainer reprezintă o parte a acestui tineret, din păcate cea mai proastă, partea în care uzura materialului este foarte vizibilă. Se îndreaptă spre Dumnezeu, dar o face în silă, deşi tocmai *el* a fost cel mai tare chemat, fiindcă Dumnezeu îi cunoaşte slăbiciunea şi dezgustul, de aceea îl strigă cu un glas deosebit de puternic: Rainer! Rainer! Iar el vomită de îndată pe dalele de piatră. Dacă ar frecventa liceul select al piariştilor, ar creşte cu siguranţă în ochii lui Dumnezeu, dar părinţii lui n-au bani de-o asemenea şcoală. Ministranţii bogaţi n-au primit niciodată palme, ceea ce l-a frapat, bineînţeles, pe Rainer, care e un băiat isteţ; observă întotdeauna asemenea lucruri, în loc să se cufunde şi mai fervent în rugăciune şi să ignore lumea din jurul lui. Biserica ia de unde apucă şi păstrează, fără să dea mai departe acolo unde este nevoie; Rainer n-are nevoie de lovituri, ci de dragoste. Cică Dumnezeu îl iubeşte, dar el nu simte decât palmele.

Totuşi tata îl împinge în fiecare duminică, cu piciorul care i-a mai rămas, spre sacristie, ca să-şi pună pe el veşmintele şi să se producă – în mijlocul corului de copii voioşi şi proaspeţi, care e

21 Congregaţie clericală catolică ce se dedică învăţământului gratuit.

foarte plăcut lui Dumnezeu, fiindcă sună încă neprihănit – în faţa mătuşii şi a bunicii. Ambele sunt foarte bisericoase şi, în luna mai sau în timpul posturilor, pun nişte bani deoparte, din care le mai scapă câte ceva printre degete şi pentru băieţel, ca răsplată pentru evlavia cu care slujeşte la altar; ca să-şi cumpere şi el cândva o pereche de pantofi cu botul ascuţit, cum sunt la modă, sau un pulover. Din păcate, astea sunt lucrurile care-l interesează cel mai mult pe băiatul ăsta superficial, însă mai are timp să înveţe să se uite şi în interior. În sine însuşi. Pe deasupra, mai e şi tropăitul şi târşâitul picioarelor în spaţiile extrem de mari, adaptate perfect măreţiei lui Dumnezeu; EL nu se vede, dar are nevoie de foarte mult loc. În stânga stau băieţii, tinerii slujitori ai Domnului, iar în dreapta fetele, tinerele slujitoare ale Domnului. Pe mijloc răsună anunţul domnului decan, care spune că bunul Dumnezeu tocmai i-a chemat pe cei mici la el, deşi poate că ei au la vremea asta ceva mai bun de făcut. Ministranţii stau jos şi se odihnesc în timpul predicii, cei mai mulţi se gândesc la tot felul de prostii, măgării sau fleacuri de la şcoală, ceea ce pe Dumnezeu nu-l deranjează, doar ştie care sunt grijile celor mici şi le ascultă cu îngăduinţă. Dar Rainer se gândeşte chiar la EL, la Dumnezeu însuşi, căruia vrea să-i încredinţeze grijile sale; pentru scurt timp, Dumnezeu e ultima lui speranţă, fiindcă nimic nu mai merge ca lumea şi, bineînţeles, Iisus trebuie să îndrepte lucrurile, numai că pentru asta nu ajunge să te rogi, ci trebuie să mai şi jertfeşti câte ceva, iar Rainer preferă să nu investească. E o afacere prea nesigură. De ce trebuie să stea ăla acolo sus şi nu aici, jos, unde stă şi puţa, pe care – dacă e să-l credem pe Iisus – n-ai voie s-o freci, nici s-o apeşi sau s-o strângi, nici pe a ta şi, desigur, nici pe a altuia. Între timp, Rainer ştie că puţa, de fapt, nu există, pentru simplul motiv că şi tata are una, iar ceea ce nu există nu poate nici s-o necinstească pe mama de-acasă. Astfel s-a rezolvat o problemă destul de spinoasă.

O singură imagine de relativă armonie i-a rămas lui Rainer

în memorie şi stăruie acolo de multă vreme. O fată mai mare de la tineretul catolic i-a indicat uneia mai mici un pasaj din cartea de rugăciuni şi apoi a mângâiat-o îndelung pe cap, timp în care pe Rainer l-a cuprins o linişte interioară. Mulţi ani la rând s-a gândit la scena asta ori de câte ori se afla în cadă (cada improvizată din bucătărie), în timp ce mămica îl săpunea peste tot – făcea asta chiar şi după ce Rainer crescuse mare – ca să fie curat din cap până-n picioare; pe dinăuntru e un copil al Domnului, iar pe dinafară trebuie să se vadă clar că e un copil al Domnului. Totuşi, chiar dacă la un asemenea copil totul este curat, Rainer se jena întotdeauna. Dar eu sunt mama ta, care te-a adus pe lume, iar de tăticul nu trebuie să te ascunzi, şi el are ce ai tu, chiar în acelaşi loc. Asta-i provoacă lui Rainer un urlet surd, din fundul gâtului, un urlet ca de lup.

Dar chiar de când are voie să se săpunească singur, Rainer are sentimentul că el este odată pentru totdeauna cel căruia i se trage o săpuneală.

În mod eronat, aspiră către armonie, înţelegere, chiar frumuseţe, despre care le povesteşte adesea colegilor de şcoală, fără să aibă niciun drept s-o facă; pentru ca ei să-l înţeleagă, Rainer descrie armonia sub forma maşinilor scumpe, a călătoriilor cu avionul, a părinţilor care se sărută şi a cristalului strălucitor, lucruri care există la ei acasă, unde pot fi admirate. De fapt, armonia nu se poate cumpăra – fie că există în om, fie că nu există. Însă colegii de şcoală nu-l cred.

Hai, puştiule, trebuie să te cureţi bine de tot, uite, Anni nu face mofturi când o ajută mama, e ca şi cum te-ai spăla tu singur. Dar poţi să te ruşinezi în continuare, ruşinea e oricum un lucru sănătos.

Toţi suntem egali, adică suntem oameni din carne şi oase. Doar tu, mamă, tu eşti imaterială ca bunul Dumnezeu; numai tata îţi înjoseşte trupul, de aceea spun că acest trup nu există şi chiar la posterele cu fete drăguţe decupez totul de la bărbie în jos,

înainte de a le expune pe dulap. Carnea începe imediat să pută dacă o ucizi şi o laşi la loc deschis. Ah, băiatul ăsta! Iar acum şterge-te bine, asta poţi să faci şi singur.

Orga vuieşte, iar Rainer se şterge cu prosopul; în timp ce faci asta n-ai voie să te uiţi în jos la propriul corp, privirea trebuie să fie îndreptată înainte, orice faptă se întâmplă întru preaslăvirea unei fiinţe superioare. Când vei fi mare, se vor schimba multe, unele lucruri se vor linişti definitiv.

Anna vrea să exprime aproape totul prin muzică, astăzi claviatura a avut deja parte de Schumann şi Brahms, mâine vor urma probabil Chopin şi Beethoven. Ceea ce gura ei nu poate rosti spune muzica în locul ei, de asemenea un dar de la bunul Dumnezeu, după cum afirmă mulţi compozitori (Bruckner). Rainer îi citeşte câteva însemnări mai vechi de jurnal, în care spune că nu poţi realiza lucruri măreţe decât dacă le-ai plănuit şi le-ai pregătit în detaliu cu mult timp înainte. Propoziţia asta i se păruse atunci universal valabilă, după cum se poate citi în pasajul respectiv. Şi mai departe: 1. Ce plănuiesc, care este ţelul important pe care-l urmăresc? 2. Ce-ar putea sluji acestui ţel?

Pe atunci Rainer încă voia să studieze o ştiinţă exactă (chimie) la universitatea tehnică, acum nu vrea decât să bage mâna în genţile altora, iar mai târziu să îmbrăţişeze profesia de germanist care scrie, printre altele, şi poezii. Principiul suprem (stă scris aici) trebuie să fie următorul: ştiinţa exactă nu va rămâne niciodată un scop în sine sau unicul domeniu al gândirii şi acţiunilor mele, ci trebuie să-şi găsească locul în cadrul unei structuri mai largi, mai cuprinzătoare. Rainer, aşa scrie în jurnal, vrea să aibă parte de nişte norme care să se ridice deasupra gândirii umane, dar, orice-ar fi, e nevoie de norme. Fie ca fundamentul întregii mele existenţe să fie credinţa creştină. Consider că menirea mea ca om de ştiinţă este aceea de a face ca ideile creştine să se întrepătrundă cu domeniul chimiei, la care eu am acces, şi să creeze o sinteză (cel puţin parţială, după cum a

adăugat el, onest) spre o mai mare proslăvire a Domnului. Ascultă aici, Anna! Să nu-ţi vină să crezi, să nu-ţi vină să crezi. Un rezultat al acestor eforturi ar trebui să fie contribuţia chimiei la binele umanităţii, astfel încât prin ea omul să devină o fiinţă mai demnă. Întrezăresc aici o posibilitate de realizare a iubirii creştine de aproape, folosindu-mă pe tot parcursul vieţii mele de toate talentele, forţele şi capacităţile cu care am fost înzestrat. Fie ca Dumnezeu cu harul său să mă ajute să-mi îndeplinesc acest proiect.

Ce zici de asta, Anni?! Următoarele premise: 1. cunoaşterea excelentă a chimiei, matematicii, fizicii, învăţăturilor creştine şi 2. cunoaşterea excelentă a limbilor germană, engleză, rusă, franceză. Sper ca în acelaşi timp să reuşesc (ha-ha-ha-ha!) să fiu mereu smerit şi modest, dar nu în sensul (nu, nu, aşa nu!) de a-i linguşi pe acei oameni care mi-ar putea face necazuri sau de care aş putea profita, deşi ei se opun, în fond, idealurilor mele. Şi apoi mai am nevoie de 1. disciplină personală ha-ha-ha-hi-hi-ha-ha! Fraţii se prăvălesc unul peste altul şi se împroaşcă cu salivă de atâta râs. Iar ultimul lucru ar trebui să fie un proces care să se realizeze mereu ca replică la mediul înconjurător, îţi poţi închipui că eu am scris cândva chestiile astea? Nu, spune Anna. Oricum e un cuvânt, şi anume „nu", un nou record pentru Anna! Un minut mai târziu, aceasta vorbeşte iarăşi ca un papagal, dar de urmele din sufletul ei nu ştie nimeni.

Bunul Dumnezeu îşi priveşte, din nenumăratele icoane şi fresce, copiii care au luat-o razna şi se miră cum de a putut crea aşa ceva – pe lângă toate, dumnealor mai beneficiază şi de ora de religie. Sincer să fie, pe Rainer încă îl mai frământă problema credinţei şi nu exclude existenţa lui Dumnezeu, cu toate că atât el cât şi Camus l-au înlocuit cu neantul. Totuşi Dumnezeu n-a dispărut încă, iar printre prietenii apropiaţi ai familiei lui Rainer se numără mulţi preoţi.

Veniţi la masă, copii, şi îndată familia se aşază şi aşteaptă

momentul plăcut al cinei. Ca de obicei, Rainer vorbeşte cu mama când are să-i spună ceva tatii. Spune-i că-i iau acuşi cârjele şi-o să cadă pe pardoseala de piatră. Vreau să compun o poezie şi nu găsesc aici terenul potrivit. Ba da, ai de ales între o podea de cameră ţărănească, frumoasă şi plăcută, şi o pardoseală de piatră, spune Anna, exprimându-se cam prea popular pentru felul ei de-a fi. Tata zbiară imediat ca un taur furios şi spune că-i rupe picioarele dacă mai vorbeşte aşa necuviincios. Atunci fiul o să fie olog de-a binelea şi o să se târască pe jos, în timp ce *el* tot o să poată măcar ţopăi într-un picior. Mai spune că-l poate retrage oricând de la liceu, fiindcă el este capul familiei. Mama pune pe masă piureul şi compotul şi spune că tăticul va trebui să recunoască apoi în faţa lumii că şi-a dat fiul la o profesională oarecare şi nu la liceu, nu-i aşa, Otti?! Acuşi te snopesc şi pe tine în bătaie, Gretl! Eu la vârsta lui îmi făceam deja datoria în ilegalitate. Şi acum mi-o mai fac, la un pupitru unde atârnă cheile multor camere în care pot să intru când vreau.

Rainer îşi arată colţii ca un câine turbat. Mântuitorul de pe crucea rustică de lemn, produsă în serie, se holbează îngrijorat. Coroana de spini îl apasă foarte tare, fiindcă barometrul indică furtună, iar barometrul stărilor de spirit la fel. Fărădelegile noastre vor fi însoţite de violenţă, Anni, nu crezi? Dar nu trebuie să le comitem într-o stare de surescitare, ideea nu e să-ţi descarci nervii, ci trebuie să te dăruieşti fărădelegii cu sânge rece, starea de surescitare trebuie evitată. Ai dreptate (Anna), fiindcă prin asta fărădelegea ar trece pe planul doi, când de fapt ea trebuie să rămână obiectivul principal.

În lada ţărănească foarte încăpătoare, în care ar intra şi un porc întreg tăiat, se află multe jucării stricate din perioada copilăriei, care au fost păstrate, aşa cum se păstrează totul în casa asta şi se transmite mai departe, în deşertul de plumb al adolescenţei, lucru care nu prea bucură pe nimeni. În vechiul jurnal al lui Rainer mai scrie că misiunea (oricare ar fi aceea)

este dificilă, dar oare n-ar trebui ca tocmai acest lucru să fie imboldul de a te ocupa de această problemă şi, astfel, de a câştiga forţă? Pentru asta e nevoie de disciplină, respect, toleranţă şi abnegaţie. Astăzi, Rainer minte pe oricine-ar vrea să-l asculte, şi chiar şi pe ceilalţi, că el nu-i nevoit să renunţe la nimic, deoarece familia lui are tot ce se poate avea. În schimb, în jurnal scrie că prin renunţare va deveni mai bogat (incredibil!), va atinge nişte culmi ale gândirii, unde – se poate citi negru pe alb – bate un vânt aspru, proaspăt, purificator. Ptiu, drace, astăzi orice lucru purificat nu mai înseamnă pentru el decât un curent subţire şi rece ca gheaţa, care-l supără la ochi. Cartea poştală cu imaginea Maicii Domnului din Lourdes stă ghemuită la picioarele Mântuitorului – de fapt acolo îi este şi locul, nu sus, la cap – unde a fost adusă de curent. Şi apa sfinţită din vasul de ceramică în formă de inimă se mişcă şi face valuri. Rozariul, care provine tot de la Lourdes şi a fost dăruit de o vecină, se balansează uşor încoace şi-ncolo, împins de vântul proaspăt al tinereţii. Vântul proaspăt provine de la o viaţă care tocmai a început plină de avânt şi care să sperăm că nu se va sfârşi prematur.

Pentru mama, religia e un sprijin şi o alinare în situaţia ei dificilă de femeie care a adus pe lume copii şi trebuie să aibă grijă de gospodărie. Tata tolerează tacit acest lucru, deşi Domnul este tot un bărbat, după cum îi spune şi numele. Să facă bine să nu intre în relaţii prea strânse cu mama, Domnul Dumnezeu. Dar, de fapt, ea e aceea care tot umblă după el.

Rainer nu se gândeşte niciodată la fotografiile alea porcoase cu mama sa, care chipurile există şi pe care, din câte se aude, le-ar fi făcut nişte bărbaţi necunoscuţi. I-au ieşit din minte la fel de repede cum i-au intrat. Cică ar fi şi nişte poze cu organele ei genitale, luate de aproape, dar ceea ce nu se vede nu există.

Tata mănâncă aproape singur tot compotul, deşi copiii sunt încă în creştere, iar tăticul a crescut deja şi a fost şi mutilat între timp. Mămica n-apucă să ia nicio înghiţitură, fiindcă oricum ea e

cea care l-a preparat.

Afară s-au adunat nişte nori idioţi şi stă să plouă. Dintr-o clipă-n alta norii îşi pot descărca povara în mijlocul unei seri obişnuite.

Strâns îmbrăţişaţi, gemenii părăsesc odaia ţărănească şi intră în lumea muzicii care răsună de la pick-up; artistul este antipodul ţăranului care are acasă o asemenea odaie. Anna recade în tăcere, iar Rainer într-o sporovăială maniacală, cu ajutorul căreia încearcă să-şi apropie lumea. Poetul este rege în domeniul său, lui îi aparţine imperiul imaginaţiei, care dispune de spaţii nelimitate.

Această cafenea este un loc tipic pentru liceeni, motiv pentru care este frecventată de mulţi dintre ei. Tinerii discută probleme religioase sau filosofice. Elevele merg la festivaluri de jazz, dau primele lor petreceri şi apoi, după un concert frumos la biserică, dau chiar şi un pupic. La o masă de marmură, un licean îi spune interlocutoarei lui că a sosit timpul ca relaţia lor să se transforme dintr-o cunoştinţă pasageră în ceva mai mult – liceana o numeşte încă prietenie, ceea ce lui i se pare o rezervă de neînţeles. Dar într-un fel, băiatul simte că tocmai asta face ca relaţia lor să fie durabilă şi chiar spune ce gândeşte. La petrecerea de joia trecută a conştientizat chestia asta, mai zice elevul cu voce scăzută şi blândă, se bucură însă cu atât mai mult că există simboluri care exprimă atât de minunat şi direct ceea ce pur şi simplu nu poţi spune în cuvinte.

Hans ascultă conversaţia asta păsărească şi-şi lasă privirea să alunece peste sortimentele de îngheţată în culori pastelate, pliculeţele de ceai stoarse şi cănile de ciocolată caldă, şi-o retrage însă brusc şi speriat, atunci când observă că nimeni n-are nevoie de privirea lui. În final, elevul îi spune elevei: probabil că nici cel mai versat istoric n-o să afle vreodată cine pe cine a sărutat în acea zi de 27.03.

Hans îşi spune în sinea sa, oare ce înseamnă cuvântul „acea", ce înseamnă „versat" şi ce înseamnă „istoric"?

Eleva spune că abia aşteaptă vacanţa şi că, după cât se pare, ziua cea mare a primului ei bal s-a aflat sub o stea norocoasă: Pentru că-mi amintesc cu plăcere de fiecare clipă a acelei seri palpitante. Dansam împreună şi totul mi se părea atât de frumos şi îmbătător. Cei doi liceeni folosesc imperfectul şi, cu toate că-l folosesc întruna şi din belşug, rostit de ei rămâne totuşi ca nou.

Hans mai aude şi că tipul de la masa alăturată, care cu siguranţă că habar n-are ce trebuie şi ce poate să facă un bărbat adevărat, a fost la schi în Alpii din Otztal. Ca întotdeauna când e la

munte, se gândeşte mult la eleva de lângă el. Poate că la început nu vezi care e legătura: fapt e că priveliştea sublimă a munţilor mă face să mă gândesc la lucruri profunde – şi oare prietenia, iubirea şi fidelitatea nu sunt ceva profund şi foarte uman, întreabă elevul, iar eleva răspunde că şi ea a schiat, dar în altă parte. Şi iarăşi n-au comunicat decât prin cuvinte aşternute pe hârtie. A existat şi o telegramă de Paşti pe care n-ai mai primit-o: Sărbători fericite *et baci mille*. Brigitte.

Hans vrea să comande o bere şi mai târziu încă una şi încă una, dar Sophie i-a comandat deja o cafea şi un coniac. Sophie tace cufundată în fusta plisată şi în puloverul de culoare închisă. Hans tace şi el, numai că în ţoalele scumpe ale fratelui ei. În jurul lui vorbeşte nevinovăţia, vorbesc fiii şi fiicele de parcă ar fi plătiţi pentru asta, vorbesc despre lucruri, fapte şi întâmplări la fel de nevinovate. Hans nu-i nici fiu, nici fiică, pentru că e fiul unui neică nimeni.

Prater-ul[22] pătat de lumina soarelui la prima oră a dimineţii, iarba udă, frunzele ude, voluptatea de-a te scula şi tu o dată foarte devreme, calul care-şi scutură coama, zăpada proaspătă, pufoasă, zbârnâitul cârligelor de oţel înfipte în piscul acoperit cu zăpezi veşnice, chiote vesele când careva e trântit la pământ, apoi o seară pe cinste, la cabană, cu punci sau vin fiert, muzică populară cu acompaniament de chitară şi acordeon, iar apoi momentul despre care se spun atâtea grozăvii, când ieşi în faţa cabanei ca să te uiţi la cerul înstelat de iarnă, primul sărut şi cineva care-ţi aduce-n dar o stea.

Hans vrea să guste şi el o dată o felie din aia groasă de tort, cu multă cremă, dar Sophie îi interzice. N-are voie nici să se pilească şi să înceapă să cânte ca tirolezii sau să scuipe pe cineva.

Plimbări palpitante cu maşina în care fraţii mai mari fac pe şoferul – tata le-a făcut cadou de bacalaureat o maşină mică – iar

---

22 Renumit parc de distracţie din Viena.

tu ai să primeşti mai târziu una la fel. Seri muzicale în familie, într-o cameră cu lambriuri de lemn, tata cântă la violoncel, mama la pian – mama e doctoriţă – fraţii cântă la flaut sau la vioară, părinţii îi iubesc ca pe ochii din cap, petrec revelionul la casa din Semmering, proviziile de care are nevoie vesela adunare sunt aduse în hohotele de râs, chicotelile şi pupăturile tineretului şi transportate la etaj, chestie care are de-a face cu munca tot atât cât are de-a face scripca cu iepurele; ce i-ar mai plăcea şi lui Hans să care poveri şi mai grele, atât de grele, încât toată lumea să-l admire! Emoţiile de dinaintea plecării, de Rusalii, la o mănăstire veche şi romantică, unde poţi să te dedici exerciţiilor spirituale şi să regăseşti ce-ai pierdut, adică pe tine însuţi; după aceea vei spune că atmosfera acelor zile de Rusalii nu poate fi descrisă. Elevii spun des că le lipsesc cuvintele ca să descrie o atmosferă anume, dar, pe de altă parte, folosesc incredibil de multe cuvinte, pe care nu-ţi vine să crezi că un singur om le poate cunoaşte. Dar ei le cunosc pe toate. Rusaliile, spune elevul care e deja student, Rusaliile ne amintesc de tărie şi de Sfântul Duh – sau ar mai fi şi altceva la mijloc?

Hans ciuleşte urechile, fiindcă e sigur că mai e şi altceva la mijloc.

Să fie iubirea pentru o fată? Forţa iradiantă a acestui eveniment exclude pesemne orice altceva! După micul dejun se discută despre fidelitate şi altele asemenea, apoi, cu forţe conjugate, se prepară masa de prânz, apoi se discută iar despre datorie şi plăcere. Unele liturghii sunt aşa de frumoase, profunde şi totodată simple, încât îţi pătrund până în adâncul inimii.

Hans poate, în sfârşit, să mai mănânce o îngheţată şi tot amestecă emoţionat şi neîndemânatic cu linguriţa în terciul ciudat de culoare roz-verde-maronie, purcelul. Nu-i aşa că-s porc, întreabă Hans, iar Sophie zâmbeşte. Iar acum mai vreau totuşi şi o prăjitură de-aia cu ciocolată. O să ţi se facă rău (Sophie). Pe Sophie n-a văzut-o nimeni mâncând şi totuşi mănâncă, fiindcă se

mai ţine încă pe picioare, circulă şi consumă calorii.

Aniversări, unde toată lumea iubeşte pe toată lumea, iar micile certuri nu fac decât să consolideze iubirea, nu s-o distrugă precum un acid coroziv; o biserică răcoroasă, cuvinte îndrăzneţe, dar nu prea îndrăzneţe, acorduri de chitară, solidaritatea unui grup unit, după aceea trebuie să ne luăm la revedere de la pater Clemens. Păcat! întruniri vesele şi interesante în acelaşi timp, unde se prezintă referate şi poze. Plimbări de seară sub cerul înstelat, pe terenul proprietate personală sau în vecinătatea terenului proprietate personală. Ceva care să însemne un nou început, un nou boboc ce urmează să înflorească. Veşnicia înseamnă linişte – glasul efemerului, îşi notează cineva în jurnalul personal. Soarele şi părinţii care se înţeleg bine, vizite la castel, despărţiri, tristeţe, dar cu un ochi care râde, fiindcă probabilitatea revederii e foarte mare, fraţi care te ajută să treci peste momentele grele cu jocuri amuzante de societate, fraţi care se ciondănesc râzând, pianul, Debussy, picturi impresioniste, un lac, oi, cărăbuşi de pădure, nori aurii, drumeţii cu rucsacul în spate. Mici *rendez-vous-uri* la care se fac planuri mari, orchestra de la Hofburg, cluburile de jazz, limonada, ştrandul, să porneşti pe o păşune alpină de la marginea satului – din păcate e prea puţină zăpadă – un accident la schi după care te faci bine din nou, glume care te fac să uiţi că eşti bolnav la pat. Sentimente pe care le ghiceşti, surprize de ziua ta, seri muzicale în care îl asculţi pe Fischer-Dieskau. Un pat care trebuie ocrotit, febră care-ţi trece, vizite la galeriile de artă, un „satisfăcător" la extemporal la latină, care se cere sărbătorit. Vizită la bunica. Ploaie, cer întunecat, felinare de stradă, bancheta din spate a maşinii, sandviciuri cu salam, încreţituri în colţul ochilor de-atâta râs, poze, un batic de mătase, integrale, o traducere din Cicero, să deliberezi dacă merită să-i faci pe alţii nefericiţi de dragul adevărului sau nu. Ce este adevărul, ce este lipsa de onestitate şi ce este ipocrizia? Să asculţi discuri şi să discuţi la lumina lumânărilor. Rochii

frumoase, prima rochie de seară pe care o îmbraci tremurând de nerăbdare ca să ieşi la Burgtheater, unde ţi-a plăcut atât de mult. *Don Giovanni* la Operă, care de asemenea ţi-a plăcut foarte mult. Dintr-odată, băiatul pe care-l cunoşti doar ca partener la jocul de tenis – unde serveşte mereu foarte energic – te ajută să-ţi dai mantoul la garderobă şi se poartă de parcă n-ar mai fi el însuşi, iar mai târziu, în parc, te sărută. Astfel iese din copilărie şi devine adult. E un lucru serios, sărbătorit în familie. S-a ajuns la un punct în care totul pare vid, feţele se dovedesc a fi măşti găunoase, iar tu stai pe marginea unei prăpăstii adânci şi nu ştii încotro s-o apuci etc. Şi suferi, stare care poate fi descrisă cu exactitate prin nenumărate expresii. Problema asta e întoarsă apoi pe toate feţele în micul cerc de prieteni şi se sfârşeşte cu o înţelegere generală, prin care e înlăturată automat şi problema. Dragoste. Numai neştiutorul se supără, înţeleptul înţelege; sau o altă frază în care, spre sfârşit, omul se află foarte aproape de iubirea divină. Ceva se pecetluieşte cu un sărut prelung şi se sfârşeşte în pace. Conversaţie în franceză şi în engleză.

Hans îşi muşcă buza de jos cu incisivii, mai are puţin şi o să-şi facă o gaură acolo, ceea ce e oricum preferabil unei prăpăstii de principii, căscată dinaintea ta. Totuşi, în principiu, domneşte înţelegerea între el şi Sophie, care soarbe cu paiul o limonadă. Mama ei a avut din nou o criză de isterie azi-dimineaţă, înainte de a pleca la banca ei personală unde avea ceva de rezolvat. Hans îşi etalează muşchii, ca de obicei, se foieşte pe scaun de parcă l-ar tăia o pişare, îi face complice cu ochiul Sophiei şi povesteşte la rândul lui despre o megabeţie, la care unul sau doi prieteni de-ai lui au luat-o razna rău de tot şi au iscat un mare scandal, în cursul căruia mai multe obiecte au fost făcute ţăndări. Hans vorbeşte prea tare, toată lumea îl aude, nimeni nu-l înţelege, dar ceea ce nu este înţeles e tolerat, iar unde această toleranţă lipseşte, este promovată prin discuţii.

În locul ăsta oamenii au o strălucire în ochi chiar şi atunci

când se despart, fiindcă se gândesc la revederea care îi aşteaptă cu siguranţă în curând, adieu, Chou-Chou, un VW broscuţă de culoare gri se târăşte de-a buşilea până la colţ şi dispare, dar lasă mult în urmă: prietenie şi calitate umană. O fată ia masa de prânz în familie şi deodată sare ca arsă – în timp ce rudele glumesc cu simpatie pe seama ei – şi aleargă în întâmpinarea prietenului pe care l-a aşteptat atât de mult şi care tocmai se întoarce dintr-o expediţie pe munte. După aceea, toată familia iese în oraş. Asemenea legături armonioase care străbat încăperea ca o ceaţă deasă îl scot din sărite pe Hans. Furios, striveşte cu linguriţa ultimele bucăţi de îngheţată din cupa de metal, vărsându-şi astfel nervii asupra unor alimente nevinovate.

Traversarea gheţarului şi despărţirea de familie, descrise cu lux de amănunte. Sisterheart Christine, care e la curent cu toate năzbâtiile. Drumul la poştă şi drumul lung, de o oră şi jumătate, momentele tihnite la barul lui nenea Sepp. Un băiat care coboară de pe munte spre ea, după ce mai înainte urcase pe acelaşi munte. Un sentiment foarte ciudat, ca un fluid care circulă de la mine la tine şi de la tine la mine. Bunicuţa care dă aprobator din cap. Plimbare, discuţii, masa de prânz. Plimbare până în crângul de zadă. Cineva care nu-şi doreşte nimic mai mult decât să privească iarba şi cerul.

Hans adulmecă curenţii care circulă pe-aici prin preajmă, de la unul la celălalt şi de la celălalt înapoi la cel de la care a plecat. Ce circulă, de fapt? Persoanele respective nu-i găsesc niciun nume, cel puţin nu unul direct, în schimb există un nume indirect prin care toate astea se leagă imediat: TU! Plecarea în direcţia Spital am Semmering, viaducte, tuneluri. Urcuşul spre Jockelhof, amenajarea camerei, masa şi siesta, lenea care te apucă în vacanţă, când n-ai chef de scris, ceaţa şi cerul albastru care râde, deşi – la cât de minunat e – n-ar mai avea nevoie s-o facă. Multe subiecte de discuţie. Înţelegerea şi gusturile comune.

Lui Hans îi vine să tuşească şi scuipă în farfurioară,

amestecată cu salivă, jumătate din cafeaua pe care i-o comandase Sophie. În creierul lui e o gaură mare care s-ar mai putea numi, cu un termen general, neant. Când liceenii discută între ei, sunt pur şi simplu alături unul de celălalt şi tocmai în această simplitate a formei exterioare se exprimă „profunzimea incomensurabilă a conţinutului", spun ei pe două voci. Adesea e foarte interesant să-ţi observi semenii, iar în acest scop te poţi aşeza pe un trunchi de copac. Ţelul ne stă pe limbă şi se numeşte iubire.

Rezervorul inepuizabil care alimentează conversaţia tinerilor din jurul lui Hans trădează acum o întâlnire fugară a privirilor şi o scurtă adăstare-a-lor-una-într-alta. Când şezi pe un trunchi de copac tăiat în mijlocul unei păduri de conifere şi te bucuri de soare, poţi să uiţi până şi de ceas, bineînţeles, nu să-ţi uiţi ceasul de aur, ci să uiţi cât e ceasul.

Involuntar, Hans se uită la ceasul lui vechi de mână, ca să vadă dacă nu cumva l-a uitat pe undeva. Ceasul e încă la locul lui.

Sophie tace cu toată fiinţa ei, fără să piardă însă nimic prin asta, nici aici nici în altă parte. Din când în când, salută câte un cunoscut. Dacă mai şi schimbă câteva cuvinte cu vreunul dintre ei, se observă imediat o ciudată afinitate. Hans crede că între el şi Sophie e vorba de iubire. Această iubire îl face să se cutremure, fiindcă, în general, iubirea îl face să se cutremure pe îndrăgostit; dar pe Hans iubirea îl zguduie şi mai puternic, pentru că el nu cunoaşte alte lucruri cu care s-o poată compara. E cu totul neajutorat, la discreţia iubirii.

Un alt elev compară acum doi oameni care se înţeleg bine cu cele două jumătăţi ale unei sfere care se îmbină perfect şi alcătuiesc împreună o sferă. Se vorbeşte degajat şi plin de încredere reciproc împărtăşită despre această formă a geometriei în spaţiu.

Lumea îşi ia la revedere gândindu-se că acum, în momentul despărţirii, ar trebui să se simtă la fel ca atunci când s-au salutat, doar mai bogaţi, fiindcă între timp şi-au dăruit multe lucruri

preţioase.

Lui Hans nu i-a dăruit nimeni nimic, în afară de Sophie (pantalonii şi puloverul) şi de mama care i-a mai cumpărat şi ea din când în când câte un lucru practic. Sophie îl întreabă pe Hans ce părere are despre infracţiuni. Rainer vrea să comită infracţiuni şi ea crede că acum vrea şi ea, categoric, acelaşi lucru. Copiii ăştia de aici mă plictisesc de moarte, pe tine nu? Tu oricum eşti obişnuit cu altfel de lucruri decât bârfa asta şcolărească.

Hans – care nu-şi doreşte nimic altceva decât să fie şi el elev – spune că a spart deja nişte automate, dar acum vrea să ducă o viaţă decentă, ca s-o cucerească pe femeia pe care o iubeşte, dar nu spune pe cine, nu, nu, asta nu îndrăzneşte să spună.

Adică pe Anna, îl întreabă Sophie. Nu, nu, spune Hans, nu pe Anna, dar n-am de gând să divulg despre cine-i vorba, de fapt, şi o priveşte languros pe Sophie, ca ea să-şi dea seama că despre *ea* e vorba. Sophie nu pricepe nimic din mutra idioată a lui Hans şi-l întreabă dacă, după părerea lui, o acţiune ilegală te poate dezinhiba. Hans nu cunoaşte cuvântul. Cuvântul „ilegal".

Dacă mai beau acum încă un coniac, încep să cânt pe-aici şi iau la bătaie vreo doi elevi, la nimereală.

Nu, pe bune, chiar m-ar tenta să-mi bag degetele în ceva viu. Hans nu şi-a băgat până acum degetele decât în ghipsul umed sau în Anna. Hans spune că s-a şi încălzit de la alcool, deşi e destul de obişnuit cu băutura, o dată a băut trei litri de bere deodată, oho, m-am făcut criţă, măi nenică!

Sophie îl priveşte atent pe Hans, de parcă l-ar vedea pentru prima oară, lucru care se întâmplă întotdeauna între un bărbat şi o femeie înainte ca povestea să continue. Privirea ei îi cuprinde intenţionat chipul şi trupul, ca să-şi facă o impresie de ansamblu. Sezonul balurilor nu mai bate la uşă, aşa cum face adeseori, ci s-a încheiat deja. Balul de la Operă a fost deschis cu o coroniţă de strasuri pe cap, o prostie, dar mama a ţinut morţiş. Acum că ai

destul timp la dispoziţie, poţi estima faţa acestui Hans. Va să zică şi aceasta e o figură omenească, e o minune cât de diversă poate fi natura, se gândeşte Sophie. Există o extremă stângă şi o extremă dreaptă care se apropie foarte mult şi există chiar şi acest Hans, ceea ce se pare că nu deranjează şi nu încurcă pe nimeni. În natură există felurite specii şi forme, precum şi două sexe complet diferite. Sophie se trage dintr-o veche familie nobiliară23.

Acum câteva luni, Sophie a uitat de toate, mai ales de lumea înconjurătoare, la braţul partenerului de dans, iar acum vrea să uite din nou de toate, printr-o acţiune foarte diferită. Are tot ce-şi poate dori cineva, iar ea o ţine una şi bună că vrea să uite. Cum o să faci tu aşa ceva, doar vii dintr-o familie care nu-i obişnuită cu chestiile astea, îi spune Hans. Principalul e să mă obişnuiesc *eu* cu ele, spune Sophie, care ar vrea să răstoarne multe, cum vor, de altfel, şi Anna şi Rainer. Totuşi ei ar vrea să răstoarne cu totul alte lucruri, pentru că şi lucrurile pe care le posedă sunt cu totul altele.

Rainer – care n-a fost invitat, dar care a făcut investigaţii şi a aflat totul, punând întrebări iscusite – intră în cafenea, face destins cu mâna în toate direcţiile, dar nimeni nu-i răspunde, şi începe, la rândul său, să vorbească despre infracţiuni. O fi molipsitor. Despre dragostea lui pentru Sophie nu vrea să vorbească cu Hans ăsta de faţă. Experienţa fărădelegii te maturizează, explică el. Şi-n *Străinul* de Camus, pe care tocmai îl citeşte împreună cu Sophie şi cu nimeni altcineva, eroul intră la închisoare. Condamnat la moarte, percepe afară nişte sunete delicate, ce vin din natură, şi devine astfel sensibil la nuanţe. E un lucru important, din moment ce viaţa cotidiană mai degrabă distruge decât clădeşte sensibilităţi. În curând, e previzibil că

23 Joc de cuvinte intraductibil: Geschlecht = 1. sex. 2. neam, familie.

Acţioniştii vienezi[24] vor începe să-şi distrugă trupurile; noi vrem să distrugem trupurile altora, ceea ce e mult mai satisfăcător. Cine-şi distruge corpul de bunăvoie, de vreme ce n-are decât unul singur, întreabă Hans. Un artist care poate că o să se automutileze şi foarte bine face. Şi mie îmi vine câteodată să mă rup în bucăţi, pe care să le arunc apoi cât colo.

Îmi vine să mă aşez cu totul peste Sophie şi să intru în ea, gândeşte Hans. O să facă tot ce a făcut şi cu Anna, numai că mult mai bine, fiindcă acum a intervenit iubirea.

Sophie îl priveşte cu atenţie pe Hans. Rainer vrea ca Sophie să-l privească pe el cu atenţie, nu pe Hans, şi dă de pământ cu porţia de îngheţată care tocmai îi este adusă. Înainte de a călca în picioare îngheţata colorată – fiindcă nu-i place, iar când te înfurii banii nu contează – Sophie spune: te-ai ţicnit? Sophie, dacă vrei, îl pun pe Hans s-o mănânce de pe jos cu linguriţa. Azi te porţi din nou ca un copil (Sophie). Îţi arăt eu acuşi cine ce mănâncă cu linguriţa (Hans).

Chelneriţa îmbrăcată în alb şi negru se strecoară printre mese şi-i lasă pe adolescenţii din înalta societate s-o trateze ca pe una de-a lor, astfel încât alb/negru se estompează şi devine gri, fiindcă e mai deosebit; trebuie să ai ochiul format pentru astfel de diferenţe. Sunt unii care vorbesc cu ea de la egal la egal, deşi locuiesc într-o vilă cu douăzeci de camere din Hietzing. Îi încredinţează micile lor griji, mai ales griji legate de şcoală, pe care ea încearcă apoi să le rezolve. Orice profesie îţi oferă satisfacţii dacă o faci conştiincios, iar aceasta oferă satisfacţii deosebite, fiindcă iei contact cu oamenii. Iar aici întâlneşti un material uman de calitate.

Bagă-ţi şi tu în cap, Hans, că nu contează ce faci, ci cum o faci.

---

[24] Grup de artişti care îşi propun un soi de teatru total, pe jumătate regizat, pe jumătate improvizat, şi care se înţeleg pe sine ca moralişti ai societăţii.

Rainer spune că o crimă, un jaf nu sunt o nebunie, ci consecinţa logică, atunci când duci o existenţă fără o bază materială sigură.

Hans spune că-i o nebunie, nu-i permis să-ţi vatămi semenii intenţionat.

Sophie răspunde că, dacă a înţeles ea bine, e permis s-o faci doar de dragul de-a comite un act de violenţă.

Mă rog, banii sunt, desigur, o chestiune secundară. O crimă nu-i nimic altceva decât un pic de materie în dezordine (Rainer).

Sophie răspunde ceva, iar Hans i se alătură. E de aceeaşi părere cu ea. Spune, sunt de părerea Sophiei.

Rainer îi spune să-şi ţină gura, fiindcă nu cunoaşte polii opuşi ai gândirii, nici perfecta ei autonomie sau stricta ei dependenţă. Ca să-l zgândăre, Sophie îl trimite pe Rainer să-şi facă lecţiile, apoi are voie să se gândească ce lucruri frumoase o să-şi cumpere cu banii capturaţi. Rainer urlă că-l doare-n cur de bani, la fel cum şi pe Sophie o doare-n cur de bani, el e la fel ca ea, simte şi gândeşte la fel. Sophie continuă, poate o bicicletă, cărţi instructive, cuburi de construit... iar acum ar face mai bine să plece, azi ea are întâlnire cu Hans, nu cu el. Să nu-şi permită s-o spioneze.

Hans spune că-i de aceeaşi părere cu Sophie.

Rainer precizează că cineva care e stăpân pe situaţie nu spionează, din moment ce trage toate sforile. În plus, a scris şi o nouă poezie, special pentru Sophie, în care face praf gândirea creştină, până când aceasta îşi pierde importanţa odată pentru totdeauna.

Sophie spune că Rainer o să continue să scrie poezii şi când o să fie un funcţionar conştiincios în slujba statului. Hans spune că şi el crede acelaşi lucru, Sophie! Sophie simte foarte limpede cum se apropie Rainer, e ca atunci când te masturbezi şi se apropie orgasmul.

Hans spune că-i de aceeaşi părere cu ea. Garantează întru

totul chestia asta.

Analfabetule, zbiară Rainer şi vede negru în faţa ochilor. Din păcate însă, nu-i are în faţa ochilor decât pe Hans şi pe Sophie, într-un soi de înţelegere care nu-i la nivelul lui, ci pe alt palier, mai profund.

Asta-i superficialitate, pe când la el şi la Sophie e vorba de profunzime. Profunzimea nu merge în jos, ci în interior. Rainer spune că nu se sinchiseşte nici de Dumnezeu, nici de părinţii lui, pe care-i urăşte, da, şi pe Dumnezeu îl urăşte, de asta sunt mai liber decât voi doi! Rainer a hotărât că nimic n-are importanţă. Dar mai întâi trebuie să afle şi ei ce este nimicul ăsta, care nu-i nimic.

Aici trebuie să-i dau dreptate Sophiei întru totul, spune Hans, iar ţie, Rainer, îţi dau în sfârşit una peste bot. Dar Sophie îl reţine. Rainer observă că Hans e un element străin şi perturbator în viaţa Sophiei, ceea ce nu trebuie confundat cu un subiect străin. În realitate, Hans este pentru Sophie doar un obiect şi nimic mai mult.

La naiba, mi-am uitat portofelul, îşi dă seama Sophie. Hai, îmi împrumuţi până mâine nişte bani, că l-am invitat şi pe Hans. Rainer, care ştie că n-are voie să fie meschin, pentru a nu părea un tip mărunt, plăteşte imediat, nu fără a-i arăta clar lui Hans că *el* este acela care-i plăteşte lui consumaţia.

Sophie se uită pe fereastra care dă spre o străduţă liniştită cu vile.

Aici sunt întru totul de acord cu Sophie, spune Hans.

Noaptea, vaietele mamei pătrund din ce în ce mai des până la urechile sensibile şi foarte fine ale fiului adolescent şi ale fiicei adolescente. De asemenea, copiii aud adesea că tăticul vrea s-o împuşte pe mama pentru păcatele ei conjugale. Rainer nu vede însă decât că viaţa mamei s-a scurs fără rost, dar de păcătuit ea n-a păcătuit niciodată, cu cine s-o fi făcut la halul în care a ajuns să arate? Viaţa mamei este un şir lung de ani fără rost, aşa cum clasele de jos sunt şi ele nişte şiruri de oameni din care nu se remarcă niciunul. De obicei bat pasul pe loc şi nu ajung niciodată la etapa următoare. Doar foarte rar se ridică vreunul mai sus, unde are mai mult loc să se desfăşoare şi să se dezvolte. Numai că aceşti cetăţeni de mâna a doua, cu perspective reduse, sunt singurii care-l ascultă pe Rainer la cluburile de jazz, când acesta ţine vreo cuvântare lungă, fie despre Dumnezeu, fie despre muzica cool de jazz şi structura ei. Colegii de şcoală fug imediat ce-l zăresc pe Rainer, fiindcă ştiu deja: mă aşteaptă un discurs plicticos, iar eu n-o să apuc să deschid gura. Tipul ăsta e cumplit de plictisitor. Singura soluţie e s-o ştergi cât mai repede din faţa lui. Chiar dacă ştii mai multe decât el, nu te lasă să vorbeşti.

Când vaietele surde ale mamei răsună în noapte, Rainer îşi priveşte a doua zi tatăl într-un asemenea mod, încât acesta le spune celor de faţă: uitaţi-vă ce privire are! Ce-ar fi ăsta în stare să-i facă propriului tată?!

La micul dejun, Anna îi reproşează mamei că i-a distrus viaţa, iar Rainer îi proroceşte tatii că el, Rainer, urmează să-i distrugă lui, adică tatii, viaţa.

Rainer are stofă de conducător, oricine îşi dă seama imediat de asta, numai că nu prea îşi dă nimeni osteneala să se uite mai îndeaproape la el. De aceea, nu încape nicio îndoială că el va fi conducătorul, în cazul în care se va organiza vreo tâlhărie. Toţi îl privesc când face vreo propunere referitoare la desfăşurarea acţiunilor, iar Sophie îl priveşte cel mai des şi simpatia care abia încolţeşte se preschimbă în iubire. Pasul

următor e să nu te mai îndoieşti de această iubire, care a şi sosit.

Dar faptul că a cunoscut personal şi groaza este punctul forte al lui Rainer. Groaza vine adesea sub forma unui vis în care se face că merge noaptea pe străzi, iar din copaci cad frunze care-l acoperă cu totul. Când se apucă să scrie, impulsul îi vine ori de la cărţi, ori de la vreme.

Azi e ziua direcţiei, adică o zi de şcoală în care, în mod excepţional, nu se ţin ore. Ziua liberă picată pe neaşteptate e fărâmiţată în mai multe activităţi foarte diferite între ele, efectuate de cele mai diferite grupuri de persoane. Rainer pleacă devreme de acasă şi se duce la un atelier de lăcătuşerie, cu dorinţa vagă de a-şi comanda – după un tipar în ceară făcut la plesneală – o copie a cheii de la cutia în care ţine tata pistolul. Încă nu ştie de ce face asta, probabil că o face ca să ascundă pistolul pentru ca tăticul să n-o poată împuşca pe mămica, aşa cum a anunţat-o deja de mai multe ori, însă fără consecinţe demne de menţionat. Dar nu se ştie, nu se ştie... Cert este că: unde nu-i pistol, nu-i nici împuşcătură. Mai târziu, Rainer va trebui să constate că cheia nu se potriveşte, fiindcă nimic din ce face Rainer nu funcţionează vreodată, în afară de activităţile cerebrale. Mai exact, Rainer este un om al intelectului, Dumnezeu este un om divin (Iisus), iar Hans este un om al faptei, care trebuie totuşi dirijat. Mereu se gândeşte abia când e prea târziu. De obicei face câte o prostie. Dar Rainer se bagă-n vorbă ca măraru-n ciorbă şi dă ordine contradictorii, pe care nu le înţelege nimeni, şi de aceea fiecare le pune în aplicare altfel decât au fost ele gândite.

Anna, pe jumătate mută, se duce să cânte muzică de cameră, pentru ca, astfel, sub degetele ei să se înalţe un edificiu luminos de tonuri, pe care gura arareori le poate emite cu o asemenea densitate. În mintea ei domneşte întunericul faptelor inspirate de răul absolut, doar limba nu prea răspunde deocamdată comenzilor. Anni slăbeşte din ce în ce mai mult şi

ochii îi strălucesc întunecat pe feţişoara ei vrăjită, cum a citit Hans într-un roman bogat în învăţăminte. Dar câteodată te apucă groaza când vezi deznădejdea acestei generaţii oglindită în ochii Annei, care ochi n-au în spate niciun zid, aşa că grozăviile din exterior pot trece direct în creier, unde produc pagube îngrozitoare. Anna cântă, împreună cu alţii ca ea, un trio de Haydn, în care ea a preluat partea pentru pian. Spre deosebire de lipsa de claritate a lui Brahms sau Mahler, limpezimea lui Haydn se ridică spre plafonul încăperii, în timp ce confuzia Annei rămâne jos şi se instalează confortabil înăuntrul acestei fete. Confuziei îi urmează, în ordinea apariţiei, dorinţa de a răni, de-a ucide, de-a acapara totul. Şi un sentiment pătrunzător şi neplăcut în viscere, care îi şopteşte: „Hans" şi se referă chiar la Hans. Dar el lipseşte din ce în ce mai des şi să sperăm că nu-i cu Sophie, sau poate că da. Sophie nu şi-o trage niciodată şi Rainer, fratele Annei, vede, de asemenea, în actul sexual o degradare a femeii şi a bărbatului. Însă dacă Sophie ar fi totuşi, contrar aşteptărilor, dispusă s-o facă, atunci Rainer n-ar mai vedea asta ca pe o degradare, ci ca pe o înălţare pe cele mai înalte culmi. Oricum el are încă perspective de avansare, iar pe viitor îl mai aşteaptă încă unele lucruri care altminteri ar fi, din păcate, deja de domeniul trecutului.

Anna înşiră notele acestei compoziţii rapide cu o eleganţă lejeră, japoneză, ca un şirag de perle de cultură. Vioara intonează şleampăt, iar urechea muzicală a Annei suferă şi pretinde mai mult exerciţiu din partea viorii. Astăzi nu se munceşte, ci se cântă de plăcere. De la distanţă, inima de mamă a doamnei Witkowski e alături de Anna care îi împlineşte, în sfârşit, visele de fată şi aspiraţiile ei către cultură şi artă, adică ce n-a reuşit ea însăşi să realizeze măritându-se cu ofiţerul ăsta grosolan, care cu mâinile a ucis şi cu mintea a savurat crima. Patru ani de lecţii de pian nu înseamnă nimic pentru un instrument atât de măreţ, care mai c-ar putea fi numit regele instrumentelor, dacă n-ar exista orga,

care e şi mai măreaţă. Patru ani nu înseamnă absolut nimic atunci când e vorba de ceva plăcut. Altfel pot să însemne o veşnicie.

Aşadar, Rainer e la lăcătuş, apoi se duce la un coleg de şcoală să înveţe pentru bacalaureat, iar Anna cântă muzică de cameră. Rainer n-are prieteni, are doar camarazi. Rainer e la un camarad.

Părinţii fotografiază rapid ca întotdeauna, ca să profite aşa cum trebuie de absenţa copiilor, trăieşte-ţi clipa, s-ar putea să fie ultima! Domnul W.: Azi o să fii slujnica depravată care se cere ruptă-n bătaie pentru greşelile ei profesionale şi private. Doamna W.: Au (e învineţită). Asta sunt eu oricum pentru voi: o slujnică şi nimic mai mult. Cred că portjartierul nu-mi mai vine, fiindcă m-am îngrăşat. Ultimele dăţi ne-am jucat de-a sportiva sub duş.

Domnul W.: Cum poţi să numeşti joc o activitate aşa de serioasă? La mine raza de acţiune e limitată din cauza piciorului, dar dacă omul face bine ceea ce face, trebuie să-şi ia mereu treaba în serios.

Doamna W.: Să folosesc un accesoriu, Otti?

Domnul W.: Acum ai reuşit să mă iriţi în conştiinţa mea de fotograf amator. Până şi felul în care te ruşinezi e fals, deşi tocmai la asta ar trebui să te pricepi, în privinţa accesoriului nu pot să mă hotărăsc aşa de repede, pentru că un artist trebuie să aştepte inspiraţia. Iar acum mi-a pierit inspiraţia. Tocmai mi-ai jignit profund ambiţia de fotograf cu joaca asta.

Doamna W.: N-am vrut să-ţi jignesc ambiţia, Otti.

Domnul W.: Dar ai jignit-o, iar pentru asta primeşti acum lovitura mea specială cu cârja.

Aceasta urmează cât ai clipi, dar nu nimereşte decât peretele, unde mai produce încă o spărtură mică, alături de multe altele, fiindcă soţia s-a ferit la timp, ascultând de un reflex format în decursul multor situaţii similare şi care acum, în mod excepţional, se dovedeşte a fi cel corect. Spărtura se găseşte în compania altor spărturi de acelaşi fel, provenite din acţiuni

asemănătoare din trecut, care urâţesc şi mai tare peretele şi aşa destul de scorojit.

E straniu, dar ziua mai are şi o a doua parte – fiindcă prima a fost aşa de bună – iar aceasta se numeşte după-amiază. Are loc după masa de prânz, în timpul căreia Rainer îi proroceşte tatii, cu multe vorbe, că urmează să-i distrugă – lui, tăticului – viaţa.

Acum părinţii, puşi la ţol festiv, tata, ca de obicei, ca scos din cutie (îşi cumpără în fiecare săptămână o cravată nouă, iar cămăşile, scrobite din belşug şi călcate la marea artă, se transformă în nişte cumplite arme tăioase – că doar omul e un crai şi are şi reputaţie de aşa ceva), iar mami ca scoasă din gunoi, cu lucruri distonante, care nu se asortează de nicio culoare şi nu s-au asortat nici în tinereţea lor, părinţii, deci, merg în vizită la o mătuşă îndepărtată, căreia privirea lui Rainer i s-a părut dintotdeauna tulburătoare; are ceva pătrunzător şi, în acelaşi timp, viclean, mătuşa îl consideră în stare de orice. Asta l-ar bucura pe R. Dacă ar afla.

Părinţii sunt fericiţi în afara casei, copiii înăuntrul ei, iar astăzi, pentru variaţie, fotografiază Anna. Săptămâna trecută, Rainer a văzut în camera Sophiei o poză cu fratele de la Oxford în costum de scrimă şi cu sabia în mână. Astăzi, Rainer scoate la iveală un cuţit de cercetaş – care, de fapt, conform destinaţiei iniţiale, este un pumnal de Hitlerjugend, scos la pensie – şi pozează cu toată energia ca în fotografia cu fratele Sophiei. Poziţie de atac, sau cum s-o mai fi numind şi asta, într-o mână pumnalul, cealaltă răsucită uşor şi graţios în aer. Rezultatul: jalnic. Stai, Anni, ştiu cu ce putem drege rezultatul jalnic – cu baioneta tatii, pe care o păstrează ca amintire şi pe care o are, la rândul lui, de la taică-său; nici nu-ţi vine să crezi că monstrul ăsta a avut nişte părinţi care l-au făcut cândva, dar iată, totuşi, dovada: baioneta asta din primul război mondial. Ştii cumva în care dintre cele cinci sute de cutii de detergent pe care le avem se află blestemata aia de baionetă, întreabă Anna sceptică (azi îi

funcţionează glota), ochii îi fug şi mută filmul cu un cadru mai departe. Ştiu, în valiza de carton din rândul trei de sus, obiectul patru din stânga. O să ne îngroape sub ele, dacă o ţinem tot aşa, iar echipele de salvare o să ne dezgroape sufocaţi; maldărul ăsta de catrafuse ar ajunge pentru cinci vieţi.

Valiza e deschisă în mijlocul şirurilor de cutii instabile, iar baioneta e extrasă din culcuşul ei de mărunţişuri şi totul e luat de la capăt. Cu aşa o armă lungă (lama are 25 cm), merge de două ori mai bine şi chiar aşa se şi întâmplă. Anna are deja pozele în aparat, iar expresia criminală de pe faţa lui Rainer se potriveşte bine, fiindcă în timpul ăsta el se gândea la acte de violenţă. Expresia feţei nu trebuie să fie pur şi simplu brutală, ci trebuie să reflecte expresia unui om care-l citeşte pe Camus şi care, suferind în lume, e împins către crimă. Camus este un nihilist existenţial, care crede însă în Dumnezeu, eroare pe care a făcut-o şi Rainer cândva. Chestia asta îl mai frământă şi astăzi pe Rainer, dar dacă asemenea lucruri îl frământă şi pe Camus, atunci e într-o companie bună. Camus este un supernihilist, neantul este neant şi, ca atare, lipsit de sens. Să te cramponezi de neant e la fel de laş ca şi să te cramponezi de Dumnezeu. Absurdul, aşa cum îl înţelege Camus, ar fi, după părerea mea, echivalentul neantului. Camus face din durere un principiu universal, din durere şi din plictiseală. Pe ambele le cunoaştem, fiindcă le-am contemplat noi înşine. A se citi în acest sens: *Demonii*. Cel mai bine împreună cu Sophie. A se citi această carte împreună cu femeia iubită, care se deosebeşte de alte femei prin aceea că a devenit definitiv imaterială. Annei şi mamei li se interzice, sub ameninţarea pedepsei cu moartea, să lase în public, la vedere, bucăţi de vată sau tampoane pătate de sânge. Astfel de materiale trebuie distruse sau îndepărtate fără urmă. Anna ar face asta şi din proprie iniţiativă, oricum simte nevoia să-şi înlăture fără întârziere orice urmă lăsată de propriul trup. Cu toate acestea, nu neagă faţă de ea însăşi că, în particular, i-ar plăcea să-l aibă pe

Hans acolo, înăuntru. Uneori încetează să mai vorbească, iar alteori să mănânce, nici măcar supă nu mai pune în gură, şi dacă totuşi o înghite, îşi bagă apoi imediat degetul pe gât şi dă afară, cu un jet puternic, supa care nu i-a făcut niciun rău. Resturile amărâte de mâncare dispar de îndată în vasul closetului, la fel ca vata pătată de sânge care aminteşte, la rândul ei, de un proces fiziologic nu tocmai plăcut. Să dispară cât mai repede, astfel e ca şi cum nici n-ar fi fost şi se iartă.

Rainer mai exersează de câteva ori o poziţie ciudată, cu picioarele depărtate, despre care nu ştie nimeni ce vrea să reprezinte, şi gesticulează violent cu baioneta. Anna spune, stai liniştit că stric totul, şi-aşa-i destul de întuneric înăuntru. Imaginea pe care o oferă Rainer e jalnică, iar imaginea care iese e şi mai jalnică decât cea din realitate. Obiectivul aparatului foto e nemilos cu diletanţii, aşa cum e şi Rainer.

Rainer şi Anna pleacă apoi imediat la Sophie, Anna în speranţa să-l întâlnească acolo pe Hans, Rainer ca să-i explice Sophiei de ce trebuie să fii nemilos cu tine însuţi şi cu alţii. Mai ales cu alţii.

Sub conducerea şi îndrumarea sa, se va comite o infracţiune, iar apoi, să sperăm încă una şi acesta este doar începutul şirului de infracţiuni.

Aparatul de fotografiat, care costă o grămadă de bani, e pus la loc în cutiuţa lui, exact aşa cum fusese înainte, pentru ca tăticul să nu-şi dea seama că în timpul liber aparatul a lucrat la negru. Gemenii ies unul lângă altul în lumina spaţiului public, în care un arţar – reprezentant al multor alţi arţari – tocmai îşi agită răutăcios frunzele şi unde mai există şi alţi copaci, iar în curând vor înflori şi florile, ca să înfrumuseţeze oraşul.

Anna respinge orice înfrumuseţare a propriei ei persoane. Se grăbeşte spre Hans, care sigur o aşteaptă deja nu-i nevoie să-şi îmbunătăţească aspectul exterior pentru el, fiindcă pe Hans îl interesează mai mult ce are ea dedesubtul acestui ambalaj. Într-

un pulover proaspăt spălat, Rainer are planuri asemănătoare cu Sophie. Îndulcesc distanţa cu o discuţie culturală, iar aceasta devine astfel tot mai scurtă.

Nu îndrăznesc să intre în bar fiindcă se află sub incidenţa legii de protecţie a minorilor, care împarte oamenii în două categorii, unii care au voie şi alţii care n-au. Ce fel de bar e ăsta îţi poţi da seama după maşinile parcate afară. Acestea trădează curioşilor, pe gratis, situaţia materială a proprietarilor lor. Trebuie să fii precaut, indiferent ce intenţii ai, altfel vine o profesionistă şi te alungă. Anna încearcă s-o facă pe femeia etern ispititoare, fiindcă Sophie are un aspect prea inocent pentru aşa ceva. Asta nu-i prostituţie de copilaşi, deşi copilaşii mai fac şi ei din când în când trotuarul, dacă au nevoie de bani de buzunar ca să-şi cumpere discuri noi. Făgăduinţelor extrem de promiţătoare emise de taiorul Annei le iese în întâmpinare un costum bărbătesc nu foarte bine croit. Costumul a pornit-o, plin de avânt, prin acest oraş mare care, de fapt, nu-i nici mare, nici cine ştie ce oraş. Descoperă portalul prin ridicarea draperiei de catifea şi o ia spre camera sa de hotel, care s-ar vrea a fi de categorii mijlocie ridicată, pe care el o dă însă drept categorie superioară coborâtă. Croiala costumului trădează faptul că e un nene din provincie, deşi el crede că trădează cu totul altceva, şi anume o rutină mondenă în materie de lux.

Dar lui îi lipseşte această rutină, pentru că se lasă acum păcălit de Anna.

Anna iese împleticindu-se pe poarta clădirii de alături, oh, Doamne, nu îndrăznesc să mă duc acasă, pentru că sigur o să mă bată mami sau tati că vin aşa târziu. Ajutaţi-mă, vă rog, sunt o fetiţă neajutorată şi tocmai am dat de nişte probleme pe care nu pot să le rezolv singură.

Nenea ocheşte, verifică, măsoară şi îşi spune, folosind nişte expresii originale, ce noroc pe capul lui că poate să-şi însuşească ceva aşa de tânăr şi relativ neconsumat, despre care o să aibă ocazia să povestească mai târziu. Mai ştii, poate c-am agăţat aici, pe străduţa asta întunecoasă din Viena, o fată cu totul şi cu totul inocentă, care are chiar şi părinţi şi nu ştie cu ce se mănâncă

lucrurile astea, motiv pentru care pot s-o instruiesc eu personal, ura! Frumoasă domnişoară, singură-singurică, trebuie s-o ajutăm. Am închiriat o cameră la hotel, drăguţă şi foarte scumpă, care are chiar şi baie separată. Oh, sunteţi nespus de amabil, altfel n-aş şti încotro s-o iau, de ce şi pentru ce, dar acum ştiu, când mă uit aşa la dumneavoastră. Nu-mi dai un pupic ca aconto, puişorule (ceea ce e o prostie, fiindcă, în orice caz, el e cel care trebuie să plătească)? Sunt drăguţ cu tine şi ştiu exact cum se face treaba asta; cu mine, scumpete, n-o să ai parte de un animal grosolan, ci de un fin cunoscător al femeii, care, în funcţie de dorinţele fiecăreia, ştie să evite şi o sarcină. Primiţi acuşi pupicul, deşi nu-i voie să faci asta cu un om total necunoscut.

Provincialul e dezamăgit şi îi cam scade elanul, pentru că spusele fetei denotă o oarecare familiaritate cu treburile trupeşti, pe care la început sufleţelul acesta neexperimentat nu părea s-o aibă. Să vezi că la urmă o să trebuiască să scot şi banul, ceea ce în mod obişnuit, cu alte femei, n-ar fi necesar, doar livrez de atâţia ani marfa de calitate şi în oraşele mari, şi în târgurile mai mici. Dar nu m-aş afla aici, ci la Gänserndorf sau la Ottenschlag, dacă n-aş căuta anume distracţiile de la oraş. Vino-ncoace, iubiţico, ard de nerăbdare când mă gândesc la ce-o să facem noi doi acuşi, să sperăm că reuşesc să trec cu ţine de portarul de noapte, domnul Fischer, că n-am închiriat decât o cameră cu un pat. Care trebuie să fie vreo magherniţă nenorocită, cârteşte Anna pe ascuns, neîncrezătoare. Aş putea să trag oricând la Bristol, dacă aş vrea, dar nu vreau. Călătoresc în interes de serviciu. Mă ocup de motociclete. Chestia cu motocicletele nu-i adevărată, de fapt vinde confecţii de damă. La oraş bagă faza cu motocicletele ca să nu pară efeminat, la ţară spune adesea de confecţii, pentru că respectiva persoană de sex feminin pică mai uşor la aşternut dacă ştie că după aceea poate să-şi aleagă o rochiţă frumoasă.

Şi purtaţi la dumneavoastră toate încasările? E cam periculos pe străzile unui oraş aşa de mare, unde mişună

infractorii. Dar ştiu că aveţi curaj.

Din principiu nu port niciodată bani la mine, spune subomul şi-şi duce mâna involuntar la sacou, în dreptul inimii, iar apoi o atinge pe Anna acolo unde, în mod – normal, alte femei au sâni, dar Anna nu posedă aşa ceva. O să te minunezi de ce sunt în stare, salivează reprezentantul firmei de confecţii şi-şi îndreaptă acum mâna spre popoul Annei care, de bine de rău, există. Cel mai mult mă încântă liniile şi formele frumoase ale unei femei, izbucneşte entuziast voiajorul şi mai enumeră câteva detalii, de parcă ar vrea să dea pe nimic toată marfa firmei Peitel & Maissen. Ştie toate astea pentru că le-a văzut cu ochii lui, iar acum le examinează din nou, fiindcă Anni tocmai s-a aplecat să-şi lege şireturile, ceea ce este un semn stabilit dinainte. Chiar aşa este, pentru că imediat se şi desprind câteva siluete dintr-o poartă de intrare şi se apropie călcând neauzit, încălţaţi cu pantofi uşori de sport, de următorul gang, pavat cu pietre neregulate printre care cresc iarba şi buruienile, într-o dezordine totală care demonstrează cât de neîngrijit e acest oraş. O fărădelege se apropie tiptil, aşa cum se apropie întotdeauna fărădelegea ca să nu fie recunoscută prea devreme.

Nu mai rezist, trebuie să intru neapărat cu tine în gangul ăsta ca să-ţi simt buzele tari lipite de-ale mele, zice Anna mieroasă şi plină de pofte. Numaidecât, păpuşico, mormăie voiajorul nedesluşit şi cu mintea înceţoşată, n-o să mă zgârcesc sub nicio formă, oi fi eu din Linz, da-s generos când e cazul. În localitatea Linz de pe Dunăre, fetiţele astea ca tine intră în categoria copii, iar poliţia le protejează cu grijă, pe când aici, în oraşul ăsta putred şi urât mirositor, poţi să te foloseşti de ele şi să le trimiţi apoi la plimbare.

Iată şi intrarea, am ajuns deja, mâna se introduce sub haine, numai că aici a sosit în acelaşi timp şi personificarea infracţiunii de furt şi tâlhărie, iar când cetăţeanul din Linz se apucă să cotrobăie pe sub fusta Annei, capul îi este nimerit de

lovitura puternică a unui pumn străin, care aparţine, culmea, unui muncitor: lui Hans. Pumnul nu-l trimite chiar în lumea viselor şi a fanteziei, dar îl dezechilibrează serios, întrerupându-l din activităţile amoroase şi trântindu-l pe pământul murdar; o nenorocire nu vine niciodată singură, iar cei care mai apar nu sunt nici ei mai cumsecade. Hans începe să lovească ritmic, la întâmplare, insistând din când în când pe cele mai diferite părţi ale corpului, care nu pot fi deosebite pe întuneric, în speranţa că printre ele sunt şi din acelea care dor foarte tare. Anna muşcă, zgârie şi pălmuieşte, după obiceiul femeilor, şi totul se îndreaptă spre capul bietului reprezentant comercial; în asemenea situaţii, femeile ţintesc întotdeauna capul, e un lucru pe care-l poate dovedi orice specialist. N-au experienţă la asemenea activităţi fizice, altfel ar şti că ţeasta e foarte tare şi rezistentă, doar reprezintă învelişul de protecţie al creierului uman. Voiajorul geme dezamăgit şi cu glas tare, fiindcă acum, în loc de iubire, are parte de bătaie. A fost o capcană, îşi dă el seama de adevăr, dar chiar dacă ştie, n-are ce să facă. Să ţipe nu mai poate, fiindcă Sophie – cu prezenţă de spirit şi un instinct surprinzător de sigur – s-a repezit imediat la gura lui, numai de nu m-ar muşca hahalera asta, tacă-ţi fleanca! Ne-am pregătit oricum şi pentru un asemenea caz şi avem un cuţit la noi. Cuţitul e arătat demonstrativ. Comerciantul, care n-a mai văzut cuţit decât la nevastă-sa în bucătărie, tace paralizat de frică. Unde-i portofelul. Luaţi-l, e în buzunarul interior al hainei, viaţa mi-e mai dragă, o prefer banilor. E cel mai scump lucru de pe lume. Patru contra unu e o laşitate, am să povestesc asta acasă, şi soţiei şi şefului, dar am să spun că au fost şase contra unu. Au. Portofelul gros e confiscat, iar călătorul bine hrănit e pălmuit, călcat în picioare, ameninţat, înjurat, scuipat şi umilit în toate felurile posibile, până şi de nişte fete care după vârstă ar putea să-i fie fiice, dar ele sunt copiii unor oameni care, din păcate, le-au educat prost, încât au devenit nişte tinere delincvente. Ptiu, drace, nu poţi decât să le

scuipi în ochi. În Linz nu există aşa ceva.

Să-i scot pula din pantaloni şi să i-o strâng ca să-l doară, întreabă Anna răvăşită. Nu, lasă, îi răspunde fratele ei, conducătorul, cine altcineva, care se ţine sobru deoparte şi dirijează totul cu sensibilitate. Crezi cumva că mie chiar nu mi-e silă de nimic? Dar am citit la Bataille ce se poate face cu pula unui asemenea om, insistă sora încăpăţânată şi începe deja să scormonească. Măcar să i-o vătămăm într-atât încât să n-o mai poată folosi o vreme. Iar soţia o să aibă şi ea de suferit din cauza faptei unor necunoscuţi.

Avem banii, acum hai să ne cărăm şi să nu ne expunem vreunui pericol, riscând necugetat.

Dar banii trebuiau să fie pe ultimul plan!

Banii nu-s importanţi, dar te liniştesc atunci când îi ai.

Dar eu nu vreau să mă liniştesc, sunt surescitată, nu durează decât un minut dacă i-o scot şi scuip pe ea. Ţineţi-l bine. Zis şi făcut. Până şi Rainer participă la acţiunea de imobilizare, ca să nu creadă Sophie că face toate astea doar de dragul lovelelor. Hahaleră vicleană, n-ai fi crezut c-o s-o păţeşti, ai crezut c-o să ţi se facă ceva plăcut, porcule. Pula e scoasă şi scuipată.

Uite ce-avea de gând să-mi ofere, zău aşa. Tocmai mie. Ăsta n-o să-şi mai ofere aşa repede scula jalnică vreunei femei, fiindcă azi sigur i-a pierit pofta. Hai să mergem!

Hans îl loveşte cu piciorul pe agentul comercial din Linz, cu cocoşelul lui cu tot, care de-acum nu se va mai clinti din loc cel puţin o jumătate de an, deşi iniţial părea că va culege mai mult decât a semănat; îl loveşte, deci, puternic cu piciorul în gât, ţintind apoi chiloţii care strălucesc albi în întuneric, astfel încât omul din Linz se prăbuşeşte într-o rână. Curge un pic de sânge de Linz şi tăcerea se aşterne brusc, sigur că tipul nu s-a ales totuşi cu sechele. Dar o să ţină minte întâmplarea asta.

Toţi se grăbesc înapoi în întuneric, spre strada care-i scuipase mai înainte, nici măcar întunericul oraşului de noapte

nu suportă asemenea adolescenţi prost-crescuţi. N-am putea să ne şi pişăm pe el, întreabă Hans excitat de faptele Annei. Nu, asta n-o mai facem, ci ne cărăm imediat, zice Anna gâfâind şi-l trage după ea. Deodată se grăbeşte.

Sophie poartă o rochie simplă, închisă la culoare şi se confundă cu zidul curţii. E străbătută tot mai des de nişte fiori amestecaţi cu o senzaţie ciudată şi foarte presantă în viscere. Nu poate să-şi explice sentimentul ăsta, dar nu e nici iubire copilărească, nici loialitate faţă de prieteni. Sigur e ceva mai degrabă negativ şi nu trebuie să asculţi de un asemenea sentiment, fiindcă sentimentele sunt totdeauna înşelătoare. Hai, Sophie, şuieră Rainer şi o ia în braţe. Ea se scutură de el şi ţâşneşte înapoi pe stradă, ca un fir negru de aţă pe care cineva îl trage pe suprafaţa netedă a unei mese.

Ca să facă ordine în existenţele lor încâlcite, Rainer, Anna şi Hans se târăsc într-acolo unde ordinea îşi are sălaşul şi e angajată cu carte de muncă: la vila Sophiei din Hietzing. Ziua străluceşte mereu acolo unde şi tinerii strălucesc de tinereţe. Străluceşte şi ea cu ei, cum ar veni. Primăvara asta e destul de caldă şi, foarte probabil, va urma apoi o vară caniculară care, după ce elevii îşi vor lua bacalaureatul, îi va împrăştia pe toţi care-ncotro. Unii speră s-o ia în aceeaşi direcţie cu Sophie. Curând tălpile goale ale Sophiei vor călca uşor pe Croisette25, asfaltul e deja cald, de fapt, încins, iar racheta de tenis se iţeşte din geanta marca Vuitton şi admiră peisajul. Mama – înfăşurată ca de obicei în şaluri de mătase şi baticuri, încercând ca o isterică să se protejeze de soarele care-i face numai rău, pentru că mama e blondă şi are pielea foarte albă – va dirija totul de la cafenea, repezindu-se întruna la telefon, cu emoţie, dar şi cu siguranţa unei profesioniste. Va spune că are întâlnire cu Sophie la ceai. Supunerea şade înăuntrul Sophiei ca un arc spiralat care se încordează şi se destinde fără durere. Ca un animal frumos şi sprinten pe care-l îndemni cu pintenii fără să-i faci vreun rău sau să-l distrugi. Hans o să rămână la Viena şi o să meargă mai des cu bicicleta la Gänsehäufel26 ca să le copleşească pe frizeriţele fâşneţe cu bancuri proaste, că doar în ultima vreme ştie la ce-i bună o fufa din asta. Încă nu face parte dintre persoanele care tânjesc după Sophie şi după Riviera, fiindcă nu ştie că Riviera există. Rainer şi Anna ştiu, din păcate. Pe ei îi ameninţă Waldviertel, care s-a făcut deja de mai multe ori remarcat în mod neplăcut, îi ameninţă din locul cel mai întunecos şi mai nelocuit, tocmai acolo şi-a găsit tanti Muşchi27 să stea şi să ademenească

25 Faimosul Boulevard de la Croisette din Cannes, loc de promenadă străjuit de palmieri, cu Palais des Festivals et des Congres (unde se desfăşoară anual Festivalul Internaţional de Film) şi Cazinoul Palm Beach.

26 Ştrand din Viena.

27 Muşchi = 1. organ genital feminin. 2. prostituată.

lumea cu aerul sănătos de ţară, tocmai pe unii care preferă să fie mai degrabă nesănătoşi decât sănătoşi, în timp ce pentru mulţi alţii sănătatea e bunul cel mai de preţ. Dar aceştia n-au voie. E necesară o regenerare a organismului înainte ca studiile universitare să înlocuiască această regenerare şi să înceapă, la rândul lor, un proces distructiv.

Mai întâi vine bacalaureatul, despre care nu se vorbeşte însă, fiindcă ar fi de prost-gust.

Dar înainte de asta vine Sophie, ce coincidenţă! Nici nu ţi-ai închipuit-o bine pe Sophie cu racheta de tenis în mână, că racheta de tenis şi apare, prompt, împreună cu Sophie. Amândouă stau într-un Porsche crem, condus de un tânăr aristocrat, asupra căruia Rainer îşi poate vărsa îndată ura, ce aşteaptă deja nerăbdătoare la cotitură ocazia de a se revărsa asupra cuiva. Rainer urăşte pe oricine ar sta alături de Sophie, ceea ce e o nedreptate, fiindcă omul poate să aibă şi intenţii bune, indiferent de unde s-ar trage. Fiecare este altfel decât predecesorul său, ceea ce asigură o oarecare diversitate. Sophie sare din maşina frumoasă şi este ea însăşi foarte frumoasă în costumul ei de tenis şi fără o picătură de transpiraţie, fenomen ce însoţeşte, de altfel, diferitele activităţi sportive. Dar la ea transpiraţia nu găseşte teren de acţiune, Sophie e un înger. O fiinţă imaterială. Rainer îşi muşcă buza de jos cu incisivii. Silueta albă a Sophiei se sprijină de portiera maşinii şi şuşoteşte cu şoferul ceva diafan, care nu se aude, nici măcar Rainer n-aude, deşi el e expertul în limbaj aici. Ce-ai tot avut de vorbit cu ăla; întreabă el imediat. Da ce-ai înnebunit? Crezi că-ţi dau ţie socoteală, sau oricui altcuiva? (Sophie). După chestia asta, nervos, Rainer se loveşte de mai multe ori în muşchii coapselor, care nu se întăresc însă printr-un asemenea tratament, iar el nu reuşeşte decât să-şi facă lui însuşi rău. Anna încearcă şi ea, într-o doară, să-i pună lui Hans al ei mâna pe muşchii coapselor, unde, spre deosebire de Rainer, ai ce apuca, dar Hans evită mâna care vrea să-l palpeze şi ochii lui

încearcă să comunice cu ochii Sophiei, ca s-o înştiinţeze că o iubire s-a înfiripat în secret. În plus, soarbe din ochi trupul Sophiei care astăzi e bine expus privirilor. Rainer şi Hans vor să ajungă sus, în vârf, unde Sophie se oferă pe ea însăşi, şi se împing unul pe altul în spate, spre prăpastie, fiindcă fiecare vrea să ajungă el primul. Anna îl pipăie mută pe Hans, pentru care şi ea reprezintă o mică ascensiune în comparaţie cu el însuşi – oare de ce vrea să se caţăre imediat pe marile piscuri fără să se fi aclimatizat mai întâi cum trebuie.

Flori care au început deja să înflorească anormal de devreme se văd ca nişte pete luminoase în grădină; grădinarul mai taie pe ici pe colo ca să obţină o formă perfectă. Porsche-ul demarează, pietrişul scrâşneşte sub roţi şi e împroşcat în toate părţile când motorul atinge turaţia maximă. Rivalul dispare în grabă, aşa cum se cuvine. Sophie şi-a deplasat toată greutatea pe un picior şi stă totuşi aşa, într-un singur picior, mai bine decât pe amândouă. În poziţia asta, e femeia etern ispititoare, atât pentru Rainer cât şi pentru Hans. Rainer o preferă pe Sophie pădurilor etern cântătoare din Waldviertel, poate că la vară o să-l invite pe Cote, fiindcă atunci când eşti îndrăgostit nu vrei şi nu poţi să te lipseşti nicio clipă de omul iubit, iar Sophie simte şi ea acelaşi lucru. Hans spune ceva superficial despre picioarele Sophiei, fiindcă n-are nicio bază ca să spună ceva despre gândurile ei. Aceasta se uită în jos, la propriile picioare, şi zice că n-a remarcat încă asta. Intraţi. Aici e whisky-ul, serviţi-vă singuri, eu mă duc repede să mă schimb. Rainer şi Hans spun, fiecare în felul lui – unul cu multe cuvinte, celălalt cu puţinele pe care le cunoaşte – că Sophie poate să rămână aşa. Anna tace înciudată şi-l supraveghează pe Hans, proprietatea ei. Dar proprietatea nesimţitoare aspiră la un nou proprietar care s-o îngrijească mai bine. Hans îşi dă cu părerea despre o lampă de birou din oţel cromat, probabil fiindcă electricitatea e specialitatea lui şi poate se găseşte vreun aparat electric de reparat pe aici, ca să câştige şi

el teren cu ocazia asta. Prevăzător, scoate un biceps la înaintare şi-l încordează pentru ca Sophie să vadă şi să recunoască forţa brută care sălăşluieşte în muşchi. Hans e animalic şi vrea să trezească şi în Sophie animalul care, cu siguranţă, se găseşte înăuntrul ei.

Abia au intrat în cameră, că Rainer şi-a şi pus în funcţiune placa interioară care toarce ca un motor şi scuipă în afară sentimentele legate de jaful de ieri; mai mult ca sigur o să încheie cu sentimentul lui pentru Sophie, dar până atunci or să treacă cel puţin două ore nemaipomenit de plictisitoare. Sunt conducătorul vostru şi sper că acţiunea de ieri v-a plăcut, totuşi mai trebuie să îmbunătăţim unele lucruri, despre care vom discuta acum. Mai ales încadrarea în timp. Voi explica acum mai pe larg. Sophie cască şi Hans spune că e de aceeaşi părere cu Sophie.

...(Anna).

Gândiţi-vă ce de-a bani am capturat şi ce avem de gând să facem acum cu atâţia. Putem să ne cumpărăm multe lucruri frumoase cu ei, care să fie apoi ale noastre, aşa şopteşte Rainer pripit şi neprevăzător.

În faţa flecărelii lui Rainer, Sophie aplică tactica ei originală de astupare a urechilor. Astăzi, Sophie se uită la Hans cu alţi ochi pentru că el are o mână care loveşte puternic, iar ochii ei caută muşchiul de sub acoperământul sărăcăcios al unei cămăşi sport ieftine – o cămaşă cu o croială ostentativ sportivă, cu multe buzunărele peste tot care o fac aşa de ţipătoare şi imposibilă – îl caută şi-l găsesc. Ce s-a încordat ieri în Sophie, se încordează azi din nou, dar altfel decât un muşchi, pentru că e mai degrabă o idee şi se află în cap. De data asta, intelectualul a pierdut partida, deşi a fost ideea lui; cu toate astea, el n-are o mână care loveşte. Rainer spune că un intelectual într-un pulover nou pe gât, de culoare neagră, nu trebuie să lovească aşa tare, fiindcă are de oferit ceva mai de calitate.

Anna nu spune nimic şi se uită la Sophie cu ochii unei

rivale.

Pe picioarele Sophiei se urcă nişte gândăcei minusculi, într-o lungă procesiune, şi i se strecoară sub fustiţa de tenis unde încep un fel de muncă de răscolire. Toţi ceilalţi trebuie să plece, doar Hans să rămână, asta spun gândăceii, iar Sophie spune şi ea îndată acelaşi lucru. În casa ei ea e stăpână şi poate să hotărască cine pleacă şi cine rămâne. Spune deschis chestia asta.

Reacţiile sunt împărţite, dar niciuna nu e bună în afară de cea a lui Hans. Anna simte o durere, dar momentan nu se poate exprima decât în scris, unde-i o foaie de hârtie, pe care liceenii o au mereu la îndemână? E într-o pasă proastă şi ar avea nevoie urgentă de protecţie. Consiliul profesoral a cerut deja de la domnul inspector şcolar o aprobare specială pentru ca Anna să poată răspunde în scris şi la probele orale de la bacalaureat, fiindcă e o fată aşa de inteligentă şi ar fi păcat să i se compromită viitorul academic din cauza unor legi inflexibile. În sufletul Annei ceva foarte important se face nod şi e posibil să nu se mai desfacă niciodată, deşi un tânăr aflat la vârsta pubertăţii sau a pubertăţii târzii trebuie să fie deschis, nu închis în sine. Sinceritatea, apa şi săpunul stau mai bine tineretului decât nesinceritatea şi fardurile.

Rainer poate să se exprime cu atât mai bine şi şi-a deschis zăgazurile gurii, de unde se revarsă obsesiv asupra colegilor tot felul de chestii, al căror numitor comun e că Sophie nu-l poate iubi cu adevărat decât pe el, pe Rainer. Chiar dacă el pleacă acum, gândurile ei or să rămână cu el şi or să-l însoţească, motiv pentru care ar putea să rămână aici de la bun început.

Hans ar face bine să nu-şi imagineze lucruri care nu sunt.

Da, da, da' acum vezi-ţi de-ale tale (Sophie). Sunt întru totul de acord cu Sophie (Hans).

Ajutor! (Anna). (Ce se aude: care, care).

Luaţi şi câte o ciocolată cu voi, spune Sophie cu o voce cristalină, în care se simt anumite nuanţe şi subînţelesuri. Nu

luăm nicio ciocolată, Sophie, pentru că ăsta-i sadism, spune Rainer, specialist în domeniu. Pasiune, uscăciune şi înverşunare. Uscăciune pentru că sadismul apare atunci când dorinţa s-a eliberat de tulburarea ei, după cum spune şi Jean-Paul Sartre.

Hans, dimpotrivă, declară că el este, de fapt, un animal, nu un om, care se şi comportă ca atare, violent şi animalic, aşa cum a citit el într-un roman poliţist. A citit şi Hans câte ceva, dar nu ce trebuie, ci ceea ce se găseşte într-o casă de muncitori a căror cultură s-a format în mişcarea muncitorească. Dar a citit destul ca să ştie să deosebească susul de jos. Lumea cărţilor era singura cale de scăpare, iar într-o casă de muncitori cultivaţi există întotdeauna asemenea căi. Dar nu şi altă lume în afară de cea proprie. Părinţii lui au fost muncitori cu conştiinţă de sine, ceea ce nu le-a folosit la nimic, din moment ce unul e mort, iar celălalt aproape.

Rainer se ciorovăieşte în continuare, e mai lipsit de scrupule decât Hans fiindcă are mai mult de pierdut decât acesta (care nici nu se pune pe sine în joc), şi anume viitoarea sa carieră academică şi literară. Hans n-are decât de câştigat, iar Sophie îl mai şi sprijină pe deasupra! Hans e o jucărie la discreţia elementelor şi a Sophiei. Rainer nu-i o jucărie, el acţionează cu de la sine putere.

Cu toate astea, e nevoit să plece şi s-o ia şi pe Anna. Plecaţi, vă rog, amândoi. Scăldaţi în ură, fraţii se îndreaptă spre ieşire, târşâind picioarele pe gazonul englezesc şi strivind intenţionat mai mulţi boboci scumpi, frunze şi fire de iarbă sub tălpile pantofilor, subţiate ca o coală de hârtie; un pantof modern cu bot ascuţit îşi pierde considerabil din forma iniţială dacă i se aplică o talpă nouă. Apoi o iau spre staţie, în timp ce Rainer ţine un monolog în care explică de ce a plecat el de bunăvoie. Din acest motiv este mai tare decât Hans, care n-a rămas de bunăvoie. Slavă cerului că măcar sora nu face remarci sau obiecţii stupide, Anna tace îngrozită fiindcă a trebuit să-l lase pe Hans al ei într-un

mediu ostil. Iubirea ei a fost respinsă astăzi cu răutate, ca şi iubirea lui Rainer, de altfel, ceea ce a provocat în sufletul gemenilor o fisură care cu greu se va mai putea lipi sau chitui.

Durerea se umflă la capacitate maximă şi dă pe dinafară, în momentul în care tramvaiul mirosind a oameni mediocri şi nesuferiţi îi primeşte din nou pe cei doi în trupul său care e asemenea pântece lui matern, din care sugarul vrea întotdeauna să iasă cât mai repede. Un Porsche ar trebui să ai, dar nu ai, chiar dacă povesteşti la şcoală că nu ştiu ce rudă care nu există are o astfel de maşină de lux.

În camera ei, Sophie a pus un disc şi îi cere lui Hans să se aşeze în fotoliul de vizavi, să se dezbrace, da, de tot, şi să se masturbeze în faţa ei, aşa cum o face de obicei la el acasă pe canapeaua lui extensibilă, timp în care ea vrea să privească. Hans spune că nu poate să facă asta în faţa ei. Sophie spune că vrea ca el s-o facă în faţa ei. Hans se înroşeşte ca racul şi, emoţionat, subliniază motivele pentru care nu poate. Dar trebuie s-o facă, spune Sophie, altfel poate să plece în momentul ăsta şi să nu se mai întoarcă niciodată.

Neîndemânatic, Hans se dezbracă, mai neîndemânatic decât la WAT la un meci de baschet, dar până la urmă reuşeşte să se descheie la cămaşă. Afirmă solemn că sigur n-o să reuşească fiindcă se jenează atât de tare, nu poate şi nu poate. Trebuie să te jenezi cât se poate de tare, spune Sophie. De-aia şi vreau s-o faci.

Hans spune că face tot ce vrea ea, iar ea ştie lucrul ăsta, dar n-ar trebui să profite de el, nu-i corect.

Dar profit cu plăcere. Bineînţeles că trebuie să-ţi scoţi şi şosetele, cum vine asta, eşti gol, dar cu şosete? Strică impresia generală. Hans îşi scoate şosetele şi dă la iveală nişte picioare murdare.

Sophie stă într-un colţ, cercetează dârele de jeg dintre degetele lui Hans şi spune că doreşte ca libertatea lui să se supună în calitatea ei de libertate. Ea ştie că-i provoacă durere,

dar îi constrânge libertatea – torturând-o, ca să zicem aşa – să se identifice cu carnea lui care resimte această durere; asta înseamnă libertate, înţelegi? Sophie se ghemuieşte şi începe să-şi roadă unghiile, una după alta.

Hans spune că nu înţelege.

Sophie spune că poate s-o roage să-l scutească de treaba asta. Chiar dacă eu exercit presiuni asupra ta, teama şi rugăminţile tale sunt libere şi spontane. Tu singur decizi, e clar?

Hans spune c-o face fiindcă o iubeşte în secret, ceea ce acum nu mai e niciun secret. Cu mai puţină bunăvoinţă îşi priveşte apoi sula: categoric n-o să i se scoale.

Iar acum trebuie să te mângâi, hai, dă-i drumul, spune Sophie, care pentru prima oară nu e nici palidă nici bronzată, ci are pete roşii pe pomeţi şi arată aproape ca o fiinţă vie. Spune că vrea să vadă toate detaliile, Hans trebuie să se aşeze aşa încât ea să vadă şi, dacă-i nevoie, să aprindă şi lumina electrică la care se pricepe.

O fac doar din iubire, spune Hans şi începe, cam stângaci, să-şi tragă, să-şi întindă, să-şi frece şi să-şi apese puţa, care de frică s-a chircit şi a ajuns de mărimea unei petarde.

E un conflict între forţele cele mai diferite, în centrul cărora se află Hans, care momentan pare cam lipsit de forţă.

Asta-i tot, întreabă Sophie. Nu, nu-i tot, pot mult mai mult, spune Hans printre dinţi, fiindcă încet-încet îşi pierde cumpătul. Se uită la Sophie şi imediat prospeţimea tinereţii şi constituţia sănătoasă înving, iar pula i se scoală aşa cum se cuvine. Tinereţea şi sănătatea au învins bătrâneţea şi boala.

Sophie aproape că-şi smulge din carne încheietura unui deget.

Când Hans spune a cincea oară că totul se întâmplă din iubire, Sophie spune că puţin îi pasă de motivele lui, important e s-o facă şi îşi cuprinde gâtul cu palmele ca să şi-l răcorească.

Hans munceşte în continuare la propria pulă, de parcă ar

vrea să treacă o sârmă printr-un zid, când de fapt nu reuşeşte decât să tragă de el însuşi.

Sophie ar vrea ca Hans să ejaculeze şi chiar i-o spune.

Hans n-ar vrea să murdărească brocartul fotoliului cu sperma sa. Sophie spune că poate s-o facă, la urma urmei e fotoliul *ei*. Bine, atunci îţi murdăresc fotoliul, gâfâie Hans cu regret şi chiar i-l murdăreşte. Curând în camera asta o să fie peste tot numai spermă care pute a peşte, se gândeşte Sophie şi-l expediază repede pe Hans.

În mod excepţional, Hans acceptă să i se plătească salariul ce i se cuvine fără să-şi fi scos în prealabil salopeta de lucru de pe el. Sub braţ ţine strâns o carte, ceea ce n-ar fi făcut înainte. Toată lumea o poate vedea. Aşa ceva nu i se potriveşte unui muncitor, numai că Hans deja nu mai e muncitor. Nu merge totuşi până într-acolo încât să vrea să producă el însuşi cultură, aşa cum vrea Rainer, ci are de gând să se dedice mai degrabă ascensiunii economice decât celei culturale. Economia îl interesează mai mult, iar în prezent activează deja ca o rotiţă în sistemul economic. Din cartea pe care i-a împrumutat-o Anna, îi vorbeşte Troţki care îl încredinţează că într-o societate din care a dispărut grija apăsătoare pentru pâinea cea de toate zilele şi unde toţi copiii, la fel de bine hrăniţi, pot asimila cu entuziasm ştiinţa şi arta, şi unde chiar şi puterea uriaşă a egoismului tinde către perfecţionarea lumii, într-o asemenea societate forţa culturii va avea un cu totul alt efect decât până atunci. Asta însă nu-i insuflă lui Hans niciun fel de avânt, mai degrabă îl mobilizează fotoliul de piele al Sophiei, pe care ar vrea să şi-l cumpere şi el.

Azi, ca întotdeauna, Hans nici nu dă bine cu ochii de Kochgasse, că străduţa îi şi cumpără tot optimismul pe un preţ de nimic. Curând însă entuziasmul sportiv va înlocui optimismul neavenit şi-l va face pe Hans să arunce de multe ori la coş. Nu demult a asistat şi Sophie la un meci, timp în care nu s-a rostit niciun cuvânt răutăcios sau pe un ton ridicat, iar politeţea a fost nota dominantă. Lui Hans i se pare că Sophie e un spiriduş, fiindcă acum e aici şi peste puţin timp apare în cu totul altă parte, unde îşi încurajează echipa favorită. Oare să-i aducă flori sau mai degrabă un parfum scump sau o cutie mare de *bomboane*? Mai bine să întrebe o femeie care sigur cunoaşte mai bine ca el inima altei femei; o s-o întrebe pe Anna. Mai târziu va trebui să şi studieze – ca să se poată însura cu Sophie şi să poată cumpăra fotoliul. Sophie e foarte complicată; cauza acestui lucru: firea ei specială. Dacă vrei să fii complicat, trebuie să cunoşti multe feluri

diferite de a fi.

Efervescent şi spumos ca o Coca-Cola, Rainer, lăudărosul debil, n-are încotro şi trebuie să plece când Sophie spune: Hans, rămâi! De fiecare dată, Hans se bucură din nou când conducătorul autointitulat e nevoit să se retragă din faţa lui. Rainer spune mereu că pleacă intenţionat, mincinosul şi palavragiul, pentru că vrea să probeze cu răbdare şi detaşare – atât la el cât şi la Sophie – instrumentul fanteziei sale (fanfaronul), aşa cum un lăcătuş probează o cheie. Rainer a spus că vrea să transforme carnea sa şi a Sophiei într-un instrument.

Hans îşi etalează muşchii prin Schönbornpark, în spatele Muzeului de etnografie, şi agită, de parcă ar fi exuberanţa în persoană, servieta în care are un termos şi o tigaie. Momentan nu-l presează nimic, fiindcă Sophie nu trece niciodată prin zona asta. Ar fi ceva de vis dacă fata asta l-ar mângâia măcar o dată sau l-ar atinge intim într-un fel sau altul. Dar ea nu face asta, pentru că mândria ei e foarte dezvoltată, iar pe o femeie mai puţin mândră nu vrea Hans s-o sărute. Interesul lui pentru Anna scade invers proporţional cu dragostea pentru Sophie. Aproape că a dispărut de tot. N-o mai sărută decât în treacăt, ca să-i mulţumească pentru raporturile pe care Sophie nu vrea încă să le întreţină. Gândurile lui Hans sunt la fel de confuze ca valorile şi concepţiile de viaţă ale celorlalţi colegi care se îndreaptă şi ei spre casele lor, fie înaintea sau în spatele lui, fie alături de el. Trei platani se îndoaie ritmic în bătaia vântului şi trosnesc fiindcă sunt bătrâni şi protejaţi de lege ca monumente ale naturii. Hans vrea s-o protejeze pe Sophie tot restul vieţii şi, cu ocazia asta, să petreacă mult timp în aer liber. În curând salonul de îngheţată o să-şi deschidă porţile şi o să primească tineretul din împrejurimi. Hans se bucură deja la gândul că va mânca îngheţată de zmeură la cutie şi o va invita şi pe Sophie. Mai e puţin şi vine vara, iar atunci poate – ba nu, chiar sigur – o s-o poţi vedea pe Sophie într-un sumar costum de baie din două piese: în faţă aburul apei, în

spate aburul pădurilor acoperite de rouă, iar la mijloc aburul celor două trupuri îmbrăţişate. Hans aleargă un pic fără ţintă, întrezărind în sinea lui, ca perspectivă de viitor, posibilitatea de a o lua cu totul în primire pe Sophie. Când îşi închipuie c-o are pe Sophie între coapsele lui, i se scoală imediat şi nu mai poate alerga şi sări chiar aşa de lejer. Cu siguranţă, corpul ei este mai alb şi mai moale decât cel al Annei, care e mai măsliniu şi mai osos. Totuşi n-o s-o dispreţuiască niciodată pe Anna, ci se va arăta plin de înţelegere faţă de ea. Cândva, după ce va studia şi el, se va putea ocupa serios de problemele ei, va putea să dea sfaturi şi să ajute. Uneori, el şi Sophie or s-o ia şi pe Anna cu maşina în câte o excursie, unde vor putea s-o înveţe, cu mari eforturi, să practice un sport, ca să se bucure şi ea mai mult de viaţă şi să-şi formeze o atitudine de fond mai pozitivă. În curând vor înflori castanii, ceea ce-i bucură pe bătrâni mai mult decât pe tineri, fiindcă tinerii au tot timpul să mai vadă castani înflorind, pe când bătrânii în curând nu-i vor mai vedea. Băiatul se bucură mai mult decât fata, fiindcă sub castan urmează să sărute gura unei fete, pe când fata va trebui să se apere.

Oraşul miroase a oraş, dar e oricum mai bine decât în câmpul deschis de care ai fugit. Oraşul miroase a aventură, muzică de jazz, cafenele şi gaze de eşapament. Hans învârte geanta în cerc, iar diseară se va învârti cu Sophie pe ringul de dans. Termosul e în pericol să se spargă, viaţa-i frumoasă, dar acuşi o să-i strice mama tot cheful, când o să înceapă să vorbească de politică şi o să insufle o doză nouă de amărăciune în teancurile ei de plicuri foşnitoare. Luna viitoare s-ar putea să primească o slujbă mai bine plătită, la un birou, care vrea s-o angajeze permanent ca ajutor de contabil.

Iat-o deja pe mama, loveşte tastele maşinii de scris şi spune lucruri rele despre mic-burghezii care l-au aclamat cel mai tare pe Hitler şi cu care fiul ei n-ar trebui să aibă de-a face. Aceşti oameni fără conştiinţă politică şi-au realizat profitul meschin şi

egoist pe spinarea minorităţilor.

Hans trânteşte totul la întâmplare pe bancheta din bucătărie şi-şi aruncă pantofii din picioare. Încadrată de rama în care a fost exilată pentru următorii ani (atâta timp cât se mai gândeşte cineva la el), poza tatălui mort se holbează cu un optimism şi o încredere nelalocul lor la forţa făuritoare de istorie a oamenilor muncii, fără să poată participa la lupta de clasă. Aşa-i trebuie altruistului ăstuia patologic! A ajuns oale şi ulcele, focul a dat şi el o mână de ajutor la chestia asta şi nici măcar mormântul nu i se cunoaşte. Şi dacă-i adevărat ce se spune, aşa au păţit milioane de alţi oameni din toată lumea, care au dispărut fără urmă odată cu el; apoi apar mereu alţii care vor dispărea la rândul lor, fiindcă vieţile pe care le duc sunt neînsemnate. Nimeni nu-i consemnează şi nu-i numără. Hans n-o să dispară, ci o să se desfăşoare în toată măreţia de care e capabil la un liceu seral. Iar în timpul liber va pune destul de des mâna pe racheta de tenis. Când faci sport, simţi că trăieşti într-un mod foarte intens, ceea ce tăticul necunoscut nu mai poate să simtă, fiindcă nu mai este în viaţă. Poate că dacă ar mai fi apucat, tăticul l-ar fi trimis imediat şi fără probleme la liceu. Mai târziu, Hans va deveni un boss al afacerilor în imperiul creat de tatăl Sophiei, din moment ce s-a însurat cu fiica acestuia. Îşi va răscumpăra din plin laurii primiţi în avans, pentru ca tatăl Sophiei să nu regrete că-l are drept ginere. Va trebui să muncească din greu, dar după aceea va fi acceptat.

Rezervele iniţiale se vor risipi cel târziu la naşterea primului copil.

Ideea nu e să îngheţi sub pământ, laolaltă cu milioanele de exterminaţi, ci să te încălzeşti la focul entuziasmului sportiv şi al muzicii be-bop.

Hans aruncă dezordonat hainele de pe el şi-i spune mamei, care ţine discursuri despre război şi despre finanţarea SS-ului de către o firmă americană de pe Wall Street, că din America vin

blugii şi multă muzică mişto şi că el o să facă carieră de manager după modelul american. Dar n-o să neglijeze nici sentimentele şi n-o să devină un carierist rece.

Pe aragaz clocoteşte zgomotos ceva ieftin şi urât mirositor. Îngrozită, maşina de scris ia o pauză şi se împotmoleşte apoi definitiv.

Hans îi spune mamei că omul trebuie să se elibereze, iar revoltându-se, poate începe o viaţă fără constrângeri, după cum spune mereu Rainer. Unde are dreptate, are dreptate. Mai târziu, când mai înaintezi în vârstă, intervine constrângerea vieţii de afaceri prin care poţi să manevrezi discret masele. Oamenii nu sunt egali, ci se deosebesc prin culoare, formă şi mărime.

Mama spune că acest concept de libertate e prea vag, omul nu trăieşte în vid, ci e condiţionat social. Pune pe farfurie un terci suspect, care aduce cu grisul, şi-i acuză pe diverşi politicieni SPO28 de trădare. Îl acuză mai ales pe acel personaj rău famat, ministrul socialist de Interne Helmer, care în 1950 a pus să fie arestaţi membrii comitetelor de întreprindere şi care mai are şi alte porcării pe conştiinţă. Trecutul misterios al acestui om e acoperit cu un văl gros pe care nici măcar poliţia secretă n-a fost în stare să-l dea la o parte. Dar şi funcţionarii social-democraţi Waldbrunner (ministru al Energiei şi delator), Tschadek (ministrul Justiţiei şi acuzatorul muncitorilor) şi mulţi alţi sindicalişti de frunte, care au târât în noroi propriul partid şi tradiţia acestuia, sunt înjuraţi vehement de mama, indiferent de persoană, rang sau poziţie socială. Ca să nu mai vorbim de Olah, agentul secret.

Hans spune că el se află deasupra vidului în care trăiesc cetăţenii obişnuiţi şi în care te poţi uşor sufoca.

Mama taie pâinea, bineînţeles că în felii groase ca o cărămidă, nu fine şi delicate, şi îi dă de înţeles fiului ei, care a

28 Partidul Social-Democrat al Austriei.

apucat-o oarecum pe căi greşite, că tocmai prin această atitudine devine el însuşi un burghez. Ridicându-te aparent deasupra sistemului lor de valori, nu faci decât să-l recunoşti. Acest lucru te face orb în faţa suferinţei. Chiar faptul că vorbeşti despre „om" este o mare greşeală, fiindcă acest om universal nu există şi nu va exista în veci; există muncitorul şi exploatatorul muncitorului împreună cu acoliţii acestuia.

Hans spune că Rainer spune că ideea de a fi parte a unui întreg e dezgustătoare. Pentru că omul e întotdeauna o individualitate şi e complet singur, dar în acelaşi timp inconfundabil, ceea ce-i conferă tărie.

Mămica scoate un ţipăt strident, nu fiindcă s-ar fi tăiat, ci pentru că fiul ei a apucat-o pe o cale greşită. Revino-ţi! Distrugi nevoile propriei tale clase sociale, Hans. Nu există nimic universal. În loc să-i doreşti unitatea şi, astfel, forţa, tu vrei să fărâmiţezi această clasă în molecule separate, fiecare pentru sine. Mama a devenit agresivă ca o viespe, în curând o să împroaşte cu griş şi o să se refere pentru a cincizecea mia oară la tăticul ucis care ştia mai bine ce să facă. Se vede în prezent cu ce s-a ales din asta. Iar mai înainte a avut nespus de mult de suferit, ceea ce pe Hans oricum nu-l interesează, el vrea să fie nespus de fericit alături de Sophie.

Mama spune că ea nu şi-a învăţat fiul să fie aşa de egoist. Şi nici tata nu l-ar fi învăţat asta. Degetul matern arată deja, ca de obicei, în direcţia trăsăturilor iubite, dar aproape uitate, ale acelui chip. Hans spune (şi tata n-are decât să audă) că el va reuşi mai bine să spargă barierele, indiferent ce bariere, prin iubire, mai exact prin iubirea pentru Sophie, decât prin luptă, indiferent împotriva cui, deoarece iubirea lui nu cunoaşte niciun fel de barieră.

Mama spune că ar vrea să ştie şi ea de ce iubirea caută mereu să spargă faimoasele bariere urcând, şi niciodată coborând. Şi-l mai întreabă pe Hans dacă nu vrea un iaurt cu

fructe ca desert – mai e unul şi stă singuratic pe pervazul ferestrei – ca să poată judeca la rece. Nu, Hans nu vrea niciun iaurt cu fructe de pe vremea lui Pazvante Chioru, el vrea să dea pe gât un whisky sau un coniac. Aude pur şi simplu clinchetul cuburilor de gheaţă şi vede parcă aievea o mână albă de femeie care nu este a unei fantome, ci, foarte concret, a iubitei lui Sophie. E concretă, dar totuşi ireală precum conceptul de clasă muncitoare. Ireală ca exploatarea, de care te poţi elibera oricând dacă ai voinţă. Individul contează întotdeauna.

Mamei îi e dor de cuvintele, faptele şi realizările bărbatului mort, pe care uneori i-ar plăcea să-l aibă lângă ea în pat şi pe care şi l-ar dori întotdeauna prin preajmă ca s-o ajute cu educaţia unicului lor fiu. E greu în ziua de azi, Hansi (aşa-l chema pe soţul ei). Bietele tale oase chinuite nu ştiu că mai există şi o altă greutate decât cea fizică. Pe tine sigur te-a durut când ai murit. Săracul de tine. Mă gândesc adesea la plimbările noastre cu bicicleta, când am trecut prin atâtea împreună. A fost ultima dată când ai râs. Nopţile din stogul de fân, pe un frig cumplit, lipiţi unul de altul. Laptele şi untul de ţară, luate direct de la ţăran, spălatul în jgheabul de la fântână. Discuţiile în camerele din fund ale cârciumilor, pe un fum gros să-l tai cu cuţitul. Şi aceia care ar trebui să ducă mai departe cauza; dar fiul nostru nu duce nimic mai departe, iar ceilalţi unde sunt? Şi apoi şocul, care trebuie să fi fost îngrozitor, când viaţa a fost forţată să iasă din corp, deşi nu era pregătită s-o facă. Dar poate că era totuşi pregătită din cauza durerilor cumplite de mai înainte, în faţa cărora preferi să fii mai degrabă mort decât viu.

Somn uşor, Hansi.

Iar Hansi – care e deja un cogeamite Hans, deşi încă nu ştie nici ce-ar trebui să ştie un Hänschen mic – înşfacă pentru a doua oară un teanc de plicuri gata scrise de pe pat şi-l îndeasă pe la spatele mamei în cuptorul mic de bucătărie, unde teancul se face imediat scrum.

Mai târziu, mama va căuta încă multă vreme plicurile dispărute, din nou fără să-şi închipuie unde s-au putut rătăci.

Hohenstrasse şerpuieşte printre coline îndreptându-se spre Dunăre, totuşi cu puţin înainte de a ajunge acolo se opreşte aproape de Klosterneuburg, se îngustează, iar autoturismul vechi al familiei Witkowski o coteşte şi el într-acolo, odată cu şoseaua, iar în interiorul lui se răsuceşte Rainer, vorbind precipitat despre tensiunile interioare de natură artistică, pe care le explică dându-l de exemplu pe Camus. Rainer a plecat la drum fără carnet de conducere, dar cu permisiunea tatălui invalid, care stă azi acasă şi se bazează, în materie de deplasare, doar pe unicul său picior. Sophie şade în faţă, lângă Rainer, cu gândul să facă o excursie în aer liber, de care are parte oricum tot timpul, iar Anna stă în spate, de unde răspândeşte cu nesimţire un miros de transpiraţie care seamănă cu mirosul unui animal speriat. Totuşi, dat fiind că ştie să cânte la pian, Anna se află pe o treaptă culturală superioară. Ce nu răzbate pe gură pare să exale din toţi porii ei. Toate speranţele Annei se îndreaptă spre America, ţara întinderilor nemărginite, unde se străduieşte să obţină o bursă pentru la anul. Are note foarte bune la engleză şi este, în general – rebelă, dar şi taciturnă în acelaşi timp – o elevă model. Asta în ciuda faptului că acasă nu pune niciodată mâna pe vreo carte de şcoală. Dar iată că a mai apărut deodată, ca din senin, încă un animal speriat care seamănă, la rândul lui, cu Anna. Animalul se află într-o căruţă – ce aparţine, în mod evident, unor viticultori – şi este un câine. Câinele e legat sus de tot, pe maldărul de accesorii ale viticultorilor şi, gata să-şi piardă echilibrul, se agaţă cu labele, disperat şi cât poate de bine, de parcă ar fi o pisică, nu un câine care nu-şi poate nici scoate nici retrage ghearele. Câinele presimte că se va strangula dacă-şi pierde echilibrul şi cade de pe căruţă, iar în ochi i se citeşte groaza pe care i-o inspiră cruzimea stăpânilor şi a lumii în general, lume care poate fi totuşi atât de veselă atunci când alergi sprinten după vreun animal mic şi simţi un chef puternic de viaţă. Primăvara îşi anunţă încă prezenţa pretutindeni prin viaţa în devenire, cu siguranţă se

găsesc ouă peste tot, iar căprioarele sunt gestante. Dar lucrurile astea nu se văd, nenăscutul se ascunde ca să scape de o nimicire prematură. Câinele a trecut deja, împreună cu ţăranii grosolani care nu iubesc animalele, şi maşina cu cei trei înăuntru a trecut şi ea. E o dimineaţă în care se chiuleşte de la şcoală, iar Hans e ocupat cu lucrul, ceea ce înseamnă că s-a înfipt în zi ca un sfredel, fără niciun chef, şi abia aşteaptă să vină seara. Elevii, în schimb, sfredelesc cu interes, că doar la şcoala înaltă pe care o frecventează li s-a inoculat curiozitatea ştiinţifică.

Au trecut deja de Schottenhof, şoseaua e o panglică gri-argintie, aşa cum au mai scris alţii de atâtea ori, ramificaţiile ei duc spre viile din Salmannsdorf şi Neustift am Walde, dar ei n-o apucă pe acolo fiindcă vor să ajungă la viile din Grinzing. Şoseaua urcă uşor, atât cât să ai o privelişte care, văzută de pe Cobenzi, Häuserl am Roan sau Kahlenberg, a căpătat o oarecare faimă. Cei trei parchează maşina şi pleacă la plimbare. La stânga, viile se întind în sus, pe colină, la dreapta coboară spre Dunăre, care e şi ea o panglică argintie, numai că mai îndepărtată. Aerul e limpede, dar încă atât de rece, încât cei trei sunt nevoiţi să se înfăşoare cu fularele lor moderne şi exagerat de lungi. Sus se văd nişte nori, parcă trasaţi cu compasul. Vântul aduce praf. Butucii de vie încă n-au înflorit, lucru care se va întâmpla, după cum spune un cântec vienez, abia mai târziu şi în altă parte, mai exact chiar pe malul Dunării, la vremea când dă viţa-de-vie în floare. Atunci vor răsuna mii de viori cristaline, mai spune cântecul şi amuţeşte ruşinat de propria prostie. Cei trei intră în sfârşit în vie, călcând pe faimoasa argilă cu loess care-i prieşte în mod deosebit viţei de vie. Turlele bisericilor din satele de podgoreni încă nu şi-au intrat în activitate, fiindcă azi e abia vineri. Se aud câini lătrând, găini cotcodăcind şi cocoşii lor strigând cucurigu. Se aud de departe, fiindcă apropierea e relativ nelocuită; în definitiv, la plimbare cauţi singurătatea care, dacă nu vine ea la tine, trebuie să te duci tu la ea. Tinerii din ziua de azi poartă adesea singurătatea în

suflet şi o mai şi caută cu orice prilej în lumea din afară. Poteca pe care au apucat-o cei trei tineri este un traseu de munte care se aruncă temerar înspre hanurile de ţară din Grinzing. Pe poteca asta o iau, aşadar, cei trei, iar când vor ajunge jos, vor bea o cafea. Vilele vechi din vale se ascund după copaci, deşi sunt foarte arătoase. Verandele închise cu sticlă sunt îmbrăcate în viţă sălbatică, a cărei soră domestică se ţine la o distanţă respectabilă şi lucrează pentru proprietarul vilei, căruia îi aduce profit. Frumuseţea incredibilă şi extravagantă a acestui oraş se impune aici într-un mod atât de iresponsabil, încât până şi Rainer încearcă să-şi ţină gura, ceea ce totuşi nu-i reuşeşte şi începe numaidecât să laude, cu multe vorbe, împrejurimile. Aerul este absolut translucid, ca aspicul de pe o tartină de la Gerstner, iar aspicul, la rândul lui, ar putea spune despre sine că e limpede ca aerul de deasupra viilor.

Părăsesc poteca bătută şi o iau haotic, aşa cum le e felul, prin câmp. Anna şchioapătă în urma perechii inegale de îndrăgostiţi, care, după părerea fratelui ei, este o pereche egală de îndrăgostiţi, totuşi numai el crede asta; Rainer ţine cu chiu cu vai pasul cu Sophie. Încă şi mai greu e pentru Anna care n-are deloc antrenament. În America se face mult sport, iar până să ajungă acolo a mai rămas puţin timp. Sophie e pur şi simplu Sophie. Anna întinde şovăitoare o mână, apoi a doua, în căutarea unui sprijin pe care nu-l găseşte şi se prăbuşeşte aproape în gol, fiindcă n-a observat o groapă de la o carieră de piatră. Sus pe cer se rotesc trei ulii. Sau poate că sunt nişte creţi? Scot ţipete stridente. Rainer simte ceva în legătură cu acest peisaj natural, în care omul a intervenit deja artificial, şi îşi expune impresiile cu lux de amănunte. Anna se vaită şi întreabă cu voce răguşită dacă n-ar fi bine să se aşeze undeva. Nu eşti deloc în formă, spune Sophie, dar totuşi se aşază. Anna ar vrea să-şi piardă urma în America, să cunoască şi altă viaţă în afară de cea de care a avut parte până acum şi s-o ia de la capăt. O apă mare ar fi între ea şi

părinţi. Şi pe deasupra destul de mult uscat. Ştie că asta e singura ei şansă. De asta a luat note bune. Fiindcă tot stau aşa tihniţi unul lângă altul, Anna încearcă, să-şi descrie în amănunt planurile privitoare la America şi la şederea în diverse metropole americane, pe care ar vrea să şi-o finanţeze singură, muncind. Şi-a alcătuit deja un plan exact de călătorie şi aşteaptă doar ca acest plan să primească undă verde. Rainer simte astăzi un fel de afecţiune fraternă văzându-şi sora cum etalează un zel rar întâlnit în faţa figurii luminoase a Sophiei, ca un animal care-şi etalează prada. Pentru o fracţiune de secundă simte că el şi Anna formează un zid de nepătruns pentru Sophie. Dar îi trece imediat. Sophie loveşte mereu cu vârful piciorului în povârnişul acoperit cu viţă de vie – deh, îşi permite să nu-i pese de starea pantofilor ei – şi declară dintr-odată că dirigintele a sunat-o nu demult pe maică-sa ca s-o întrebe dacă Sophie n-ar vrea să plece pentru un an în America, cu o bursă. Ea nu vrea şi într-un fel i se pare şi cam nedrept, pentru că Anna are note mai bune. Dar cică în străinătate trebuie să ştii să te comporţi deosebit de frumos, pentru că nimeni nu te cunoaşte şi nu ştie de unde vii. De-aia ţin cont şi de origine şi de altele asemenea, ceea ce e pur şi simplu absurd într-o ţară ca America, unde aproape că nu există diferenţe de clasă socială, iar populaţia e foarte liberală şi permisivă. Dar numai aşa poate Sophie să-şi explice de ce ea, şi nu Anna.

Aceasta tace îngrozită – oricum un vechi şi îndrăgit obicei de-al ei – şi până şi Rainer o lasă mai moale şi întreabă dacă nu poate să ia Anna bursa din moment ce Sophie renunţă. Sophie spune că nu, asta a întrebat şi ea, dar anul acesta nu se mai acordă nicio bursă, fiindcă nu există nimeni care s-o merite. Rainer spune că e păcat de bursa asta frumoasă. Dar în gândul lui spune slavă Domnului că nu pleacă Sophie, aşa vom putea să rămânem un cuplu şi să studiem împreună.

În ochii albi ai Annei s-a cuibărit moartea, privirea îi devine

total transparentă, iar din adâncul ei o răceală se revarsă în exterior ca oxigenul lichid. Anna se lăsă pe spate şi nicio frumuseţe a peisajului nu mai poate să ajungă până la pupilele ei. Informaţia pe care a aflat-o a distrus-o, plecarea în străinătate, atât de tentantă şi totodată o portiţă de scăpare, i-a fost luată definitiv. Anna se loveşte cu pumnul peste frunte, dar nimic nu iese şi nici nu intră acolo.

Îndrăgostiţii vienezi, sub care pârâiaşele curg învolburate şi deasupra cărora bunul Dumnezeu le aranjează pe toate în acorduri de vioară, nu observă însă lucrul ăsta, pentru că ei nu observă nici măcar că iubirea asta nu merge decât de la Rainer înspre Sophie, fără să mai facă şi cale întoarsă. Rainer tocmai se pregăteşte să ţină iar o scurtă prelegere despre această iubire sau chiar s-o cuprindă cu braţul pe Sophie, alături de care stă pe marginea prăpastiei acoperite de şiruri foarte regulate de viţă de vie, o sinteză între artă şi natură – natura e viţa de vie, arta e metoda de cultivare – când Sophie spune că omul trebuie să iasă din sine, fiindcă în sine se găseşte în mod normal tot timpul. Şi, zicând acestea, îşi întinde braţele îmbrăcate într-un pulover de lână.

Iar tu te mai găseşti, în plus, şi în inima mea, susură Rainer.

Anna ocheşte un gândăcel harnic şi-l striveşte.

Nu mai omorî animale şi ascultă mai bine ce am de zis, o dojeneşte Sophie. Vreau să iniţiez un experiment record, prin care să-mi ating cât mai repede limitele impuse, confecţionând, de exemplu, o grenadă artizanală. Deja ştiu reţeta, am descusut-o pe maică-mea, care-i chimistă.

Anna e departe, dar Rainer e mai aproape de persoana iubită şi simte brusc că-i gata să se scape pe el de frică. Spune: Sophie, se apropie bacalaureatul, n-ar fi mai bine s-o facem *după aceea,* ca să nu zburăm din şcoală în caz că se află sau, cel mai bine, să n-o facem deloc?

Sophie întreabă dacă nu cumva se cacă pe el de frică.

Rainer spune că nu, şi eu vreau să-mi cunosc limitele, numai că ele se află cu totul altundeva, pe tărâmul artei.

Anna nu spune nimic. Mai striveşte trei furnici (una dintre ele ocupată cu căratul de greutăţi, iar bucata de râmă sau ce-o mai fi e şi ea storcită de talpa Annei) împreună cu propria inimă sângerândă, deşi aceasta îi aparţine lui Hans. Până acum au adus deja destule prejudicii proprietăţii altora şi oamenilor străini.

Rainer spune, zău, sincer, nu mă cac pe mine de frică, dar nu cred că-i bine să facem asemenea lucruri cu puţin înainte de terminarea liceului, de bacalaureatul care ne dă dreptul să studiem orice.

Sophie spune, taci acum şi ascultă. Evident că trebuie să le fabricăm afară în aer liber, ca să nu ne sfârtece pe noi, ci pe alţii, până aici e clar. Se ia un vas Erlenmayer cu gâtul larg, de format mare, capacitate cca. 500 ml. Apoi se folosesc două tuburi de sticlă (eprubete), una plină cu acid azotic fumegând, cealaltă cu un amestec de 1: 1 format din clorură de potasiu şi zahăr. E clar?

Rainer spune că e clar, dar din precauţie preferă să n-o facă pentru că în curând o să înceapă cea mai frumoasă perioadă, după părerea lui, perioada studenţiei, pe care nu vreau să mi-o stric din cauza unor bombe, doar n-am înnebunit, iar la urma urmei tu glumeşti. Aşa ceva nu-ţi stă în fire. Mie mi-ar sta în fire, dar chibzuind mai bine, n-am s-o fac; iar pentru tine am de gând să fiu chibzuit de-acum înainte. În afară de asta, iubirea produce în corp o explozie mult mai puternică, e un fulger orbitor care vine direct din natură. După cum ştii şi tu, desigur, doar mă iubeşti de mult, deşi nu recunoşti faţă de tine însăţi.

Anna distruge un obiect, mai exact un lăstar de vie, jupuindu-l de coajă.

Apoi, continuă Sophie cu glas tărăgănat, după ce s-a umplut vasul Erlenmayer cu eter, se bagă cele două eprubete în el, astfel încât fiecare din ele să se sprijine cu fundul pe fundul vasului. Apoi se astupă cu ceară atât eprubetele înfundate cu dopul cât şi

vasul Erlenmayer.

Împrejurimile plăcute ale Vienei se înfig în Anna ca un sfredel incandescent, neîntâlnind niciun perete care să opună rezistenţă şi străpungând apoi fortificaţiile dindărăt ale Annei. Anna nu mai are ce să ucidă şi începe să se mortifice pe ea însăşi, ceea ce este adesea un proces lung şi chinuitor. Ar prefera să ucidă alte fiinţe, dar încă nu-i anotimpul potrivit.

Rainer spune iarăşi că nu, el n-o face, şi la urma urmei Sophie a uitat că el e conducătorul. Poate c-o s-o facă şi el mai târziu, nu-i exclus, când va avea existenţa asigurată, va câştiga bine şi i se va rupe de toate, dar nu înainte. Mai târziu o să fie nevoie chiar de mai mult curaj, fiindcă ai mai multe de pierdut. Dar acum el sigur n-o face, iar Sophie n-o va face nici ea. Sophie nici n-ar putea să iubească un bărbat care face aşa ceva, pentru că la o asemenea acţiune s-ar putea să existe şi victime nevinovate.

Sophie spune că tocmai asta e bine, iar în ziua de azi nimeni nu-i nevinovat. Grenada trebuie aruncată, bineînţeles, în aşa fel încât să vină în contact cu solul, fiindcă altfel nu se întâmplă nimic; dacă o arunci cum trebuie explodează imediat, la cel mai uşor impact.

Rainer se smiorcăie ca un bebeluş şi explică pe larg de ce el totuşi nu poate s-o facă, în primul, în al doilea, în al treilea, în al patrulea, în al cincilea rând şi sub nicio formă. Pe Sophie n-o interesează motivele lui Rainer, dar ele sunt tipice. Va să zică te-ai deplasat înadins aşa departe cu plicticosul ăsta (la dorinţa lui!), iar acum nu iese nimic din asta, doar diaree verbală. O să-i dau directive lui Hans care sigur o să coopereze.

Rainer demonstrează printr-un calcul cu cinci zecimale că Hans n-are nimic de pierdut, în schimb el are multe, şi anume viitorul său clar şi strălucit conturat, în care intră un doctorat şi mai multe premii literare.

Anna icneşte tare şi urât. Doar n-ai de gând să-mi borăşti iarăşi, după ce adineauri abia te-am scos la timp din maşină

pentru primul vomitat, se răsteşte fratele ei, prost-dispus, care numai de o chestie aşa dezgustătoare n-are nevoie acum, când Sophie îl consideră laş, în timp ce el e doar extrem de chibzuit. De fapt cine a plănuit şi a pus în aplicare toate tâlhăriile.

Sophie sau el? El, bineînţeles.

Din păcate, Anna tot vomită, iar Sophie îi dă o batistă de hârtie, întorcându-şi faţa într-o parte. Apoi cu toţii îşi schimbă locul, departe de borâtură. Acum Sophie tace şi Rainer poate, în sfârşit, să explice totul în linişte. Întoarce lucrurile pe toate feţele, aşa cum întoarce gândacul de gunoi bila de bălegar. Abia după ce o să ajungă nestingherit cineva, Sophie o să-i înţeleagă şi o să-i aprobe motivele. După care or să îmbătrânească împreună, iar mai târziu or să râdă adesea când or să-şi amintească de planul ăsta idiot. Şi mai târziu or să râdă cu nepoţii.

Sophie spune că vrea să atingă în sfârşit extazul. Din păcate, cei mai mulţi nu reuşesc să iasă din sine.

Rainer spune: nu din sine, fiindcă omul are nevoie de un partener, de un tu. Partenerul este el, tu-ul este Sophie. El spune nu, iar fără acest partener eşti singur.

O pisică tigrată se furişează la deal ca să pândească o gaură de şoarece. Anna cântăreşte scurt ideea de-a ucide şi pisica, dar n-o face pentru că e slăbită din cauza vomatului. Îşi muşcă încheietura mâinii până aproape că-i dă sângele.

Rainer îi urlă Sophiei în faţă, ceea ce aceasta găseşte de prost-gust. Rainer îi spune că nu trebuie să creadă, mă rog frumos, că Hans are mai mult curaj decât el, pentru că de cele mai multe ori curajul e egal cu prostia, mai ales când e vorba despre Hans. M-am hotărât să studiez ceva foarte frumos, aşteaptă, Sophie, să vezi şi o să-ţi placă şi ţie.

Sophie tace dispreţuitoare şi aruncă pietricele într-o groapă cu vârful piciorului. Apoi spune, hai să mergem, mai am şi alte planuri pe ziua de azi.

În sfârşit, eşti raţională şi-ţi dai seama de motivele mele,

Sophie, trăncăneşte Rainer; a ştiut el dinainte că ea va ceda, fiindcă el frânge inimile şi nimeni nu-i rezistă. E minunat cu tine, e minunat din motivul cutare şi cutare, dar şi pentru că eşti la început aşa de îndărătnică, iar apoi rezistenţa ta cedează dulce în mâinile mele. Ca un animal micuţ pe care-l potoleşti şi-l faci să renunţe la lupta inutilă împotriva sa şi a altora şi să stea cuminte.

Sophie priveşte cerul, iar Anna face la fel.

Peisajul se îndepărtează de Anna fără încetare, nimeni şi nimic nu rezistă prea mult în preajma ei. Claritătii aerului i se opune neclaritatea spirituală a acestor tineri şi ambele elemente se inhibă reciproc. Rainer fumează nervos o ţigară care face ca, pentru scurt timp, aerul de adineauri să devină opac.

În vestiarul sălii de sport explodează o bombă cu focos percutant. Multe vise neomoderne ale generaţiei postbelice sunt distruse total. Printre altele, sunt distruse fuste Conny, pantaloni gri de flanel, blugi, şosete, ciorapi trei sferturi, pulovere, bluze, blazere şi temuta fustă ecosez. S-a aranjat în aşa fel încât să nu fie rănită nicio persoană, căci, altfel, persoana rănită l-ar fi văzut pe cel care a aruncat bomba. Şi nu se găseşte nimeni care să-şi asume răspunderea pentru această poznă de şcolar, care e deja mai mult decât o poznă, e un delict criminal.

A fost un act iresponsabil, după cum scrie un ziar. Nu-i de mirare că nu se găseşte niciun responsabil.

Sophie a transportat bomba în geanta de tenis. Directorul chiar a văzut-o şi a salutat-o, totuşi nimeni nu îndrăzneşte să reţină o Sophie Pachhofen şi nimeni n-o consideră capabilă de aşa ceva.

Adolescenţii ăştia mototoli, care n-au nimic altceva în cap, îşi plâng hainele distruse pentru că o să mai dureze multă vreme până când îşi vor convinge părinţii să le cumpere din nou pantaloni şi fuste la modă. Pentru asemenea incapabili s-a ostenit Sophie. Dar a făcut-o în primul rând pentru ea însăşi. Vestiarul sălii de sport, care trăsneşte a transpiraţie şi a gaz, trebuie renovat complet. Elevii ultimei clase de liceu nu profită cu nimic din asta, fiindcă renovarea va avea loc abia în vacanţă.

Domnul Witkowski vrea să-şi retragă copiii de la şcoală din cauza acestei întâmplări, dar ei îl roagă şi-l imploră pe două voci să le dea voie să rămână, iar el le dă voie, fiindcă şcoala se va termina curând, după care se va întoarce foaia şi se vor aplica metode mai aspre – Witkowski senior explică în ce constau aceste metode.

Hans – după cum se ştie, între el şi Sophie urmează să se înfiripe o idilă – a cumpărat componentele bombei, mândru şi fără nicio rezervă, de la un magazin frecventat doar de studenţii de la politehnică. S-a tot sucit şi s-a tot învârtit pe acolo până

aproape că a început să bată la ochi. Aşa de mândru era. Va să zică legătura sufletească dintre el şi Sophie s-a stabilit deja, urmează cea fizică. În momentul acesta tocmai o convinge pe Sophie că omul fără iubire e un grăunte de praf nesimţitor.

Înăuntrul lui Rainer se frânge ceva, pentru că o parte a unui om (de cele mai multe ori inima) se frânge întotdeauna când persoana iubită devine infidelă, însă teama de a fi suspectat în realitate, poate chiar fără să fie vinovat, inhibă multe hotărâri privitoare la Sophie. Anna nu simte absolut nimic după acest şoc, doar Hans, cu iubirea lui, poate să străpungă această amorţeală, dar din păcate, el nu face acum decât să încalce jurămintele de fidelitate faţă de Anna.

Viile din al nouăsprezecelea district vienez au pierit în depărtare, iar în locul lor se înalţă munţi de teamă.

Părinţii simt că înnebunesc pentru că sunt nevoiţi să cumpere lucruri noi.

Unii se poartă necolegial, fiindcă îşi suspectează colegii. Au loc denunţuri şi interogatorii. Peste tot întâlneşti elevi care plâng. Fete care bocesc şi băieţi care se smiorcăie pe coridoare, la toaletă şi în sălile de ştiinţe ale naturii.

Fără niciun rezultat.

Se dau palme.

Sophie coboară treptele şi, ajunsă afară, se urcă într-un taxi, de parcă toată ziua n-ar face nimic altceva.

Anna Witkowski scoate un ţipăt nearticulat şi i se dă voie să plece acasă înainte de terminarea orelor.

Profesorii vorbesc ca şi cum ar avea îngăduinţă pentru faptă. Cel care a făcut asta trebuie să recunoască, n-o să i se întâmple nimic, vrem doar să ştim cine a fost. Când văd că aşa nu merge, urlă ca taurii întărâtaţi.

Rainer Witkowski scrie o compunere surprinzător de cuminte despre *Străinul* de Camus, dar ceea ce gândeşte el este liber şi neîmblânzit, aşa cum sunt întotdeauna gândurile.

Părinţii îşi pălmuiesc fetele pentru că ele nu vor să poarte decât pantofi cu toc, ca aceia care au fost distruşi, şi nu vor să audă de pantofii cu tocul jos, buni pentru excursiile în Pădurea vieneză.

Sophie poartă o rochie de după-amiază de la Adlmuller şi un soare strălucitor îşi găseşte sălaş în părul ei. Dar culorile soarelui nici nu se compară cu cele ale rochiei.

Anna Witkowski îşi pierde uzul raţiunii. Însă nimeni nu-şi dă seama, fiindcă fapta aceea îngrozitoare şi absurdă a fost săvârşită tot fără nicio raţiune. Şi la fel de iraţionale au fost şi reacţiile care au urmat.

Cine suportă cheltuielile maşinii, acela are şi dreptul să circule cu ea. Domnul Witkowski plăteşte şi Rainer îl duce cu maşină. Sunt rare cazurile când Rainer are voie să conducă singur. Oriunde s-ar duce, invalidul e abonat la locul de lângă şofer, de unde dă tot felul de indicaţii.

Şi în concediu, credinciosul vehicul va porni la drum în direcţia Waldviertel, căci altfel un invalid n-ar putea să ajungă nicăieri şi are şi el nevoie de oxigen ca orice om.

Astăzi, domnul şi doamna Witkowski spun că vor să iasă în oraş ca să se uite la marfa expusă în vitrine; vitrinele sunt o poartă către lume. Porţile către lume se deschid fiindcă tocmai ai intrat pe Kärninerstrasse, această distinsă arteră comercială, unde lumea din suburbii ajunge cel mult de două ori pe an. Iar când ajunge, se lipeşte imediat de pereţi ca să nu fie strivită de marea de oameni care se îndreaptă spre cofetăriile mari şi renumite din zonă. Azi merg acolo fiindcă domnul Witkowski se declară cât de cât mulţumit doar dacă are parte de ce-i mai bun; îi spune soţiei că pentru el nimic nu-i prea scump, deoarece calitatea are preţul ei pe care, dacă nu-l plăteşti, vei plăti în cele din urmă cât nu face. Ia uite, frigiderul acesta de-aici şi maşina de spălat de colo, ce n-am putea răci şi spăla cu ele! Totuşi, de cele mai multe ori se opresc la magazinele de modă. Vremurile noi aduc oraşului – care a scăpat nu demult de ocupaţie şi îşi aparţine acum din nou sieşi şi locuitorilor să-i – o abundenţă pe care şi-o poate permite până şi un muncitor oarecare. Iar când muncitorul îşi permite prea puţin, pune de-o lovitură de stat. Ultima dată, acest pericol s-a ivit în 1950. Comuniştii au profitat de lipsurile din aprovizionare şi i-au instigat pe oamenii de bună-credinţă împotriva propriei ţări.

Rainer se târâie şi el în urma părinţilor şi spune oricui stă să-l asculte că n-are nimic de-a face cu hodorogii ăştia doi. Mai nou, Sophie l-a luat peste picior că nu vrea decât să-şi cumpere ceva frumos cu banii furaţi, pe care altfel nici nu i-ar fi furat. Aici

e plin de lucruri frumoase şi de lux, dar el nu-şi doreşte nimic din toate astea şi o să-i comunice şi Sophiei că nu şi le doreşte absolut deloc.

Tot minunându-se, micul grup greoi se îndreaptă spre palatul de pe colţ cu Annagasse unde-şi are atelierul şi magazinul Adlmuller, regele modei. Ei, nu, ce coincidenţă! Prin uşile impunătoare de sticlă poţi arunca o privire în interior unde-o zăreşti, din întâmplare, pe aceeaşi Sophie la care tocmai te-ai gândit; se află acolo cu mama ei şi se învârte în faţa oglinzii. E prima ei rochie unicat, creată special pentru ea, şi reprezintă cadoul de bacalaureat. Mamă, tată, aici în magazin e o colegă de-a mea de şcoală, care-i bogată, zice Rainer fără să vrea şi nu-şi mai poate retrage cuvintele. Nici nu i-au ieşit bine pe gură, că şi regretă că le-a spus. Fiindcă părinţii se pregătesc deja să desfiinţeze bariera de sticlă care-i desparte de Sophie, luând poarta cu asalt.

Lumea de afară ameninţă să invadeze cu brutalitate lumea de cristal din interior. Invalidul se aruncă înainte (ca ogarul asupra iepurelui), sprijinit în cârje, iar mama vine val-vârtej în urma lui. Vor s-o salute pe colegă şi pe mama ei şi să spună că se bucură de prietenia copiilor şi de faptul că aceştia se ajută ca-ntre colegi şi se văd des şi în timpul liber.

Rainer îi îmbrăţişează tatălui schilod şoldurile care se balansează, pentru ca acesta să nu se arunce necugetat pe poartă şi-i pune piedică mamei, ca să rămână afară, acolo unde-i este locul.

Într-o linişte absolută – pentru ca zgomotul străzii să nu le îngreuneze alegerea – cele două Pachhofen alunecă prin faţa oglinzii încolo şi-ncoace. Se gătesc cu tot felul de artificii, ale căror detalii nu pot fi văzute de-afară.

Ţi-e ruşine cu părinţii tăi, mucos neruşinat, chirăie tatăl şi vrea să-i dea fiului un şut ca să se apropie de doamna von Pachhofen şi să-i sărute galant mâna, că doar sunt colegi, în

calitate de părinţi. Mai ştii, poate că are succes la ea şi ca bărbat.

Intimidată, mama spune, hai să plecăm repede de-aici, că s-a şi stârnit o oarecare zarvă din cauza noastră. Tatăl şuieră printre dinţi, derbedeu nenorocit, de-aia îţi plătim noi totul la o vârstă când ar fi trebuit să munceşti de mult şi să te întreţii singur, ca tu să te ruşinezi de familia ta! Eu măcar am făcut un război întreg într-un post de conducere. De-acum s-a terminat! V-aţi urcat în capul nostru, plozi nesimţiţi, dar de-acum gata, până-aici v-a fost!

Rainer e alb ca varul şi s-a făcut mic de tot în faţa celor din jur. Acuşi, o să se uite încoace mama Sophiei sau chiar Sophie însăşi, noroc însă că sticla groasă nu permite persoanelor neautorizate să arunce priviri prea indiscrete în salon sau să facă zgomot.

O directoare îmbrăcată în negru se plimbă de colo-colo, unduindu-şi şoldurile, şi însuşi regele modei cântăreşte rochiile şi-şi dă cu părerea. Spune că rochia asta are cutare şi cutare avantaj, rochia aia are cutare şi cutare avantaj, această rochie s-ar putea să vă dezavantajeze din punctul ăsta de vedere, iar rochia aceea de acolo din alt punct de vedere.

Afară, tata spune că lui fiu-său o să-i dea acuşi borşul pe nas, cum i s-a mai întâmplat de atâtea ori, când o să primească un pumn în mutră.

Vă rog, imploră Rainer fără să-i pese de durerea care-l paşte, nu intraţi în magazin, vă rog, vă rog.

Hai să nu intrăm, Otti, aş vrea să mă mai uit şi la lenjerie şi apoi ne întoarcem la căsuţa noastră primitoare. Altfel doamnele or să ne reţină inutil cu vorbăria. Ştii tu ce-o să facem noi mai târziu, sugerează mama şi-l trage pe tata de-acolo cu propunerea asta neexprimată. Acesta îşi ia avânt, spumegând de furie. Nu, nu vrea să fie reţinut de cucoanele astea împopoţonate, fiindcă mai are încă multe planuri pe ziua de azi. E o pasăre mare care-şi face cu greu vânt de pe o cracă pe alta.

Şi uite-aşa pleacă şi se mai uită şi în alte vitrine, pe care, din recunoştinţă, Rainer nici nu le mai vede. La magazinul de articole sportive e expus un nou model de bicicletă de curse, cu mai multe viteze. Însă aşa ceva e de pe altă lume, străluceşte foarte frumos, dar nu pentru Rainer. În orice caz, încercarea de mai înainte a trecut pe lângă Rainer, aşa cum, în religie, potirul cu fiere trece pe lângă Domnul nostru Iisus Cristos.

Fără un sărut de noapte bună nu poţi să te duci la culcare, dar nici fără un cuvânt de salut, fiindcă aşa cere politeţea, zice tata printre dinţi. Se consolează cu o ceşcuţă de Mocca Gold, consumată la Cafe Museum, în apropiere, la care se adaugă o chiflă şi un bacşiş consistent. Golit de orice gânduri şi sentimente, Rainer se prăbuşeşte în sine şi arată ca un colet uman neînsufleţit. Cum or să mai râdă cândva el şi Sophie de chestiile astea! Dar acum încă nu. Mai târziu.

În sinea lui, Rainer s-a desprins deja cu totul de familia lui, doar din exterior nu se observă încă acest lucru.

Deşi elevii nu merită, la liceu mai are loc totuşi un ultim ceai de la ora cinci, înainte de vacanţă şi de bacalaureatul care-i va împrăştia în cele patru zări. Ceaiul e preparat de eleve. Elevii se ocupă de treburile organizatorice. S-a adunat o grămadă de băuturi acidulate şi foarte urâte la culoare. Elevii dansează cu colegele lor, iar la sfatul unui profesor mai de încredere e luată la dans din când în când şi câte o mămică sau o bunică. Se discută despre realizările odraslelor, care sunt catalogate de cele mai multe ori drept înzestrate, dar leneşe. Mai sunt şi din acelea care n-au absolut nicio realizare. Elevii alcătuiesc o structură care se poate numi şi comunitate şcolară.

Anna şi Rainer sunt din cale afară de uimiţi că trebuie să aparţină unei comunităţi şcolare şi nu lumii adulţilor.

Sophie l-a introdus pe şest pe Hans, care se vede de la o poştă că e un corp străin, fiindcă zbiară în gura mare când îşi comandă câte o bere şi mai şi găseşte că-i de râs. Sophie are tocuri foarte înalte şi, în splendoarea ei blondă, nu se lasă prinsă de nimeni. Cu toate astea, Rainer, în prostia lui, încearcă s-o facă, dar fără succes.

Poşirca de ceai e servită în păhărele de carton la un preţ infim, fiindcă se strâng bani pentru o excursie de absolvire a liceului. Pentru fraţii mai mici, există un teatru de păpuşi, la care împătimiţii teatrului – din aceia care-şi iau întotdeauna locuri în picioare la spectacolele de la Burgtheater – au ocazia să se pregătească pentru viitoarea carieră actoricească. Tineretul e tânăr şi se mai şi bucură de asta.

Una sau două reprezentaţii de operă sunt discutate de grupuri de experţi în materie, se rostesc nume ca Bippo di Stefano şi Ettore Bastianini, de care Rainer n-a auzit. Anna a auzit totuşi de Friedrich Gulda şi de colegii acestuia de breaslă.

Tatăl invalid al lui Rainer a sosit împreună cu mama care-l sprijină. O colegă de-ale lui Rainer îi oferă cu precauţie (ca să nu-l urâţească şi mai mult pe olog) un ceai. Tata spune că el nu

mănâncă pe la alţii. Ce tip sucit, îi spune eleva unei prietene. E într-o ureche, nu crezi? apoi fata întreabă dacă să-i aducă un scaun aproape de ringul de dans, ca să poată urmări mai bine mişcările stângace ale elevilor. El spune că poate să stea în picioare. La Dumnezeu şi la Witkowski nimic nu-i imposibil, asta-i a doua lui zicală favorită. Omul ăsta e total dus cu pluta, nu-i sănătos, zice eleva de mai înainte. Rainer, care a povestit tuturor că tatăl şi vărul lui conduc cu rândul un Porsche, se frăsuieşte iritat într-un colţ. De ce să nu poţi să te anihilezi până nu mai rămâne în urma ta decât un pic de aer cald? Ar trebui să te sinucizi.

Totuşi, iat-o pe Sophie, iar Rainer îi explică foarte pe larg şi ţinând seama de împrejurări că iubirea nu este eros. Adevărata fericire este sentimentul că ţi-ai dorit tot ce e mai bun în viaţă, deşi poate că acest lucru a fost interpretat greşit. Impasibilă, Sophie tocmai serveşte pe cineva cu un sandvici cu brânză. Să-i serveşti pe alţii e plăcut dacă nu eşti obligat s-o faci. Anna ar prefera să-şi taie mâna decât să împartă cuiva sandviciuri cu brânză.

Gerhard vrea să se învârtă pe ring cu adorata lui Anna şi să fie fericit, dar Anna îl dă la o parte, fiindcă vrea să-l localizeze pe Hans, care se află între două bunicuţe. Hans, la rândul lui, îşi face hotărât loc prin mulţime, cu pumnii, ca s-o smulgă pe Sophie din ghearele unui coleg cu care aceasta tocmai pluteşte pe acordurile bătrânului şi bunului vals. Cu parazitul ăsta care n-a câştigat un ban în viaţa lui, Sophie a deschis astă iarnă balul de la Filarmonică. Dar el n-o să devină membru al orchestrei filarmonice, ci înalt magistrat. O ţine pe Sophie rece şi obiectiv – calităţi de bază ale viitoarei sale profesii – cu vârful degetelor, iar cu cealaltă mână i-a cuprins spatele cu ceva mai multă forţă, nici prea multă, nici prea puţină.

Nu aşa se pune mâna pe-o fată, trebuie s-o apuci cu nădejde, eu pot, fiindcă am o fire hotărâtă. Vino-ncoace, păpuşă,

eşti uşoară ca un fulg! Şi Hans vrea s-o arunce odată cu putere în sus şi să strige IU-HU, azi e aşa de fericit, bine se mai integrează printre viitorii colegi de serviciu cu pregătire intelectuală. Hans e un om al faptei. Pleacă de-aici, spune Sophie.

A dat chix. Hans se face că se încheie la prohab.

Câţiva elevi afirmă sus şi tare că petrecerea de astăzi e minunată. Se schimbă numere de telefon. Cuvântul-cheie „tu" îşi face timid apariţia şi este un prim „tu" timid. Se plănuiesc o excursie şi o vizită, la vară, în vilegiatură.

Se fac sandviciuri.

Se împart felii uriaşe de tort pe farfurii de carton.

Rainer plonjează din ascunzătoarea sa asupra Sophiei şi spune că acum trebuie să înceapă, în sfârşit, o fază a prieteniei lor care să se deosebească fundamental, ar îndrăzni el să spună, de tot ce-a fost înainte. Mai exact, trebuie să găsească, în sfârşit, o cale directă de acces către celălalt. Aceasta poate fi găsită făcând seara plimbări împreună. Cu fiecare discuţie profundă vom mai descoperi o bucată de teren neexplorat, îi promite Rainer Sophiei. Vor aduce în relaţia lor un nou tip de naturaleţe, o asigură el. Minunăţia naturii constă în lipsa ei totală de contradicţii.

Sophie îl contrazice şi spune, dă-mi drumul, îmi şifonezi rochia, nu vezi că-i din sifon? Degenerezi din ce în ce mai tare, Rainer, zău aşa.

Adulţii sunt serviţi până şi cu punci, ca să facă faţă orei înaintate. Punciul e slab. Copiii chicotesc, fiindcă azi e o zi specială, când au şi ei voie să ia o gură. Hans se şi aşază la coadă la alcool, dar e trimis la plimbare fiindcă el nu-i încă adult – i se dau asigurări ferme în sensul acesta, incredibil! Hans zbiară că el îşi câştigă de mult existenţa. Îi răspunde o figură neînţelegătoare, care aparţine unei fiice de medic.

Nici măcar o ţigărică nu poţi să fumezi aici.

Doamna Witkowski, care nu poate fi evitată, îşi ascunde

sângele de profesor în mulţime (a fost şi ea cândva profesoară!). În afară de asta, îşi mai ascunde şi rochia urâtă de dinainte de război, pe care a împodobit-o cu o fundă de catifea şi cu un trandafir de mătase de aceeaşi culoare, unul mai nepotrivit ca altul. Tăticul e o prezenţă elegantă, iar cravata lui ţipă-n gura mare: iată-mă! E imposibil s-o treci cu vederea. Pe un invalid îl mai poţi trece cu vederea, intenţionat, dar o cravată ca asta în niciun caz.

Anna îl zgârie uşor pe Hans pe spatele puloverului, sperând ca el să-i acorde atenţie şi, dacă se poate, să i-o şi dovedească. Hans o bate cu palma ca pe un cal şi întreabă dacă o mănâncă iar pe undeva. Dacă o mănâncă, n-are decât să se scarpine, ha-ha-ha. Apoi scoate un nechezat puternic, se aruncă asupra Sophiei, o ia în braţe şi se învârte cu ea de câteva ori în cerc.

O aruncă în sus ca pe-o minge şi o prinde iar, îi spune iubito, şi păpuşico, şi Sofişoara. Are multă energie în el, pe care o consumă acum, dar pentru cine o are dacă nu pentru Sophie şi numai pentru ea?

Sophie râde un pic şi spune, dă-mi drumul, Hans. Înainte ca acesta să apuce să execute ordinul, Rainer se apropie pe la spate, i-o smulge pe Sophie din braţe şi-l ameninţă pe Hans cu un şut în testicule, la care acesta răspunde că ar vrea s-o vadă şi pe asta. Iar acum cară-te, că vrem să fim singuri.

Domnul director spune cu glas puternic că bacalaureatul, ce reprezintă sfârşitul unei perioade din viaţă, îi va risipi pe toţi în cele patru zări. Dar ei trebuie să-şi aducă mereu aminte de şcoală. Şcoala s-a terminat, iar viaţa abia începe. Va fi cu totul altfel, totuşi şcoala te pregăteşte pentru viaţă.

Rainer şi Anna îngheaţă de spaimă; cel mai mult se tem de schimbare. Mai târziu n-o să mai fie aşa de simplu ca aici să te erijezi în conducător, fiindcă mai târziu n-o să te cunoască nimeni. Nici pe tine, nici realizările tale, pe care va trebui să le demonstrezi din nou. Rainer şi Anna se tem de necunoscut.

Anna dă semne că vrea să spună şi ea ceva.

Cei doi bărbaţi tineri, care clocotesc pe dinăuntru de atâtea seve şi energii, sunt gata să se încaiere. Un profesor prevăzător îi desparte, invocând disciplina şi religia. E chiar profesorul de religie.

Anna ajunge chiar să ţopăie puţin de nerăbdare, ca să arate că vrea şi ea să spună ceva. Vrea să spună că Hans e al ei şi al nimănui altcuiva. Chiar dacă se pare că lucrurile stau altfel. Rainer îi spune Sophiei, apropiindu-şi gura de a ei, ce simte pentru ea şi ce a simţit întotdeauna. Doar din mândrie n-a vrut să recunoască. Dar acum sentimentul e mai puternic şi nu mai poate fi reprimat. Rainer consideră că Sophie n-are decât să ştie. Următoarea treaptă ar fi porţiunile de pământ însorit din adâncul unei păduri, ploaia care începe să cadă încet, pe neauzite, mirosul de răşină, Sophie într-o pelerină veche de ploaie, cu răsuflarea tăiată, mângâindu-l tandru pe cap. Odată şi odată trebuie să dea şi intelectualul atenţia cuvenită bunăstării trupului. O mâncare ca la ţară servită pe o faţă de masă în carouri şi multe discuţii serioase şi profunde la care, într-un sens abstract, va fi prezent până şi Dumnezeu. Ăsta e visul oricărui licean şi este şi visul lui. După masă se întind în pat şi continuă să citească din Camus, pe care îl citesc oricum tot timpul. Se opresc la pasajul unde pentru condamnat ia naştere o lume care i-a devenit pe veci indiferentă. Iar condamnatul se gândeşte la mama lui. Rainer însă se va gândi – este alegerea lui – la Sophie. Apoi se vor pierde în pădure, departe de obiectivul camerei de luat vederi.

Sophie spune că, după vacanţă, mama ei o s-o trimită la Lausanne ca să schimbe mediul. E stabilit deja, întreabă Rainer cu glas stins. Da, e stabilit. Va merge la un internat. O încântă ideea unor locuri şi a unei limbi cu totul străine.

Rainer o întreabă de ce vrea să plece la o asemenea distanţă, când binele se află atât de aproape, adică aici. La ce-ţi trebuie un mediu străin? Mai bine ai îmblânzi animalul străin şi

necunoscut din mine. Acum aş vrea să realizez actul sexual, dar acesta este înjositor pentru femeie. De aceea am nevoie de îmblânzire.

Ce am făcut eu la sala de sport (Sophie) e mai palpitant decât nişte declaraţii de dragoste. E un eveniment exploziv. Rainer afirmă că Sophie n-ar vrea în niciun caz să plece de lângă el, dar că acum vorbeşte doar aşa, aiurea. Şi ca dovadă că are încredere deplină în ea, se gândeşte să-i încredinţeze acum numai ei câteva idei de interpretare a *Ciumei* de Camus, următoarea carte pe care o vor citi împreună. Dar trebuie să rămână între ei.

Sophie îi taie avântul, dându-l la o parte cu vârful degetelor, şi-i salută pe părinţii partenerului ei de dans, care o cunosc şi se interesează de viitorul ei. Le e dat să audă acelaşi lucru despre Lausanne. Li se pare o idee bună şi laudă posibilităţile de acolo în materie de sport.

Anna îi suflă Sophiei în ceafă, unde se află firişoare blonde de păr. Ar vrea să spună câte ceva despre propriul ei caracter. A trecut deja multă vreme de când n-a mai vorbit. Anna spune că pe ea o caracterizează ura oarbă împotriva lumii întregi. Lui Hans îi spune s-o ridice şi pe ea cum a ridicat-o pe Sophie adineauri. Hans vrea ca Anni să-i aducă un sandvici cu salam. Ea se şi repede imediat într-acolo.

Între timp, Rainer şi Hans o încadrează pe Sophie şi-şi expun argumentele pentru care aceasta ar trebui să plece cu ei de la serbarea asta şcolară plictisitoare, ca să poarte o discuţie. Rainer mai apucă să explice la iuţeală muzica modernă care tocmai răsună la magnetofon.

Sophie n-ar trebui să plece în partea franceză a Elveţiei. Hans se leagă abia apoi de Elveţia, după ce i se spune unde se află Lausanne.

Sophie se desprinde de la braţul ambilor băieţi – care au intenţii bune, dar nu se pricep să apuce – transformându-se într-

o plantă carnivoră primejdioasă, care ucide insecte cu lipiciul ei. Declară că nu admite să mai fie deranjată în vreun fel. O să plece ca să nu mai fie nevoită să-i vadă pe ăştia doi.

...

Sunt micii dumitale admiratori, Sophie, zâmbeşte mama partenerului de dans. Ei, atunci distracţie plăcută, dragă Sophie.

Anna se întoarce cu sandviciul, Hans culege nervos salamul, smulge şi castraveciorul, iar acum Anna n-are decât să se-ndoape cu restul de pâine cu unt. Barem ei să i-o plătească. Anna chiar o mănâncă, după care se îndreaptă hotărâtă spre closet, sperând să nu fie „ocupat".

Rainer declară că s-ar putea să se sinucidă. Asta o să atragă sigur atenţia Sophiei. Altfel va aluneca printre ochiurile plasei dispărând fără urmă. Lumea e de o indiferenţă tandră, spune Camus. Când ţi se ia speranţa, prezentul e pe deplin în mâinile tale, tu însuţi eşti realitatea, iar ceilalţi sunt figuranţi. Asta sunt ei oricum.

Nu spui niciodată o frază pe care să n-o fi spus şi altul, susură Sophie.

Fiindcă ştiu deja toate frazele. Unde viaţa se stinge, seara e ca un armistiţiu melancolic, ne învaţă Camus.

Hans îşi dă din răsputeri un pumn în cap, încât sună a gol. De aici nu iese nimic original, doar lucruri obişnuite, vorbele meşterului care-l ceartă că a încurcat polii la o legătură electrică şi-i spune c-o să-i dea acuşi un şut.

Tatăl invalid se apropie şi el, sprijinit în cârje, şi i se adresează Sophiei; ea este, evident, micuţa prietenă a fiului său, foarte bine, fiindcă-i o copilă aşa drăguţă, cum a avut şi el pe vremuri destule, iar în ziua de azi doar din când în când, pentru că nu prea are timp din cauza serviciului. Şi în acest domeniu ar avea ce să-i arate fiului său, Rainer.

Mama gemenilor soarbe din ochi croiala rochiei de după-amiază a Sophiei. Oare maşina ei de cusut o fi în stare să realizeze

aşa o minune din sifon? Sau o fi organdi? Fibră sintetică sigur nu e.

Anna îi cuprinde mamei braţul ca un cleşte. E un gest pe care nu l-a mai făcut de luni de zile. Pentru o clipă cele două femei sunt Sfânta Maria şi Sfânta Marta, într-un mod cam forţat, din moment ce Maria la vremea ei n-avea decât un fiu, nu şi o fiică.

Hans înghite în sec, iar mărul lui Adam i se mişcă vizibil. Atâta salivă fără să fi băut măcar o bere.

Sophie se scutură de toate şi pleacă irevocabil.

Lasă în urma ei două goluri, unul în Hans şi celălalt în Rainer, pe care ea însăşi nu le simte.

Adesea, câte o fată aflată în voiaj, al cărei prieten se întoarce la oraş, spune: tu pleci, dar în urma ta rămân multe. Multe lucruri pe care el le-a lăsat acolo. Aici însă nu rămâne cine ştie ce de care să poţi profita, nu rămâne nimic.

Doamna Witkowski îşi acoperă cu amândouă mâinile – mai multe n-are – punctele slabe, şi anume funda de catifea şi floarea din piept, totuşi acestea scot capul, indiscret, printre degetele ei şi fac o impresie proastă. Şi domnul Witkowski face aceeaşi impresie.

Anna pleacă şi ea, neobservată de nimeni, dar absolut de nimeni. Nu lasă în urma ei nici măcar o crestătură minusculă, ca acelea lăsate de tocurile de metal pe parchet. Absolut nimic.

Hans iese pe poarta fabricii, iar Anna, care îl aşteaptă afară, se apropie de el. Vrea să spună lucruri raţionale, ca să-i arate că e în stare şi de altceva. Vrea să spună, îmi pare bine că nu mai plec în America, fiindcă vara asta o să învăţăm împreună pentru şcoala pe care ai s-o faci tu la seral. Dar, ca de atâtea ori, nu spune nimic, ci plânge doar, ca proasta. Anna boceşte în gura mare de faţă cu oamenii ăştia străini care au muncit toată ziua şi, ca atare, seara au şi ei dreptul la linişte; în hohotul ăsta de plâns se revarsă şi sufletul ei măcinat aproape de tot, care dovedeşte că Anna are totuşi un fond bun. Doar acela care n-are încă inima de piatră e în stare să plângă. Gura şi faţa Annei sunt schimonosite într-o strâmbătură urâtă. O femeie nu e niciodată avantajată de o asemenea expresie, dimpotrivă, n-are decât de pierdut. Totuşi, pe Hans îl cuprinde un soi de milă când constată toate astea la Anna, care avusese mereu o atitudine atât de suverană. Poate că nici nu-i milă, ci un instinct masculin de a proteja fiinţele mai slabe. Acest instinct intră în acţiune atunci când bărbatul vede o femeie plângând. O cuprinde cu braţul pe după umeri pe femeia asta specială care plânge şi o conduce repede în altă parte, ca să nu fie văzuţi de colegii de serviciu. Hans spune, ce-i, Anni? De ce plângi? Ei, lasă! Anna spune că e disperată şi lasă să izbucnească din ea, într-o dezordine totală, multe lucruri, în principal teamă, ură şi, drept condiment, un strop de invidie faţă de Sophie. Hans spune că nu-i frumos să invidiezi un om ajuns fără nicio vină într-o asemenea situaţie familială. O pizmuieşti pe Sophie? Anna plânge cu o octavă mai sus. Hai, te conduc acasă, doar locuim practic foarte aproape unul de altul. Îi spune să se liniştească şi ea se linişteşte încet-încet. Brusc îl vede pe Hans cu alţi ochi, cu ochii iubirii care-şi dă seama că e autentică. Şi Hans o vede pe Anna cu alţi ochi, cu ochii bărbatului protector care ştie că e mai puternic:

Poate că-i vorba şi de sentimentul de prietenie care, şi aceasta – adică prietenia – îşi dă seama că e autentică. Asta înseamnă să fii alături de prieten la bine şi la rău, precum şi în

alte vremuri grele.

Alături de ea la bine şi la rău, Hans o însoţeşte pe Anna acasă. Oare ce are Anişoara, spune el întruna, fiindcă nu ştie ce altceva să zică. Nimic, a trecut, spune ea. Vii. Şi tu la cină?

Nu, spune Hans imediat, fiindcă nu-i poate suferi pe părinţii Annei. Dar, spune el, acuşi e duminică şi poate ieşim undeva împreună.

Diverse griji se desprind dintr-odată de Anna şi o bucurie neobişnuită pune stăpânire pe ea, extinzându-se până şi asupra mesei de seară care, mai mult ca sigur, are un gust îngrozitor. Foarte curând va pleca cu Hans într-o plimbare de duminică, cu bicicleta. Poate că plimbarea va reprezenta un nou început, clădit pe o nouă temelie. La temelie nu trebuie să stea întotdeauna lucrurile materiale, fiindcă banii se pot pierde, sentimentul, în schimb, nu depinde de asta.

În locuinţa familiei Witkowski se pune cina pe masă. Tata cârteşte pe nerăsuflate, dar deja nu-l mai aude nimeni, într-atâta s-au obişnuit cu el. O ameninţă pe mama cu tot felul de chinuri pe care are de gând să i le aplice. Mama răsfoieşte catalogul unei case de comenzi, unde găseşte o rochie care-i sare în ochi. Îi sare şi-i tot sare în ochi, în special pentru că ieri, la şcoală, s-a făcut de râs cu rochia ei – o traumă sufletească pe care o mai resimte şi azi.

Tata îl întreabă pe Rainer dacă după ce-au terminat de mâncat ar vrea să facă o partidă de şah cu el. Rainer spune că da şi chiar o să joace partida. La cină au avut pâine, parizer şi salam picant. Plus cartofi într-un sos oribil. Apoi se joacă partida de şah; invalidul emite tot felul de admonestări derutante, care bat apropouri la adresa stării mintale a lui Rainer sau în care este vorba făţiş despre aceasta. Rainer pierde fiindcă nu se poate concentra. Tata se bucură la nebunie, pentru că în ultima vreme i se întâmplă arareori să câştige în faţa domnului licean cu pretenţii, care-şi închipuie că e cine ştie ce de capul lui. Totuşi, îi

spune lui Rainer că o să încaseze o scatoalcă zdravănă dacă nu-şi dă mai mult silinţa atunci când joacă şah cu tata. Rainer spune că n-are niciun sens să câştigi şi primeşte palma promisă.

Trăsăturile Annei au în ele o anumită blândeţe pe care n-o avuseseră azi-dimineaţă. De unde i se trage oare? Şterge până şi vasele.

Mama încearcă să-şi uite eşecul ca mamă, refugiindu-se în rolul de martiră şi-l roagă pe tata să nu mai folosească la noapte niciun instrument care să doară. Tata răspunde glumeţ că o să se mai gândească, dar că preferă oricum s-o lovească mai degrabă prea mult, decât prea puţin.

Apoi toată lumea se duce la culcare.

Înainte de culcare, Anna mănâncă un măr.

Rainer mănâncă şi el un măr în pat, înainte de culcare, şi citeşte în timpul ăsta din *Absurd şi obsesie* de Camus.

Se stinge lumina şi se doarme.

La şase şi jumătate dimineaţa, Rainer se trezeşte brusc şi ca niciodată palmele îi sunt umede de transpiraţie. Nu se gândeşte deloc la asta, nici dacă-i bine, nici dacă-i rău. O aude pe mama în baie. Se scoală, se duce în hol şi ia din legătura de chei a tatii, care atârnă la uşă, cheia de la cutia pistolului. Cutia e de fier şi are înălţimea de 8 cm, lungimea de 30 cm şi lăţimea de 15 cm. Deasupra ei se află portofelul, care trebuie mai întâi dat la o parte. În apartament e linişte, cu excepţia zgomotelor urâte pe care le face mama la baie. Ea se scoală întotdeauna prima. Rainer deschide caseta şi scoate de acolo pistolul Steyr cu ţeava rabatabilă şi calibrul de 6,35 mm. Sub pistol se află fotografiile cu organele genitale ale mamei, organe care nu-i fac lui Rainer nicio impresie deosebită, deşi cândva a venit pe lume prin ele.

Cu pistolul în mână, Rainer se duce la sora lui care a dormit toată noaptea alături de el, despărţită doar de peretele subţire, improvizat, şi care mai doarme încă liniştită şi încrezătoare. O împuşcă pe Anna în cap, de la mică distanţă, zdrobindu-i osul

frontal şi cufundând-o într-o inconştienţă care se instalează cât ai clipi. Câteva frânturi din op. 33a de Schönberg precum şi din sonata de Berg, învăţată pe de rost abia pe jumătate, se ciocnesc şocate în creierul Annei, apoi dispar şovăind şi fără tragere de inimă, dar pentru totdeauna. S-a zis definitiv cu tonurile şi acordurile.

După împuşcătura asta, Rainer se duce pe hol unde îi iese înainte mama, fără să scoată un cuvânt sau să se exprime în vreun fel. Rainer ştie că acum trebuie să omoare toată familia ca să nu mai existe nimeni care să-l poată da pe mâna poliţiei. Îşi împuşcă imediat şi mama, tot în cap, încât aceasta se prăbuşeşte pe loc fără să scoată un sunet. Maxilarul superior e zdrobit în întregime, dar moartea nu s-a instalat încă. Mama zace ca un morman de carne horcăind pe linoleumul din hol; nu se ştie dacă creierul ei mai funcţionează, probabil că nu. Rainer lasă pistolul, care nu mai are niciun glonţ, şi se duce la closet de unde ia un topor ascuţit, de 1,095 kg. Lama toporului are lungimea de 11,2 cm. Ciudat e că în tot timpul crimei tata stă liniştit în sufragerie, îmbrăcat cu o vestă croşetată peste pijama. Rainer se îndreaptă cu toporul spre tatăl său – pe faţa căruia se citeşte o uimire mută – şi loveşte. Dă pur şi simplu cu toporul, fără să se gândească la nimic. Ţinteşte în cap. Sub groaznicele lovituri de secure, părintele lui Rainer se prăbuşeşte prompt şi sângerează puternic. Oasele se rup, articulaţiile se frâng, tendoanele plesnesc, arterele sunt secţionate şi nu mai pot fi lipite la loc. Rainer ţinteşte aproape exclusiv în zona capului şi a gâtului, ceea ce e de-ajuns. Loveşte până când tata e sfârtecat de tot. Apoi Rainer se duce la maică-sa, care zace în hol grămadă, horcăind şi cu spume la gură, şi-o loveşte cu toporul. Încă nu se gândeşte la nimic, nici dacă-i bine, nici dacă-i rău. Nu vrea decât să lovească mortal. Când a tras ultimul glonţ, a ştiut deja că va recurge la topor ca să-şi desăvârşească opera. Niciunul nu vorbeşte şi nu ţipă. Mama e întinsă pe burtă şi în felul acesta e omorâtă în lovituri. Moare.

Rainer n-o clinteşte nici măcar cu un milimetru, nici înainte, nici după. Cum a căzut, aşa a rămas. După ce mama a murit, Rainer se duce dincolo, la soră-sa, pe care a împuşcat-o adineauri în cap, fiindcă acesta era singura parte a corpului aflată deasupra păturii; o loveşte pe Anna cu toporul în cap, la fel cum i-a lovit pe mama şi pe tata. Capul Annei e transformat într-un terci de oase, sânge, ligamente şi creier, din care mai luceşte pe ici pe colo câte un dinte şi un ochi aproape scos din orbită. La un moment dat, curând, moare şi Anna şi, astfel, sunt toţi trei morţi.

Toţi au fost loviţi mai ales în cap şi în gât. Rainer se îndreaptă acum spre valiza de carton şi scoate baioneta de lângă diaproiector, din mulţimea de jucării şi cârpe. Apoi, deşi e deja cu totul inutil, înjunghie cu această baionetă cele trei cadavre. Procedează metodic, luându-le la rând. Mai întâi e înjunghiat tatăl în gât, piept şi buric, apoi e înjunghiată mama, cu precădere în pântece, iar după aceea Rainer îşi înjunghie din toate puterile sora moartă. Apoi termină, în sfârşit, fiindcă resturile astea umane pline de sânge nu scot niciun sunet şi nici nu mai pot fi deosebite unul de altul, doar se ştie că moartea şterge diferenţele. Li se mai recunoaşte doar sexul, în rest nimic. După asta trebuie să se orienteze cine vrea să atribuie cadavrul persoanei căreia îi aparţine.

Prin comiterea unei fapte absurde, Rainer vrea să-şi salveze poziţia narcisistă – aceea de-a fi comis ceva ieşit din comun.

Acum caută să ascundă cadavrul tatălui, pentru ca acesta să nu fie văzut de cum intri pe uşă. Târăşte gâfâind pachetul de carne sângerândă şi-l îndeasă în lada ţărănească încăpătoare, din care a trebuit să îndepărteze mai întâi o mulţime de catrafuse inutile, ca să încapă şi cadavrul. E atât de mult sânge peste tot, încât Rainer nu poate să mai ascundă şi celelalte cadavre. Îi cedează nervii. Iar Rainer eşuează în îndeplinirea acestei sarcini.

Îşi scoate pijamaua năclăită de sânge şi se bagă sub duş.

Apoi pune armele într-o servietă şi părăseşte în grabă casa ca să-şi facă rost de un alibi. Pleacă cu maşina la un coleg de şcoală ca să înveţe împreună pentru bacalaureat şi să împrumute de la el bani de benzină. Vrea să arunce armele crimei în Dunăre, de pe un pod, dar nu îndrăzneşte, fiindcă o mulţime de trecători zăbovesc deja pe chei fără treabă, la o oră atât de matinală. Aşa că arsenalul ajunge în portbagaj, sub roata de rezervă, împreună cu pijamaua.

După ce au învăţat pentru bacalaureat, iar Rainer a împrumutat 500 de şilingi dintr-o cutie de trabucuri, pleacă împreună cu colegul lui spre Ketlassbrunn, în Austria Inferioară, unde fac o vizită unui preot, fost profesor de religie al şcolii.

Au ajuns deja la Ketlassbrunn, iar preotul se miră şi se bucură. Îi invită pe cei doi tineri studioşi să ia masa de prânz la restaurant, unde mănâncă cu toţii friptură de porc cu găluşte. După aceea, la sediul organizaţiei catolice de tineret are loc conferinţa unui profesor de la Viena, pe tema „Omul ca univers" şi „Crimă şi pedeapsă". Ca de obicei, Rainer încearcă să se remarce punând întrebări pe aceste teme. La despărţire, preotul le dă mâna şi câteva bucăţi de plăcintă ca să aibă pe drum. Apoi, colegul de şcoală e transportat până acasă, a fost o zi plină, mai spune el şi intră în apartamentul său unde miroase a vanilie.

Rainer se duce din nou pe malul fluviului impunător, acest simbol al oraşului. S-a făcut şapte seara şi el reuşeşte să arunce armele crimei în râu, în dreptul restaurantului pescăresc Berger. Pijamaua însângerată o lasă în maşină.

Apoi Rainer o sună, de la o cabină telefonică, pe-o fată pe care n-a mai văzut-o de luni de zile. Fata e baby-sitter la o pereche de medici din centrul oraşului, iar părinţii ei şi cei ai lui Rainer se cunosc fiindcă se trag din acelaşi sat din Waldviertel. Fata, care se numeşte Renate, e invitată la dans, la barul Picasso. La barul Picasso, Renate dansează cu Rainer. Rainer bea două Campari cu sifon, iar Renate bea un Martini şi o Fanta. Rainer

explică pe larg structura muzicii moderne care răsună din difuzoare. Apoi încetează cu explicaţiile şi o conduce pe Renate acasă.

Imediat după aceea, Rainer se întoarce la locuinţa părintească, unde – în tot timpul ăsta – mama lui a zăcut cu patruzeci de răni grave pe corp şi nenumărate alte răni de gravitate medie, unde sora lui are douăzeci şi şase de răni mortale provocate de un obiect ascuţit, fără a mai pune la socoteală rănile mai mici, şi unde tata putrezeşte şi el, făcut terci, în lada ţărănească din lemn sculptat. În total, cele trei persoane prezintă peste optzeci de lovituri de topor, fără a mai pune la socoteală împunsăturile cu baioneta, iar cele mai zdrobite sunt capetele. A lovit cu ambele mâini ca să aibă mai multă forţă. Rainer nu poate să-şi petreacă noaptea lângă nişte hoituri aduse într-un asemenea hal, fiindcă îi este silă.

Intră în căminul său, care deja nu-i mai este cămin, aprinde pentru scurt timp lumina în hol, ca să creadă lumea că e surprins de priveliştea îngrozitoare, o stinge apoi imediat, se duce la poliţie şi declară: mama mea a fost ucisă şi zace în holul casei, veniţi şi ajutaţi-mă să descopăr criminalul. Un poliţist se grăbeşte să-l însoţească şi cine-i poate descrie uimirea la vederea celor două cadavre? La început le confundă, pentru că în urma mutilărilor nu prea se mai ştie care-i mama şi care-i fiica.

Poliţiştii au rămas cu gura căscată. Rainer zace palid şi aproape leşinat pe o targă, în timp ce medicul îl linişteşte cu medicamente; dar pulsul îi este surprinzător de regulat pentru un asemenea şoc, constată medicul.

Unde vă este pijamaua şi unde e tatăl dumneavoastră, întreabă inspectorul. Pijamaua trebuie să fie aici, mi-am scos-o dimineaţă devreme şi am plecat repede de-acasă. Unde e tata nu ştiu.

Cadavrele au ajuns de nerecunoscut de la atâta violenţă şi brutalitate, spune poliţistul, căruia i s-a făcut greaţă, deşi a văzut

destule în cariera lui. Cadavrul mamei şi cel al surorii n-au fost mişcate din loc, iar la vederea lor cei prezenţi sunt profund mişcaţi.

Curând se pune însă din nou întrebarea unde-i pijamaua lui Rainer şi unde e domnul Witkowski, fiindcă cele două cadavre de aici sunt de sex feminin.

Să fie oare tatăl cel care a făcut asta? Dar până la urmă sunt descoperite şi resturile însângerate ale tatălui, ascunse în ladă. Creierii lui au rămas pe alături şi n-au mai fost băgaţi în ladă.

Acum n-a mai rămas decât întrebarea referitoare la pijama, care e pusă din nou, pe un ton mai dur şi cu o nuanţă de suspiciune.

Când inspectorul întreabă pentru a suta oară, unde vă este pijamaua, domnule Witkowski, ar trebui să fie aici, Rainer răspunde în sfârşit: e pătată de sânge şi se află în portbagaj, sub roata de rezervă.

Acum ştiţi totul şi, prin urmare, sunt la dispoziţia dumneavoastră.